

เอกสารวิชาการ

เรื่องที่ 2

การวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจกรณีเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ภายใต้กรอบ
การค้าเสรี(FTA) ไทยและสหภาพยุโรป

โดย

วราภรณ์ โตรส

เลขทะเบียนวิชาการ : 67(2)-0211-027
สถานที่ดำเนินการ : กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์
ระยะเวลาดำเนินการ : มกราคม 2566 – มิถุนายน 2566
การเผยแพร่ : เว็บไซต์กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
(<http://extension.dld.go.th>)

เรื่องที่ 2

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจกรณีเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ ภายใต้กรอบการค้าเสรี
(FTA) ไทยและสหภาพยุโรป

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิชาการฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้บังคับบัญชาทั้งในระดับกลุ่ม ระดับกอง และ ระดับกรม ที่ได้ให้โอกาสในการเรียนรู้งานด้านเศรษฐกิจปศุสัตว์อย่างรอบด้านตั้งแต่การผลิต การตลาดในประเทศและต่างประเทศ การเรียนรู้จากการทำงานและการได้รับโอกาสจากผู้บังคับบัญชาเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ประกอบกับประสบการณ์และคำแนะนำของผู้บังคับบัญชา พร้อมข้อคิดที่เป็นประโยชน์ ผู้จัดทำรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้ความเมตตา ทูมเท เสียสละเวลาอันมีค่า ผู้จัดทำขอน้อมระลึกถึงพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ในการแนะนำปรับปรุงผลงานวิชาการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อร่วมงานกลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ ที่ให้ความร่วมมือในการทำผลงานวิชาการครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าและความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากผลงานวิชาการนี้ มิอาจสำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีหากขาดการสนับสนุนเมตตาจากท่านทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระคุณของบิดามารดาของผู้จัดทำที่สนับสนุนด้านการศึกษา และครอบครัวที่ให้กำลังใจในการทำผลงานวิชาการฉบับนี้ ผู้จัดทำมีอาหาสิ่งใดสามารถมาทดแทนพระคุณทุกท่านได้ นอกจากกล่าวคำกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงอีกครั้งด้วยความระลึกถึงยิ่ง

วรางคณา ไตรสร
ตุลาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจกรณีเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์
ภายใต้กรอบการค้าเสรี (FTA) ไทยและสหภาพยุโรป¹

วราภรณ์ โตรส²

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์สหภาพยุโรปและเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ กรณี เปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ภายใต้กรอบการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป ซึ่งเริ่มพิจารณาอีกครั้งในช่วงปลายปี พ.ศ. 2566 โดยใช้ข้อมูลการผลิต การตลาด สินค้าปศุสัตว์ของสหภาพยุโรปจากกระทรวงเกษตรสหรัฐฯและ Eurostat สำหรับข้อมูลการผลิต การตลาดสินค้าปศุสัตว์ของไทย รวบรวมจากกรมปศุสัตว์และกระทรวงพาณิชย์ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 เพื่อทราบตำแหน่งสินค้าปศุสัตว์ของไทยและสหภาพยุโรป เทียบกับโลก รวมทั้งข้อมูลภาพรวมการค้าระหว่างประเทศ และผลการค้าสินค้าปศุสัตว์ ตลอดจนการศึกษาแผนปฏิบัติการนโยบายเกษตรร่วมของสหภาพยุโรป และแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570

ผลการศึกษาพบว่า (1) สหภาพยุโรปเป็นผู้ผลิตและส่งออกเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์นมในลำดับต้นของโลก ส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้น อุปทานและอุปสงค์เนื้อสุกรเฉลี่ยปีละ 23.01 ล้านตัน เป็นแหล่งผลิตเนื้อสุกรลำดับสองของโลก เป็นผู้ส่งออกเนื้อสุกรลำดับหนึ่งของโลก เป็นแหล่งผลิตเนื้อไก่และเนื้อโคลำดับที่สี่ของโลก ส่งออกเนื้อไก่เป็นลำดับที่สามของโลกและเนื้อโคเป็นลำดับที่ห้าของโลก ในขณะที่ไทยเป็นผู้ส่งออกเนื้อไก่ลำดับที่สี่ของโลก อุปทานและอุปสงค์น้ำนมโคของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 147.91 ล้านตัน เป็นลำดับที่หนึ่งของโลก น้ำนมโคร้อยละ 80 แปรรูปเป็น เนย เนยแข็ง นมผงเต็มมันเนย และนมผงขาดมันเนยเป็นแหล่งผลิตเนย เนยแข็ง และ นมผงขาดมันเนย ลำดับที่หนึ่งของโลก ส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้น ประเทศสมาชิกที่เป็นแหล่งผลิตสินค้าปศุสัตว์สำคัญ 3 ลำดับแรก มีสัดส่วนปริมาณผลผลิตเป็นครึ่งหนึ่งของผลผลิตทั้งหมด เยอรมนีเป็นแหล่งผลิตลำดับแรกในสินค้าปศุสัตว์เกือบทุกชนิด ยกเว้น เนื้อโคที่มีฝรั่งเศสเป็นแหล่งผลิตลำดับหนึ่ง (2) ประเทศไทยผลิตเนื้อไก่และส่งออกเนื้อไก่เป็นลำดับต้นของโลก ปริมาณการผลิตเนื้อไก่เฉลี่ยปีละ 2.57 ล้านตัน ส่งออกเฉลี่ยปีละ 0.82 ล้านตัน เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ฟังฟิงตลาดต่างประเทศมากกว่าสหภาพยุโรป ผลิตเนื้อสุกรเฉลี่ยปีละ 1.36 ล้านตัน เป็นการบริโภคในประเทศเป็นหลัก ส่งออกเนื้อสุกรในสัดส่วนน้อยกว่าสหภาพยุโรป ผลิตเนื้อโคเฉลี่ยปีละ 0.17 ล้านตัน รูปแบบการค้าที่ผ่านมาเป็นการค้าโคมีชีวิตในสัดส่วนที่สูงกว่าสหภาพยุโรป ผลิตน้ำนมโคเฉลี่ยปีละ 1.18 ล้านตัน สำหรับแปรรูปเป็นนมพร้อมดื่มเฉลี่ยปีละ 1.12 ล้านตัน นำเข้าผลิตภัณฑ์นมเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหาร ได้แก่ นมผงเต็มมันเนย นมผงขาดมันเนย เนย และ เนยแข็ง ตามลำดับ ปริมาณนำเข้าสุทธิปรับเป็นน้ำนมโคเฉลี่ยปีละ 0.66 ล้านตัน ด้านการบริโภคอาหารนมปรับเพิ่มขึ้น (3) ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศไทยและสหภาพยุโรป พบว่าสหภาพยุโรปนำเข้าสินค้าจากไทยเป็นลำดับที่ 23 และส่งออกสินค้ามาประเทศไทยเป็นลำดับที่ 28 ในขณะที่นำเข้าสินค้าจากเวียดนามเป็นลำดับที่ 11 และส่งออกสินค้ามาเวียดนามเป็นลำดับที่ 33 สินค้าส่วนใหญ่ที่ทำการค้าเป็นสินค้าอุตสาหกรรม โดยมูลค่าการนำเข้าเนื้อไก่แปรรูปจากไทยเฉลี่ยในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา เป็นลำดับ 6 และมูลค่าส่งออกสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์มาประเทศไทยเป็นลำดับที่ 10 ผลการค้าระดับประเทศสมาชิก พบว่า ไทยได้เปรียบดุลการค้า

¹ เลขทะเบียนวิชาการ 67(2)-0211-027

² กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์

เนเธอร์แลนด์มากที่สุด รองลงมาเป็นเบลเยียม ในขณะที่ขาดดุลการค้าเยอรมนี ฝรั่งเศสและอิตาลี ตามลำดับ (4) ผลการค้าสินค้าปศุสัตว์ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า ไทยได้เปรียบดุลการค้าสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์เฉลี่ยปีละ 31 พันล้านบาทจากการส่งออกเนื้อไก่แปรรูป ได้เปรียบดุลการค้าอาหารสัตว์เฉลี่ยปีละ 8 พันล้านบาท โดยส่งออกอาหารสุนัขและแมว ไทยขาดดุลการค้าสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์นมเฉลี่ยปีละ 7 พันล้านบาท ขาดดุลการค้ากลุ่มวัตถุดิบอาหารสัตว์เฉลี่ยปีละ 8 พันล้านบาท ขาดดุลการค้ากลุ่มโคเนื้อและผลิตภัณฑ์เฉลี่ยปีละ 2 พันล้านบาท และ ขาดดุลการค้ากลุ่มสุกรและผลิตภัณฑ์เฉลี่ยปีละ 0.3 พันล้านบาท (5) ปริมาณการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศที่ทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีในเอเชีย พบว่าการค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ไม่ใช่สินค้าเกษตร ในปี 2565 สหภาพยุโรปขาดดุลการค้าสินค้าจากเกาหลีใต้มูลค่า 11.63 พันล้านยูโร ขาดดุลการค้าเวียดนาม 38.81 พันล้านยูโร และ เกินดุลการค้าสิงคโปร์มูลค่า 10.96 พันล้านยูโร (6) ในช่วงปี พ.ศ. 2566 – 2570 สหภาพยุโรปมีนโยบายเกษตรร่วมที่กำหนดแผนปฏิบัติการ ส่วนไทยมีแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งทั้งสองให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรภาคเกษตร ความหลากหลายทางชีวภาพ ความปลอดภัยตลอดโซ่อุปทาน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในประเด็นที่แตกต่างคือสหภาพยุโรปมีการอุดหนุนภาคเกษตรโดยการจ่ายโดยตรงและการแทรกแซงผ่านกองทุนประกันสินค้าเกษตร(EAGF) และกองทุนเกษตรเพื่อการพัฒนาชนบท (EAFRD) (7) ผลกระทบทางเศรษฐกิจประเมินจากข้อมูลการผลิต และการค้าของสหภาพยุโรปและไทย พบว่าคาดว่าจะมีผลกระทบทางบวกกับสินค้าไก่เนื้อ อาหารสุนัขและแมว กากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์ และคาดว่าจะมีผลกระทบทางลบกับสินค้าสุกรและน้ำมันโค

Abstract

Economic impact analysis from Livestock market access in Thailand and European Union Free Trade Agreement ³

Warangkana Toros⁴

The objective of this research was to study the data of production and marketing of European Union in case of market access of Livestock goods in Free Trade Agreement which relaunch trade negotiation during the end of year 2023. By using datasources of EU livestock from USDA and EUROSTAT and datasources of Thailand Livestock from Department of Livestock Development and Ministry of Commerce. These studies were analyzed by time series datasets in 2012 to 2022 which will know the position of livestock goods both Thailand and EU in the World including the overall of trade, import and export of Goods and trade impact of livestock goods as well as the study of Common Agricultural Policy Strategic plan and Thailand's Agricultural and Cooperative action plan in 2023 to 2027.

The results of the study (i) EU has been the leader of producer and trader of pork and dairy products with increasing market share and average Demand and Supply of pork per year was 23.01 million tons which was the secondary pork producer in the World and average cow milk Demand and Supply per year was 147.91 million tons as the primary cow milk producer in the World and 80 percent of cow milk production sent to processing plants butter, cheese, Whole Milk Powder and Skim Milk Powder with increasing their market share and Germany is the primary producer of almost all livestock products, except for beef as France is the primary producer. (ii) Thailand is the world's top producer and exporter of broiler meat as the average production per year was 2.57 million tons and export per year was 0.82 million tons, continuously increasing more dependent trade than EU, the average pork per year was 1.36 million tons to domestic consumption, the proportion of pork exported was less than EU, the average beef production per year was 0.17 million tons and beef cattle trade more proportion than EU, average cow milk production per year was 1.12 million tons and import dairy products as Whole Milk Powder Skim Milk Powder butter and cheese ordinary and net imported quantity as 0.66 million tons and dairy food domestic milk consumption has been increasing (iii) EU imported Thailand goods in the twenty-third ranking and exported to Thailand in the twenty-eighth ranking while imported Vietnam goods in the eleventh ranking and exported to Vietnam in the thirty-third ranking, most of trade in goods were manufactured goods which average trade value of Thailand processed broiler meat was the sixth ranking and average trade of EU livestock and product was the tenth ranking. (iv) Thailand recorded a surplus of 31 billion baht per year as exported processed broiler meat and a surplus of 8 billion baht per year

---

³ Registered No. : 67(2)-0211-027

⁴ Division of Livestock Extension Development Department of Livestock Development

in animal food, a deficit of 7 billion bath per year in dairy product , a deficit of 8 billion bath per year in animal feed ingredient , a deficit of 2 billion bath per year in beef cattle and product and a deficit of 0.3 billion bath per year in pig and product (v) The manufactural goods is the main trade in EU and Asia country FTA, in 2022 EU recorded a deficit of 11.63 billion Euro with South Korea and a deficit of 38.81 billion Euro with Vietnam while a surplus of 10.96 billion Euro with Singapore (vi) In 2023 to 2030, EU has Common Agricultural Policy (CAP) Strategic Plan while Thailand has Agricultural and Cooperative Action Plan which both emphasis in Agricul Human Development ,Biodiversity , Food Safety in Food Chain ,Environment Conversation and Reduce Green House Gas Emissions and different point as EU has direct payment and intervention by European Agricultural Guarantee Fund (EAGF) and European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and (vii) Economic Impact derived from production and trade data of EU and Thai will be positive economic impact in broiler meat and dog or cat food and negative positive impact in pork and cow milk.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
สมมติฐาน.....	2
ขอบเขตการศึกษา.....	2
กรอบแนวคิดการศึกษา.....	3
นิยามศัพท์.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
นโยบายการค้าระหว่างประเทศ.....	5
นโยบายการค้าเสรี.....	7
การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีของไทย.....	7
นโยบายการค้าระหว่างประเทศของสหภาพยุโรป.....	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	24
ข้อมูลที่ใช้ดำเนินการศึกษา.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	29
ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์สำคัญของสหภาพยุโรป.....	29
ข้อมูลการผลิตสินค้าปศุสัตว์สำคัญของสหภาพยุโรป.....	63
ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของไทย.....	73
ปริมาณการค้าระหว่างไทยและสหภาพยุโรป.....	83
ปริมาณการค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยและสหภาพยุโรป.....	91
ปริมาณการค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศที่ทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีในเอเชีย.....	111
นโยบายเกษตรร่วมของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2566 – 2570.....	116
นโยบายเกษตรของไทยภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2560-2570	11

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลกระทบทางเศรษฐกิจกรณีเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ ภายใต้กรอบการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป	118
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	121
สรุปผลการศึกษา.....	121
อภิปราย.....	128
ข้อเสนอแนะ.....	129
บรรณานุกรม.....	130

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	นโยบายการค้าระหว่างประเทศของไทยในช่วงเวลาต่างๆ	5
2	ปริมาณอุปทานโคเนื้อของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	31
3	ปริมาณอุปทานเนื้อโคและลูกโคของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	32
4	ปริมาณอุปสงค์โคเนื้อของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	33
5	อุปสงค์เนื้อโคและลูกโคของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	34
6	ปริมาณอุปทานสุกรของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	37
7	ปริมาณอุปทานเนื้อสุกรของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	38
8	ปริมาณอุปสงค์สุกรของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	39
9	อุปสงค์เนื้อสุกรของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	40
10	ปริมาณอุปทานเนื้อไก่โลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	42
11	อุปสงค์เนื้อไก่(Broiler Meat) ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	43
12	ปริมาณอุปทานน้ำมันโคของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	46
13	อุปสงค์น้ำมันโค ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	47
14	ปริมาณอุปทานเนยของโลกและสหภาพยุโรป	50
15	อุปสงค์เนย ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	51
16	ปริมาณอุปทานเนยแข็งของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	53
17	อุปสงค์เนยแข็ง ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	54
18	ปริมาณอุปทานนมผงเต็มมันเนยของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	57
19	อุปสงค์นมผงเต็มมันเนย ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	58
20	ปริมาณอุปทานนมผงขาดมันเนยของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	60
21	อุปสงค์นมผงขาดมันเนย ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	61
22	ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตโคเนื้อสำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565	65
23	ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตเนื้อโคสำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565	66
24	ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตสุกรสำคัญของสหภาพยุโรปรายประเทศ พ.ศ. 2555-2565	67
25	ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตเนื้อสุกรสำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	68
26	ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตน้ำมันโคสำคัญ ของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565	69
27	ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตเนยแข็ง(Cheese) สำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565	70
28	ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตเนย (Butter) สำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565	71
29	ปริมาณการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการบริโภคโคเนื้อและ ผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2555-2565	72
30	ปริมาณการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการบริโภคสุกรและผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2555-2565	73
31	ปริมาณการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการบริโภคไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2555-2565	76
32	ปริมาณการผลิต การส่งออก และการบริโภค ไช้ไก่ พ.ศ. 2555-2565	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
33	ปริมาณการผลิตน้ำมันโค ปริมาณการค้าสุทธิผลิตภัณฑ์นมสำคัญปรับเป็นปริมาณน้ำมัน และ ปริมาณการบริโภคนม พ.ศ. 2555-2565	80
34	มูลค่าการค้าทั้งหมดระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	77
35	ภาพรวมการค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับโลก และ ไทยกับสหภาพยุโรป	90
36	ดุลการค้าสินค้าสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป ปี 2555 – 2565	92
37	ปริมาณส่งออกเนื้อไก่แปรรูปและเนื้อไก่บดไม่มีกระดูก ไปสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	93
38	ปริมาณการส่งออกเฉลี่ยเนื้อไก่แปรรูปและเนื้อไก่บดของไทยไปสหภาพยุโรป รายประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2565	94
39	ดุลการค้าสินค้ากลุ่มอาหารสัตว์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ปี 2555 – 2565	95
40	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารสุนัขหรือแมวของไทยไปสหภาพยุโรป ปี พ.ศ. 2555 - 2565	96
41	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารสุนัขหรือแมวของไทยไปประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เฉลี่ยช่วงปี พ.ศ. 2555-2565	97
42	ดุลการค้าสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป ปี 2555 – 2565	98
43	ปริมาณนำเข้าผลิตภัณฑ์นมสำคัญจากสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565	99
44	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมสำคัญของไทยจากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เฉลี่ยช่วงปี พ.ศ. 2555-2565	99
45	ดุลการค้าสินค้ากลุ่มวัตถุดิบอาหารสัตว์ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรปปี พ.ศ. 2555 - 2565	101
46	ปริมาณนำเข้ากากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์ และ พรีเมียมจากสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	102
47	ปริมาณนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์สำคัญจากสหภาพยุโรป เฉลี่ยช่วงปี พ.ศ. 2555-2565	103
48	ดุลการค้าสินค้าโคเนื้อและผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ช่วงปี พ.ศ. 2555-2565	104
49	ปริมาณนำเข้าหนังโคดิบ หนังโคฟอก หนังโคฟอกและตัดแต่ง จากสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	104
50	ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยหนังโคดิบ หนังโคฟอก หนังโคฟอกและตัดแต่ง จากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ปี พ.ศ. 2555 – 2565	105
51	ดุลการค้าสินค้าสุกรและผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565	107
52	ปริมาณนำเข้าหนังสุกรบริโภค ตับ และส่วนอื่นของสุกรที่บริโภคได้จากสหภาพยุโรปพ.ศ. 2555 - 2565	108
53	ปริมาณนำเข้าตับ หนังสุกรบริโภคและส่วนอื่นที่บริโภคได้ รายประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เฉลี่ยช่วงปีพ.ศ. 2555-2565	109
54	มูลค่าการค้าสินค้านำเข้าระหว่างสหภาพยุโรปและเกาหลีใต้ ปี พ.ศ. 2561-2565	110
55	มูลค่าการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับเกาหลีใต้จำแนกตามประเภทสินค้า	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
56	มูลค่าการค้าสินค้าระหว่างสหภาพยุโรปและสิงคโปร์ ปี พ.ศ. 2561-2565	112
57	มูลค่าการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับสิงคโปร์จำแนกตามประเภทสินค้า	113
58	มูลค่าการค้าสินค้าระหว่างสหภาพยุโรปและเวียดนาม ปี พ.ศ. 2561-2565	114
59	มูลค่าการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับเวียดนามจำแนกตามประเภทสินค้า	115

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศต่าง ๆ ปี 2566	21
2	ประเทศที่เป็นแหล่งอุปทานเนื้อสัตว์สำคัญของโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565	44
3	ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกเนื้อสัตว์สำคัญของโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565	44
4	สัดส่วนและปริมาณการบริโภคเนื้อหมูในภูมิภาคในประเทศตามการใช้ประโยชน์ของโลกและสหภาพยุโรป	48
5	ปริมาณการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมของโลกและสหภาพยุโรป ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565	48
6	สัดส่วนปริมาณการส่งออกเนยของโลก รายประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2565	52
7	สัดส่วนปริมาณการส่งออกเนยแข็งของโลก รายประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2565	55
8	สัดส่วนปริมาณการส่งออกนมผงเต็มมันเนยของโลก รายประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2565	59
9	สัดส่วนปริมาณการส่งออกนมผงขาดมันเนยของโลก รายประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2565	62
10	สัดส่วนปริมาณการค้าโคมีชีวิตเฉลี่ย 10 ปี เทียบกับปริมาณผลผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 10 ปี	73
11	สัดส่วนปริมาณการค้าเนื้อสุกรเฉลี่ย 10 ปี เทียบกับปริมาณผลผลิตเนื้อสุกรเฉลี่ย 10 ปี	75
12	สัดส่วนปริมาณการค้าเนื้อไก่เฉลี่ย 10 ปี เทียบกับปริมาณผลผลิตเนื้อไก่เฉลี่ย 10 ปี	77
13	ปริมาณการบริโภคและปริมาณส่งออกไข่ไก่ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2565	79
14	ดุลการค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศคู่ค้าที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพยุโรป	83
15	การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศอื่น จำแนกตามกลุ่มสินค้า	84
16	การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าสินค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศอื่น จำแนกตามกลุ่มสินค้า	84
17	สัดส่วนมูลค่าการค้าของสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกกับประเทศใน และนอก สหภาพยุโรป	85
18	มูลค่าการค้าเฉลี่ยระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565	86
19	มูลค่าการค้าเฉลี่ยระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565	87
20	สินค้านำเข้าสำคัญ 10 ลำดับแรกของไทย จาก สหภาพยุโรป(27) พ.ศ. 2564 ถึง ปัจจุบัน	88
21	สินค้าส่งออกสำคัญ 10 ลำดับแรกของไทย จาก สหภาพยุโรป(27) พ.ศ. 2564 ถึง ปัจจุบัน	89

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การค้าระหว่างประเทศเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีบทบาทและความสำคัญอย่างมาก จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP : Gross Domestic Product) พ.ศ. 2565 มูลค่า ณ ราคาตลาด เป็น 17,367 พันล้านบาท ประกอบด้วยการบริโภคภาคเอกชน 9,472 พันล้านบาท การบริโภคภาครัฐ 3,072 พันล้านบาท การลงทุน 4,065 พันล้านบาท มูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ 11,425 พันล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าสินค้าและบริการ 11,832 พันล้านบาท ดังนั้นการนำเข้าและส่งออกสินค้าและบริการซึ่งเกิดจากกิจกรรมการค้าระหว่างประเทศจึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ มูลค่าการค้าของไทยในปี พ.ศ. 2565 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 20 โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2564 ที่มีมูลค่าการค้า 17,095 พันล้านบาท เป็น 20,527 พันล้านบาท ประกอบด้วยมูลค่านำเข้า 10,570 พันล้านบาท และมูลค่าส่งออก 9,957 พันล้านบาท ในส่วนของตลาดสหภาพยุโรป(27) มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.37 โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2564 ที่มีมูลค่า 1,438 พันล้านบาท เป็น 1,645 พันล้านบาท ประกอบด้วยมูลค่าการส่งออก 930 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 9 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และมูลค่านำเข้า 715 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 7 ของมูลค่านำเข้าทั้งหมด และ จากข้อมูลกรมศุลกากร สินค้าปศุสัตว์สำคัญที่ไทยนำเข้าจากสหภาพยุโรป ได้แก่ สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ และ นมและผลิตภัณฑ์ มูลค่าการนำเข้าสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ในช่วงปี พ.ศ. 2561-2565 เป็น 11,000 ถึง 18,000 ล้านบาท มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี มูลค่าการนำเข้านมและผลิตภัณฑ์นมในเวลาเดียวกันเป็น 5,200 ถึง 7,000 ล้านบาท มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี สินค้าปศุสัตว์สำคัญที่ไทยส่งออกไปสหภาพยุโรป ได้แก่ เนื้อไก่แปรรูป และ อาหารสัตว์เลี้ยง มูลค่าการส่งออกเนื้อไก่แปรรูปในช่วงปี พ.ศ. 2561-2565 เป็น 22,000 ถึง 38,000 ล้านบาท มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี มูลค่าการส่งออกอาหารสัตว์เลี้ยงในเวลาเดียวกัน เป็น 7,500 ถึง 12,000 ล้านบาท มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 ต่อปี

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศรายงานความคืบหน้าการเจรจาการค้าเสรีของไทย (ตุลาคม 2566) ความตกลงเขตการค้าเสรี(Free Trade Area : FTA) ที่มีผลบังคับใช้แล้ว จำนวน 14 ฉบับ เป็นการทำความตกลงในฐานะที่ไทยเป็นสมาชิกของอาเซียน ความตกลงระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่ค้า และความตกลงระหว่างไทยกับคู่ค้า ประกอบด้วย ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน(ATIGA) ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน(ACIA) ความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน(AFAS) ข้อตกลงยอมรับร่วมด้านคุณสมบัติวิชาชีพ 7 สาขา (แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก นักสำรวจ นักบัญชี) ความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์(AANZFTA) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน(ACFTA) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี (AKFTA) ความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน-อินเดีย (AITIGA) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง (AHKFTA) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น(JTEPA) ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย(TAFTA) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์(TNZCEP) ความ

ตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นไทย-เปรู(TPCEP) ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ชิลี(TCFTA) ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย (TIFTA) ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา 5 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ นอกจากนี้ยังมีข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่อยู่ระหว่างการเจรจาจำนวน 7 ฉบับ ประกอบด้วย ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ปากีสถาน ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ตุรกี ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ศรีลังกา ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-แคนาดา ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป(EFTA) ความตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจไทย-สหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์

ดังนั้นการฟื้นฟูการเจรจาการจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย สหภาพยุโรป ซึ่งมีสมาชิก 27 ประเทศ ประกอบด้วย ออสเตรีย เบลเยียม บัลแกเรีย โครเอเชีย ไซปรัส เช็กเกีย เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลตา เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน และ สวีเดน ต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Base line) ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ทั้งด้านการผลิต การตลาด สินค้าปศุสัตว์ของสหภาพยุโรป ของไทย ตลอดจนนโยบายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมพร้อมรับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในการปรับตัวของเกษตรกร ผู้ประกอบการ ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานสินค้าปศุสัตว์ ภายหลังจากความตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทย สหภาพยุโรป มีผลบังคับใช้

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาข้อมูลการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์สหภาพยุโรป และ ไทย ในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อทราบตำแหน่งทางการค้าในตลาดโลกและความสำคัญทางการค้าระหว่างคู่เจรจาทั้งสอง
2. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ กรณี เปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ภายใต้กรอบการค้าเสรี ไทย สหภาพยุโรป

ขอบเขตการศึกษา

ทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Base line) ด้านการผลิต การตลาด นโยบายที่เกี่ยวข้องของประเทศ สหภาพยุโรปและไทย เพื่อประกอบการฟื้นฟูเจรจาทำความตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป สำหรับการเตรียมความพร้อมรับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับเกษตรกร ผู้ประกอบการ ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานสินค้าปศุสัตว์ และเสนอความเห็นเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการปรับตัว ภายหลังจากความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรปมีผลบังคับใช้

วิธีการศึกษา

1. กำหนดกรอบการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจกรณีเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ภายใต้กรอบการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป เพื่อทราบตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของสหภาพยุโรป จากเว็บไซต์กระทรวงเกษตรและสหรัฐอเมริกา (<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>) เพื่อทราบตำแหน่งทางสินค้าปศุสัตว์ของสหภาพยุโรปว่าเป็นผู้ผลิตเพื่อบริโภค หรือ ผู้ผลิตเพื่อการค้า

1.2 ข้อมูลการผลิตเนื้อสัตว์ นมและผลิตภัณฑ์นม ของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป รวมทั้งภาพรวมการค้า จากเว็บไซต์ของคณะกรรมการการค้าสหภาพยุโรป

1.3 ข้อมูลภาพรวมทางการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป เพื่อทราบความสำคัญของปริมาณการค้าสินค้าปศุสัตว์ เทียบกับปริมาณการค้าทั้งหมด จากเว็บไซต์กระทรวงพาณิชย์ (<https://tradereport.moc.go.th/>)

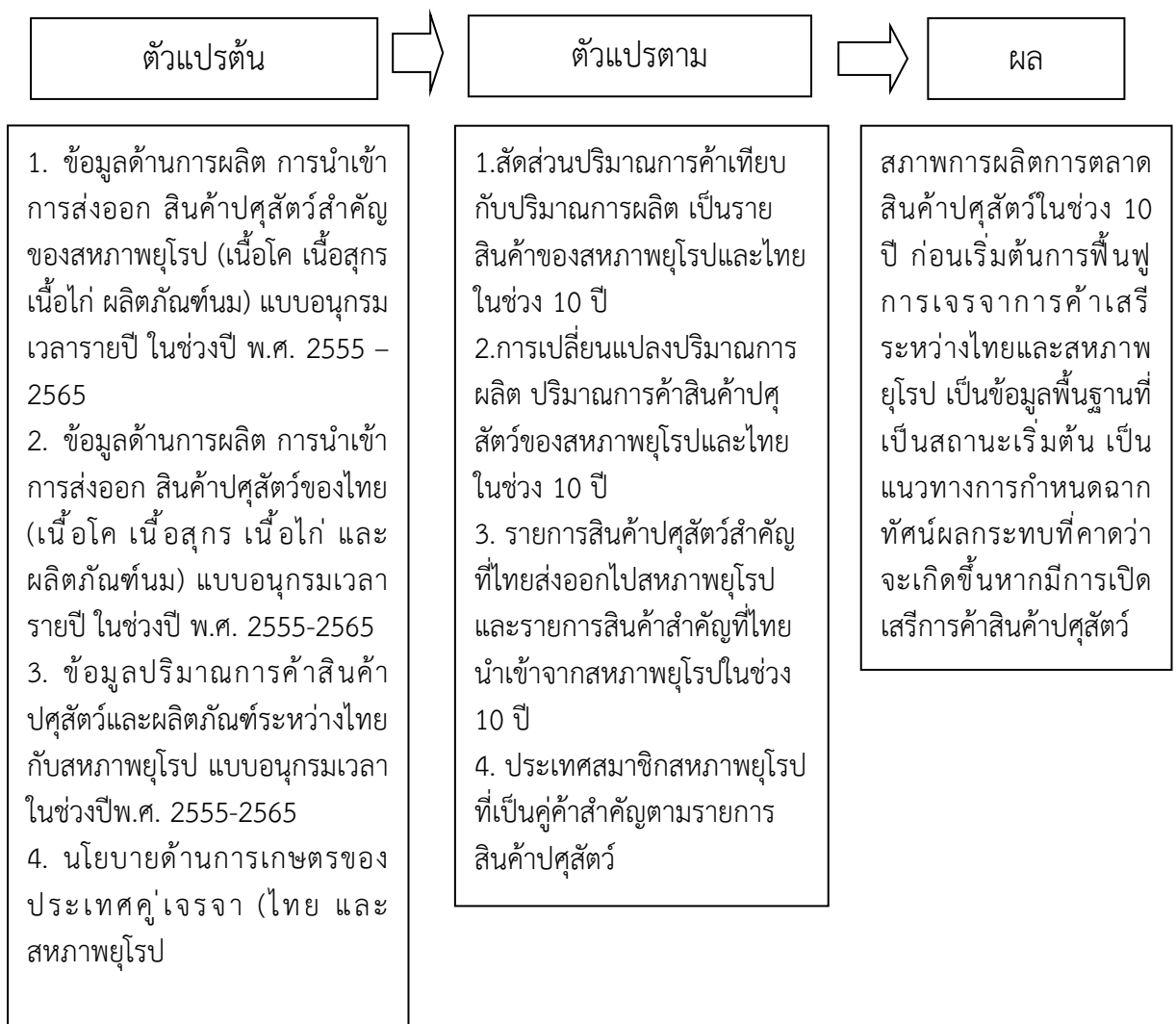
1.4 ข้อมูลการค้าสินค้าปศุสัตว์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป จากสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ที่ดึงข้อมูลจากกรมศุลกากรเป็นข้อมูลรายเดือน รายประเทศ ตามพิกัดศุลกากรที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยพิกัดในระดับสองหลัก ดังนี้ 01 02 04 05 16 22 23

2. รวบรวมข้อมูลด้านการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของสหภาพยุโรป ช่วงปี พ.ศ. 2561 – 2565 จากเว็บไซต์กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา พร้อมกับรวบรวมข้อมูลการนำเข้าและส่งออกสินค้าปศุสัตว์ของไทยซึ่งได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลจากสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ที่สามารถดึงข้อมูลจากกรมศุลกากรเป็นข้อมูล รายเดือน ในช่วงปี พ.ศ. 2560 – 2565 จัดทำเป็นฐานข้อมูล เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel ต่อไป

3. วิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบการวิเคราะห์ที่กำหนด เพื่อสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องอธิบายทิศทางและแนวโน้ม จัดทำเป็นบทวิเคราะห์

4. รายงานผลการวิเคราะห์ให้หน่วยงานภายในกรมปศุสัตว์ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อเสนอให้ผู้บริหารนำไปใช้ประโยชน์ประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบาย

กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์

การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจด้านปัจจัยประกอบด้วย สภาวะการผลิต การตลาด สินค้าปัจจัยของสหภาพยุโรปและไทย ประกอบด้วย เนื้อสัตว์ นมและ ผลิตภัณฑ์นม รวมทั้งการศึกษานโยบายด้านการเปิดตลาดของสหภาพยุโรป นโยบายเกษตรร่วมของ สหภาพยุโรป และ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์

ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป เป็นความตกลงทางการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปที่มี ประเทศสมาชิก 27 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศ ออสเตรีย เบลเยียม บัลแกเรีย โครเอเชีย ไซปรัส เช็กเกีย เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลตา เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน และ สวีเดน โดยลักษณะความตกลงทางการค้าดังกล่าวเป็นรูปแบบการค้าเสรี ลดกำแพงภาษีระหว่างกัน เพื่อขยายการ เปิดตลาดการค้าสินค้าและบริการ ทั้งนี้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อตกลงฯ ประกอบด้วย 19 ประเด็น ได้แก่ การค้าสินค้า กฎกำเนิดสินค้า พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า มาตรการเยียวยา ทางการค้า มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า การค้าบริการและการ ลงทุน การค้าดิจิทัล ทรัพย์สินทางปัญญา การแข่งขันและการอุดหนุน การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ การค้าและ การพัฒนาที่ยั่งยืน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รัฐวิสาหกิจ พลังงานและวัตถุดิบ ระบบอาหารที่ ยั่งยืน ความโปร่งใสและหลักปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ การระงับข้อพิพาท และ บทบัญญัติเบื้องต้น บทบัญญัติทั่วไป บทบัญญัติสุดท้าย บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน และ ข้อยกเว้น ทั้งนี้รายละเอียดตามกรอบ 19 ประเด็นต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่วมกัน ก่อนข้อตกลงมีผลบังคับใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงข้อมูลผลกระทบทางเศรษฐกิจกรณี การเปิดตลาดสินค้าปัจจัยภายใต้กรอบ การค้าเสรี ไทย-สหภาพยุโรป
- 2) นำผลที่ได้มากำหนดแนวทางหรือมาตรการรองรับผลกระทบการเปิดเสรีการค้าสินค้า ปัจจัย เพื่อพัฒนาการผลิตและการตลาดสินค้าปัจจัยของไทย
- 3) นำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารระดับนโยบาย ในการ กำหนดแนวทางหรือมาตรการรองรับ ผลกระทบให้พร้อมรับมือกับการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยกับ สหภาพยุโรป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้รวบรวมในส่วนที่เป็นทฤษฎี หลักการและแนวคิดในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
2. นโยบายการค้าเสรี
3. การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีของไทย
4. ความก้าวหน้าการทำเขตการค้าเสรี ไทย สหภาพยุโรป
5. นโยบายการค้าระหว่างประเทศของสหภาพยุโรปกับประเทศอื่น
6. การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศอื่น
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

ระบบเศรษฐกิจไทยเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิด ติดต่อกับประเทศต่างๆ เป็นเวลานาน นับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบันมีการกำหนดนโยบายการค้าตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อมแต่ละช่วงเวลา กำหนดเป็น 8 ระยะ (อิทธิ พิศาลวานิช) ดังนี้

ตารางที่ 1 นโยบายการค้าระหว่างประเทศของไทยในช่วงเวลาต่างๆ

ช่วงเวลา	นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
พ.ศ. 2487 - 2498	<ul style="list-style-type: none"> ● นโยบายควบคุมการค้า เพื่อส่งเสริมการส่งออกและลดการนำเข้า โดยเฉพาะสินค้าข้าว จำกัดการส่งออก ● ออกระเบียบการค้าที่ต้องขออนุญาตก่อนส่งออก ● กำหนดให้ส่งออกเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราเพื่อซื้อสินค้านำเข้าเท่านั้น
พ.ศ. 2498 - 2504	<ul style="list-style-type: none"> ● นโยบายการค้าเสรี ● ยกเลิกควบคุมการค้า ● ใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา ● เก็บภาษีส่งออกข้าว
พ.ศ. 2504 - 2514	<ul style="list-style-type: none"> ● ออก พรบ.ส่งเสริมการลงทุนเพื่อการสร้างโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมการลงทุนในประเทศ ● อนุญาตให้มีการนำเข้าสินค้าทุน วัตถุดิบ เครื่องจักร โดยลดหย่อนภาษี ● ใช้นโยบายคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศโดยตั้งกำแพงภาษีสินค้าสำเร็จรูปในอัตราสูง
พ.ศ. 2515-2519	<ul style="list-style-type: none"> ● ส่งเสริมการผลิตเพื่อทดแทนนำเข้าและส่งเสริมการส่งออกควบคุมกัน ● สร้างแรงจูงใจให้มีการผลิตและการส่งออก โดยลดการคุ้มครองด้านภาษีลง

ตารางที่ 1 (ต่อ) นโยบายการค้าระหว่างประเทศของไทยในช่วงเวลาต่างๆ

ช่วงเวลา	นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
พ.ศ. 2520-2524	<ul style="list-style-type: none"> ● เน้นการขยายการส่งออกต่อเนื่อง มีสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อส่งออกหลากหลายขึ้น ● ปรับปรุง พรบ.ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ● ออกมาตรการส่งเสริมการส่งออก เช่น อุดหนุนการผลิตและการส่งออก ขดเซยด้านภาษีเพื่อส่งออก จัดตั้งหน่วยงานบริการการส่งออก เป็นต้น
พ.ศ.2525-2544	<ul style="list-style-type: none"> ● การค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญมาก แต่แต่ละประเทศส่งเสริมการค้าของตน จึงเกิดปัญหาการกีดกันการค้า ● ไทยเข้าร่วมสมาชิก กแถตต์ (GATT:General Agreement on Tariff and Trade) ซึ่งกำหนดให้ต้องเปิดเสรีทางการค้า โดยลดหย่อนภาษีศุลกากร ลดการกีดกันการค้าระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งทำให้มีแนวโน้มการเปิดเสรีเพิ่มขึ้น
พ.ศ.2545-2549	<ul style="list-style-type: none"> ● เกิดอุปสรรคการค้า แม้ว่าหลายประเทศมีแนวโน้มเปิดเสรีการค้ามากขึ้นแต่ยังมีอุปสรรคจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี(Non-Tariff Barriers:NTB) ทั้งด้านมาตรฐานการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม มาตรการสุขอนามัยพืชและสัตว์ ● จีนและเวียดนามหันมาใช้ระบบตลาดเสรี จึงเป็นคู่แข่งสำคัญของไทย โดยเฉพาะด้านแรงงานที่มีค่าจ้างไม่สูง ราคาสินค้าไม่แพง
พ.ศ.2550-ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ● เน้นการเจรจาการค้าภายใต้กรอบการจัดทำเขตการค้าเสรี(FTA) ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ● การเจรจาการค้ายึดแนวนโยบายการค้าเสรีที่เป็นธรรม สร้างภูมิคุ้มกันจากระบบการเจรจาการค้าเสรีไว้ 2 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 สร้างมาตรการคุ้มกันไว้ในตัว ข้อตกลง โดยสินค้า/บริการใดที่จะมีผลกระทบ จะเจรจาให้มีการเปิดเสรียาวนานที่สุด เช่น 15-20 ปี ชั้นที่2 สินค้าที่มีความอ่อนไหวเช่นสินค้าเกษตร จะสร้างกำแพงไว้อีกชั้นหนึ่ง โดยกำหนดโควตานำเข้าในแต่ละปี ที่จะเข้ามาในอัตราภาษีต่ำ ส่วนที่เกินต้องถูกเก็บภาษีในอัตราปกติที่เก็บจากทุกประเทศในโลก จนกว่าจะมีการเปิดเสรีระหว่างคู่เจรจา

ที่มา : อर्थ พิศาลวานิช(2558)

รูปแบบนโยบายการค้าระหว่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ 1. นโยบายการค้าเสรี(Free Trade Policy) และ 2. นโยบายการค้าคุ้มกัน(Protective Trade Policy) รายละเอียดดังนี้

นโยบายการค้าเสรี มีลักษณะสำคัญคือ ดำเนินการผลิตสินค้ายึดหลักการแบ่งงานกันทำ ไม่มีการให้สิทธิพิเศษหรือใจเลือกปฏิบัติ ไม่มีการจัดเก็บภาษีศุลกากรเพื่อคุ้มกัน ปกป้อง ช่วยเหลืออุตสาหกรรมในประเทศ ไม่มีข้อจำกัดทางการค้าหรือมาตรการกีดกันทางการค้า แต่ในทางปฏิบัติต้องใช้นโยบายการค้าแบบคุ้มครองควบคู่ด้วยเนื่องจาก เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ การเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศตนเป็นหลัก และปัญหาทางเศรษฐกิจภายในประเทศ

นโยบายการค้าคุ้มกัน มีวัตถุประสงค์ เพื่อความมั่นคงของชาติ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการผลิตสินค้า อารุญยุทธภัณฑ์ เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมแบบทารกในประเทศ เพื่อป้องกันการท่วมตลาดของผู้ผลิต ต่างประเทศ และเพื่อส่งเสริมการลงทุนและการจ้างงานในประเทศ แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ 1. นโยบาย การค้าแบบคุ้มกันโดยใช้ภาษีศุลกากร 2.นโยบายการค้าแบบคุ้มกันที่มีใช้ภาษีศุลกากร และ 3. นโยบาย การค้าแบบคุ้มกันโดยการควบคุมทางการเงิน

นโยบายการค้าเสรี

สมรักษ์ รักษาทรัพย์(2549) กล่าวถึงพัฒนาการของทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ ที่เริ่มต้นจาก นักเศรษฐศาสตร์ชื่อ Adam Smith ที่สนับสนุนการค้าเสรีเพราะเชื่อว่าจะทำให้การผลิตและการบริโภค เพิ่มขึ้นนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและการบริโภคให้เพิ่มสูงขึ้น การขยายหรือลดขนาดของ อุตสาหกรรมขึ้นอยู่กับรากฐานการค้าที่แตกต่างกันตามแบบจำลองของริคาร์โด (The Ricardian Model) ที่ อธิบายความแตกต่างของเทคโนโลยีระหว่างประเทศคือรากฐานของการค้า และ แบบจำลองว่าด้วยสัดส่วน ของปัจจัยที่อธิบายความแตกต่างของทรัพยากรคือรากฐานการค้า ซึ่งปัจจัยดังกล่าวล้วนมีผลต่อรูปแบบ การค้า การเปิดการค้าระหว่างประเทศส่งผลให้ผลผลิตและรายได้ของประเทศเพิ่มขึ้น เกิดการปรับปรุงการ บริโภค ผู้บริโภคได้เลือกบริโภคเพิ่มขึ้น เกิดความพึงพอใจเพิ่มขึ้น แต่อาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมของ การกระจายรายได้ขยายวงกว้างขึ้น หากพิจารณาผลกระทบการค้าเสรีในระดับประเทศ พบว่าทำให้ เศรษฐกิจโลกขยายตัว แต่การเติบโตของเศรษฐกิจแต่ละประเทศไม่เท่ากัน

รูปแบบการค้าเสรีถูกกำหนดเป็น 3 รูปแบบ คือ 1. การค้าเสรีแบบพหุภาคี 2. การค้าเสรีภายใน กลุ่มประเทศที่อยู่ภายในภูมิภาคเดียวกัน เช่น ASEAN NAFTA EU AFTA APEC เป็นต้น สร้างความเข้มแข็ง ในระดับภูมิภาค เกิดอำนาจต่อรอง 3. การค้าแบบทวิภาคีซึ่งประเทศสหรัฐฯ เป็นผู้ริเริ่ม เพื่อต้องการรักษา ส่วนแบ่งการตลาด ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพการส่งออกและทำให้ผลผลิตมวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้น แต่มีการอ้างว่าการทำการค้าแบบทวิภาคีเป็นการจัดสรรกำไรระหว่างประเทศมากกว่าการเพิ่มผลผลิต ภายในประเทศ คู่สัญญาที่ทำข้อตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคีไม่สามารถได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน โดยประเทศพัฒนาแล้วจะได้ประโยชน์มากกว่าประเทศที่กำลังพัฒนา ประเทศที่พัฒนาแล้วมีความพร้อม ด้านทุน เทคโนโลยี แรงงานมีทักษะมากกว่า มีเครือข่ายมากกว่า การเจรจาต่อรองข้อตกลงทางการค้าเสรี แบบทวิภาคีจะมีผลกระทบต่อกิจกรรมภายในประเทศและมีผลต่อกลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจ ภายในประเทศอย่างรุนแรงในอนาคต ดังนั้นก่อนการทำสัญญาในข้อตกลงเพื่อการค้าเสรีแบบทวิภาคี ประเทศกำลังพัฒนาควรได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ผลประโยชน์และต้นทุนของการทำข้อตกลงการค้าเสรี แบบทวิภาคีเสียก่อนเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีของไทย

ความคืบหน้าการเจรจาการค้าเสรีของไทย โดยการจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement : FTA) ของไทยกับคู่ค้าทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคี ประกอบด้วยข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว และ ข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่อยู่ระหว่างการเจรจา (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ,ตุลาคม 2566)

ข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว มีจำนวน 14 ฉบับ เป็นข้อตกลงในระดับพหุภาคี ซึ่ง ไทยทำข้อตกลงในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียน เป็นข้อตกลงในระดับสมาชิกอาเซียน และ ข้อตกลง

ระหว่างกลุ่มอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา ซึ่งประกอบด้วย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย และฮ่องกง รวมทั้งมีข้อตกลงที่อาเซียนทำกับคู่เจรจา 5 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ นอกจากนี้ยังมีข้อตกลงในระดับทวิภาคี ซึ่งไทยทำข้อตกลงกับประเทศคู่เจรจา ได้แก่ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เปรู ชิลี อินเดีย รัสเซีย สกานดิเนเวีย และความสัมพันธ์ของข้อตกลงทั้ง 14 ฉบับ มีสถานะสำคัญเป็นดังนี้

1. ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน ที่ประกอบด้วย

1.1 ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน(Asean Trade in Goods Agreement : ATIGA) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2553 ในด้านการค้าไทยลดภาษีนำเข้าเป็นศูนย์ตั้งแต่ปี 2553 ยกเว้นเนื้อมะพร้าวแห้ง เมล็ดกาแฟไม่ตัดดอกและมันฝรั่ง ที่ใช้อัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 5 ยกเลิกมาตรการโควตาภาษีสินค้าเกษตร 23 รายการ มีการอำนวยความสะดวกทางการค้าร่วมกัน โดยการจัดตั้งคลังข้อมูลทางการค้าอาเซียน ซึ่งไทยจัดตั้งคลังข้อมูลการค้าของไทยที่เว็บไซต์ www.thailandntr.com มีการจัดตั้งระบบ ASSIST(assist.asean.org) เป็นช่องทางออนไลน์ให้นักธุรกิจอาเซียนยื่นข้อร้องเรียน และรับการตอบกลับเกี่ยวกับประเด็นอุปสรรคทางการค้าและการลงทุน ประเทศสมาชิกอาเซียนแลกเปลี่ยนหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าผ่านระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน ครบทั้ง 10 ประเทศ อยู่ระหว่างการจัดทำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์อื่น เช่น มาตรการสุขอนามัย และได้ให้สัตยาบันร่วมกันเพื่อรองรับระบบการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตนเองของอาเซียน

1.2 ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน(Asean Comprehensive Investment Agreement) ไทยผูกพันการเปิดเสรีให้นักลงทุนอาเซียนสาขาการผลิต เกษตร ประมง เหมืองแร่ ป่าไม้และบริการที่เกี่ยวข้องกับ 5 สาขาดังกล่าวในระดับที่แตกต่างกัน ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ประเทศสมาชิกร่วมปรับปรุงแก้ไขความตกลงฯ ในที่สุดเพื่อรองรับการขยายขอบเขตข้อบทกห้ามกำหนดเงื่อนไขให้นักลงทุนปฏิบัติออกไปมากกว่ามาตรการตามความตกลง TRIMS ของ WTO มีการจัดทำกรอบการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนภูมิภาคผ่านการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนในการจัดตั้ง ดำเนินการ และขยายการลงทุนและธุรกิจ

1.3 ความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน ไทยได้ขอให้ผู้ให้บริการอาเซียนถือหุ้นได้ร้อยละ 70 โดยมีเงื่อนไขใน 106 สาขาย่อย ส่วนการเปิดตลาดบริการด้านการเงิน และขนส่งทางอากาศอาเซียนได้จัดทำตารางข้อผูกพันเปิดตลาดแยกเป็นการเฉพาะ สาขาการเงินเปิดแล้ว 8 ชุด สาขาขนส่งทางอากาศ 11 ชุด

1.4 ข้อตกลงยอมรับร่วมด้านคุณสมบัติวิชาชีพ ใน 7 สาขา (แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก นักสำรวจ นักบัญชี) ทั้งนี้การทำงานในประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของประเทศนั้น ความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียน ซึ่งไทยเปิดตลาดให้กับผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลธรรมดาสัญชาติอาเซียน 2 ประเภท ได้แก่ นักธุรกิจ และ ผู้โอนย้ายภายในบริษัท สาขาบริการที่เปิด ได้แก่ วิศวกรรมบริการคอมพิวเตอร์ วิจัยและพัฒนา ด้านโฆษณา บริการที่เกี่ยวข้องภาคเกษตร ประมง ป่าไม้ และ เหมืองแร่ ช่อมอุปกรณ์ทางการแพทย์ จัดประชุม ด้านโทรคมนาคม ผลิตภัณฑ์วิทย์และโทรทัศน์ ก่อสร้าง ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเงิน ด้านสุขภาพ ด้านโรงแรม ด้านกีฬา และด้านขนส่ง และปรับปรุงตารางข้อผูกพันการเปิดตลาดการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาให้เป็นรูปแบบเดียวกัน

1.5 ความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน จัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน พัฒนาความเชื่อมั่นในการใช้ ส่งเสริมการใช้ลดช่องว่างระดับการพัฒนา ขับเคลื่อนไปสู่การเติบโตอย่างทั่วถึง

2. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์** ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ลดภาษีสินค้านำเข้าเป็น ศูนย์ทุกรายการ สำหรับไทยสินค้าตามพันธกรณีลดภาษีนำเข้าเป็นศูนย์แล้ว สินค้าที่ไทยไม่ลดภาษีนำเข้าเป็น 0 ได้แก่ สินค้าเกษตรที่มีโควตาภาษีตาม WTO จำนวน 23 รายการ สินค้าไม้ตัดดอก 6 รายการ คงอัตราภาษีร้อยละ 5 การค้าบริการไทยผูกพันเปิดตลาดให้ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49 ยังไม่มีการจัดทำตารางข้อสงวนด้านการลงทุน

3. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน จีน** มีผลบังคับใช้ทั้งด้านการค้าสินค้า ด้านบริการ และด้านการลงทุนตั้งแต่ปี 2548 2550 และ 2553 ตามลำดับ ปัจจุบันไทยลดภาษีนำเข้าสินค้านำเข้าร้อยละ 89.11 ของสินค้าทั้งหมด จีนลดภาษีร้อยละ 94.78 ของสินค้าทั้งหมด ด้านการค้าบริการ ไทยผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการให้ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 51 ในลักษณะร่วมทุน(Joint Venture) บางสาขา ได้แก่ บริการฐานข้อมูล บริการให้เช่าเรือที่ไม่ได้ชักธงไทย บริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน บริการขนส่งผู้โดยสารทางทะเลระหว่างประเทศ บริการผู้เช่าเรือและทำให้เรือใช้งานได้ ด้านการลงทุนครอบคลุมการส่งเสริมการอำนวยความสะดวก คุ้มครองการลงทุน ยังไม่ครอบคลุมการเปิดเสรี

4. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน ญี่ปุ่น** มีผลบังคับใช้ทั้งด้านการค้าสินค้า และ ด้านการค้าบริการ/ลงทุน ตั้งแต่ปี 2552 และ 2563 ตามลำดับ โดยไทยลดภาษีนำเข้าสินค้าเป็นศูนย์ ร้อยละ 90.7 และสินค้าเกษตรของไทย 23 รายการยังมีโควตาภาษี สำหรับญี่ปุ่นลดภาษีนำเข้าเป็นศูนย์แล้วร้อยละ 87.1 สำหรับด้านการค้าบริการ ไทยอนุญาตให้ผู้ให้บริการของภาคีสมาชิก ถือหุ้นในกิจการได้ร้อยละ 49 ใน 92 สาขาย่อย เช่น สาขาบริการธุรกิจ บริการการเงินการธนาคาร บริการด้านนันทนาการ เป็นต้น และร้อยละ 70 ใน 23 สาขาย่อย ได้แก่ บริการธุรกิจ (พยากรณ์อากาศ) บริการคอมพิวเตอร์ บริการด้านการวิจัยและพัฒนา บริการด้านโทรคมนาคม (โทรเลข เทเลกซ์ โทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ก่อสร้าง) ส่วนญี่ปุ่นอนุญาตให้บริษัทของไทยเข้าไปตั้งกิจการหรือให้บริการและเข้าไปลงทุนได้ร้อยละ 100 เช่น โรงแรม ร้านอาหาร จัดประชุม จัดทัวร์และนำเที่ยว โรงแรมจัดเลี้ยง สปา บริการด้านการแพทย์และทันตกรรม พยาบาล คอลเซ็นเตอร์ ทำความสะอาด ชักผ้า/รีดผ้า ทำผม เสริมสวย ในส่วนการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา ไทยอนุญาตชั่วคราวให้กับผู้ให้บริการที่มาเยี่ยมเยือนทางธุรกิจชั่วคราวและเป็นบุคลากรระดับสูงในบริษัทที่โอนย้ายมาทำงานในไทย ส่วนญี่ปุ่นอนุญาตเป็นการชั่วคราวให้กับผู้ให้บริการ นักลงทุนและคู่สมรส รวมถึงบุตร จากอาเซียนเข้าไปให้บริการในกลุ่มสาขาและประเภทที่ระบุไว้ ยาวนานสูงสุด 5 ปี

5. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน เกาหลีใต้** มีผลบังคับใช้ทั้งด้านการค้าสินค้า ตั้งแต่ปี 2553 ด้านการค้าบริการ และด้านการค้าลงทุน ตั้งแต่ปี 2552 ซึ่งซ้ำกว่าข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนอื่น ในด้านการค้าสินค้า ไทยลดภาษีเป็นศูนย์ร้อยละ 84.5 ของสินค้าทั้งหมดส่วนเกาหลีใต้ลดภาษีเป็นศูนย์ร้อยละ 89.9 ของสินค้าทั้งหมด การค้าบริการไทยเปิดตลาดให้เกาหลีใต้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49 ส่วนเกาหลีใต้เปิดตลาดบริการสูงกว่าข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก และให้ถือหุ้นร้อยละ 100 ในบางสาขาบริการ เช่น สาขาก่อสร้าง การให้คำปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับความตกลงด้านการลงทุนครอบคลุมการลงทุน การส่งเสริมการลงทุน การอำนวยความสะดวกการลงทุน ส่วนการเปิดเสรีการลงทุนอยู่ระหว่างการเจรจา

6. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน อินเดีย** มีผลบังคับใช้ด้านสินค้า ในปี 2553 และ ด้านการค้าบริการ/ลงทุน ในปี 2558 ในด้านการค้าสินค้าไทยลดภาษีนำเข้าสินค้าตามพันธกรณีเป็นศูนย์ร้อยละ 83.66 ส่วนอินเดียลดภาษีนำเข้าเป็นศูนย์ร้อยละ 79.35 สำหรับการค่าบริการ/ลงทุน ทั้งสองฝ่ายได้จัดทำข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการระหว่างกันแล้ว การค้าบริการทางไทยผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการให้ต่างชาติ (ประเภทภาคี) ถือหุ้่นได้ไม่เกินร้อยละ 49 ในสาขาบริการต่าง ๆ อาทิ ธุรกิจบริการด้านการสื่อสาร ด้านการขนส่ง จัดจำหน่าย เป็นต้น ในขณะที่อินเดียผูกพันเปิดตลาดให้ประเทศภาคีถือหุ้่นได้ร้อยละ 49 – 51 แต่ต้องดำเนินการร่วมมือกับรัฐวิสาหกิจ หรือรัฐบาลในลักษณะ Joint Venture และมีเงื่อนไขให้ต่างชาติต้องเสนอโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้วย เปิดตลาดในสาขาต่าง ๆ อาทิ ก่อสร้างและวิศวกรรมที่เกี่ยวข้อง ด้านสุขภาพและสังคม ขนส่ง ด้านการสื่อสาร ด้านการเงิน สำหรับการลงทุน ประเทศสมาชิกจะจัดทำข้อสงวนเปิดตลาดด้านการลงทุนระหว่างกันให้แล้วเสร็จใน 3 ปี นับจากความตกลงมีผล

7. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน ฮองกง** มีผลบังคับใช้แล้วกับประเทศสมาชิก โดยไทยผูกพันการเปิดตลาดการค้าสินค้านำเข้าร้อยละ 96.24 แบ่งกลุ่มสินค้าตามการลดภาษีนำเข้าได้แก่ สินค้าปกติ (ลดภาษีนำเข้าเป็นศูนย์ภายใน 3 ปี และ 10 ปี) สินค้าอ่อนไหว (ลดภาษีนำเข้าเหลือ 0-5 ภายใน 12 ปี และ 10 ปี) สินค้าอ่อนไหวสูง (ลดภาษีนำเข้าเหลือน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50 ภายใน 14 ปี) สำหรับฮ่องกงยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าทุกรายการ ด้านการค้าบริการ/การลงทุน ไทยอนุญาตให้ผู้ให้บริการของฮ่องกงเข้ามาลงทุนในไทย 74 สาขาย่อย โดยถือหุ้่นในกิจการได้ ได้แก่ ถือหุ้่นร้อยละ 25 (บริการข้อมูลออนไลน์ สืบค้นฐานข้อมูล) ถือหุ้่นร้อยละ 40 (บริการวิดีโอเท็กซ์) ถือหุ้่นร้อยละ 49 (บริการผลิตและจำหน่ายภาพยนตร์และวีดิทัศน์) ถือหุ้่นร้อยละ 70 (บริการให้คำปรึกษาการร่างเอกสารเกี่ยวกับกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ) โดยภาพรวมการเปิดตลาดของไทยมีระดับต่ำกว่าการเปิดตลาดตามข้อผูกพันเปิดตลาดบริการชุดที่ 9 ภายใต้กรอบอาเซียน มีเพียงสาขาเดียวคือ สาขาอนุญาตให้คนไทยเปิดตลาดบริการที่นอกเหนือจากข้อผูกพันชุดที่ 9 สำหรับฮ่องกงอนุญาตผู้ให้บริการไทยเข้ามาลงทุนในสาขาบริการ 77 สาขาย่อย แบ่งเป็น ถือหุ้่นได้ร้อยละ 100 แบบไม่มีเงื่อนไข 66 สาขาย่อย อาทิ การผลิตเนื้อหารายการแก่ผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ ถือหุ้่นได้ร้อยละ 100 แบบมีเงื่อนไข 11 สาขาย่อย อาทิ วิศวกรรม ด้านโทรคมนาคม และฮ่องกงไม่ผูกพันการเปิดตลาด 6 สาขาย่อย อาทิ บริการด้านการแพทย์และทันตแพทย์ และระหว่างประเทศภาคียังมีประเด็นค้างเรื่องการหาข้อสรุปเรื่องกฎถิ่นกำเนิดเฉพาะรายสินค้า ในสินค้าที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ 557 รายการ นอกจากนั้นยังมีประเด็นค้างในเรื่องการลงทุน ได้แก่ การจัดทำตารางข้อสงวนการเปิดเสรีการลงทุน ข้อบทการเวนคืนและการชดเชย นิยามบุคคลธรรมดา การระงับข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน

8. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย ญี่ปุ่น** มีผลบังคับใช้ ปี 2550 ไทยลดภาษีนำเข้าสินค้าเป็นศูนย์ร้อยละ 94.1 ของสินค้าตามพันธกรณี ญี่ปุ่นลดภาษีนำเข้าเป็นศูนย์ร้อยละ 88.1 มีข้อตกลงร่วมกันในการทบทวนทั่วไปเมื่อความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ 10 ปี แต่ต้องชะลอการทบทวนความตกลง เนื่องจากญี่ปุ่นต้องการให้ไทยเข้าร่วมเป็นภาคี CPTPP แทน ในส่วนการค้าบริการ ไทยอนุญาตให้ญี่ปุ่นเข้ามาจัดตั้งกิจการให้บริการเพิ่มเติมจากที่ผูกพันไว้ใน WTO จำนวน 14 สาขาย่อยและให้ญี่ปุ่นถือหุ้่นได้ถึงร้อยละ 100 ในบริการที่ปรึกษาด้านการจัดการทั่วไป ส่วนญี่ปุ่นให้ไทยเข้าไปจัดตั้งกิจการ ให้บริการได้เพิ่มเติมจากที่ผูกพันไว้ใน WTO จำนวน 65 สาขาย่อย อาทิ โฆษณา โรงแรม ร้านอาหาร จัดการประชุม ออกแบบพิเศษ จัดทัวร์ และนำเที่ยว ยังมีประเด็นที่ต้องหารือเพิ่มเติมได้แก่ 1) การค้าบริการ กรณีการเจรจาเรื่องมาตรการปกป้องฉุกเฉิน การทบทวนการปฏิเสธรายการขยายสิทธิประโยชน์ของบทการค้า บริการให้กับบริษัทที่ถูกควบคุมหรือ

เป็นเจ้าของโดยบุคคลของประเทศที่มีใช้ภาคีความตกลง และการเปิดเสรีการค้าบริการเพิ่มเติม อาทิ ขนส่ง ท่องเที่ยว การเงิน โทรคมนาคม ค่าส่ง ค่าปลีก 2) การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา ที่ต้องพิจารณาอรัญญาคนดูแลผู้สูงอายุไทยที่ผ่านการรับรองฝีมือแรงงาน การพิจารณาอรัญญาคนทำงานสปาไทย ความเป็นไปได้ในการอำนวยความสะดวกและเร่งรัดขั้นตอนการแจ้งเข้ามาทำงานของคนญี่ปุ่นในไทย 3) การลงทุน ต้องพิจารณาข้อบทการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ข้อบทข้อกำหนดให้ปฏิบัติ รวมทั้งประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การทบทวนเรื่องขอบเขตของบทการลงทุน และ MFN เป็นต้น

9. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย ออสเตรเลีย** มีผลบังคับใช้ ปี 2548 ในด้านการค้าสินค้า ออสเตรเลียลดภาษีสินค้าเป็นศูนย์ให้ไทยในทุกรายการตั้งแต่ปี 2558 ในขณะที่ไทยทยอยลดภาษีนำเข้าทั้งหมดเป็นศูนย์ ภายใน 20 ปี ปัจจุบันลดภาษีสินค้าเกือบหมดทุกรายการ เหลือเพียงสินค้าที่ยังใช้มาตรการโควตาภาษี 2 รายการ ได้แก่ นมและครีมและเครื่องดื่มประเภทนมปรุงแต่ง และ นมผงขาดมันเนย ซึ่งจะยกเลิกโควตาและลดภาษีเหลือ 0 ในวันที่ 1 ม.ค. 2568 ด้านการค้าบริการ/ลงทุน ไทยเปิดตลาดให้ออสเตรเลียเข้ามาลงทุนในสาขาบริการโดยให้ออสเตรเลียถือหุ้นได้ร้อยละ 60 ในสาขา เช่น การจัดประชุมขนาดใหญ่ ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติขนาดใหญ่ การศึกษาเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการสอนและวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์สิ่งมีชีวิต เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีนาโน บริการโรงแรมหรูขนาดใหญ่ ถือหุ้นได้ร้อยละ 100 ในสาขา เช่น บริการที่ปรึกษาด้านการจัดการทั่วไปเฉพาะที่จัดตั้งเป็นสำนักงานปฏิรูปการภูมิภาคให้บริษัทในเครือหรือสาขาบริการก่อสร้าง โครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค บริการจัดจำหน่ายและติดตั้งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากโรงงานออสเตรเลียในไทย เป็นต้น ส่วนออสเตรเลียเปิดตลาดให้นักลงทุนหรือผู้ให้บริการไทยเข้าไปจัดตั้งธุรกิจออสเตรเลียทุกประเภทได้ร้อยละ 100 ยกเว้นหนังสือพิมพ์ กระจายเสียง การบินระหว่างประเทศและท่าอากาศยานโดยต้องปฏิบัติตามนโยบายการลงทุนต่างประเทศและกฎหมายไทยและออสเตรเลียอยู่ในระหว่างการทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Strategic Economic Cooperation Arrangement : SECA) เพื่อขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น อีก 8 สาขา ได้แก่ เกษตร ระบบอาหารที่ยั่งยืน และเทคโนโลยี การท่องเที่ยว บริการสุขภาพ การค้า ดิจิทัลและเศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจสร้างสรรค์ การส่งเสริมการลงทุนระหว่างกันและ พลังงาน เศรษฐกิจสีเขียวและการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอน

10. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย นิวซีแลนด์** มีผลบังคับใช้ ปี 2548 ด้านการค้าสินค้า นิวซีแลนด์ลดภาษีสินค้าเป็นศูนย์ทุกรายการตั้งแต่ปี 2558 ไทยทยอยลดภาษีสินค้าเป็นศูนย์ ภายใน 20 ปี ไทยลดภาษีนำเข้าเกือบทั้งหมดให้นิวซีแลนด์ เหลือเพียง สินค้าที่ยังใช้มาตรการโควตาภาษี 2 รายการ ได้แก่ นมและครีมและเครื่องดื่มประเภทนมปรุงแต่ง และ นมผงขาดมันเนย ซึ่งจะยกเลิกในวันที่ 1 มกราคม 2568 ด้านการค้าบริการ/ลงทุน ไทยเปิดให้นิวซีแลนด์ลงทุนได้ร้อยละ 100 ในธุรกิจการผลิตสินค้าบางประเภท โดยเฉพาะธุรกิจที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนซึ่งเงินลงทุนต้องไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท ส่วนนิวซีแลนด์เปิดให้ไทยลงทุนได้ทุกประเภท ยกเว้นประมง และหากเกิน 50 ล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์ จะต้องขออนุญาตจากรัฐบาลก่อน

11. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย เปรู** มีผลบังคับใช้ปี 2555 เฉพาะสินค้าแรงลดภาษี ด้านการค้าสินค้า ไทยลดภาษีนำเข้าสินค้าตามพันธกรณีเป็น ศูนย์ร้อยละ 70 อาทิ สินแร่ หัวแร่สังกะสี ปลาหมึก น้ำมันปลา อาหารทะเล โลหะมีค่า เคมีภัณฑ์ ส่วนเปรู ลดภาษีนำเข้าสินค้าตามพันธกรณีเป็น ศูนย์ร้อยละ 70 อาทิ รถปิกอัพ เครื่องซักผ้า พลาสติก ท่อเหล็ก เชื่อมตะเข็บ และเครื่องจักร

12. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-จีน** มีผลบังคับใช้ปี 2558 ด้านการค้าสินค้า ไทยลดภาษีสินค้า นำเข้าตามพันธกรณีเป็นศูนย์ ทั้งหมดแล้ว ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2566 ส่วนจีนก็เช่นเดียวกัน ด้านการค้าบริการ ไทยผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการให้ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 70 ใน 85 สาขาย่อย เช่น การให้คำปรึกษาด้านวิศวกรรม ด้านการแพทย์เฉพาะทางในโรงพยาบาล ส่วนจีน เปิดตลาดให้ไทยเข้าไปลงทุนเกือบทุกสาขาบริการโดยถือหุ้นทั้งหมด จีนเปิดตลาดเพิ่มเติมให้ไทยมากกว่าในรอบ WTO อาทิ บริการด้านกฎหมาย การให้คำปรึกษา การออกแบบ/วิศวกรรม คอมพิวเตอร์ ค่าส่ง/ค่าปลีก บริการเกี่ยวเนื่องภาคการผลิต บริการวางแผนไทย กีฬา/นันทนาการ รวมถึง มวยไทย เป็นต้น

13. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย** มีผลบังคับใช้ ปี 2547 เฉพาะสินค้าแรงลดภาษี ด้านการค้าไทยและอินเดียลดภาษีสินค้า 83 รายการเป็นศูนย์แล้ว ด้านการค้าบริการ/ลงทุน ไทยและอินเดียอยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำความตกลงด้านการค้าบริการและการลงทุน

14. **ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP)** ระหว่างอาเซียนและคู่เจรจา 5 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์ มีผลบังคับใช้ปี 2565 กับสมาชิกภาคี 11 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน 8 ประเทศ (บรูไน กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม และมาเลเซีย) และนอกอาเซียน 5 ประเทศ (จีน ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และ เกาหลีใต้) ต่อมาในปี 2566 มีผลบังคับใช้กับ สมาชิกอาเซียนที่เหลือ ได้แก่ อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ สาระสำคัญเป็นความตกลงที่ครอบคลุมมากทั้งในส่วนขอบเขต รายละเอียดข้อผูกพัน ประกอบด้วย 20 บทได้แก่ การค้าสินค้า กฎถิ่นกำเนิดสินค้า พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง การเยียวยาทางการค้า การค้าบริการ(การเงิน บริการโทรคมนาคม และบริการวิชาชีพ) การเคลื่อนย้ายชั่วคราวของบุคคลธรรมดา การลงทุน ทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ การแข่งขันทางการค้า วิทยาศาสตร์ขนาดกลางและย่อมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ และประเด็นด้านกฎหมายและสถาบัน รวมถึงการระงับข้อพิพาทในแง่การเข้าถึงตลาด ด้านการค้าสินค้า ไทยได้ผูกพันเปิดตลาดสินค้าให้กับภาคี RCEP แตกต่างกันดังนี้ อาเซียน/ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ ไทยยกเลิกภาษีนำเข้ารวมร้อยละ 91.3 ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด โดยลดภาษีเป็นศูนย์ทันที ร้อยละ 66.3 สินค้าที่เหลือทยอยลดเหลือศูนย์ทั้งหมดในระยะเวลา 10-20 ปี เกาหลีใต้ ไทยยกเลิกภาษีนำเข้ารวมร้อยละ 90.3 ของจำนวนสินค้าทั้งหมด โดยลดภาษีเป็นศูนย์ทันทีร้อยละ 66.3 ที่เหลือทยอยลดจนเหลือศูนย์ทั้งหมดในระยะเวลา 10-20 ปี ญี่ปุ่น ไทยยกเลิกภาษีนำเข้ารวมร้อยละ 88.5 ของจำนวนรายการทั้งหมด โดยลดภาษีเป็นศูนย์ทันทีร้อยละ 66.3 และสินค้าที่เหลือ ทยอยลดจนเหลือศูนย์ทั้งหมดในระยะเวลา 10-20 ปี จีน ไทยยกเลิกภาษีนำเข้ารวมร้อยละ 85.2 ของจำนวนรายการทั้งหมด โดยลดภาษีเป็นศูนย์ทันทีร้อยละ 66.3 และสินค้าที่เหลือทยอยลดจนเหลือศูนย์ทั้งหมดในระยะเวลา 10-20 ปี สำหรับประเทศคู่เจรจาอาเซียน ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และจีน ผูกพันการเปิดตลาดสินค้าให้ไทยเหมือนกับที่ให้กับสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ สำหรับการการค้าบริการ ไทยเปิดตลาดโดยผูกพันการให้บริการข้ามพรมแดน จำนวน 56 สาขาย่อย การบริโภคนในต่างประเทศ จำนวน 97 สาขาย่อย และการจัดตั้งธุรกิจจำนวน 117 สาขา ให้ต่างชาติถือหุ้นร้อยละ 70 ในธุรกิจบริการด้านการวิจัยและพัฒนา และ บริการคอมพิวเตอร์ และเปิดให้ต่างชาติถือหุ้นได้ทั้งหมดในสาขาอุดมศึกษา เฉพาะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในหลักสูตรภาษาอังกฤษโดยคงเงื่อนไขตามข้อผูกพันการเปิดตลาดบริการ ประเทศคู่เจรจาอาเซียนมีการผูกพันการเปิดตลาดสาขาบริการเพิ่มเติมจากความตกลงที่ไทยเป็นภาคี อาทิ บริการซ่อมและบำรุงอุปกรณ์ บริการด้านสังคมสำหรับผู้สูงอายุในจีน

บริการด้านการรักษาความปลอดภัยและบริการเกมออนไลน์ในเกาหลีใต้ บริการขนส่งทางอากาศและ บริการอุตสาหกรรมทางอวกาศในญี่ปุ่น บริการด้านการวิจัยและพัฒนา บริการมัคคุเทศก์ในออสเตรเลีย และบริการซ่อมและบำรุงรักษาอากาศยานและบริการคลังสินค้าในนิวซีแลนด์ สำหรับการเคลื่อนย้าย ชั่วคราวของบุคคลธรรมดา ไทยอนุญาตการเข้าเมืองเป็นการชั่วคราวให้แก่บุคคลธรรมดาจากภาคีอื่น 2 ประเภท ได้แก่ ผู้เยี่ยมเยือนทางธุรกิจ เข้าพำนักในไทยไม่เกิน 90 วัน ผู้โอนย้ายภายในบริษัท ระดับผู้จัดการ และผู้เชี่ยวชาญ ให้พำนักในไทยไม่เกิน 1 ปี ขยายเวลาไม่เกิน 3 ครั้ง ๆ ละ 1 ปี ด้านการลงทุนไทยเปิดเสรี ให้แก่นักลงทุนของประเทศภาคีเข้ามาประกอบธุรกิจโดยถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49 ในสาขาการเกษตร (การเพาะเมล็ดหัวหอมใหญ่ การเลี้ยงโค กระบือ ม้า แพะ และ แกะ) ในสาขาเหมืองแร่(ทำเหมืองหินอ่อน ผลิตน้ำมัน และก๊าซ โดยได้รับสัมปทานจากรัฐบาล ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 51 ในสาขาประมง(เพาะเลี้ยงปลาทูน่าใน กระชังน้ำลึก กุ้งมังกร 6 สายพันธุ์) ถือหุ้นทั้งหมด ในสาขาการผลิต 23 สาขาย่อย เช่นการผลิตรถยนต์

ข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่อยู่ระหว่างการเจรจา มีจำนวน 7 ฉบับ มีความเป็นมาและสถานะในปัจจุบัน ดังนี้

1. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย ปากีสถาน** คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกรอบการเจรจาเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2558 เพื่อสร้างโอกาสขยายการค้า ครอบคลุมประเด็นการค้าสินค้าและประเด็นเกี่ยวข้อ เช่น กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า มาตรการเยียวยาทางการค้า พิธีการศุลกากร และการอำนวยความสะดวกทางการค้า มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า ประเด็นกฎหมาย มีการประชุมผ่านไปแล้ว 9 รอบ มีผลสรุปร่วมกันแล้ว 12 ข้อบท จากทั้งหมด 13 ข้อบท เหลือข้อบทเรื่อง กระบวนการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า กำหนดแผนเจรจาของคณะทำงานกลุ่มย่อย ผ่านระบบทางไกล ทางปากีสถานอยู่ระหว่างพิจารณากำหนดการประชุมคณะทำงานฯ ให้ไทยพิจารณา

2. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย ตุรกี** คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกรอบการเจรจาเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2558 เพื่อสร้างโอกาสในการขยายการค้าและการลงทุนไปยังตลาดใหม่ในตะวันออกกลาง เริ่มเจรจาครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2560 เริ่มด้านการค้าสินค้าก่อนและเจรจาด้านการค้าบริการและลงทุน ในภายหลัง ประชุมแล้ว 7 รอบ โดยเจรจาด้านการเปิดตลาดการค้าสินค้าพร้อมหรือประเด็นที่เกี่ยวข้อง สถานะล่าสุด ไทยกำหนดเป็นเจ้าภาพจัดประชุม ครั้งที่ 8 และคณะทำงานด้านต่าง ๆ ช่วงไตรมาส 1 ปี 2567

3. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย ศรีลังกา** คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกรอบการเจรจาเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 โดยกรอบการเจรจาเป็นแบบกว้าง(Comprehensive) ครอบคลุมการค้าสินค้า การค้า บริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน ประชุมแล้ว 7 ครั้ง ครั้งล่าสุดทางศรีลังกาเป็นเจ้าภาพ เมื่อวันที่ 9-11 ตุลาคม 2566 จัดประชุม ณ กรุงโคลัมโบ สาธารณรัฐประชาธิปไตยศรีลังกา ตั้งเป้าสรุปผลเจรจาภายในปี 2566

4. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน แคนาดา** คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกรอบการเจรจาเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจ อาเซียน แคนาดา ครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 ได้ประกาศเริ่มเจรจาจัดทำความตกลง มอบหมายเจ้าหน้าที่อาวุโสเศรษฐกิจ อาเซียน แคนาดา พิจารณาแผนงานการเจรจา และให้เริ่มเจรจาโดยเร็ว ทั้งสองฝ่ายได้ตั้งคณะกรรมการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี อาเซียน แคนาดา และคณะทำงาน 17 กลุ่ม ตามข้อบท มีการเจรจาไปแล้ว 5 รอบปกติกับ 1 สมัยพิเศษ ตั้งเป้าสรุปผลภายในปี 2568

5. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป(EFTA)** ซึ่งประกอบด้วย 4 ประเทศ คือ ไอซ์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ นอร์เวย์ และ สวิตเซอร์แลนด์ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกรอบการเจรจาเมื่อวันที่

7 มิถุนายน 2565 ปัจจุบันจัดประชุมเจรจาไปแล้ว 7 รอบ โดยไทยเป็นเจ้าภาพจัดประชุมรอบแรก ณ กรุงเทป แบ่งการเจรจาเป็น สองระดับ คือ การหารือในระดับหัวหน้าคณะ และการเจรจากลุ่มย่อย ตามจำนวนข้อบท 15 ข้อบทในกรอบการเจรจา (การค้าสินค้า กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า การอำนวยความสะดวกทางการค้าและพิธีการศุลกากร มาตรการเยียวยาทางการค้า มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า การค้าบริการ การลงทุน พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ ทรัพย์สินทางปัญญา การแข่งขัน การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน ความร่วมมือด้านเทคนิคและการเสริมสร้างศักยภาพ การระงับข้อพิพาท กำหนดแผนการประชุมรอบต่อไปในปี 2567 เดือนมกราคม ฝ่ายไทยเป็นเจ้าภาพ และเดือนมีนาคม ฝ่าย EFTA เป็นเจ้าภาพ เดือนเมษายน ฝ่ายไทยเป็นเจ้าภาพ กำหนดเป้าหมายสรุปผลเจรจา ช่วงกลางปี 2567

6. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย สหรัฐอาหรับเอมิเรต** เป็นการเห็นชอบร่วมกันทั้งสองประเทศในการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ(Closes Economics Partnership Agreement : CEPA) เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 ในคราวหารือทวิภาคีระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของไทยและรัฐมนตรีแห่งรัฐประจำกระทรวงเศรษฐกิจ UAE ต่อมาวันที่ 28 กุมภาพันธ์ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบการเข้าร่วมเจรจาจัดทำ CEPA ไทย สหรัฐอาหรับเอมิเรต รวมทั้งกรอบการเจรจา เอกสารขอบเขตสำหรับการเจรจา การลงนามเอกสารขอบเขตของอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และ การออกแถลงการณ์เปิดการเจรจา ทั้งสองประเทศเริ่มการเจรจาในวันที่ 9 พฤษภาคม ผ่านระบบการประชุมทางไกล และมีการประชุมเจรจาแล้ว 4 รอบ ในคราวประชุมครั้งล่าสุด ทั้งสองฝ่ายสามารถสรุปผลการเจรจาความตกลง CEPA เกือบหมด เหลือบางประเด็น ที่ไทยรอฟังท่าทีของสหรัฐอาหรับเอมิเรตต่อแนวทางการเปิดตลาดสินค้าของไทย

7. **ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป** เป็นการฟื้นฟูเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างกัน โดยคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปด้านการต่างประเทศมีมติให้เพิ่มพูนความสัมพันธ์กับประเทศไทยเมื่อเดือน ตุลาคม 2562 เพื่อฟื้นฟูการเจรจากับไทยซึ่งหยุดไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557

ความก้าวหน้าการทำเขตการค้าเสรี ไทย สหภาพยุโรป

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศรายงานความเป็นมาของการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปมีลำดับขั้นดังนี้

1. ไทยร่วมกับอาเซียนในการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป (ASEAN-EU FTA) เมื่อเดือนพฤษภาคม 2550 มีการเจรจารวม 7 ครั้ง ซึ่งการเจรจาครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 4-5 มีนาคม 2552 ณ ประเทศมาเลเซีย ทั้งสองฝ่ายได้ประกาศหยุดพักการเจรจา เนื่องจากทั้งสองฝ่ายเห็นว่าการเจรจามีพัฒนาการค่อนข้างช้า รวมทั้งฝ่ายสหภาพยุโรปมีปัญหาการเมืองระหว่างประเทศเรื่องนโยบายการยอมรับเมียนมา ขณะที่สมาชิกอาเซียน ยังมีความแตกต่างในระดับการพัฒนา ทำให้มีปัญหาในเรื่องระดับการเปิดตลาดสินค้าและบริการที่อาเซียนไม่สามารถตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของสหภาพยุโรป

2. สหภาพยุโรปปรับแนวทางเป็นการเจรจาในระดับทวิภาคีกับสมาชิกอาเซียนที่พร้อมเจรจา 3 ประเทศแรก ได้แก่ สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย และเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปได้เห็นชอบอย่างเป็นทางการให้เปลี่ยนแนวทางการเจรจาเป็นแบบทวิภาคีกับประเทศสมาชิกอาเซียน 3 ประเทศดังกล่าว

3. ไทยและสหภาพยุโรปเริ่มการเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างกันเมื่อปี 2556 และมีการประชุมเจรจาแล้วทั้งสิ้น 4 รอบ โดยครั้งล่าสุดจัดขึ้นเมื่อเดือนเมษายน 2557 แต่ด้วยสถานการณ์ในไทย สหภาพยุโรปจึงขอชะลอการเจรจาไว้เมื่อปี 2557

4. สืบเนื่องจากพัฒนาการทางการเมือง (Political Roadmap) ของไทยที่ชัดเจน เมื่อปี 2560 สหภาพยุโรปได้มีข้อมติให้ฟื้นความสัมพันธ์ทางการเมืองกับไทยในทุกกระดับ และให้คณะกรรมการการค้ายุโรป พิจารณาความเป็นไปได้ในการฟื้นการเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับไทย และต่อมาเมื่อเดือนตุลาคม 2562 หลังจากการเลือกตั้งและการจัดตั้งรัฐบาลของไทย คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปด้านการต่างประเทศ ได้มีมติให้สหภาพยุโรปมีการหารือเพื่อฟื้นความสัมพันธ์กับไทยในทุกมิติ รวมถึงการดำเนินการไปสู่การฟื้น การเจรจาที่มีเป้าหมายสูงและรอบด้านกับไทย ขอบเขตการเจรจา ครอบคลุมเรื่องการเปิดตลาดสินค้า บริการ การลงทุน พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า มาตรการเยียวยาทางการค้า มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า การ คัดกรองการลงทุน ทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายการแข่งขัน การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ การระงับข้อพิพาท ระหว่างรัฐ ความโปร่งใส การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน (สิ่งแวดล้อมและแรงงาน) การค้าดิจิทัล พลังงาน และวัตถุดิบ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หลักปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ และข้อบททางสถาบัน (Institutional Provisions)

การดำเนินการที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการฟื้นการเจรจา

การเจรจา FTA ไทย-สหภาพยุโรป ถูกกระงับมานานตั้งแต่ปี 2557 ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทั้งสองฝ่ายต่างปรับเปลี่ยนแนวทางการเจรจา นโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบด้านการค้าและการลงทุน รวมทั้งระดับความคาดหวังจากการเจรจา ไทยจึงจำเป็นต้องเตรียมการสำหรับการฟื้นการเจรจาในเรื่องต่าง ๆ กระทั่งวางพณิษฐ์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ อยู่ระหว่างดำเนินการที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการ เกี่ยวกับการฟื้นการเจรจา FTA ไทย-สหภาพยุโรป การจ้างศึกษา มอบสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (IFD) ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยอิสระศึกษาประโยชน์และผลกระทบจากการเจรจา รวมทั้งแนวทางการเยียวยาผู้ที่ ได้รับผลกระทบ และได้เชิญภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมให้ความเห็นเกี่ยวกับโอกาสและความท้าทายจากการ เจริญฯ เพื่อประโยชน์ในภาพรวมสูงสุดกับประเทศ ทั้งนี้ กรมฯ ได้เผยแพร่ผลการศึกษานบนเว็บไซต์ของกรม (dtn.go.th) แล้วเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2563 การจัดสัมมนารับฟังความเห็น ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ระหว่างเดือนกันยายน 2562-กันยายน 2563 รวม 7 ครั้ง และการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) 6 ครั้ง โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาคเอกชน สมาคมธุรกิจ เกษตรกร ผู้บริโภค ภาคประชาสังคม หน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ และกลุ่มนักลงทุนชาวต่างชาติกว่า 1,800 คน เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความเห็น

- ภาพรวม ผู้เข้าร่วมเห็นควรเร่งการเจรจา FTA ไทย-สหภาพยุโรป แต่ยังมีข้อกังวลในบางประเด็น เช่น ทรัพย์สินทางปัญญาและการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยาและสาธารณสุข การคุ้มครอง พันธุ์พืชใหม่ตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศ (UPOV 1991) การนำเข้าและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพิ่มขึ้น และกลไกการการระงับข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน

- ภาคเอกชน สนับสนุนให้เริ่มการเจรจาโดยเร็ว เพื่อขยายโอกาสทางการค้า รวมทั้งรักษา ความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่สหภาพยุโรปสรุปผลการเจรจาแล้วกับเวียดนาม และสิงคโปร์ พร้อมทั้งเห็นว่าเอกชนจำเป็นต้องยกระดับมาตรฐานการผลิตให้ทัดเทียมกับ มาตรฐานสินค้า สหภาพยุโรปที่สูง รวมทั้งปรับตัวจากการแข่งขันที่อาจเพิ่มขึ้น

- ภาคการเกษตร กังวลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรบางชนิด เช่น โคนม โคนเนื้อ ผลไม้ และต้องการมาตรการที่ช่วยการปรับตัวและช่วยเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะกองทุน FTA ที่เข้าถึง และสามารถใช้ประโยชน์ได้ง่ายและแก้ไขปัญหาระยะสั้นได้อย่างทันที่

- ภาคประชาสังคม กังวลว่าพันธกรณีเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา เช่น การขยายอายุสิทธิบัตรยา การคุ้มครองข้อมูลการขึ้นทะเบียนยาอาจกระทบการเข้าถึงยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตยาชื่อสามัญออกสู่ตลาด การยกเลิกแต้มต่อในเรื่องการจัดซื้อยาโดยรัฐ ความเสี่ยงต่อการถูกบริษัทต่างชาติฟ้องร้องรัฐจากการดำเนินมาตรการเพื่อประโยชน์สาธารณะ รวมทั้งการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (UPOV 1991)

การยกร่างกรอบการเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรป โดยจัดประชุมหน่วยงานภาครัฐ และหารือรับฟังความเห็นภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อร่างกรอบการเจรจา รวมทั้งรายงานความคืบหน้าการดำเนินการเพื่อฟื้นฟูการเจรจา จำนวน 4 ครั้ง เมื่อวันที่ 26 และ 30 พฤศจิกายน 2563 18 มกราคม 2564 และ 27 พฤษภาคม 2564 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้จัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อหารือเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ และสิ่งแวดลอม ซึ่งกรมฯ ได้นำความเห็นที่ได้รับทั้งในที่ประชุม และที่ได้รับแจ้งเป็นเอกสารทางการจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมมาใช้ประกอบการปรับปรุงร่างกรอบการเจรจาเพิ่มเติม โดยในบางประเด็นความเห็นที่ได้รับอาจแตกต่างกันระหว่างหน่วยงาน/องค์กร กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศจึงได้พยายามปรับปรุงร่างกรอบฯ ให้สะท้อนความเห็นของหน่วยงาน และตามความเหมาะสมมากที่สุด

จากเอกสารรายงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เมื่อเดือนตุลาคม ปี 2566 ที่สรุปความคืบหน้าการเจรจาระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปล่าสุดไว้ดังนี้

เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2566 ได้มีการพบหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของไทยและรองประธานคณะกรรมการยุโรปด้านเศรษฐกิจและกรรมาธิการยุโรปด้านการค้า ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม ซึ่งได้แสดงเจตจำนงร่วมกันในการเริ่มดำเนินการกระบวนกรภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถเปิดการเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป อย่างเป็นทางการ และต่อมาในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ คณะรัฐมนตรีของไทยได้มีมติเห็นชอบให้ไทยเข้าร่วมเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป รวมทั้งเห็นชอบกรอบการเจรจา และมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ร่วมประกาศหรือออกแถลงการณ์เปิดการเจรจาจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีดังกล่าว ซึ่งต่อมาในวันที่ 15 มีนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรองประธานคณะกรรมการยุโรปด้านเศรษฐกิจและกรรมาธิการยุโรปด้านการค้าได้ร่วมกันประกาศเปิดการเจรจาอย่างเป็นทางการ

ต่อมาในวันที่ 18 กรกฎาคม ได้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าคณะเจรจาฝ่ายไทยและสหภาพยุโรป ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อวางแนวทางการเจรจาและเตรียมการประชุมเจรจารอบแรก โดยกำหนดเป็นวันที่ 18-22 กันยายน ณ กรุงบรัสเซลส์ รวมทั้งมีการตกลงแผนการเจรจา ซึ่งกำหนดให้มีการประชุมปีละ 3 รอบ โดยสลับกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ซึ่งกำหนดการประชุมรอบที่สองในเดือนมกราคม 2567 ที่กรุงเทพมหานคร และ รอบที่สามในเดือนมิถุนายน 2567 ที่กรุงบรัสเซลส์ โดยกำหนดเป้าหมายเบื้องต้นให้สรุปผลการเจรจาภายใน 2 ปี หรือภายในปี 2568

การประชุมเจรจารอบที่ 1 ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 18 – 22 กันยายน ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม แบ่งการประชุมเป็น 2 ระดับ คือ การประชุมระดับหัวหน้าคณะเจรจา ซึ่งกำกับดูแลการเจรจาโดยภาพรวม และ การประชุมกลุ่มย่อยระดับผู้เชี่ยวชาญ 19 ประเด็น ประกอบด้วย การค้าสินค้า กฎถิ่นกำเนิดสินค้า พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า มาตรการเยียวยาทางการค้า มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า การค้าบริการและการลงทุน การค้าดิจิทัล ทรัพย์สินทางปัญญา การแข่งขันและการอุดหนุน การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ การค้าและการพัฒนาที่

ยั่งยืน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รัฐวิสาหกิจ พลังงานและวัตถุดิบ ระบบอาหารที่ยั่งยืน ความโปร่งใสและหลักปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ การระงับข้อพิพาท บทบัญญัติเบื้องต้น บทบัญญัติทั่วไป บทบัญญัติสุดท้าย บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน และช้อยกเว้น ภาพรวมการเจรจาแรกเป็นไปด้วยดี ทั้งสองฝ่ายได้หารือแลกเปลี่ยนข้อเสนอร่างความตกลงและทำความเข้าใจข้อเสนอนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของแต่ละฝ่าย พร้อมวางแผนการทำงานในรอบต่อไป ซึ่งประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพการประชุมเจรจาครั้งที่ 2 ในระหว่างวันที่ 22-26 มกราคม พ.ศ. 2567 ณ กรุงเทพมหานคร

นโยบายการค้าระหว่างประเทศของสหภาพยุโรปกับประเทศอื่น

ข้อตกลงทางการค้าของสหภาพยุโรป ที่รายงานผ่านเว็บไซต์ของคณะกรรมการการยุโรป ได้กล่าวถึง การแบ่งนโยบายการค้าของสหภาพยุโรปที่ทำกับประเทศที่สาม ไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ข้อตกลงความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ (Economic Partnership

Agreements:EPAs) สนับสนุนการพัฒนาของประเทศคู่ค้าจากทวีปแอฟริกา ประเทศแถบแคริบเบียนและแปซิฟิก โดยสหภาพยุโรปทำข้อตกลงความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจทั้งแบบเต็มรูปแบบ แบบชั่วคราว (Interim) และแบบที่จะพัฒนาไปสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ(Stepping Stone)

2. ข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreements :FTAs) เป็นการทำข้อตกลงทางการค้าเพื่อเปิดตลาดสินค้าและบริการกับประเทศที่พัฒนาแล้ว และกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่โดยให้สิทธิพิเศษในการเข้าตลาดระหว่างประเทศภาคีด้วยกัน

3. กรอบความตกลง (Association Agreements :AAs) – เป็นกรอบความตกลงแบบกว้าง เน้นการส่งเสริมทางการเมืองในวงกว้าง bolster broader political agreements

4. ข้อตกลงความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วน (Partnership and Cooperation Agreements :PCAs). เป็นข้อตกลงที่ยังไม่เน้นการค้าเป็นความร่วมมือด้านอื่น

สหภาพยุโรปมีบทบาททางการค้าในระดับโลกโดยมีส่วนแบ่งการตลาดสินค้าและบริการร้อยละ 17 ของปริมาณการค้าสินค้าและบริการทั้งหมด มูลค่าการค้าสินค้าและบริการในปีพ.ศ. 2563 เป็น 5.32 ล้านล้านยูโร หรือ ประมาณ 190 ล้านล้านบาท ประกอบด้วยมูลค่าการค้าสินค้า 3.65 ล้านล้านยูโร และมูลค่าการค้าบริการ 1.67 ล้านล้านยูโร ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงในรอบ 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 26 และ ร้อยละ 50 ตามลำดับ สหภาพยุโรป เป็นผู้ส่งออกลำดับที่ 2 ของโลก และ เป็นผู้นำเข้าลำดับที่ 3 ของโลก โดยนำเข้าจากประเทศจีนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22 รองลงมาเป็นการนำเข้าจากสหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 12 และ สหราชอาณาจักร ร้อยละ 10 ส่งออกสินค้าไปสหรัฐฯ ร้อยละ 18 ส่งออกไปสหราชอาณาจักรร้อยละ 14 และส่งออกไปประเทศจีนร้อยละ 10 สินค้าที่ส่งออกเป็น สินค้ากลุ่มเครื่องมือ เครื่องจักร สารเคมีและสินค้าอุตสาหกรรม

นโยบายทางการค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศต่าง ๆ จากรายงานข้อตกลงทางการค้าของสหภาพยุโรป ปี 2566 ซึ่งเป็นการสรุปข้อตกลงทางการค้าที่สหภาพยุโรปทำกับ 131 ประเทศทั่วโลก แบ่งข้อตกลงทางการค้าเป็น 4 กลุ่ม คือ ข้อตกลงที่มีผลบังคับใช้ (In place) ทำกับประเทศต่าง ๆ จำนวน 77 ประเทศ ข้อตกลงที่อยู่ระหว่างเวียนขอความเห็นชอบจากประเทศสมาชิก (Being ratified) ทำกับประเทศต่างๆ จำนวน 25 ประเทศ ข้อตกลงที่อยู่ระหว่างเจรจา (Being negotiated) จำนวน 7 ประเทศ และ ข้อตกลงที่หยุดเจรจา (On hold) จำนวน 22 ประเทศ ตามที่แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศต่าง ๆ ปี 2566
ที่มา : คณะกรรมาธิการยุโรป (2566)

ข้อตกลงทางการค้าที่มีผลบังคับใช้ (In place) จำนวน 77 ฉบับ โดยสหภาพยุโรปทำข้อตกลงกับ 77 ประเทศ ในรูปแบบข้อตกลงที่แตกต่างกันจำนวน 21 ข้อตกลง ส่วนใหญ่เป็นข้อตกลงความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ(Economic Partnership Agreement) ทำกับ 26 ประเทศ เป็นประเทศที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม CARIFORUM จำนวน 14 ประเทศ ซึ่งกลุ่มประเทศดังกล่าวมีสหภาพยุโรปเป็นคู่ค้าลำดับสาม รองจากประเทศสหรัฐ ส่วนข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement) ทำกับ 3 ประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ (มีผลบังคับใช้ พ.ศ. 2558) สิงคโปร์ (มีผลบังคับใช้ พ.ศ. 2562) และ เวียดนาม(มีผลบังคับใช้ พ.ศ. 2563) โดยสหภาพยุโรปมีข้อตกลงทางการค้ากับยูเครนที่เรียกว่า Deep and Comprehensive Free Trade ซึ่งมีผลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ส่วนสหราชอาณาจักรที่เคยเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปมีข้อตกลงความร่วมมือและการค้าร่วมกัน(Trade and Cooperation Agreement) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 มีข้อตกลงทางการค้ากับประเทศในยุโรปได้แก่ แอนดอร์รา แซนมาริโน ตุรกี ที่เรียกว่า สหภาพศุลกากร (Customs Union) โดยมีข้อกำหนดทางภาษีศุลกากรร่วมกันซึ่งรูปแบบดังกล่าวเป็นข้อตกลงที่ลึกกว่าเขตการค้าเสรี สำหรับกลุ่มสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป(EFTA) ที่ประกอบด้วย ไชล์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ นอร์เวย์ และ สวิตเซอร์แลนด์ สหภาพยุโรปมีข้อตกลงทางการค้าที่เรียกว่า ข้อตกลงเขตเศรษฐกิจ(Economic Area Agreement) แบบทวิภาคี กับประเทศ ไชล์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ และ นอร์เวย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 – 2538 สำหรับ สวิตเซอร์แลนด์ซึ่งเป็นคู่ค้าลำดับที่สี่ของสหภาพยุโรปมีข้อตกลงร่วมกันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516

1. ข้อตกลงทางการค้าที่อยู่ระหว่างเวียนขอความเห็นชอบจากประเทศสมาชิก (Being ratified) มีจำนวน 25 ฉบับ ส่วนใหญ่เป็นข้อตกลงความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ(Economic Partnership Agreement) ทำกับ 19 ประเทศ ที่เป็นประเทศภาคีในแอฟริกาตะวันตก ประเทศสมาชิกของสมาคมแอฟริกาตะวันออก(East African Community) และประเทศเฮติ(Haiti) ซึ่งเป็นสมาชิกที่เหลือของกลุ่ม CARIFORUM มีข้อตกลงเขตการค้าเสรี(Free Trade Agreement) ที่ทำกับนิวซีแลนด์ 1 ฉบับ ซึ่งการเจรจา

ได้ข้อสรุปตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2565 นอกจากนี้ยังมีข้อตกลงทางการค้ากับประเทศสมาชิกกลุ่ม ตลาดร่วมอเมริกาใต้ตอนล่าง(Mercosur) ประกอบด้วย อาร์เจนตินา บราซิล ปารากวัย อุรุกวัย โดยใช้ข้อตกลงทางการค้าที่เรียกว่า Mercosur Association Agreement

2. ข้อตกลงที่อยู่ระหว่างเจรจา (Being negotiated) จำนวน 7 ฉบับ เป็นข้อตกลงเขตการค้าเสรีจำนวน 4 ฉบับ ที่เจรจากับประเทศอินโดนีเซีย(เริ่มเจรจา ปีพ.ศ. 2559) ฟิลิปปินส์ (เริ่มเจรจา ปีพ.ศ. 2558) ไทย(เริ่มเจรจา ปีพ.ศ. 2556) หยุดการเจรจาในปี 2557 และเริ่มเจรจาใหม่อีกครั้งในปี 2566) และอินเดีย (เริ่มเจรจา ปีพ.ศ. 2550) หยุดการเจรจาในปี 2556 และเริ่มเจรจาใหม่อีกครั้งในปี 2565) ทั้งนี้ข้อตกลงที่จะทำกับอินเดียเป็นข้อตกลงที่เรียกว่า Free Trade Agreement, Investment Protection Agreement and Geographical Indications Agreement นอกจากนี้ยังมีข้อตกลงทางการค้ากับออสเตรเลีย (Australia Agreement) ที่เริ่มเจรจาในปีพ.ศ. 2561 ข้อตกลงการค้าดิจิทัลกับสิงคโปร์ที่เริ่มเจรจาในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566 และข้อตกลงด้านการลงทุนระหว่างสหภาพยุโรปและจีนที่เริ่มเจรจาในปีพ.ศ. 2556

3. ข้อตกลงทางการค้าที่หยุดเจรจา (On hold) จำนวน 22 ฉบับ ส่วนใหญ่เป็นข้อตกลงความหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ(Economic Partnership Agreement) ทำกับ 13 ประเทศในแอฟริกากลาง แอฟริกาใต้ ซึ่งเริ่มเจรจาในปีพ.ศ. 2546-2547 หยุดการเจรจาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 มีข้อตกลงเขตการค้าเสรีจำนวน 8 ฉบับ ทำกับประเทศ บาร์เรน อินเดีย คูเวต มาเลเซีย โอมาน การ์ตา ซาอุดีอาระเบีย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วารจนา โตรส (2562) วิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายการเปิดตลาดสินค้าโคนมและผลิตภัณฑ์นม ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Free Trade Agreement) และ ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์ (Thailand - New Zealand Closer Economic Partnership : TNZCEP) พิจารณาการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามที่กำหนดในกรอบแนวคิดการศึกษา โดยกำหนดกรอบเวลาซึ่งใช้ปีที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราอากรภายใต้ข้อตกลงเป็นเกณฑ์ในการแบ่งช่วงเวลาเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แบ่งเป็น 4 ช่วงคือ ช่วงก่อนเปิดเขตการค้าเสรี (พ.ศ. 2544-2547) ช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะแรก (พ.ศ. 2548-2553) ช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะที่สอง (พ.ศ. 2554-2558) และ ช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะที่สาม (พ.ศ. 2559-2561) รวมทั้งการวิเคราะห์สมดุลงการผลิตการตลาดนมและผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ผลการศึกษาพบว่า (1) ปริมาณนำเข้าผลิตภัณฑ์นมทั้งหมดปรับเพิ่มขึ้นนับตั้งแต่เปิดเขตการค้าเสรีในปีพ.ศ. 2548 โดยการนำเข้านมผงขาดมันเนยและนมผงเต็มมันเนยปรับเพิ่มขึ้นในช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะสองและระยะสาม (2) ปริมาณการผลิตน้ำนมโคของไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เปิดเขตการค้าเสรี เนื่องจากการขยายฝูงแม่โครีดนม ด้านการแปรรูปมีการขยายตัวในทิศทางเดียวกับการผลิตน้ำนมโค (3) ปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์นมปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่เปิดเขตการค้าเสรี และมีการเติบโตอย่างมากในช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะที่สอง โดยประเทศกลุ่มอาเซียน 9 ประเทศ เป็นกลุ่มลูกค้าหลัก (4) ดัชนีรายได้สุทธิของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมไทยปรับเพิ่มสูงขึ้นจากปีฐานต่อเนื่องในช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะสอง ส่วนค่าสัดส่วนราคาน้ำนมต่อต้นทุนอาหารสัตว์ ที่แสดงความสามารถของรายได้ในการจ่ายค่าอาหารชั้น มีค่าลดลงจากราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ปรับเพิ่มขึ้น (5) การวิเคราะห์สมดุลงการผลิตน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม อุปทานน้ำนมโคของออสเตรเลียมีการเปลี่ยนแปลงลดลง ส่งผลให้การใช้น้ำนมเพื่อแปรรูปลดลง และปริมาณการผลิตของผลิตภัณฑ์นมลดลงตามลำดับ ในขณะที่ประเทศนิวซีแลนด์มีอุปทานน้ำนมโคเพิ่มขึ้นเนื่องจากการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของแม่โคให้นม สร้างโอกาสทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์นม สามารถเพิ่มส่วนแบ่ง

การตลาด ตลาดเนยแข็งของไทยมีความสำคัญกับประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้น อุปทานน้ำนมโคของไทยปรับเพิ่มขึ้น ปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์นมขยายตัวเพิ่มขึ้น

หทัยรัตน์ สกลวิทยานนท์ (2552) คาดการณ์ผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา กรณีถั่วเหลือง ประเทศไทยนำเข้าถั่วเหลืองจากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวนมากจากการเจรจาเขตการค้าเสรีย่อมนำไปสู่การลดภาษีนำเข้า จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมูลค่านำเข้าและส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องในระบบเศรษฐกิจในประเทศตามมา การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การผลิตและการค้าถั่วเหลืองจากประเทศสหรัฐอเมริกา หากมีการลดภาษีนำเข้าภายใต้การจัดทำเขตการค้าเสรีและศึกษาผลกระทบการลดภาษีนำเข้าต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา และวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์การถดถอยของข้อมูลอนุกรมเวลาเพื่อพยากรณ์แนวโน้ม และวิเคราะห์ผลกระทบอุตสาหกรรมต่อเนื่องโดยนำผลพยากรณ์มาใช้ร่วมกับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ผลการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองร้อยละ 4.37 ต่อปี ราคาถั่วเหลือง พาร์มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.98 ต่อปี อัตราการบริโภคเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.27 ต่อปี อัตราส่งออกลดลงเฉลี่ยร้อยละ 4.21 ต่อปี อัตราภาษีนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 18.91 ต่อปี สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า ผลผลิตถั่วเหลืองร้อยละ 99 มาจากรัฐแคลิฟอร์เนีย ปริมาณการบริโภคถั่วเหลืองประมาณ 3.17 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ผลผลิตที่เหลือส่วนใหญ่ส่งไปประเทศแคนาดา เม็กซิโก มาเลเซีย ฮองกง สาธารณรัฐประชาชนจีนและไต้หวัน ช่วงที่มีผลผลิตน้อยส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศชิลีและเม็กซิโก ผลการพยากรณ์แนวโน้มนำเข้าถั่วเหลืองเพิ่มขึ้นคิดเป็นมูลค่านำเข้าสะสมตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2550-2560 เท่ากับ 19,520.40 ล้านบาท โดยอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้ผลผลิตจากสาขาการทำสวนผลไม้ เป็นปัจจัยการผลิตชั้นกลางได้รับผลกระทบน้อยที่สุดคิดเป็นมูลค่าลดลงเพียง 13.62 ล้านบาท แต่อุตสาหกรรมต่อเนื่องด้านปัจจัยการผลิตชั้นกลางของการทำผลไม้กลับได้รับผลกระทบมากที่สุด คิดเป็นมูลค่าลดลงถึง 6,587.80 ล้านบาท ได้แก่ สาขาการบริการทำการเกษตร สาขาการผลิตปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชและยาฆ่าแมลง สาขาการค้าส่ง และสาขาการผลิตเคมีภัณฑ์ขั้นมูลฐาน สาขาสถาบันการเงิน สาขาการผลิตเครื่องตัดและเครื่องมือ สาขาน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ สาขาการค้าปลีก สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์ (2554) ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำเขตการค้าเสรีในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก(FTAAP) และผลกระทบต่อไทย กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและขอบเขตที่น่าจะเป็นของกรอบความตกลง FTAAP ผลกระทบจากกรอบความตกลงดังกล่าวต่อประเทศไทยในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และการวิเคราะห์แนวทางการรองรับปรับตัวที่สำคัญของไทย หากมีการจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรี ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ เอเปคเป็นกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่สุดในโลก มีแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงที่สุดในโลก โดยสหรัฐฯ จีน และญี่ปุ่นมีผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริงสูงที่สุด เป็นเขตเศรษฐกิจที่มีสินค้าส่งออกใกล้เคียงกัน(ชิ้นส่วนและเครื่องใช้ไฟฟ้า รายการชิ้นส่วนเครื่องจักร) มีความก้าวหน้าในการเปิดเสรีการค้าสูง ประเทศสหรัฐฯ ครอบงำส่วนแบ่งการตลาดมากที่สุด จีนเริ่มเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่และส่งออกเพิ่มขึ้นในรอบ 10 ปี การจัดตั้ง FTAAP ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ การมีเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาที่ตรงกันระหว่างสมาชิกที่มีอิทธิพลสูง 3 ประเทศ (สหรัฐฯ ญี่ปุ่น จีน) ความชัดเจนของญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ ที่จะให้สหรัฐฯ เข้ามามีบทบาททางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ความสอดคล้องกันระหว่างข้อตกลงเขตการค้าเสรีระดับทวี

ภาคีและภูมิภาคที่พำขึ้นระหว่างเขตเศรษฐกิจ การให้ความสำคัญและการผลักดันอย่างจริงจังของสมาชิก ความก้าวหน้าการเปิดเสรีตามกรอบ WTO ระดับความลึกของขอบเขตข้อตกลง FTAAP และจำนวน สมาชิกที่มีแนวโน้มสนับสนุนและผลักดันแนวคิด FTAAP รูปแบบของ FTAAP ที่เป็นไปได้มากที่สุดคือ ขยาย จำนวนสมาชิกจากกรอบเดิมให้ครอบคลุมจำนวนสมาชิกเอเปค โดยกรอบความตกลงที่มีแนวโน้มนำมาใช้ เป็นฐานในการพัฒนา ได้แก่ TPP ASEAN+3 และ ASEAN+6 ซึ่ง มีผลตีผลเสียต่อประเทศไทยแตกต่างกัน หากใช้กรอบ TPP เป็นฐานในการพัฒนา ไทยจะมีโอกาสได้ร่วมเจรจากำหนดกรอบความตกลงที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับระดับการพัฒนาของประเทศไทย มีโอกาสเข้าตลาดสหรัฐฯ มากกว่าประเทศอื่น แต่ไทย ต้องเร่งเปิดเสรีการค้าในสาขาที่ยังขาดความพร้อม และส่งผลให้ประเทศที่สนับสนุนการใช้ฐาน ASEAN+ (ญี่ปุ่นและจีน) ลดความสำคัญในการเป็นพันธมิตรทางการค้า ทั้งนี้หากไทยไม่เข้าร่วม TPP ในช่วงแรกจะเป็น ผลดีในด้านการมีระยะเวลาสังเกตการณ์และวิเคราะห์ความคุ้มค่า ประเมินผลกระทบในการเข้าร่วมตาม ขอบเขตความตกลงที่กำหนดขึ้น การปะทะปะชิดความสามารถในการแข่งขันในสาขาอุตสาหกรรมที่ไทยยัง ขาดความพร้อม หากใช้ฐาน ASEAN+ พัฒนาสู่ FTAAP จะเกิดผลดีต่อประเทศไทย ทำให้มีอำนาจต่อรองสูง แต่อาจเกิดผลลบทำให้ต้องสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับประเทศ CLMV ที่ได้รับเงื่อนไขการเปิดเสรีพิเศษกว่า ไทย และไทยอาจถูกลดระดับความสำคัญในด้านการให้ความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนจากนอกกลุ่ม

อนุวัฒน์ ผิวอ่อน (2548) ศึกษาการเปิดเสรีทางการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ เพื่อ ศึกษาลักษณะการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณนำเข้า สินค้าเกษตรของไทยจากนิวซีแลนด์ที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด 5 อันดับแรก คือ นมผง อาหารปรุงแต่งปนนม สำหรับใช้เลี้ยงทารก ไม้สนเลื่อย ปลาโอท้องแถบแช่แข็ง และขนแกะ รวมทั้งศึกษาผลของลดภาษีต่อการ ขยายตัวการนำเข้าสินค้าเกษตรของไทยจากนิวซีแลนด์ ผลการศึกษาเชิงพรรณนาพบว่า สินค้าเกษตรที่ไทย ส่งออกไปนิวซีแลนด์ในปี พ.ศ. 2547 มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 2,452.70 ล้านบาท โดยสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าการ ส่งออกสูงสุด 5 อันดับแรก คือ ปลาทูน่ากระป๋อง กุ้งก้ามกราม ข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซนต์ สับปะรด กระบอง และยางแผ่นรมควันชั้น 3 รวม 5 รายการคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 879.47 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 35.86 ของมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมดของประเทศไทยไปนิวซีแลนด์ โดยยางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็น สินค้าที่มีอัตราการเจริญเติบโตในปริมาณการส่งออกสูงถึงร้อยละ 231.76 ส่วนการนำเข้าสินค้าเกษตรของ ประเทศไทยจากนิวซีแลนด์ในปี พ.ศ. 2547 คิดเป็นมูลค่ารวม 8,226.50 ล้านบาท โดยสินค้าเกษตรที่มี มูลค่าการนำเข้าสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ นมผง อาหารปรุงแต่งปนนมสำหรับเลี้ยงทารก รวม 5 รายการ คิดเป็นมูลค่าสูงสุด 3,473.16 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 42.22 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมดจาก ประเทศนิวซีแลนด์ และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำเข้านมผง ปลาโอท้องแถบแช่แข็ง และขนแกะ ได้แก่ ราคาของสินค้านั้น ๆ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 95 ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการนำเข้าอาหาร ปรุงแต่งปนนมสำหรับใช้เลี้ยงทารกได้แก่ ราคาสินค้า และ อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์ นิวซีแลนด์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 95 เช่นกัน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการนำเข้าไม้สน เลื่อยได้แก่ ราคาของสินค้าและรายได้ต่อหัวของคนไทยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 99 และ 90 ตามลำดับ สำหรับความยืดหยุ่นของสินค้าทั้ง 5 ชนิด ข้างต้นพบว่า อาหารปรุงแต่งปนนมสำหรับใช้เลี้ยง ทารก ไม้สนเลื่อย ปลาโอท้องแถบแช่แข็ง และ ขนแกะ มีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสูง แสดงว่า การเปิดเสรีทางการค้ามีผลทำให้ปริมาณการนำเข้าสินค้าเหล่านี้เพิ่มมากกว่าราคาที่ลดลง ดังนั้นประเทศ นิวซีแลนด์จะได้รายได้ที่มากขึ้นสำหรับสินค้านี้ ส่วนนมผงมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาต่ำ แสดงว่าการเปิดเสรีทางการค้ามีผลทำให้ปริมาณนำเข้านมผงเพิ่มขึ้นน้อยกว่าราคาที่ลดลง ดังนั้น ประเทศ

นิวซีแลนด์จะมีรายได้รวมจากการจำหน่ายนมผงจากประเทศไทยลดลง ในส่วนของผลการขยายตัวทางการค้าที่เกิดจากการลดภาษีที่มีผลต่อการนำเข้าสินค้า พบว่า เมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้าแล้ว จะทำให้ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้า ทั้ง 5 รายการ ข้างต้นเพิ่มขึ้นคิดเป็นมูลค่าประมาณ 168.78 ล้านบาท หรือนำเข้าเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 4.86 ซึ่งอาจมีผลทำให้ขาดดุลการค้ากับประเทศนิวซีแลนด์ ดังนั้นรัฐบาลควรจะต้องมีการพิจารณาซึ่งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ชุตินา สิงหนาท (2551) ศึกษาผลกระทบของเขตการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย ต่อการค้าระหว่างประเทศของอุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นม โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาตามแบบจำลองเพชร (Diamond Model) และการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้วิธีประมาณการสมการตัวแปรแบบหลายสมการ (Simultaneous Equation System : SES) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดสองขั้น (Two Stage Least Square : 2SLS) โดยใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ. 2546 – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2549 ผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นมของไทย มีสภาพปัจจัยการผลิตภายในประเทศ คือ น้ำมันดิบไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงานแปรรูปนม อีกทั้งราคาน้ำมันดิบหน้าโรงงานได้มีการกำหนดให้คงที่โดยรัฐบาล ทำให้ผู้ประกอบการมีความต้องการนำเข้านมผงขาดมันเนยเพื่อเป็นวัตถุดิบทดแทน สภาพอุปสงค์ภายในประเทศมีปริมาณความต้องการบริโภคนมและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนภายในประเทศคือ อุตสาหกรรมโคนม และ อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์เกี่ยวกับนม และผลิตภัณฑ์นมที่มีความเข้มแข็งและได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง โครงสร้างตลาดภายในประเทศเป็นการแข่งขันแบบกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด เป็นเหตุให้ผู้ประกอบการรายใหญ่ใช้กลยุทธ์การหาพันธมิตรทางธุรกิจกับบริษัทชั้นนำจากต่างประเทศเพื่อสร้างความได้เปรียบต่อคู่แข่งในตลาด รัฐบาลเข้ามามีบทบาทสูงในอุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นม โดยการกำหนดมาตรการเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนี้หลายมาตรการ ซึ่งมาตรการสำคัญได้แก่ การกำหนดโควตานำเข้าทั้งตามข้อผูกพันองค์การค้าโลก(WTO) และเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย(TAFTA) ทำให้อุตสาหกรรมภายในประเทศต้องมีการปรับตัวรองรับการเปิดตลาดดังกล่าวในอนาคตอันใกล้ เหตุสุดวิสัย คือ ราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยนและภาวะภัยแล้งซึ่งมีผลต่อต้นทุนการผลิตน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ส่วนการวิเคราะห์เชิงปริมาณพบว่าการประมาณค่าแบบจำลองโดยข้อมูลที่ไม่ได้ปรับความนิ่งของข้อมูลสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของปริมาณน้ำมันดิบเข้าสู่โรงงานและราคานำเข้านมผงขาดมันเนยเฉลี่ยจากออสเตรเลียได้อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนข้อมูลที่ทำให้การปรับความนิ่งแล้วนั้น ไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่ศึกษาได้ แสดงว่าโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของปริมาณน้ำมันดิบเข้าสู่โรงงานและราคานำเข้านมผงขาดมันเนยเฉลี่ยจากออสเตรเลียได้อย่างมีนัยสำคัญ และสุดท้ายพบว่า การเปิดเขตการค้าเสรีไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำมันดิบเข้าสู่โรงงานและราคานำเข้านมผงขาดมันเนยเฉลี่ยจากออสเตรเลียของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ

คมสัน สุริยะ (2544) กล่าวถึงเทคนิคการแปลความหมายค่า RCA ร่วมกับส่วนแบ่งการตลาดสรุปว่า ส่วนแบ่งการตลาดสามารถใช้วัดความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ (absolute advantage) ได้ดีเพราะการเจาะตลาดแห่งหนึ่ง ๆ ต้องอาศัยความได้เปรียบในด้านต้นทุนเป็นสำคัญ แต่ส่วนแบ่งไม่ได้สะท้อนความคุ้มค่าในรูปของต้นทุนค่าเสียโอกาสของการผลิตและส่งออกสินค้านั้นๆ หากแต่ค่า RCA สามารถวัดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ(comparative advantage) นั้นออกมาได้ ซึ่ง RCA ที่มากกว่า 1 ทำให้พยากรณ์ได้ว่าส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้นอีก ในขณะที่ RCA ที่มากกว่า 1 ทำให้พยากรณ์ได้ว่าส่วนแบ่งการตลาดจะเพิ่มขึ้นอีก ในขณะที่ RCA ที่น้อยกว่า 1 ก็ชี้ให้เห็นว่ามีโอกาสที่จะมีการเกิดการโยกย้ายทรัพยากรไปผลิต

ในอุตสาหกรรมอื่นแทนหรือในประเทศอื่นแทน ซึ่งจะเป็นผลให้ส่วนแบ่งการตลาดน้อยลงในเวลาต่อมา อนึ่ง การวิเคราะห์เฉพาะค่า RCA โดยไม่ได้พิจารณาส่วนแบ่งการตลาดด้วย จะทำให้ไม่ได้ภาพของความสามารถในการแข่งขันที่ชัดเจนว่าประเทศใดครองตลาดอยู่ในสัดส่วนที่มากกว่า ดังนั้น จึงควรพิจารณาค่า RCA ร่วมกับส่วนแบ่งการตลาด แนะนำดัชนีใหม่คือ RCAM (Revealed Comparative Advantage of Market) ที่จะช่วยพยากรณ์แนวโน้มการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตลาดส่งออกได้จากตลาดที่มีค่า RCAM น้อยกว่า 1 ไปยังตลาดที่มีค่ามากกว่า 1

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์ นโยบายการค้าระหว่างประเทศ นโยบายด้านการเกษตรของสหภาพยุโรปและไทย ประกอบการพิจารณาถึงความตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป เพื่อเตรียมรับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับเกษตรกร ผู้ประกอบการ ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานสินค้าปศุสัตว์ของไทย โดยมีวิธีการศึกษาวิจัย ดังนี้

ข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา

ตามขอบเขตการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนด ข้อมูลพื้นฐาน(Base Line) ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ข้อมูลการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของสหภาพยุโรป จากเว็บไซต์กระทรวงเกษตรและสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วย

1.1 ปริมาณการผลิต ปริมาณนำเข้า ปริมาณการส่งออก ปริมาณบริโภค สินค้าโคเนื้อเนื้อโคและลูกโค(Beef and Veal) ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

1.2 ปริมาณการผลิต ปริมาณนำเข้า ปริมาณการส่งออก ปริมาณบริโภค สินค้าสุกรและเนื้อสุกร(Swine and Pork) ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

1.3 ปริมาณการผลิต ปริมาณนำเข้า ปริมาณการส่งออก ปริมาณบริโภค สินค้าเนื้อสัตว์ปีก (Poultry and Meat) ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

1.4 ปริมาณการผลิต ปริมาณนำเข้า ปริมาณการส่งออก ปริมาณบริโภค สินค้านมและผลิตภัณฑ์นม(Milk and Product) ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

2. ข้อมูลสถานะทางการค้าของสหภาพยุโรปในปัจจุบัน การผลิตเนื้อสัตว์ นมและผลิตภัณฑ์นมของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป จาก Eurostat ซึ่งเป็นเว็บไซต์ของคณะกรรมการการสหภาพยุโรปที่เผยแพร่ข้อมูลของสหภาพยุโรป

2.1 ปริมาณการค้าสินค้าและบริการของสหภาพยุโรปกับประเทศคู่ค้า ปี พ.ศ. 2564-2565

2.2 รายงานภาพรวมการค้าระหว่างประเทศของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ปี 2566

2.3 จำนวนปศุสัตว์สำคัญ (โคนม โคเนื้อ แกะ สุกร) ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2555-2565

2.4 ปริมาณการผลิตเนื้อสัตว์ (เนื้อโค เนื้อสุกร เนื้อสัตว์ปีก เนื้อแพะแกะ) รายประเทศสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

2.5 ปริมาณการผลิตนมและผลิตภัณฑ์นม (นมสด นมและครีมผง เนย เนยแข็ง) รายประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

2.6 ราคาสินค้าปศุสัตว์ (ลูกโค ไก่เนื้อ ลูกสุกร สุกร ไข่ไก่ แกะ นำนมดิบ) รายประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

3. ข้อมูลภาพรวมทางการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป จากเว็บไซต์กระทรวงพาณิชย์ (tradereport.moc.go.th) พ.ศ. 2555 – 2565

4. ข้อมูลสมดุผลการผลิต การตลาด สินค้าปศุสัตว์สำคัญของไทย(โคเนื้อ โคนม ไก่เนื้อ ไก่ไข่ สุกร) พ.ศ. 2560-2566
5. ข้อมูลการค้าสินค้าปศุสัตว์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ของกรมศุลกากรที่รวบรวมโดย สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ตามพิกัดฮาร์โมนี 11 หลัก ที่แบ่งเป็นกลุ่มสินค้า สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์ ผลิตภัณฑ์นม ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เนื้อสัตว์แปรรูป วัตถุดิบอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ หนังสือพิมพ์และหนังสือ พ.ศ. 2555-2565
6. สารระสำคัญนโยบายเกษตรกรร่วมสหภาพยุโรป(The Common Agricultural Policy 2023 – 2027 และนโยบายเกษตรของไทยในปัจจุบันภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการเกษตร และสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา(Descriptive Research) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน(Base line) ของประเทศคู่ค้า ได้แก่ สหภาพยุโรป และ ไทย ในช่วงฟื้นฟูการเจรจาการค้าเขตการค้าเสรี โดยรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา

1) กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ข้อมูลจำนวนสัตว์ ปริมาณการผลิต เนื้อสัตว์ นำนมดิบ ไข่ไก่ ของไทย

2) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ,สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า ,กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้แก่ ข้อมูลปริมาณและมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์นม วัตถุดิบอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ รายพิกัด HS 11 หลัก รายประเทศ รายเดือน พ.ศ. 2554-2566

3) กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา(United States Department of Agriculture Foreign Agricultural Service) ได้แก่ ข้อมูลปริมาณการผลิต ปริมาณการขาย และการกระจายสินค้า สินค้าเนื้อโคและลูกโค เนื้อสุกร เนื้อไก่ ผลิตภัณฑ์นม ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2554-2566

4) คณะกรรมการธิการสหภาพยุโรป (European Commission) ได้แก่ ข้อมูลนโยบายการค้าระหว่างประเทศ นโยบายเกษตรกรร่วม ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศ ข้อมูลสถิติการผลิต การตลาด สินค้าปศุสัตว์ ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป (EUROSTAT)

5) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้แก่ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570 ราคาสินค้าปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ รายเดือน พ.ศ. 2554-2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) แบบเชิงพรรณนา(Descriptive Method) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการค้าระหว่างประเทศของสหภาพยุโรป นโยบายด้านการจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีของไทย นโยบายเกษตรกรร่วมของสหภาพยุโรป นโยบายเกษตรกรของไทยภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ การบริหารจัดการสินค้าในระดับนโยบาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2) แบบเชิงปริมาณ (Quantitative Method) เป็นการรวบรวมข้อมูลอนุกรมเวลา(time series data) เพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดทำเป็นฐานข้อมูล ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 ก่อนนำมาประมวลผล วิเคราะห์หาค่าทางคณิตศาสตร์และค่าทางสถิติ

เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เครื่องมือทางคณิตศาสตร์ดังต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) หมายถึง การหารผลรวมของข้อมูลทั้งหมดด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด
2. อัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยต่อปีทบต้น หรือ แบบ CAGR (Compound Annual Growth Rate)

ในการวิเคราะห์อัตราเปลี่ยนแปลงของข้อมูลทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์นม ปริมาณการผลิต การบริโภค ส่งออกผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ผลิตโดยโรงงานภายในประเทศ เพื่อให้เห็นการเติบโตของข้อมูลเฉลี่ยรายปีตามช่วงเวลาที่กำหนด ผู้ศึกษาวิจัยได้เลือกใช้สูตรการคำนวณอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยต่อปีแบบทบต้น มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราเติบโตโดยเฉลี่ยต่อปีทบต้น (CAGR)} = \left(\left(\frac{\text{ข้อมูลปีปัจจุบัน}}{\text{ข้อมูลปีเริ่มต้น}} \right)^{\frac{1}{\text{จำนวนปี}-1}} \right) - 1$$

ที่มา : Youtube Channel : prasertcbs (รศ.ดร.ประเสริฐ คณาวัฒน์ไชย)

3. การวิเคราะห์สมการสมดุลการผลิต การตลาด นมและผลิตภัณฑ์

อ้างอิงจาก Production Supply and Distribution ที่รายงานโดยหน่วยงานของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ชื่อ United States Department of Agriculture Foreign Agricultural Service เพื่อจัดทำสมการสมดุลการผลิต การตลาด สินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์สำคัญ โดยปริมาณอุปทานทั้งหมดเท่ากับปริมาณการกระจายสินค้าทั้งหมด รายละเอียดตามชนิดสินค้าดังนี้

1. สินค้าโค(Cattle)

1.1 ปริมาณอุปทานทั้งหมด(Total Supply : TS) ประกอบด้วย จำนวนสต็อกต้นปี (Beginning Stocks) จำนวนนำเข้า(Imports) ผลผลิต (Production : Calf Production)

1.2 ปริมาณการกระจายสินค้าทั้งหมด(Total Distribution) ประกอบด้วย จำนวนเข้าฆ่าทั้งหมด(Total Slaughter) จำนวนส่งออก(Exports) จำนวนสูญเสีย(Loss and Residual)และจำนวนสต็อกปลายปี(Ending Stocks)

2. สุกร(Swine)

2.1 ปริมาณอุปทานทั้งหมด(Total Supply : TS) ประกอบด้วย จำนวนสต็อกต้นปี(Beginning Stocks) จำนวนนำเข้า(Imports) ผลผลิต (Production)

2.2 ปริมาณการกระจายสินค้าทั้งหมด(Total Distribution) ประกอบด้วย จำนวนเข้าฆ่าทั้งหมด(Total Slaughter) จำนวนส่งออก(Exports) จำนวนสูญเสีย(Loss and Residual) และจำนวนสต็อกปลายปี(Ending Stocks)

3. เนื้อโคและลูกโค(Beef and Veal Meat)

3.1 ปริมาณอุปทานทั้งหมด(Total Supply : TS) ประกอบด้วย ปริมาณสต็อกต้นปี (Beginning Stocks) ปริมาณนำเข้า(Imports)ปริมาณผลผลิต (Production)

3.2 ปริมาณการกระจายสินค้าทั้งหมด(Total Distribution) ประกอบด้วย ปริมาณบริโภคในประเทศ(Domestic Consumption) ปริมาณส่งออก(Exports) ปริมาณสต็อกปลายปี(Ending Stocks)

4. เนื้อสุกร(Swine Meat)

4.1 ปริมาณอุปทานทั้งหมด(Total Supply : TS) ประกอบด้วย ปริมาณสต็อกต้นปี (Beginning Stocks) ปริมาณนำเข้า(Imports) ปริมาณผลผลิต (Production)

4.2 ปริมาณการกระจายสินค้าทั้งหมด(Total Distribution) ประกอบด้วย ปริมาณบริโภคในประเทศ(Domestic Consumption) ปริมาณส่งออก(Exports) ปริมาณสต็อกปลายปี(Ending Stocks)

5. เนื้อไก่(Broiler Meat)

5.1 ปริมาณอุปทานทั้งหมด(Total Supply : TS) ประกอบด้วย ปริมาณสต็อกต้นปี (Beginning Stocks) ปริมาณนำเข้า(Imports) ปริมาณผลผลิต (Production)

5.2 ปริมาณการกระจายสินค้าทั้งหมด(Total Distribution) ประกอบด้วย ปริมาณบริโภคในประเทศ(Domestic Consumption) ปริมาณส่งออก(Exports) ปริมาณสต็อกปลายปี(Ending Stocks)

6. น้ํานม(Fluid Milk)

6.1 ปริมาณอุปทานทั้งหมด(Total Supply : TS) ประกอบด้วย ผลผลิตน้ํานมโค(Cows Milk Production) ผลผลิตน้ํานมอื่น(Other Milk Production) ปริมาณนำเข้า (Imports)

6.2 ปริมาณการกระจายสินค้าทั้งหมด(Total Distribution) ประกอบด้วย ปริมาณแปรรูปผลิตภัณฑ์นม (Factory Use Consumption) ปริมาณผลิตอาหารสัตว์(Feed Use Domestic Consumption) ปริมาณบริโภคน้ํานมในประเทศ (Fluid Use Domestic Consumption) ส่งออก (Exports)

ในการจัดทำสมดุลการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของไทย ผู้วิจัยปรับปรุงจากกรอบการวิเคราะห์ของ กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ดังกล่าวข้างต้น โดยรวบรวมข้อมูลผลผลิต ปริมาณการนำเข้า ปริมาณส่งออก รายเดือน นำมาปรับค่าให้เป็นหน่วยเดียวกันก่อนทำการสมดุล รายละเอียดดังนี้

1. โคเนื้อ 1 ตัว คิดน้ําน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 350 กิโลกรัม แปรสภาพเป็นเนื้อคิดร้อยละ 48 ของน้ําน้ำหนักโคมีชีวิต

2. สุกร 1 ตัว คิดน้ําน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 100 กิโลกรัม แปรสภาพเป็นเนื้อคิดร้อยละ 75 ของน้ําน้ำหนักสุกรมีชีวิต

3. ไก่เนื้อ 1 ตัว คิดน้ําน้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 2.54 กิโลกรัม แปรสภาพเป็นเนื้อคิดร้อยละ 66 ของน้ําน้ำหนักไก่มีชีวิต

4. น้ํานมโคที่ศูนย์รวบรวมน้ํานมดิบรวบรวมจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม กำหนดค่าสูญเสียร้อยละ 2 ก่อนส่งให้โรงงานแปรรูปเพื่อผลิตเป็นนมพร้อมดื่ม

5. ผลิตภัณฑ์นมที่นำมาคำนวณปรับเป็นปริมาณน้ํานม โดยใช้ค่า Milk Equivalent (M.E.) อ้างอิงจาก เอกสาร Dairy Report 2018 ที่รายงานโดย International Farm Comparison หรือ IFCN ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์นม 6 กลุ่ม ตามพิทักฮาร์โมนซ์ 6 หลัก ได้แก่ **1) นมพร้อมดื่ม(Fresh Whole Milk)** พิกัด 040120 ค่า M.E. เป็น 0.9 **2) นมผงขาดมันเนย(Skim Milk powder)** พิกัด 040210 ค่า M.E. เป็น 5.1 **3) นมผงเต็มมันเนย(Whole Milk powder)** พิกัด 040221 ค่า M.E. เป็น 7.3 **4) นมและครีมเข้มข้น (Concentrate Milk and Cream)** พิกัด 040291 ค่า M.E. เป็น 2.0 **5) เนยสด**

(Butter) พิกัด 040510 ค่า M.E. เป็น 11.2 **6) เนยแข็ง** (Semi hard cheese) พิกัด 040690 ค่า M.E. เป็น 7.2

นอกจากนี้ยังใช้เครื่องมือทางสถิติ จากโปรแกรม Microsoft Excel ประกอบด้วย การอธิบายค่าตัวแปร ด้วยค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (AVERAGE) ค่าอัตราเติบโตของตัวแปรเฉลี่ยต่อปี (ฟังก์ชัน LOGEST) ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (PEARSON) รายละเอียดดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย โดยใช้ ฟังก์ชัน AVERAGE แสดงผลค่าเฉลี่ยของตัวแปรอนุกรมเวลาตามช่วงเวลาที่ต้องการ

2. ค่าอัตราเติบโตของตัวแปรเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ ฟังก์ชัน LOGEST หาค่าของตัวแปรอนุกรมเวลาตามช่วงเวลาที่กำหนด จะแสดงผลค่าที่เปลี่ยนแปลงจาก 1 นำมาเทียบกับ 100 เพื่อหาอัตราที่เปลี่ยนแปลงหน่วยเป็นร้อยละในรอบเวลาที่กำหนด

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Correlation Coefficient หรืออีกชื่อคือ Pearson Correlation แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างค่าของตัวแปรที่เลือกกับช่วงเวลาที่กำหนด ผลลัพธ์ที่ได้เป็นค่าที่บ่งชี้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวโดยจะแทนด้วยสัญลักษณ์ “r” เป็นค่าที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.0 จนถึง +1.0 โดยหากพบค่า r เข้าใกล้ -1.0 หมายความว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันในเชิงตรงกันข้าม แต่หากค่า r มีค่าเข้าใกล้ +1.0 หมายความว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน แต่ถ้าตัวแปรทั้งสองมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 หมายความว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์สหภาพยุโรปที่ประกอบด้วยประเทศสมาชิก 27 ประเทศ ได้แก่ ประกอบด้วย ออสเตรีย เบลเยียม บัลแกเรีย โครเอเชีย ไชปรัส เช็กเกีย เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลตา เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน และสวีเดน โดยประเทศไทยกับสหภาพยุโรปเคยเจรจาการค้าเพื่อทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีในปี พ.ศ. 2556 มีการเจรจาแล้ว 4 รอบ และ ยุติการเจรจา(hold) ในปี พ.ศ. 2557 ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปด้านการต่างประเทศมีมติให้เพิ่มพูนความสัมพันธ์กับไทย รวมทั้งการฟื้นเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรี จึงเริ่มการเจรจาอีกครั้งในปี พ.ศ. 2566 โดยเจรจารอบแรกเมื่อวันที่ 18-22 กันยายน 2566 และมีแผนเจรจารอบที่ สอง ในวันที่ 22-26 มกราคม 2567 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจปศุสัตว์ของสหภาพยุโรป และ ไทย รวมทั้งจำเป็นต้องศึกษาสภาพแวดล้อมทางการค้าอื่น โดยเฉพาะนโยบายด้านเกษตรร่วมของสหภาพยุโรปที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม และนโยบายเกษตรไทยที่กำหนดในแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570 เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ซึ่งทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการระหว่างประเทศคู่ภาคีทั้งสองเพิ่มขึ้น ผลการศึกษาคือเป็นดังนี้

ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์สำคัญของสหภาพยุโรป

จากข้อมูลกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ที่รายงานข้อมูลการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์สำคัญประกอบด้วย โคเนื้อ สุกร เนื้อโคและลูกโค เนื้อสุกร เนื้อไก่ นมและผลิตภัณฑ์นม ทำให้ทราบ สัดส่วนปริมาณการผลิตของสหภาพยุโรปเทียบกับปริมาณการผลิตทั้งหมดของโลก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังทราบบทบาททางการค้าผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ของสหภาพยุโรปในตลาดว่าเป็นผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกและสัดส่วนปริมาณการค้าเทียบกับโลก

โคเนื้อและเนื้อโค

ปริมาณอุปทานโคเนื้อของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 1,224 ล้านตัวต่อปี โดยอุปทานโคเนื้อโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.3 กล่าวคืออุปทานโคเนื้อลดลงเมื่อเวลาผ่านไป 10 ปี แต่ลดลงเพียงช่วง 5 ปีแรกหลังจากนั้นปรับเพิ่มขึ้นแต่ปริมาณยังน้อยกว่าค่าที่สูงสุด ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานโคเนื้อเฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 9 ของอุปทานโคเนื้อทั้งหมดของโลก ค่าเฉลี่ยเป็น 108 ล้านตัวต่อปี และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.92 กล่าวคืออุปทานโคเนื้อของสหภาพยุโรปปรับลดลงอย่างชัดเจนเมื่อเวลาผ่านไป 10 ปี นอกจากนี้ยังพบว่าปริมาณการผลิตโคเนื้อของสหภาพยุโรปเฉลี่ยเป็น 27 ล้านตัวต่อปี คิดเป็นร้อยละ 9 ของปริมาณการผลิตโคเนื้อของโลก หากเปรียบเทียบสัดส่วนของปริมาณการผลิตโคเนื้อกับสต็อกโคเนื้อต้นปีที่มีจำนวนเฉลี่ย 81 ล้านตัว คิดเป็นร้อยละ 33 เปรียบเทียบกับโลก พบว่ามีสัดส่วนสูงกว่า โดยปริมาณการผลิตของโลกเฉลี่ย 285 ล้านตัว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30 ของสต็อกโคเนื้อต้นปีที่มีจำนวน 936 ล้านตัว รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 2

ปริมาณอุปทานเนื้อโคเนื้อโคและลูกโคของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 66.29 ล้านตันต่อปี โดยอุปทานเนื้อโคเนื้อโคของโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.86 กล่าวคืออุปทานเนื้อโคเนื้อ

โลกเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป 10 ปี ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานเนื้อโคและลูกโคเฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 11.38 ของอุปทานเนื้อโคทั้งหมดของโลก ค่าเฉลี่ยเป็น 7.53 ล้านตันต่อปี และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.87 กล่าวคืออุปทานเนื้อโคของสหภาพยุโรปปรับลดลงอย่างชัดเจนเมื่อเวลาผ่านไป 10 ปี นอกจากนี้ยังพบว่าโคเนื้อในสหภาพยุโรป 1 ตัว ให้เนื้อโคเฉลี่ยตัวละ 265 กิโลกรัม สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกที่ให้เนื้อโคเฉลี่ยตัวละ 202 กิโลกรัม (ประมวลผลจากข้อมูลในตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3 โดยคิดจากผลผลิตเนื้อโคเทียบกับผลิตโคเนื้อ) รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 3

ปริมาณอุปสงค์โคเนื้อของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565 เป็น 1,224 ล้านตัวต่อปี เปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับอุปทานโคเนื้อดังกล่าวข้างต้น ส่วนอุปสงค์โคเนื้อของสหภาพยุโรปเฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันเป็น 108 ล้านตัวต่อปี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.93 กล่าวคืออุปสงค์โคเนื้อปรับลดลงในรอบ 10 ปี อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากจำนวนโคเนื้อที่เข้ามาลดลง สหภาพยุโรปส่งออกโคเนื้อไปจำหน่ายต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 3.02 ของปริมาณการส่งออกโคเนื้อทั้งหมดของโลก และปรับลดลงในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง รายละเอียดตามข้อมูลตารางที่ 4

ในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 อุปสงค์เนื้อโคของโลกเฉลี่ย 66.29 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.86 กล่าวคือในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา อุปสงค์เนื้อโคของโลกปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นอุปสงค์ที่เกิดจากความต้องการบริโภคในประเทศเป็นหลัก ปริมาณเฉลี่ยเป็น 55.56 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 84 ของอุปสงค์ทั้งหมด แต่การเปลี่ยนแปลงในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น 0.53 สรุปว่าความต้องการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้น แต่ไม่ต่อเนื่อง แตกต่างกับปริมาณการส่งออกเนื้อโคของโลกที่มีค่าเฉลี่ยเป็น 10.16 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 15 ของอุปสงค์ทั้งหมด และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.97 หรือกล่าวได้ว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา เพราะประเทศจีนที่เป็นผู้นำเข้าเนื้อโคลำดับที่หนึ่งของโลก นำเข้าเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ส่วนสหภาพยุโรปอุปสงค์เนื้อโคเฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันเป็น 7.53 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 11.38 ของอุปสงค์เนื้อโคโลก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.87 กล่าวคือ อุปสงค์ลดลงในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง จากการลดลงของความต้องการบริโภคเนื้อโคในประเทศซึ่งเป็นอุปสงค์ส่วนใหญ่ แม้ว่าการส่งออกจะปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องก็ตาม ทั้งนี้ปริมาณส่งออกเนื้อโคของสหภาพยุโรปเฉลี่ย 0.54 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 5.21 ของปริมาณส่งออกเนื้อโคของโลก รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 5

ตารางที่ 2 ปริมาณอุปทานโคเนื้อของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัว)				สหภาพยุโรป (ล้านตัว)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป (%)		
	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	สต็อกต้นปี	ผลผลิต	อุปทาน	สต็อกต้นปี	ผลผลิต	อุปทาน
2555	955	3	280	1,238	87	30	117	9.11	10.71	9.45
2556	950	2	285	1,237	87	29	116	9.16	10.18	9.38
2557	946	3	289	1,238	88	29	117	9.3	10.03	9.45
2558	929	2	285	1,216	88	30	118	9.47	10.53	9.7
2559	930	2	278	1,210	79	27	106	8.49	9.71	8.76
2560	926	2	283	1,211	80	26	106	8.64	9.19	8.75
2561	929	3	284	1,216	79	25	104	8.5	8.8	8.55
2562	928	3	290	1,221	78	25	103	8.41	8.62	8.44
2563	930	3	290	1,223	77	25	102	8.28	8.62	8.34
2564	938	3	286	1,227	76	25	101	8.1	8.74	8.23
2565	940	3	288	1,231	76	25	101	8.09	8.68	8.2
ค่าเฉลี่ย	936	3	285	1,224	81	27	108	9.00	9.00	9.00
ค่า r	- 0.52	0.42	0.48	- 0.30	- 0.91	- 0.90	- 0.92	- 0.89	- 0.92	- 0.92

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

- หมายเหตุ :
1. ปริมาณอุปทานโคเนื้อประกอบด้วยจำนวนสต็อกต้นปี ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ตารางที่ 3 ปริมาณอุปทานเนื้อโคและลูกโคของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)				สัดส่วนของสหภาพยุโรป (%)		
	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	ผลผลิต	อุปทาน	
2555	0.63	6.10	57.01	63.73	0	0.34	7.71	8.05	13.52	12.63	
2556	0.64	6.69	57.91	65.23	0	0.37	7.39	7.76	12.76	11.89	
2557	0.63	7.19	57.65	65.47	0	0.36	7.44	7.81	12.91	11.92	
2558	0.59	7.04	57.54	65.18	0	0.35	7.68	8.04	13.35	12.33	
2559	0.57	7.39	55.29	63.26	0	0.40	6.94	7.34	12.55	11.61	
2560	0.58	7.56	56.52	64.66	0	0.39	6.95	7.34	12.3	11.36	
2561	0.51	8.32	57.81	66.65	0	0.42	7.07	7.49	12.22	11.24	
2562	0.52	9.08	58.53	68.13	0	0.44	6.96	7.40	11.9	10.86	
2563	0.51	9.69	57.66	67.85	0	0.35	6.88	7.23	11.94	10.66	
2564	0.55	9.93	58.37	68.85	0	0.32	6.87	7.19	11.76	10.44	
2565	0.55	10.17	59.41	70.13	0	0.40	6.79	7.19	11.43	10.25	
ค่าเฉลี่ย	0.57	8.11	57.61	66.29	-	0.38	7.15	7.53	12.42	11.38	
ค่า r	- 0.83	0.98	0.51	0.86		0.22	- 0.86	- 0.87	- 0.93	- 0.96	

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. อุปทานเนื้อโคและลูกโค(Beef and Veal) ประกอบด้วยจำนวนสต็อกต้นปี ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ตารางที่ 4 ปริมาณอุปสงค์โคเนื้อของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัว)					สหภาพยุโรป (ล้านตัว)					สัดส่วนของสหภาพยุโรป(%)		
	เข้าฆ่า	ส่งออก	สูญเสีย	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	เข้าฆ่า	ส่งออก	สูญเสีย	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	เข้าฆ่า	ส่งออก	อุปสงค์
2555	236	5	47	950	1,238	27	1	2	87	117	11.44	4.26	9.45
2556	243	5	43	946	1,237	26	1	2	88	117	10.7	4.55	9.45
2557	241	5	44	948	1,238	26	0	2	88	116	10.79	4.55	9.37
2558	232	5	45	934	1,216	26	1	2	89	118	11.21	4.44	9.7
2559	233	5	46	926	1,210	24	1	1	80	106	10.3	2.13	8.75
2560	233	5	44	929	1,211	24	1	1	79	105	10.3	2.22	8.66
2561	239	6	43	928	1,216	24	1	1	78	104	10.04	2.33	8.55
2562	241	6	44	930	1,221	24	1	1	77	103	9.96	2.17	8.42
2563	233	5	47	938	1,223	23	1	1	76	101	9.87	2.13	8.26
2564	235	5	47	940	1,227	23	1	1	76	101	9.79	2.17	8.24
2565	240	4	46	941	1,231	23	1	1	75	100	9.58	2.22	8.13
ค่าเฉลี่ย	237	5	45	937	1,224	25	0.91	1.36	81.18	108	10.36	3.02	8.82
ค่า r	- 0.09	- 0.11	0.11	- 0.37	- 0.33	-0.94	0.30	- 0.84	- 0.92	- 0.93	- 0.92	- 0.83	- 0.93

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

หมายเหตุ : 1. อุปสงค์โคเนื้อประกอบด้วยจำนวนโคเนื้อเข้าฆ่า จำนวนโคเนื้อที่ส่งออก จำนวนโคเนื้อที่สูญเสียระหว่างปีและจำนวนสต็อกปลายปี
 2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ตารางที่ 5 อุปสงค์เนื้อโคและลูกโคของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป		
	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	อุปสงค์	บริโภค	ส่งออก	อุปสงค์
2555	55.25	7.84	0.64	63.73	7.80	0.25	8.05	14.11	3.19	12.63
2556	55.86	8.74	0.63	65.23	7.55	0.21	7.76	13.51	2.40	11.89
2557	55.30	9.58	0.59	65.47	7.54	0.26	7.81	13.64	2.74	11.92
2558	55.48	9.12	0.57	65.18	7.78	0.26	8.04	14.02	2.82	12.33
2559	53.17	9.51	0.58	63.26	6.61	0.73	7.34	12.44	7.68	11.61
2560	54.09	10.06	0.51	64.66	6.58	0.76	7.34	12.17	7.56	11.36
2561	55.49	10.64	0.52	66.65	6.75	0.74	7.49	12.17	6.92	11.24
2562	56.25	11.38	0.51	68.13	6.70	0.70	7.40	11.91	6.16	10.86
2563	56.06	11.24	0.55	67.85	6.52	0.71	7.23	11.63	6.35	10.66
2564	56.86	11.45	0.55	68.85	6.51	0.68	7.19	11.45	5.90	10.44
2565	57.38	12.17	0.58	70.13	6.52	0.68	7.19	11.35	5.55	10.25
ค่าเฉลี่ย	55.56	10.16	0.57	66.29	6.99	0.54	7.53	12.58	5.21	11.38
ค่า r	0.53	0.97	- 0.62	0.86	- 0.86	0.79	- 0.87	- 0.94	0.63	- 0.96

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. อุปสงค์เนื้อโคและลูกโค(Beaf and Veal) ประกอบด้วย ปริมาณการบริโภคเนื้อโคในประเทศ ปริมาณการส่งออกเนื้อโคและ ปริมาณสต็อกปลายปี
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

สุกรและเนื้อสุกร

ปริมาณอุปทานสุกรของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 2,014 ล้านตัวต่อปี โดยอุปทานสุกรของโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.44 กล่าวคืออุปทานสุกรลดลงเมื่อเวลาผ่านไป 10 ปี ในช่วงเวลาดังกล่าวปริมาณปรับเพิ่มและลงสลับกันเป็นรอบ ๆ ละ ประมาณ 3 ปีโดยช่วงที่ลดลงต่ำสุดคือปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศจีนพบการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรเป็นครั้งแรก ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานสุกรเฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 20 ของอุปทานสุกรทั้งหมดของโลก ค่าเฉลี่ยเป็น 402 ล้านตัวต่อปี และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.77 กล่าวคืออุปทานสุกรของสหภาพยุโรปปรับลดลงค่อนข้างชัดเจนเมื่อเวลาผ่านไป 10 ปี นอกจากนั้นยังพบว่าปริมาณการผลิตสุกรเฉลี่ยเป็น 256 ล้านตัวต่อปี คิดเป็นร้อยละ 21 ของปริมาณการผลิตสุกรของโลก รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 6 จากข้อมูลผลผลิตสุกรเทียบกับปริมาณสต็อกสุกรต้นปี ทำให้ทราบรอบการผลิตสุกรขุนต่อปี ซึ่งพบว่าสหภาพยุโรปมีรอบการผลิตสุกรขุนเป็น 1.77 รอบ ซึ่งสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของโลกที่มีรอบการผลิต 1.60 รอบ แตกต่างจากประเทศไทยที่มีรอบการผลิตปีละ 2 รอบ

ปริมาณอุปทานเนื้อสุกรของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 117.39 ล้านตันต่อปี โดยอุปทานเนื้อสุกรของโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.15 กล่าวคืออุปทานเนื้อสุกรของโลกเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป 10 ปี โดยช่วง 7 ปีแรกอุปทานเนื้อสุกรเพิ่มอย่างต่อเนื่อง หลังจากนั้นต้องเผชิญกับปัญหาโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรทำให้ผลผลิตเสียหาย อุปทานเนื้อสุกรลดลงต่ำสุดในปี พ.ศ. 2563 และสามารถฟื้นตัวปรับเพิ่มขึ้นในเวลา 2 ปี ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานเนื้อสุกรเฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 21.22 ของอุปทานเนื้อสุกรทั้งหมดของโลก ค่าเฉลี่ยเป็น 23.01 ล้านตันต่อปี และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.66 กล่าวคืออุปทานเนื้อสุกรของสหภาพยุโรปปรับเพิ่มขึ้นค่อนข้างชัดเจนเมื่อเวลาผ่านไป 10 ปี นอกจากนั้นยังพบว่าสุกรในสหภาพยุโรป 1 ตัว ให้เนื้อสุกรเฉลี่ยตัวละ 89.49 กิโลกรัม สูงกว่า ค่าเฉลี่ยของโลกที่ให้เนื้อสุกรเฉลี่ยตัวละ 87.61 กิโลกรัม (ประมวลผลจากข้อมูลในตารางที่ 6 และ ตารางที่ 7) รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 7

ปริมาณอุปสงค์สุกรของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565 เป็น 2,014 ล้านตัวต่อปี เปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับอุปทานสุกรดังกล่าวข้างต้น ส่วนอุปสงค์สุกรของสหภาพยุโรปเฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันเป็น 402 ล้านตัวต่อปี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.75 กล่าวคืออุปสงค์สุกรปรับลดลงในรอบ 10 ปี อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากจำนวนสุกรที่เข้ามาลดลง สหภาพยุโรปส่งออกสุกรไปจำหน่ายต่างประเทศเฉลี่ย 0.75 ล้านตัวต่อปี คิดเป็นร้อยละ 9.56 ของปริมาณการส่งออกสุกรของโลก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.56 ซึ่งอธิบายได้ว่าปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา รายละเอียดตามข้อมูลตารางที่ 8

ในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 อุปสงค์เนื้อสุกรของโลกเฉลี่ย 117.39 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.15 กล่าวคือในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาอุปสงค์เนื้อสุกรของโลกมีความผันผวน เริ่มจากปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง 7 ปี หลังจากนั้นประสบวิกฤตพบการแพร่ระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร ทำให้อุปทานลดลง ราคาเนื้อสุกรปรับเพิ่มขึ้นและทำให้อุปสงค์เนื้อสุกรลดลง ต่อมาอุปทานฟื้นตัว จึงส่งผลให้อุปสงค์กลับมาเพิ่มขึ้น อุปสงค์เนื้อสุกรเป็นความต้องการบริโภคในประเทศเป็นหลัก ปริมาณเฉลี่ยเป็น 107.45 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 92 ของอุปสงค์เนื้อสุกร แต่การเปลี่ยนแปลงในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น -0.24 สรุปว่าความต้องการบริโภคในประเทศลดลง แต่ไม่ต่อเนื่อง แตกต่างกับปริมาณการส่งออกเนื้อสุกรของโลกที่มีค่าเฉลี่ยเป็น 9.25 ล้านตันต่อปี และมีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.92 หรือกล่าวได้ว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา เพราะประเทศจีนที่เป็นผู้นำเข้าเนื้อสุกรลำดับที่หนึ่งของโลก นำเข้าเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ส่วนสหภาพยุโรป ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ในช่วงเวลาเดียวกันเป็น 23.01 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.66 กล่าวคือ ออสเตรเลียเพิ่มขึ้นในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาในระดับปานกลาง เนื่องจากปริมาณการส่งออกที่มีค่าเฉลี่ย 3.49 ล้านตันต่อปี และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.90 ซึ่งอธิบายได้ว่า ปริมาณการส่งออกปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่การบริโภคในประเทศซึ่งเป็นอูปลงค์ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยเป็น 19.52 ล้านตันต่อปี แต่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.86 ซึ่งอธิบายได้ว่าการบริโภคในประเทศปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 6 ปริมาณอุปทานสุกรของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัว)			สหภาพยุโรป (ล้านตัว)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป (%)			
	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	สต็อกต้นปี	ผลผลิต	อุปทาน	สต็อกต้นปี	ผลผลิต	อุปทาน
2555	796	6	1,255	2,057	150	258	408	18.84	20.56	19.83
2556	807	5	1,263	2,075	147	257	404	18.22	20.35	19.47
2557	803	5	1,281	2,089	146	262	408	18.18	20.45	19.53
2558	801	6	1,264	2,071	148	265	413	18.48	20.97	19.94
2559	789	6	1,244	2,039	144	255	399	18.25	20.50	19.57
2560	773	6	1,279	2,058	143	256	399	18.50	20.02	19.39
2561	778	6	1,269	2,053	146	256	402	18.77	20.17	19.58
2562	765	6	1,030	1,801	144	253	397	18.82	24.56	22.04
2563	649	6	1,168	1,823	143	256	399	22.03	21.92	21.89
2564	750	7	1,253	2,010	146	254	400	19.47	20.27	19.90
2565	784	7	1,285	2,076	142	249	391	18.11	19.38	18.83
ค่าเฉลี่ย	772	6	1,236	2,014	145	256	402	19.00	21.00	20.00
ค่า r	-0.57	0.76	-0.27	-0.44	-0.74	-0.69	-0.77	0.38	0.11	0.24

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. ปริมาณอุปทานสุกรประกอบด้วยจำนวนสต็อกต้นปี ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1
  3. สหภาพยุโรปไม่มีข้อมูลการนำเข้าสุกร

ตารางที่ 7 ปริมาณอุปทานเนื้อสุกรของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป(%)		
	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน
2555	0.57	6.41	107.08	114.05	0.02	22.53	22.55	0.31	21.04	19.77
2556	0.65	6.19	109.27	116.11	0.02	22.36	22.37	0.32	20.46	20.46
2557	0.64	5.98	111.42	118.05	0.01	22.54	22.55	0.17	20.23	20.23
2558	0.69	6.4	111.82	118.91	0.01	23.25	23.26	0.16	20.79	20.79
2559	0.65	8.53	110.33	119.51	0.16	22.95	23.1	1.88	20.8	20.8
2560	0.61	8.48	111.06	120.14	0.16	22.76	22.91	1.89	20.49	20.49
2561	0.65	8.54	111.92	121.11	0.17	23.16	23.33	1.99	20.69	20.69
2562	0.71	9.31	101.03	111.05	0.16	23	23.16	1.72	22.77	22.76
2563	0.86	11.69	95.76	108.31	0.16	23.22	23.38	1.37	24.25	24.25
2564	0.72	11.55	107.61	119.88	0.1	23.62	23.71	0.87	21.95	21.95
2565	0.68	9.77	113.78	124.23	0.12	22.67	22.79	1.23	19.92	19.93
ค่าเฉลี่ย	0.68	8.44	108.28	117.39	0.1	22.91	23.01	1.18	21.16	21.22
ค่า r	0.62	0.90	- 0.22	0.15	0.68	0.59	0.66	0.55	0.38	0.50

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. อุปทานเนื้อสุกร ประกอบด้วยจำนวนสต็อกต้นปี ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ตารางที่ 8 ปริมาณอุปสงค์สุกรของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัว)					สหภาพยุโรป (ล้านตัว)					สัดส่วนของสหภาพยุโรป		
	เข้าฆ่า	ส่งออก	สูญเสีย	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	เข้าฆ่า	ส่งออก	สูญเสีย	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	เข้าฆ่า	ส่งออก	อุปสงค์
2555	1,218	8.22	25	807	2,058	253	0.74	7	147	408	20.77	9.00	19.81
2556	1,239	7.13	25	803	2,074	251	0.57	6	146	404	20.26	7.99	19.46
2557	1,254	7.29	27	801	2,089	253	0.57	6	148	408	20.18	7.82	19.51
2558	1,244	7.96	27	792	2,071	258	0.44	6	149	413	20.74	5.53	19.96
2559	1,227	8.08	28	776	2,039	251	0.77	4	143	399	20.46	9.53	19.61
2560	1,242	8.12	30	778	2,058	248	0.83	4	146	399	19.97	10.22	19.43
2561	1,244	7.95	36	765	2,053	251	1.01	6	144	402	20.18	12.70	19.58
2562	1,102	6.98	42	649	1,800	248	0.83	5	143	397	22.5	11.89	22.05
2563	1,025	6.67	42	750	1,824	247	0.52	5	146	399	24.1	7.80	21.91
2564	1,171	8.64	45	784	2,009	252	0.96	5	142	400	21.52	11.11	19.96
2565	1,255	8.67	43	770	2,077	244	1.00	6	140	391	19.44	11.53	18.78
ค่าเฉลี่ย	1,202	7.79	34	770	2,014	251	0.75	5	145	402	20.92	9.56	20.01
ค่า r	-0.42	0.19	0.95	-0.49	-0.44	-0.64	0.56	-0.39	-0.75	-0.76	0.30	0.57	0.24

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
- 1.อุปสงค์สุกรประกอบด้วยจำนวนสุกรเข้าฆ่า จำนวนสุกรที่ส่งออก จำนวนสุกรที่สูญเสียระหว่างปีและจำนวนสต็อกปลายปี
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ตารางที่ 9 อุปสงค์เนื้อสุกรของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)			สหภาพยุโรป (ล้านตัน)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป(%)			
	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	อุปสงค์	บริโภค	ส่งออก	อุปสงค์
2555	106.32	7.09	0.65	114.05	20.44	2.1	22.55	19.23	29.68	19.77
2556	108.59	6.87	0.64	116.11	20.2	2.18	22.37	18.6	31.67	19.27
2557	110.5	6.85	0.69	118.05	20.44	2.11	22.55	18.5	30.86	19.11
2558	111.18	7.08	0.65	118.91	20.93	2.33	23.26	18.83	32.9	19.56
2559	109.67	9.24	0.61	119.51	19.26	3.85	23.1	17.56	41.66	19.33
2560	110.27	9.22	0.65	120.14	19.3	3.62	22.91	17.5	39.22	19.07
2561	111.04	9.36	0.71	121.11	19.65	3.67	23.33	17.7	39.22	19.26
2562	99.83	10.37	0.86	111.05	18.89	4.27	23.16	18.93	41.16	20.86
2563	95.03	12.56	0.72	108.31	18.2	5.18	23.38	19.16	41.2	21.58
2564	106.98	12.22	0.68	119.88	18.72	4.99	23.71	17.5	40.85	19.78
2565	112.54	10.91	0.78	124.23	18.64	4.15	22.79	16.56	38.05	18.35
ค่าเฉลี่ย	107.45	9.25	0.7	117.39	19.52	3.49	23.01	18.19	36.95	19.63
ค่า r	-0.24	0.92	0.6	0.15	-0.86	0.9	0.66	-0.54	0.8	0.17

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

หมายเหตุ : 1.อุปสงค์เนื้อสุกร(Swine Meat) ที่ประกอบด้วย ปริมาณการบริโภคเนื้อสุกรในประเทศ ปริมาณการส่งออกเนื้อสุกรและ ปริมาณสต็อกปลายปี
2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาเพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

เนื้อไก่(Broiler Meat)

ปริมาณอุปทานเนื้อไก่ของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 103.44 ล้านตันต่อปี โดยอุปทานเนื้อไก่โลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.98 กล่าวคืออุปทานเนื้อไก่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานเนื้อไก่เฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวเป็น 11.24 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 10.89 ของอุปทานเนื้อไก่ทั้งหมดของโลก ซึ่งเป็นลำดับที่สี่ของโลก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.79 กล่าวคืออุปทานเนื้อไก่ของสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อเวลาผ่านไป 10 ปี อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบสัดส่วนของปริมาณการผลิตและอุปทานเนื้อไก่ของสหภาพยุโรปกับโลก พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.81 และ -0.86 ตามลำดับ หรือกล่าวได้ว่าในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา การผลิตเนื้อไก่และอุปทานเนื้อไก่สหภาพยุโรปมีสัดส่วนลดลง เนื่องจากประเทศที่เป็นผู้นำด้านการผลิตเนื้อไก่ของโลก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และ บราซิลขยายการผลิตเพราะมีความได้เปรียบจากวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ผลิตได้เอง รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 10

ในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 อุปสงค์เนื้อไก่ของโลกเฉลี่ย 103.44 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.98 กล่าวคือในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาอุปสงค์เนื้อไก่ของโลกปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นอุปสงค์ที่เกิดจากความต้องการบริโภคในประเทศเป็นหลัก ปริมาณเฉลี่ยเป็น 90.77 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 88 ของอุปสงค์เนื้อไก่โลกเฉลี่ยในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น 0.97 สรุปว่าความต้องการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับปริมาณการส่งออกเนื้อไก่ของโลกที่มีค่าเฉลี่ยเป็น 11.97 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 12 ของอุปสงค์ทั้งหมด และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.97 หรือกล่าวได้ว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา เพราะประเทศญี่ปุ่นที่เป็นผู้นำเข้าเนื้อไกลำดับที่หนึ่ง และ เม็กซิโกที่เป็นผู้นำเข้าลำดับที่สองของโลก นำเข้าเพิ่มขึ้น ส่วนสหภาพยุโรปอุปสงค์เนื้อไก่เฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันเป็น 11.24 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.79 กล่าวคือ อุปสงค์เพิ่มขึ้นในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง จากการขยายตลาดส่งออกเนื้อไก่ของสหภาพยุโรปในขณะที่ปริมาณการบริโภคในประเทศซึ่งเป็นอุปสงค์ส่วนใหญ่แทบจะไม่มีเปลี่ยนแปลง โดยสหภาพยุโรปเป็นผู้ส่งออกเนื้อไกลำดับที่สามารถรองจากประเทศบราซิล และสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงปี พ.ศ. 2566

จากภาพที่ 2 และภาพที่ 3 แสดงให้เห็นว่า สหภาพยุโรปเป็นแหล่งอุปทานเนื้อสัตว์สำคัญของโลก โดยเป็นแหล่งอุปทานเนื้อสุกรลำดับที่สองรองจากประเทศสหรัฐอเมริกา และเป็นผู้ส่งออกลำดับที่หนึ่งของโลก สำหรับสินค้าเนื้อไก่เป็นแหล่งอุปทานลำดับที่สี่ และ เป็นผู้ส่งออกลำดับที่สามารถรองจากบราซิลและสหรัฐอเมริกา ส่วนสินค้าเนื้อโคสหภาพยุโรปเป็นแหล่งอุปทานลำดับที่สี่ของโลก และเป็นผู้ส่งออกลำดับที่ห้าของโลก ในขณะที่ประเทศไทย เป็นผู้ส่งออกลำดับที่สี่ของโลก

ตารางที่ 10 ปริมาณอุปทานเนื้อไก่โลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป (%)	
	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	ผลผลิต	อุปทาน
2555	0.56	8.38	84.91	93.85	0.73	9.66	10.39	11.38	11.07
2556	0.66	8.37	86.14	95.16	0.67	10.05	10.72	11.67	11.27
2557	0.6	8.61	88.96	98.17	0.71	10.45	11.16	11.75	11.37
2558	0.63	8.79	91.83	101.26	0.73	10.89	11.62	11.86	11.48
2559	0.72	10.08	89.4	100.2	0.79	10.03	10.83	11.22	10.81
2560	0.7	10	91.02	101.72	0.75	10.33	11.08	11.35	10.89
2561	0.75	9.97	92.66	103.38	0.74	10.62	11.36	11.46	10.99
2562	0.73	10.46	97.31	108.51	0.77	10.84	11.61	11.14	10.7
2563	0.75	10.59	99.26	110.59	0.66	11.03	11.69	11.11	10.57
2564	0.72	10.83	100.51	112.06	0.65	10.86	11.51	10.8	10.27
2565	0.69	11.16	101.09	112.94	0.75	10.92	11.67	10.8	10.33
ค่าเฉลี่ย	0.68	9.75	93.01	103.44	0.72	10.52	11.24	11.32	10.89
ค่า r	0.76	0.96	0.97	0.98	-0.07	0.79	0.79	-0.81	-0.86

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. ปริมาณอุปทานเนื้อไก่ประกอบด้วยจำนวนสต็อกต้นปี ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ตารางที่ 11 อุปสงค์เนื้อไก่ ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)			สหภาพยุโรป (ล้านตัน)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป(%)			
	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	อุปสงค์	บริโภค	ส่งออก	อุปสงค์
2555	82.86	10.34	0.66	93.85	9.29	1.10	10.39	11.21	10.60	11.07
2556	84.04	10.52	0.60	95.16	9.64	1.08	10.72	11.47	10.29	11.27
2557	86.82	10.72	0.63	98.17	10.03	1.14	11.16	11.55	10.60	11.37
2558	89.98	10.56	0.72	101.26	10.43	1.19	11.62	11.60	11.23	11.48
2559	87.66	11.84	0.70	100.20	8.99	1.84	10.83	10.25	15.53	10.81
2560	88.83	12.15	0.75	101.72	9.18	1.89	11.08	10.34	15.59	10.89
2561	90.16	12.48	0.73	103.38	9.35	2.00	11.36	10.37	16.06	10.99
2562	94.66	13.10	0.75	108.51	9.46	2.15	11.61	9.99	16.40	10.70
2563	96.76	13.12	0.72	110.59	9.65	2.04	11.69	9.98	15.53	10.57
2564	98.08	13.29	0.69	112.06	9.67	1.84	11.51	9.86	13.83	10.27
2565	98.65	13.55	0.74	112.94	9.89	1.78	11.67	10.03	13.13	10.33
ค่าเฉลี่ย	90.77	11.97	0.70	103.44	9.60	1.64	11.24	10.60	13.53	10.89
ค่า r	0.97	0.97	0.68	0.98	0.03	0.80	0.79	-0.87	0.65	-0.86

๕

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

- หมายเหตุ :
1. อุปสงค์เนื้อไก่ ประกอบด้วย ปริมาณการบริโภคเนื้อไก่ในประเทศ ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่และ ปริมาณสต็อกปลายปี
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

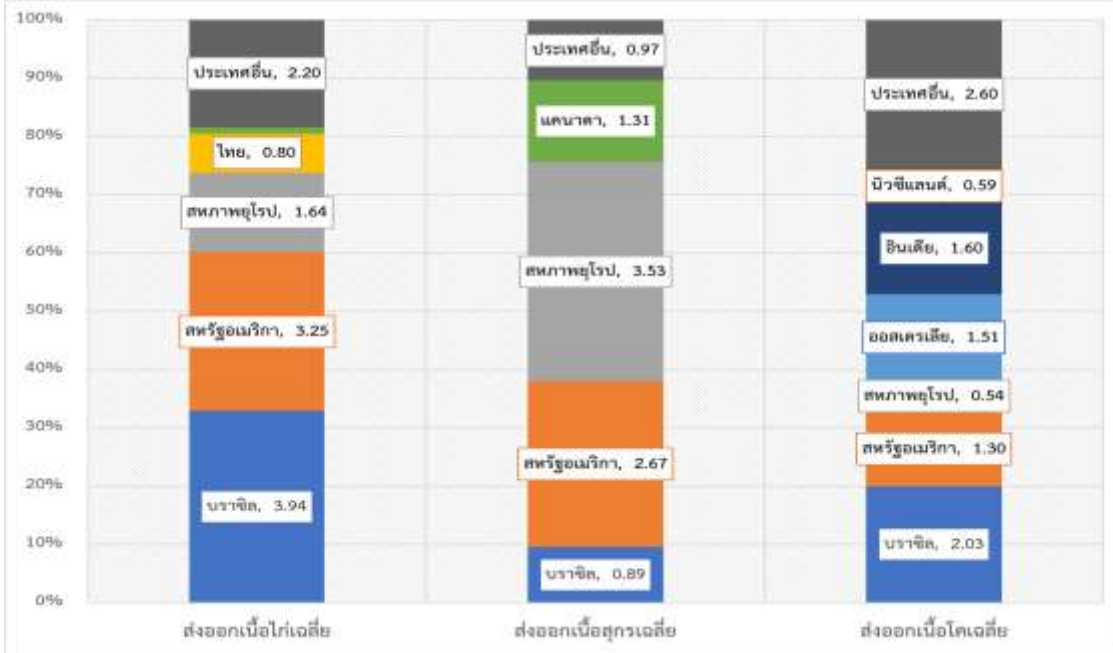

ภาพที่ 2 ประเทศที่เป็นแหล่งอุปทานเนื้อสัตว์สำคัญของโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

(<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลอุปทานเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 (ปริมาณอุปทาน หน่วยเป็นล้านตัน)

ภาพที่ 3 ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกเนื้อสัตว์สำคัญของโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลส่งออกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 (ปริมาณส่งออก หน่วยเป็นล้านตัน)

นมและผลิตภัณฑ์นม

นมและผลิตภัณฑ์นม จากข้อมูลที่กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริการายงานผ่านระบบฐานข้อมูล ประกอบด้วย น้ํานม(Milk Fluid) เนย(Butter) เนยแข็ง(Cheese) นมผงเต็มมันเนย(Whole Milk Powder) นมผงขาดมันเนย(Skim Milk Powder) สินค้าดังกล่าวในระดับโลก และ ระดับสหภาพยุโรปมีปริมาณอุปทาน อุปสงค์เปลี่ยนแปลงในช่วง 10 ปี และมีโครงสร้างการผลิตและการตลาดที่แตกต่างกัน ความสำคัญของสหภาพยุโรปในระดับสินค้ามีความแตกต่างกัน รายละเอียดดังนี้

1. น้ํานม(Milk Fluid)

ปริมาณอุปทานน้ํานมโคของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 609.84 ล้านตันต่อปี โดยอุปทานน้ํานมโคของโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.99 กล่าวคืออุปทานน้ํานมโคเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานน้ํานมโคเฉลี่ยปีละ 147.91 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 24.35 ของอุปทานน้ํานมโคทั้งหมดของโลก ซึ่งเป็นลำดับที่หนึ่งของโลก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.31 กล่าวคืออุปทานน้ํานมโคของสหภาพยุโรปมีความผันผวนในช่วง 10 ปีเมื่อเทียบสัดส่วนของปริมาณการผลิตและอุปทานน้ํานมโคของสหภาพยุโรปกับโลก พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.93 แสดงว่าในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมาอุปทานน้ํานมโคของสหภาพยุโรปเทียบกับโลกมีสัดส่วนที่ลดลง เนื่องจากประเทศที่เป็นผู้นำด้านการผลิตน้ํานมโคของโลกในลำดับรอง ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และ จีนขยายการผลิตน้ํานมโคในอัตราเพิ่มสูงขึ้นตามความต้องการของตลาด รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 12

ในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 อุปสงค์น้ํานมโคของโลกเฉลี่ย 609.84 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.99 กล่าวคือในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา อุปสงค์น้ํานมโคของโลกปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นอุปสงค์ที่เกิดจากความต้องการบริโภคในประเทศเป็นหลัก ปริมาณเฉลี่ยเป็น 607.39 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 99 และการเปลี่ยนแปลงการบริโภคน้ํานมโคในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น 0.97 สรุปว่าความต้องการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สหภาพยุโรปซึ่งเป็นผู้ผลิตน้ํานมโคลำดับหนึ่งของโลก อุปสงค์น้ํานมโคมีปริมาณเฉลี่ยเป็น 147.91 ล้านตันต่อปีเป็นการบริโภคในประเทศร้อยละ 99 และส่งออกร้อยละ 1 โดยปริมาณการส่งออกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.93 กล่าวคือในรอบ 10 ปี ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีสัดส่วนการส่งออกเฉลี่ยร้อยละ 41.96 ของปริมาณการส่งออกน้ํานมโคของโลก รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 13

ตารางที่ 12 ปริมาณอุปทานน้ำนมโคของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)			สหภาพยุโรป (ล้านตัน)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป (%)		
	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	ผลผลิต	อุปทาน	
2555	0.61	544.89	545.51	0.03	143.75	143.78	26.38	26.36	
2556	0.75	548.48	549.22	0.02	144.85	144.87	26.41	26.38	
2557	0.96	570.25	571.21	0.01	150.85	150.86	26.45	26.41	
2558	1.04	585.05	586.09	0.00	154.55	154.55	26.42	26.37	
2559	2.00	596.00	598.00	0.59	142.51	143.10	23.91	23.93	
2560	2.25	613.08	615.33	0.77	144.79	145.56	23.62	23.66	
2561	2.33	629.49	631.82	0.84	146.31	147.15	23.24	23.29	
2562	2.44	635.22	637.66	0.78	147.11	147.88	23.16	23.19	
2563	2.58	649.54	652.12	0.72	149.73	150.45	23.05	23.07	
2564	2.75	656.88	659.63	0.59	148.98	149.57	22.68	22.67	
2565	2.50	659.13	661.63	0.67	148.53	149.20	22.53	22.55	
ค่าเฉลี่ย	1.84	608	609.84	0.46	147.45	147.91	24.35	24.35	
ค่า r	0.94	0.99	0.99	0.79	0.22	0.31	- 0.93	- 0.93	

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

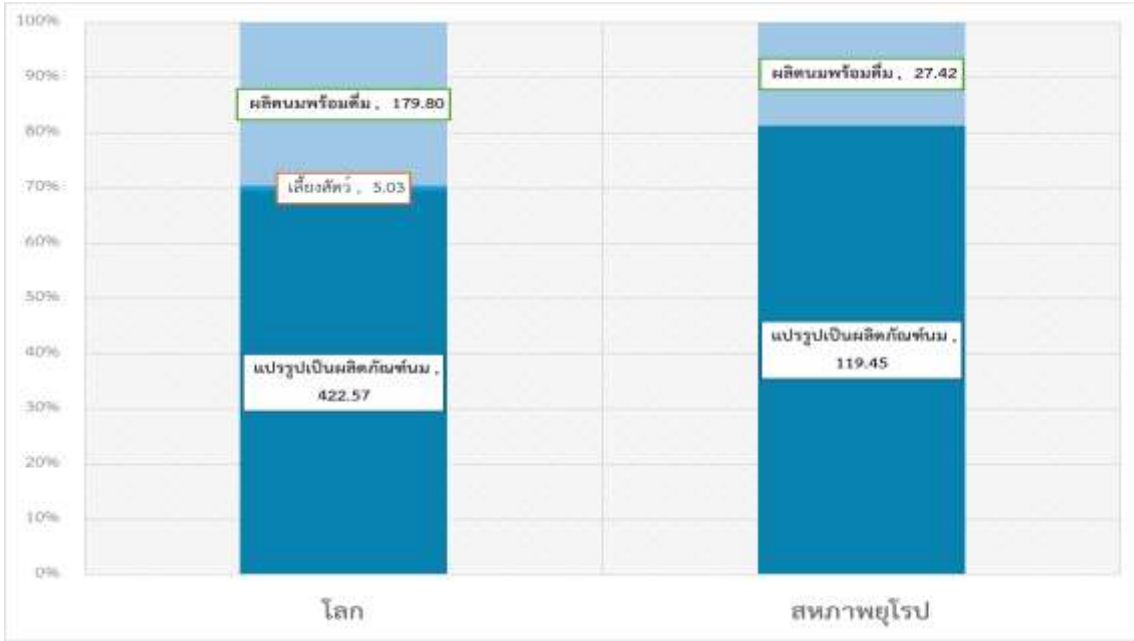
- หมายเหตุ :
1. ปริมาณอุปทานน้ำนมประกอบด้วย ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาเพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ตารางที่ 13 อุปสงค์น้ำมันโค ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)			สหภาพยุโรป (ล้านตัน)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป		
	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	อุปสงค์	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	อุปสงค์	บริโภค	ส่งออก	อุปสงค์
2555	544.47	1.04	545.51	143.39	0.39	143.78	26.34	37.64	26.36
2556	548.14	1.09	549.22	144.45	0.42	144.87	26.35	38.67	26.38
2557	569.88	1.33	571.21	150.30	0.56	150.86	26.37	42.11	26.41
2558	584.55	1.53	586.09	153.84	0.71	154.55	26.32	46.31	26.37
2559	595.27	2.73	598.00	141.90	1.20	143.10	23.84	44.10	23.93
2560	612.39	2.94	615.33	144.38	1.18	145.56	23.58	40.29	23.66
2561	628.85	2.98	631.82	145.98	1.17	147.15	23.21	39.18	23.29
2562	634.45	3.21	637.66	146.53	1.36	147.88	23.09	42.31	23.19
2563	648.82	3.30	652.12	148.97	1.48	150.45	22.96	44.98	23.07
2564	656.12	3.50	659.63	148.01	1.56	149.57	22.56	44.61	22.67
2565	658.39	3.24	661.63	147.86	1.34	149.20	22.46	41.37	22.55
ค่าเฉลี่ย	607.39	2.44	609.84	146.87	1.03	147.91	24.28	41.96	24.35
ค่า r	0.99	0.93	0.99	0.19	0.93	0.31	- 0.93	0.41	- 0.93

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

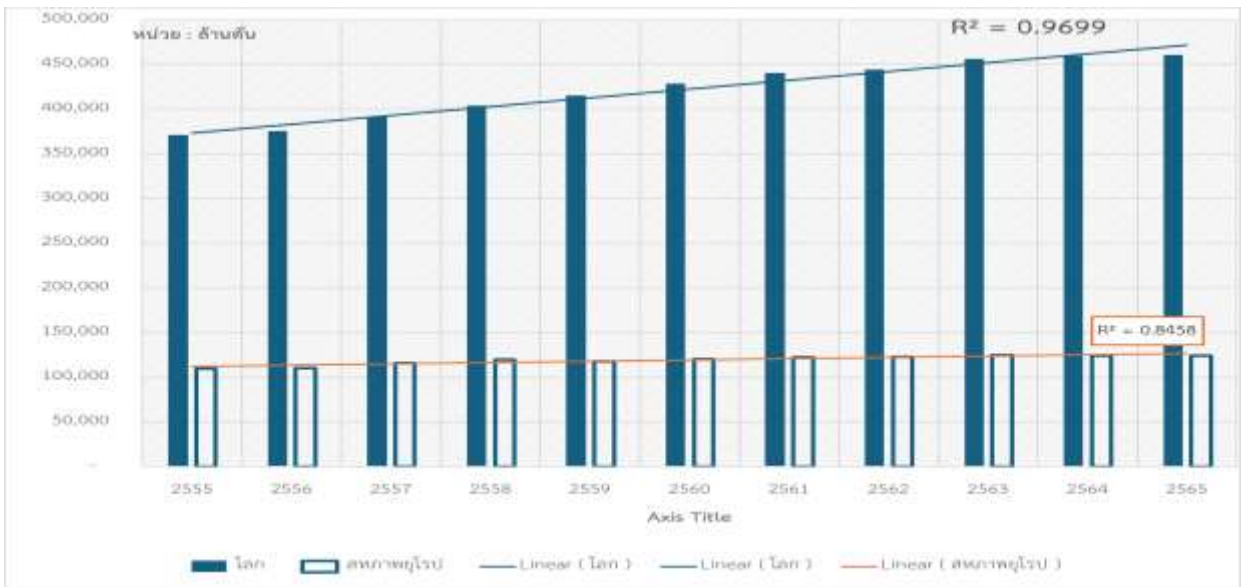
- หมายเหตุ :
1. อุปสงค์น้ำมันโคประกอบด้วย ปริมาณการบริโภคน้ำมันโคในประเทศ และปริมาณการส่งออกน้ำมันโค
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ภาพที่ 4 สัดส่วนและปริมาณการบริโภคน้ำนมโคภายในประเทศตามการใช้ประโยชน์ของโลกและสหภาพยุโรป
ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

(<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 (ปริมาณ หน่วยเป็นล้านตัน)

ภาพที่ 5 ปริมาณการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมของโลกและสหภาพยุโรป ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

(<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

การบริโภคในประเทศ(Domestic Consumption) ประกอบด้วย การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นม การใช้เลี้ยงสัตว์ และ การแปรรูปเป็นนมพร้อมดื่ม ปริมาณการบริโภคในประเทศโดยเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 พบว่าในภาพรวมของโลก การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมเฉลี่ยเป็น 422.57 ล้านตันต่อปีคิด

เป็น ร้อยละ 70 ของปริมาณการบริโภคในประเทศ ในขณะที่สหภาพยุโรปมีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมเฉลี่ย 119.45 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 80 ของปริมาณการบริโภคในประเทศ รายละเอียดตามภาพที่ 4

ปริมาณการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมของโลกในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2565 ของโลก มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ มีค่า R^2 เท่ากับ 0.9699 เช่นเดียวกับสหภาพยุโรปมีแนวโน้มการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ มีค่า R^2 เท่ากับ 0.8458 รายละเอียดตามภาพที่ 5

2. เนย(Butter)

ปริมาณอุปทานเนยของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2565 เป็น 11.12 ล้านตันต่อปี โดยอุปทานเนยของโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 1 กล่าวคืออุปทานเนยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานเนยเฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 19.81 ของอุปทานเนยทั้งหมดของโลก ค่าเฉลี่ยเป็น 2.19 ล้านตันต่อปี ซึ่งเป็นลำดับที่หนึ่งของโลก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.08 กล่าวคืออุปทานเนยของสหภาพยุโรปในช่วง 10 ปีก่อนข้างคงที่ปรับตัวลดลงเล็กน้อย เมื่อเทียบสัดส่วนของปริมาณการผลิตและอุปทานเนยของสหภาพยุโรปกับโลก พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.92 และ -0.93 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมาอุปทานน้ำนมโคของสหภาพยุโรปเทียบกับโลกมีสัดส่วนที่ลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากปริมาณการผลิตเนยของสหภาพยุโรปไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงในขณะที่ประเทศที่เป็นผู้นำด้านการผลิตเนยของโลกในลำดับรองได้แก่ สหรัฐอเมริกา ขยายการผลิตเนยในอัตราเพิ่มสูงขึ้นตามความต้องการของตลาด รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 14

ในช่วงปีพ.ศ. 2555 - 2565 อุปสงค์เนยของโลกเฉลี่ย 11.12 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 1 กล่าวคือในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาอุปสงค์เนยของโลกปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปริมาณบริโภคในประเทศเฉลี่ยเป็น 9.82 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 88.31 ของอุปสงค์เนยโลก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.99 อธิบายได้ว่าความต้องการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สหภาพยุโรปซึ่งเป็นผู้ผลิตเนยลำดับหนึ่งของโลก อุปสงค์เนยมีปริมาณเฉลี่ยเป็น 2.20 ล้านตันต่อปี เป็นการบริโภคในประเทศร้อยละ 89.09 และส่งออกร้อยละ 10.91 โดยปริมาณการส่งออกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.80 ในขณะที่ปริมาณการบริโภคในประเทศมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.57 กล่าวคือในรอบ 10 ปีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่การบริโภคในประเทศลดลง และสหภาพยุโรปมีสัดส่วนการส่งออกเฉลี่ยร้อยละ 22.84 ของปริมาณการส่งออกเนยของโลก และมีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้น ซึ่งวัดจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น 0.80 ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้นิวซีแลนด์เป็นผู้ส่งออกลำดับแรกของโลก รองลงมาเป็นสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และ เบลารุส ตามลำดับ โดย สหภาพยุโรปมีสัดส่วนการส่งออกที่เพิ่มขึ้น แต่ นิวซีแลนด์มีสัดส่วนการส่งออกลดลง รายละเอียดตามภาพที่ 6

ตารางที่ 14 ปริมาณอุปทานเนยของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)				สัดส่วนของสหภาพยุโรป (%)	
	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	ผลผลิต	อุปทาน
2555	0.21	0.37	9.12	9.70	0.029	0.052	2.100	2.181	23.04	22.19
2556	0.25	0.38	9.35	9.97	0.033	0.044	2.100	2.177	22.46	21.50
2557	0.23	0.42	9.75	10.40	0.024	0.052	2.250	2.326	23.08	22.14
2558	0.25	0.36	10.00	10.61	-	0.027	2.335	2.362	23.35	22.26
2559	0.33	0.56	9.94	10.83	-	0.064	2.021	2.085	20.34	19.26
2560	0.31	0.53	10.16	11.00	-	0.062	2.031	2.093	19.99	19.03
2561	0.33	0.57	10.45	11.35	-	0.076	2.069	2.145	19.80	18.90
2562	0.36	0.61	10.78	11.74	-	0.077	2.125	2.202	19.72	18.75
2563	0.33	0.61	11.15	12.10	-	0.052	2.173	2.225	19.48	18.39
2564	0.39	0.58	11.25	12.22	-	0.051	2.141	2.192	19.03	17.94
2565	0.35	0.61	11.40	12.36	-	0.075	2.090	2.165	18.33	17.52
ค่าเฉลี่ย	0.3	0.51	10.3	11.12	0	0.06	2.13	2.19	20.78	19.81
ค่า r	0.91	0.90	0.99	1.00		0.50	- 0.16	- 0.08	- 0.92	- 0.93

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. ปริมาณอุปทานเนยประกอบด้วย สต็อกต้นปี ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

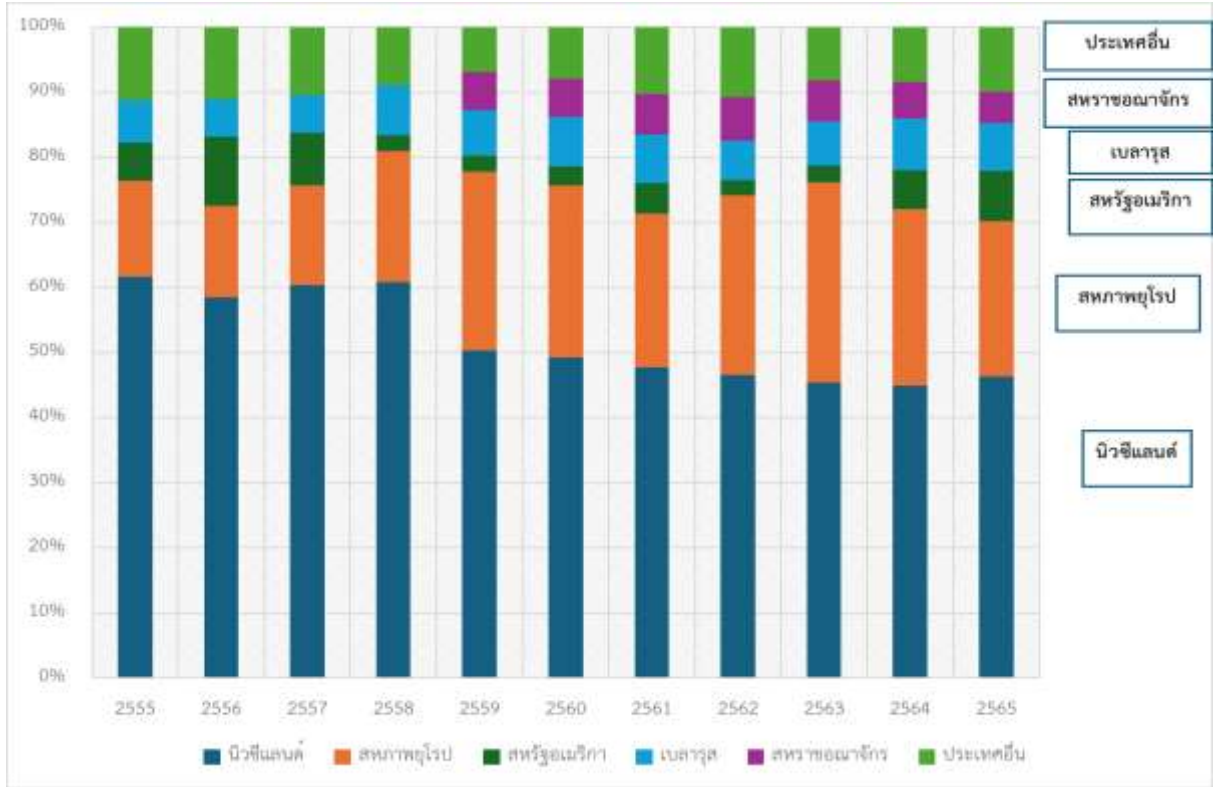
ตารางที่ 15 อุปสงค์เนย ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)				สัดส่วนของสหภาพยุโรป		
	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภค	ส่งออก	อุปสงค์
2555	8.63	0.82	0.25	9.70	2.027	0.121	0.033	2.181	23.49	14.76	13.36
2556	8.87	0.87	0.23	9.97	2.031	0.122	0.024	2.177	22.89	14.04	10.39
2557	9.22	0.93	0.25	10.40	2.161	0.143	0.022	2.326	23.45	15.41	8.76
2558	9.37	0.91	0.33	10.61	2.150	0.183	0.051	2.384	22.94	20.15	15.36
2559	9.41	1.10	0.31	10.83	1.810	0.302	0.024	2.136	19.23	27.45	7.64
2560	9.70	0.97	0.33	11.00	1.862	0.255	-	2.117	19.19	26.40	-
2561	9.94	1.05	0.36	11.35	1.898	0.247	-	2.145	19.09	23.57	-
2562	10.32	1.09	0.33	11.74	1.900	0.302	-	2.202	18.42	27.61	-
2563	10.68	1.03	0.39	12.10	1.909	0.316	-	2.225	17.87	30.77	-
2564	10.90	0.98	0.35	12.22	1.927	0.265	-	2.192	17.69	27.12	-
2565	10.97	1.07	0.32	12.36	1.910	0.255	-	2.165	17.41	23.92	-
ค่าเฉลี่ย	9.82	0.98	0.31	11.12	1.96	0.23	0.01	2.19	20.15	22.84	5.05
ค่า r	0.99	0.73	0.78	1.00	- 0.57	0.80		- 0.08	-0.93	0.80	-0.85

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. อุปสงค์เนยประกอบด้วย ปริมาณการบริโภคเนยในประเทศ ปริมาณการส่งออกเนยและ สต็อกปลายปีของเนย
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ภาพที่ 6 สัดส่วนปริมาณการส่งออกเนยของโลก รายประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2565

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

(<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

3. เนยแข็ง(Cheese)

ปริมาณอุปทานเนยแข็งของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 22.81 ล้านตันต่อปี โดยอุปทานเนยแข็งของโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.98 กล่าวคืออุปทานเนยแข็งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานเนยแข็งเฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 44.05 ของอุปทานเนยแข็งทั้งหมดของโลก ค่าเฉลี่ยเป็น 10.02 ล้านตันต่อปี ซึ่งเป็นลำดับที่หนึ่งของโลก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.98 กล่าวคืออุปทานเนยแข็งของสหภาพยุโรปในช่วง 10 ปีปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบสัดส่วนของปริมาณการผลิตและอุปทานเนยแข็งของสหภาพยุโรปกับโลก พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.91 แสดงว่าในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมาอุปทานเนยแข็งของสหภาพยุโรปเทียบกับโลกมีสัดส่วนที่ลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากปริมาณการผลิตเนยแข็งของประเทศที่เป็นผู้นำด้านการผลิตเนยแข็งของโลกในลำดับรอง ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และรัสเซีย ขยายการผลิตเนยแข็งในอัตราเพิ่มสูงขึ้นตามความต้องการของตลาด รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ปริมาณอุปทานเนยแข็งของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)				สัดส่วนของสหภาพยุโรป (%)			
	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน
2555	0.74	1.29	18.42	20.45	-	0.08	9.29	9.37	-	6.06	50.42	45.79
2556	0.77	1.30	18.23	20.29	-	0.08	9.37	9.44	-	5.78	51.40	46.54
2557	0.73	1.22	18.74	20.69	-	0.08	9.56	9.64	-	6.30	51.02	46.57
2558	0.79	1.20	19.28	21.26	0.03	0.06	9.74	9.83	4.04	5.10	50.53	46.24
2559	0.85	1.91	19.84	22.59	0.03	0.20	9.64	9.86	3.18	10.21	48.60	43.65
2560	0.83	1.94	20.39	23.16	0.02	0.19	9.80	10.00	1.81	9.86	48.04	43.20
2561	0.88	2.00	20.66	23.53	-	0.20	9.87	10.07	-	9.86	47.79	42.79
2562	0.93	2.10	21.13	24.15	-	0.21	10.16	10.37	-	10.12	48.06	42.92
2563	0.92	2.14	21.53	24.59	-	0.22	10.36	10.59	-	10.43	48.14	43.05
2564	0.99	2.16	21.94	25.08	-	0.20	10.40	10.60	-	9.08	47.42	42.25
2565	1.00	2.14	21.98	25.12	-	0.19	10.34	10.53	-	8.75	47.04	41.90
ค่าเฉลี่ย	0.86	1.76	20.19	22.81	0.01	0.15	9.87	10.03	0.82	8.32	48.95	44.08
ค่า r	0.97	0.90	0.99	0.98	-0.23	0.82	0.97	0.98	-0.23	0.71	-0.91	-0.91

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. ปริมาณอุปทานเนยแข็งประกอบด้วย สต็อกต้นปี ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

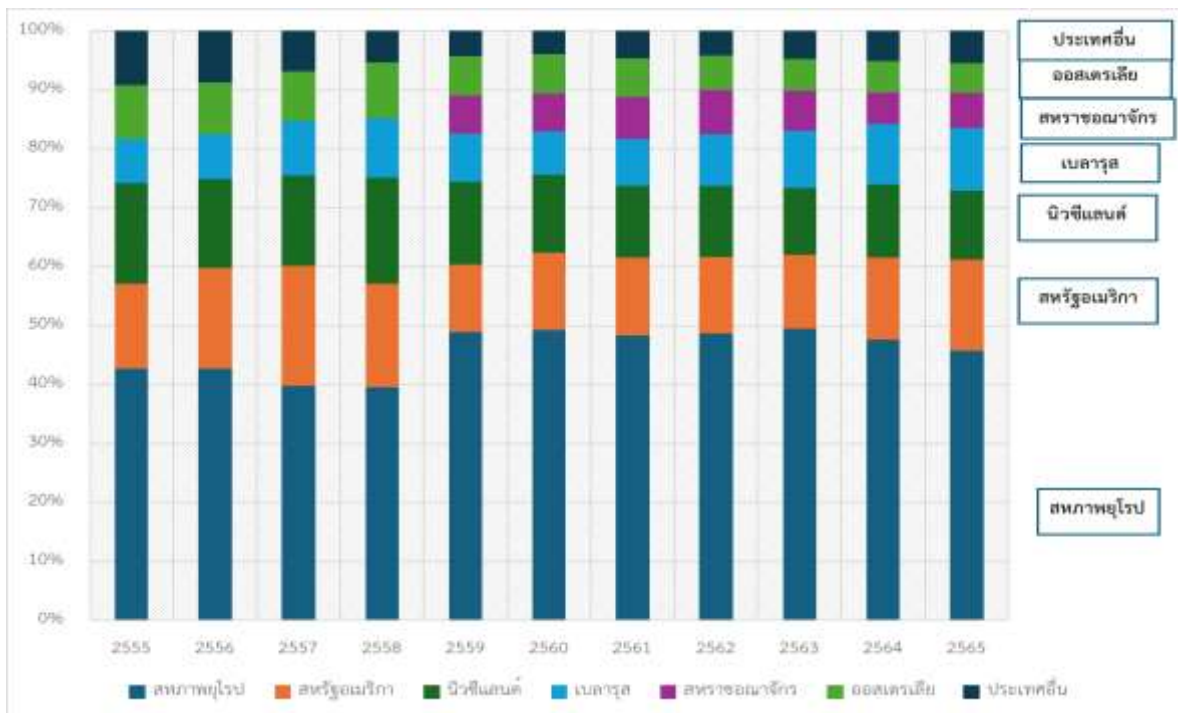
ตารางที่ 17 อุปสงค์เนยแข็ง ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)				สัดส่วนของสหภาพยุโรป		
	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภค	ส่งออก	อุปสงค์
2555	17.89	1.80	0.77	20.45	8.60	0.77	-	9.37	48.07	42.69	45.79
2556	17.72	1.84	0.73	20.29	8.66	0.79	-	9.44	48.87	42.67	46.54
2557	18.09	1.81	0.79	20.69	8.88	0.72	0.03	9.64	49.10	39.83	46.57
2558	18.60	1.82	0.85	21.26	9.09	0.72	0.03	9.83	48.86	39.61	46.24
2559	19.25	2.52	0.83	22.59	8.62	1.23	0.02	9.86	44.75	48.95	43.65
2560	19.69	2.59	0.88	23.16	8.73	1.28	-	10.00	44.32	49.25	43.20
2561	19.96	2.64	0.93	23.53	8.79	1.28	-	10.07	44.04	48.39	42.79
2562	20.46	2.77	0.92	24.15	9.02	1.35	-	10.37	44.08	48.72	42.92
2563	20.77	2.83	0.99	24.59	9.18	1.40	-	10.59	44.22	49.49	43.05
2564	21.17	2.91	1.00	25.08	9.21	1.39	-	10.60	43.51	47.68	42.25
2565	21.14	2.92	1.07	25.12	9.19	1.34	-	10.53	43.48	45.78	41.90
ค่าเฉลี่ย	19.52	2.40	0.89	22.81	8.91	1.11	0.01	10.03	45.75	45.73	44.08
ค่า r	0.99	0.94	0.98	0.98	0.76	0.88		0.98	- 0.87	0.64	- 0.91

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. อุปสงค์เนยแข็งประกอบด้วย ปริมาณการบริโภคเนยแข็งในประเทศ ปริมาณการส่งออกเนยแข็งและ สต็อกปลายปีของเนยแข็ง
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

อุปสงค์เนยแข็งของโลกเฉลี่ย ในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 22.81 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.98 กล่าวคือในรอบ 10 ปีที่ผ่านอุปสงค์เนยแข็งของโลกปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นความต้องการบริโภคในประเทศเฉลี่ย 19.52 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 85.58 ของอุปสงค์เนยแข็งโลก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.99 อธิบายว่าความต้องการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สหภาพยุโรปซึ่งเป็นผู้ผลิตเนยแข็งลำดับหนึ่งของโลก อุปสงค์เนยแข็งมีปริมาณเฉลี่ยเป็น 10.03 ล้านตันต่อปี เป็นการบริโภคในประเทศร้อยละ 88.83 และส่งออกร้อยละ 9.97 โดยปริมาณการส่งออกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.88 ในขณะที่ปริมาณการบริโภคในประเทศมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.76 กล่าวคือในรอบ 10 ปี ปริมาณการส่งออกและปริมาณการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สหภาพยุโรปมีสัดส่วนการส่งออกเฉลี่ยร้อยละ 45.73 ของปริมาณการส่งออกเนยแข็งของโลก และมีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้นจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็น 0.64 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 17 และอธิบายด้วยภาพที่ 7 ซึ่งแสดงสัดส่วนปริมาณการส่งออกเนยแข็งของประเทศต่าง ๆ ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่าสหภาพยุโรปเป็นผู้ส่งออกลำดับแรกของโลก รองลงมาเป็นสหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ เบลารุส สหราชอาณาจักร และ ออสเตรเลีย ตามลำดับ โดย สหภาพยุโรปมีสัดส่วนการส่งออกที่เพิ่มขึ้น

ภาพที่ 7 สัดส่วนปริมาณการส่งออกเนยแข็งของโลก รายประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2565

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

(<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

4. นมผงเต็มมันเนย(Whole Milk Powder)

ปริมาณอุปทานนมผงเต็มมันเนยของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 6.23 ล้านตันต่อปี โดยอุปทานนมผงเต็มมันเนยของโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.09 กล่าวคืออุปทานนมผงเต็มมันเนยตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานนมผงเต็มมันเนยเฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวเป็น 0.71 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 11.45 ของอุปทานนมผงเต็มมันเนยทั้งหมดของโลก เป็นลำดับที่สามของโลก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.01 กล่าวคืออุปทานนมผงเต็มมันเนยของสหภาพยุโรปในช่วง 10 ปี เปลี่ยนแปลงน้อยมาก เมื่อเทียบสัดส่วนของปริมาณการผลิตและอุปทานนมผงเต็มมันเนยของสหภาพยุโรปกับโลก พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.11 และ 0.04 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมาอุปทานนมผงเต็มมันเนยของสหภาพยุโรปเทียบกับโลกเปลี่ยนแปลงน้อยมาก รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 18

ในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 อุปสงค์นมผงเต็มมันเนยของโลกเฉลี่ย 6.23 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.09 กล่าวคือในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาอุปสงค์นมผงเต็มมันเนยของโลกเปลี่ยนแปลงน้อยมาก เป็นอุปสงค์ที่เกิดจากความต้องการบริโภคในประเทศเป็นหลัก ปริมาณเฉลี่ยเป็น 3.70 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 59.39 และการเปลี่ยนแปลงการบริโภคนมผงเต็มมันเนยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น 0.01 สรุปว่าความต้องการบริโภคในประเทศไม่เปลี่ยนแปลง ในขณะที่สหภาพยุโรปซึ่งเป็นผู้ผลิตนมผงเต็มมันเนยลำดับสามของโลก ปริมาณเฉลี่ยเป็น 0.71 ล้านตันต่อปี เป็นการบริโภคในประเทศร้อยละ 50.70 และส่งออกร้อยละ 49.30 โดยปริมาณการส่งออกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.81 ในขณะที่ปริมาณการบริโภคในประเทศมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.88 กล่าวคือในรอบ 10 ปี ปริมาณการส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่องในขณะที่ปริมาณการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสหภาพยุโรปมีสัดส่วนการส่งออกเฉลี่ยร้อยละ 17.08 ของปริมาณการส่งออกเนยแข็งของโลก และมีส่วนแบ่งการตลาดลดลงจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็น -0.80 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 19 และอธิบายด้วยภาพที่ 8 ที่แสดงสัดส่วนปริมาณการส่งออกนมผงเต็มมันเนยของประเทศต่าง ๆ ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งประเทศนิวซีแลนด์เป็นผู้ส่งออกลำดับแรกของโลกมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60 เป็นร้อยละ 70 รองลงมาเป็นสหภาพยุโรป อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ตามลำดับ โดย สหภาพยุโรปมีสัดส่วนการส่งออกที่ลดลง

ตารางที่ 18 ปริมาณอุปทานนมผงเต็มมันเนยของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)			สัดส่วนของสหภาพยุโรป (%)		
	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทาน
2555	0.36	1.06	4.48	5.90	0.00	0.67	0.67	0.28	14.94	11.39
2556	0.37	1.16	4.57	6.10	0.00	0.67	0.67	0.26	14.61	10.98
2557	0.42	1.23	4.97	6.62	0.00	0.72	0.72	0.08	14.49	10.9
2558	0.66	1.00	5.10	6.76	0.00	0.71	0.71	0.4	13.92	10.57
2559	0.69	1.10	4.63	6.42	0.04	0.71	0.76	3.74	15.42	11.77
2560	0.41	1.04	4.51	5.96	0.03	0.73	0.77	3.27	16.25	12.86
2561	0.44	1.11	4.41	5.95	0.04	0.68	0.73	3.88	15.52	12.22
2562	0.43	1.24	4.55	6.22	0.04	0.70	0.74	3.39	15.33	11.89
2563	0.36	1.23	4.61	6.19	0.03	0.74	0.76	2.2	15.98	12.32
2564	0.44	1.34	4.62	6.40	0.01	0.66	0.67	0.82	14.35	10.54
2565	0.44	1.28	4.34	6.06	0.02	0.62	0.64	1.56	14.2	10.49
ค่าเฉลี่ย	0.46	1.16	4.62	6.23	0.02	0.69	0.71	1.81	15.00	11.45
ค่า r	- 0.07	0.63	- 0.39	- 0.09	0.48	- 0.24	- 0.01	0.41	0.11	0.04

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

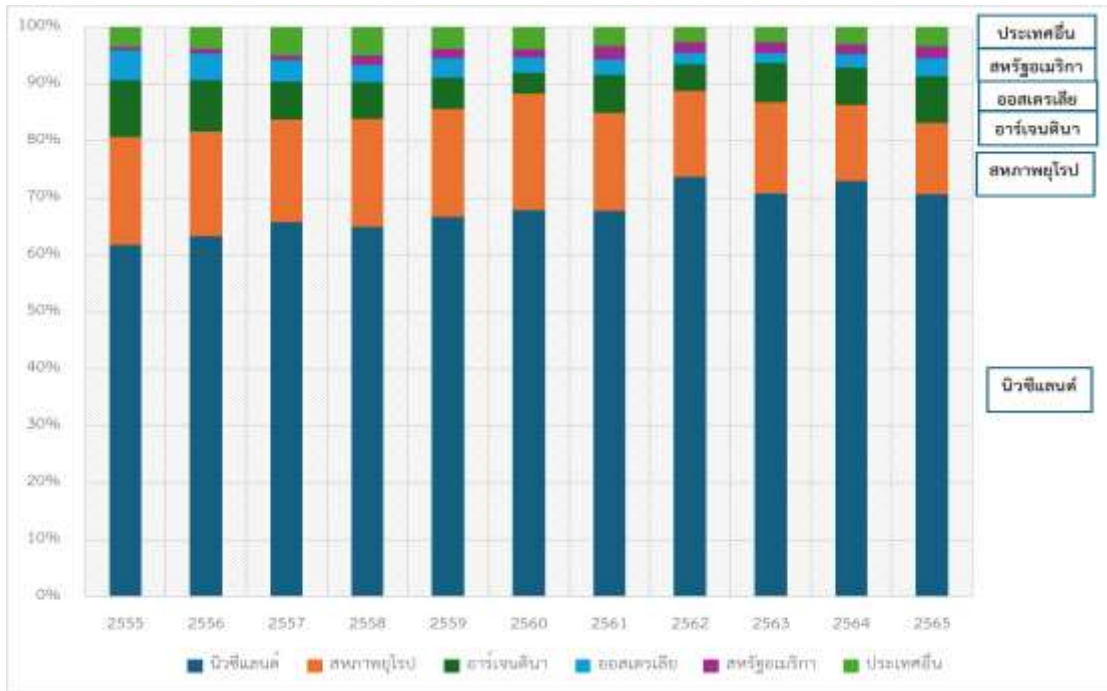
- หมายเหตุ :
1. ปริมาณอุปทานนมผงเต็มมันเนยประกอบด้วย สต็อกต้นปี ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ตารางที่ 19 อุปสงค์นมผงเต็มมันเนย ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)				สัดส่วนของสหภาพยุโรป		
	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภค	ส่งออก	อุปสงค์
2555	3.49	2.04	0.37	5.90	0.29	0.39	-	0.67	8.20	18.93	11.39
2556	3.65	2.04	0.42	6.10	0.30	0.37	-	0.67	8.12	18.35	10.98
2557	3.79	2.16	0.66	6.62	0.33	0.39	-	0.72	8.73	18.02	10.90
2558	3.94	2.12	0.69	6.76	0.31	0.40	-	0.71	7.94	18.88	10.57
2559	3.99	2.01	0.41	6.42	0.37	0.38	-	0.76	9.38	18.92	11.77
2560	3.55	1.98	0.44	5.96	0.36	0.40	-	0.77	10.22	20.44	12.86
2561	3.50	2.02	0.43	5.95	0.38	0.35	-	0.73	10.88	17.13	12.22
2562	3.77	2.08	0.36	6.22	0.42	0.32	-	0.74	11.24	15.12	11.89
2563	3.61	2.14	0.44	6.19	0.42	0.35	-	0.76	11.57	16.10	12.32
2564	3.73	2.23	0.44	6.40	0.38	0.30	-	0.67	10.09	13.39	10.54
2565	3.70	1.88	0.48	6.06	0.40	0.24	-	0.64	10.80	12.56	10.49
ค่าเฉลี่ย	3.70	2.06	0.47	6.23	0.36	0.35	-	0.71	9.74	17.08	11.45
ค่า r	0.01	- 0.06	- 0.20	- 0.09	0.88	- 0.81		- 0.01	0.85	- 0.80	0.04

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. อุปสงค์นมผงเต็มมันเนยประกอบด้วย ปริมาณการบริโภคในประเทศ ปริมาณการส่งออกและ สต็อกปลายปี
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ภาพที่ 8 สัดส่วนปริมาณการส่งออกนมผงเต็มมันเนยของโลก รายประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2565

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

5. นมผงขาดมันเนย(Skim Milk Powder)

ปริมาณอุปทานนมผงขาดมันเนยของโลกเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 6.50 ล้านตันต่อปี โดยอุปทานนมผงขาดมันเนยของโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.83 กล่าวคืออุปทานนมผงขาดมันเนยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ในขณะที่สหภาพยุโรปปริมาณอุปทานนมผงขาดมันเนยเฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 32.96 ของอุปทานนมผงขาดมันเนยทั้งหมดของโลก ค่าเฉลี่ยเป็นปีละ 1.64 ล้านตัน ซึ่งเป็นลำดับที่หนึ่งของโลก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.45 กล่าวคืออุปทานนมผงขาดมันเนยของสหภาพยุโรปในช่วง 10 ปี เพิ่มขึ้นในช่วงสี่ปีแรกจนมีค่าสูงที่สุด หลังจากนั้นปรับลดลง เมื่อเทียบสัดส่วนของปริมาณการผลิตและอุปทานนมผงขาดมันเนยของสหภาพยุโรปกับโลก พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.02 และ -0.11 ตามลำดับ แสดงว่าในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมาอุปทานนมผงขาดมันเนยของสหภาพยุโรปเทียบกับโลกเปลี่ยนแปลงน้อยมาก รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ปริมาณอุปทานนมผงขาดมันเนยของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)				สัดส่วนของสหภาพยุโรป	
	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทานทั้งหมด	สต็อกต้นปี	นำเข้า	ผลผลิต	อุปทานทั้งหมด	ผลผลิต	อุปทาน
2555	0.439	1.001	4.068	5.508	0.050	0.002	1.270	1.322	31.22	24.00
2556	0.420	1.039	4.046	5.505	-	0.005	1.250	1.255	30.89	22.80
2557	0.347	1.111	4.529	5.987	-	0.002	1.550	1.552	34.22	25.92
2558	0.506	1.156	4.765	6.427	0.017	0.003	1.715	1.735	35.99	27.00
2559	0.586	1.309	4.675	6.570	0.062	0.044	1.582	1.688	33.84	25.69
2560	0.938	1.427	4.650	7.015	0.410	0.055	1.555	2.020	33.44	28.80
2561	0.930	1.462	4.661	7.053	0.372	0.046	1.568	1.986	33.64	28.16
2562	0.744	1.517	4.653	6.914	0.168	0.056	1.556	1.780	33.44	25.74
2563	0.563	1.434	4.835	6.832	-	0.036	1.590	1.626	32.89	23.80
2564	0.595	1.502	4.780	6.877	-	0.032	1.504	1.536	31.46	22.34
2565	0.520	1.454	4.819	6.793	-	0.036	1.517	1.553	31.48	22.86
ค่าเฉลี่ย	0.60	1.31	4.59	6.50	0.10	0.03	1.51	1.64	32.96	25.19
ค่า r	0.40	0.92	0.80	0.83	0.07	0.68	0.45	0.36	- 0.11	-0.19

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

- หมายเหตุ :
1. ปริมาณอุปทานนมผงขาดมันเนยประกอบด้วย สต็อกต้นปี ปริมาณนำเข้า และ ปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นในรอบเวลาเดียวกัน
  2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

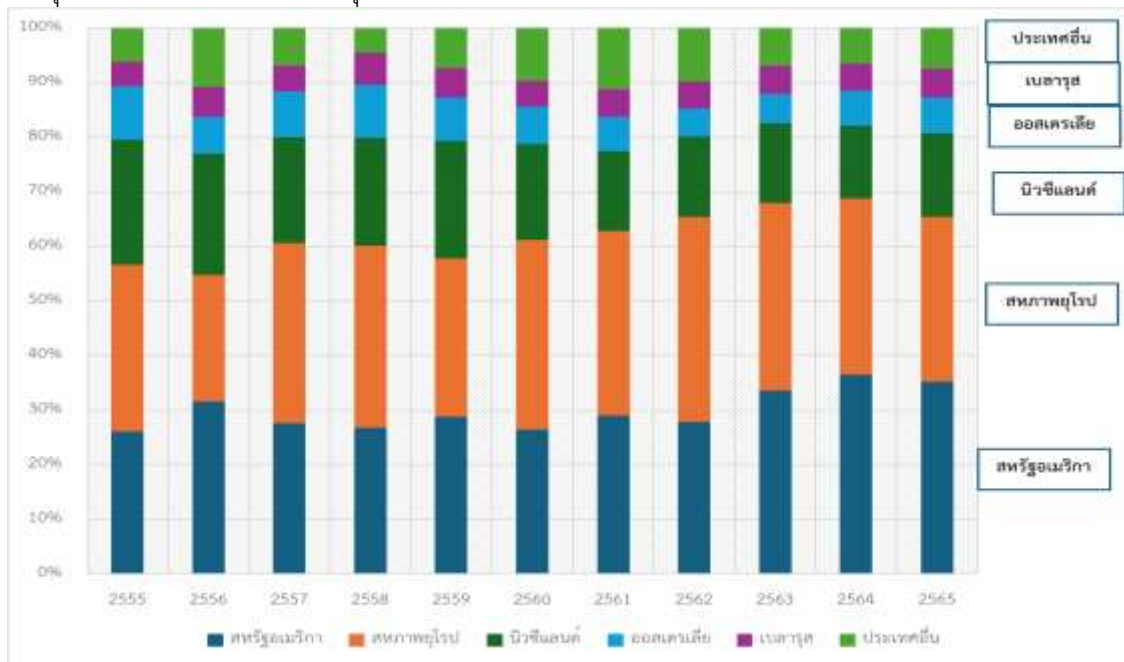
ตารางที่ 21 อุปสงค์น้ำมันของโลกละสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

ปี พ.ศ.	โลก (ล้านตัน)				สหภาพยุโรป (ล้านตัน)				สัดส่วนของสหภาพยุโรป		
	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภคในประเทศ	ส่งออก	สต็อกปลายปี	อุปสงค์	บริโภค	ส่งออก	อุปสงค์
2555	3.39	1.70	0.42	5.51	0.80	0.52	-	1.32	23.69	30.53	24.00
2556	3.40	1.76	0.35	5.51	0.85	0.41	-	1.26	24.94	23.15	22.80
2557	3.51	1.97	0.51	5.99	0.89	0.65	0.02	1.55	25.25	32.93	25.92
2558	3.76	2.08	0.59	6.43	0.98	0.70	0.06	1.74	26.02	33.38	27.00
2559	3.57	2.06	0.94	6.57	0.68	0.60	0.41	1.69	19.07	28.97	25.69
2560	3.80	2.29	0.93	7.02	0.85	0.79	0.37	2.02	22.49	34.72	28.80
2561	3.86	2.45	0.74	7.05	0.99	0.83	0.17	1.99	25.69	33.76	28.16
2562	3.83	2.52	0.56	6.91	0.84	0.95	-	1.78	21.78	37.53	25.74
2563	3.83	2.41	0.60	6.83	0.80	0.83	-	1.63	20.78	34.45	23.80
2564	3.91	2.44	0.52	6.88	0.75	0.79	-	1.54	19.11	32.26	22.34
2565	3.94	2.35	0.51	6.79	0.85	0.71	-	1.55	21.47	30.19	22.86
ค่าเฉลี่ย	3.71	2.18	0.61	6.50	0.84	0.71	0.09	1.64	22.75	31.99	25.19
ค่า r	0.92	0.90	0.19	0.83	- 0.15	0.73		0.36	- 0.59	0.42	- 0.19

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (2566)

หมายเหตุ : 1. อุปสงค์น้ำมันประกอบด้วย ปริมาณการบริโภคในประเทศ ปริมาณการส่งออกและ สต็อกปลายปี
2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาที่เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 อุปสงค์นมผงขาดมันเนยของโลกเฉลี่ย 6.50 ล้านตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.83 กล่าวคือในรอบ 10 ปีที่ผ่านอุปสงค์นมผงขาดมันเนยของโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นความต้องการบริโภคในประเทศเฉลี่ย 3.71 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 57.08 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.92 อธิบายว่าความต้องการบริโภคในประเทศปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สหภาพยุโรปซึ่งเป็นผู้ผลิตนมผงขาดมันเนยลำดับหนึ่งของโลก อุปสงค์นมผงขาดมันเนยมีปริมาณเฉลี่ยเป็น 1.64 ล้านตันต่อปี เป็นการบริโภคในประเทศร้อยละ 51.22 และส่งออกร้อยละ 48.78 โดยปริมาณการส่งออกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.73 ในขณะที่ปริมาณการบริโภคในประเทศมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.15 กล่าวคือในรอบ 10 ปี ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในขณะที่ปริมาณการบริโภคในประเทศเปลี่ยนแปลงน้อย และสหภาพยุโรปมีสัดส่วนการส่งออกเฉลี่ยร้อยละ 31.99 ของปริมาณการส่งออกนมผงขาดมันเนยของโลก รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 21 สัดส่วนปริมาณการส่งออกนมผงขาดมันเนยของประเทศต่าง ๆ ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า สหรัฐอเมริกาเป็นผู้ส่งออกลำดับแรกของโลกมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 35 รองลงมาเป็นสหภาพยุโรป นิวซีแลนด์ และเบลารุส ตามลำดับ โดย สหภาพยุโรปมีสัดส่วนการส่งออกที่เพิ่มขึ้น รายละเอียดตามภาพที่ 9

ภาพที่ 9 สัดส่วนปริมาณการส่งออกนมผงขาดมันเนยของโลก รายประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2565

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

(<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

ข้อมูลการผลิตสินค้าปศุสัตว์สำคัญของสหภาพยุโรป

จากรายงาน Eurostat ซึ่งเป็นสถิติการผลิตสินค้าปศุสัตว์สำคัญของสหภาพยุโรป ได้แก่ โคเนื้อ สุกร โคนม เมื่อพิจารณาเป็นรายประเทศ พบว่าประเทศสมาชิกที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ และมีปริมาณการผลิตสูงกว่าค่าเฉลี่ยมีจำนวนประเทศไม่เกิน 10 ประเทศ จากจำนวนสมาชิก 27 ประเทศ รายละเอียดดังนี้

จำนวนโคเนื้อและผลผลิตเนื้อโค

จำนวนโคเนื้อ ณ เดือนธันวาคม ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เฉลี่ยปีละ 77.74 ล้านตัว เป็นของประเทศสมาชิกที่มีปริมาณสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 7 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 59.59 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 76.65 และของประเทศสมาชิกที่มีปริมาณต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน 20 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 18.15 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 23.35 โดยประเทศฝรั่งเศสมีจำนวนโคเนื้อมากที่สุด ปริมาณเฉลี่ย 18.55 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 23.86 รองลงมาเป็น เยอรมนี ปริมาณเฉลี่ย 12.02 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 15.46 และ ไอร์แลนด์ ปริมาณเฉลี่ย 6.55 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 8.35 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 22

ปริมาณการผลิตเนื้อโคในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เฉลี่ยปีละ 6.75 ล้านตัน เป็นของประเทศสมาชิกที่มีปริมาณสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 8 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 5.73 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 84.91 และของประเทศสมาชิกที่มีปริมาณต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน 19 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 1.02 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 15.09 โดยประเทศฝรั่งเศสมีปริมาณการผลิตเนื้อโคมากที่สุด ปริมาณเฉลี่ย 1.43 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 21.23 รองลงมาเป็น เยอรมนี ปริมาณเฉลี่ย 1.10 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 16.33 และ อิตาลี ปริมาณเฉลี่ย 0.79 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 11.74 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 23

จำนวนสุกรและผลผลิตเนื้อสุกร

จำนวนสุกร ณ เดือนธันวาคม ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เฉลี่ยปีละ 142.73 ล้านตัว เป็นของประเทศสมาชิกที่มีปริมาณสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 7 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 113.51 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 79.53 และของประเทศสมาชิกที่มีปริมาณต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน 20 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 29.21 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 20.47 โดยประเทศสเปนมีจำนวนสุกรมากที่สุด ปริมาณเฉลี่ย 29.84 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 20.91 รองลงมาเป็น เยอรมนี ปริมาณเฉลี่ย 26.46 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 18.54 และ ฝรั่งเศส ปริมาณเฉลี่ย 13.25 ล้านตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 9.28 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 24

ปริมาณการผลิตเนื้อสุกร ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เฉลี่ยปีละ 22.34 ล้านตัน เป็นของประเทศสมาชิกที่มีปริมาณสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 8 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 19.29 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 86.35 และของประเทศสมาชิกที่มีปริมาณต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน 19 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 3.05 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 13.64 โดยประเทศเยอรมนี ปริมาณผลผลิตเนื้อสุกรมากที่สุด ปริมาณเฉลี่ย 5.29 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 23.67 รองลงมาเป็น สเปน ปริมาณเฉลี่ย 4.30 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 19.24 และ ฝรั่งเศส ปริมาณเฉลี่ย 2.18 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 9.75 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 25

การผลิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์สำคัญ

ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 สหภาพยุโรปผลิตน้ำมันโคเคิลี่ปีละ 154.10 ล้านตัน มีประเทศสมาชิกที่ผลิตน้ำมันโคสูงกว่าเฉลี่ยจำนวน 8 ประเทศ รวมปริมาณการผลิตน้ำมันโคเฉลี่ยปีละ 120 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 77.87 ประเทศสมาชิกที่ผลิตน้ำมันโคต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมีจำนวน 19 ประเทศ ปริมาณการผลิตน้ำมันโคเฉลี่ยปีละ 34.10 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 22.13 โดยประเทศเยอรมนีเป็นสมาชิกที่ผลิตน้ำมันโคมากที่สุด เฉลี่ยปีละ 32.53 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 21.11 รองลงมาเป็นฝรั่งเศส ผลิตน้ำมันโคเฉลี่ยปีละ 25.96 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 16.85 และ โปแลนด์ ผลิตน้ำมันโคเฉลี่ยปีละ 13.84 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 8.98 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 26

ในช่วงเวลาเดียวกัน สหภาพยุโรปผลิตเนยแข็งเฉลี่ยปีละ 9.63 ล้านตัน โดยประเทศสมาชิกที่ผลิตสูงกว่าค่าเฉลี่ยมีจำนวน 8 ประเทศ ปริมาณการผลิตเนยแข็งเฉลี่ยปีละ 8.66 ล้านตันคิดเป็นร้อยละ 89.91 ประเทศสมาชิกที่ผลิตเนยแข็งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมีจำนวน 19 ประเทศ ปริมาณการผลิตเนยแข็งเฉลี่ยปีละ 0.97 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 10.09 โดยประเทศเยอรมนีเป็นสมาชิกที่ผลิตเนยแข็งมากที่สุด เฉลี่ยปีละ 2.27 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 23.54 รองลงมาเป็นฝรั่งเศส ปริมาณการผลิตเฉลี่ยปีละ 1.91 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 19.84 และ อิตาลี ปริมาณการผลิตเฉลี่ยปีละ 1.27 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 13.16 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 27

สำหรับการผลิตเนยของสหภาพยุโรป พบว่า ในช่วงเวลาเดียวกัน ปริมาณการผลิตเนยเฉลี่ยปีละ 2.18 ล้านตัน เป็นการผลิตของประเทศสมาชิกที่มีปริมาณการผลิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 8 ประเทศ ปริมาณการผลิตเฉลี่ยปีละ 1.82 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 83.43 และเป็นการผลิตของประเทศที่มีปริมาณการผลิตต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน 19 ประเทศ ปริมาณการผลิตเฉลี่ยปีละ 0.36 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 16.57 โดยประเทศสมาชิกที่ผลิตเนยมากที่สุดคือ เยอรมนี ปริมาณการผลิตเฉลี่ยปีละ 0.48 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 22.24 รองลงมาเป็นประเทศฝรั่งเศส ปริมาณการผลิตเฉลี่ยปีละ 0.42 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 19.29 และลำดับที่สามคือประเทศ ไอร์แลนด์ ปริมาณการผลิตเฉลี่ยปีละ 0.25 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 11.61 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 28

ตารางที่ 22 ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตโคเนื้อสำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565

หน่วย : ล้านตัว

ประเทศ	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	ค่าเฉลี่ย
ฝรั่งเศส	19.05	19.10	19.25	19.39	19.37	18.95	18.61	18.17	17.82	17.33	16.99	18.55
เยอรมนี	12.51	12.69	12.74	12.64	12.47	12.28	11.95	11.64	11.30	11.04	11.00	12.02
ไอร์แลนด์	6.25	6.31	6.24	6.42	6.61	6.67	6.59	6.56	6.53	6.65	6.55	6.49
สเปน	5.81	5.80	6.08	6.18	6.32	6.47	6.51	6.60	6.64	6.58	6.46	6.31
โปแลนด์	5.52	5.59	5.66	5.76	5.97	6.04	6.18	6.26	6.28	6.38	6.45	6.01
อิตาลี	6.25	6.25	6.13	6.16	6.31	6.35	6.31	6.38	6.40	6.28	6.05	6.26
เนเธอร์แลนด์	3.99	4.09	4.17	4.32	4.29	4.03	3.69	3.72	3.69	3.71	3.75	3.95
ค่าเฉลี่ย	2.77	2.79	2.81	2.83	2.85	2.82	2.78	2.76	2.74	2.71	2.67	2.78
รวม 7 ประเทศ สูงกว่าค่าเฉลี่ย	59.38	59.82	60.27	60.86	61.35	60.79	59.85	59.33	58.65	57.96	57.24	59.59
รวม 20 ประเทศ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	18.24	18.27	18.50	18.52	18.43	18.30	18.07	17.91	17.98	17.83	17.65	18.15
สหภาพยุโรปทั้งหมด	77.62	78.09	78.76	79.38	79.78	79.09	77.92	77.24	76.63	75.79	74.89	77.74

๑

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล EUROSTAT (2566)

ตารางที่ 23 ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตเนื้อโคสำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	ค่าเฉลี่ย
ฝรั่งเศส	1.48	1.40	1.42	1.45	1.46	1.44	1.46	1.43	1.43	1.42	1.36	1.43
เยอรมนี	1.14	1.11	1.13	1.12	1.15	1.12	1.10	1.11	1.09	1.07	0.99	1.10
อิตาลี	0.98	0.86	0.71	0.79	0.81	0.76	0.81	0.78	0.73	0.75	0.75	0.79
สเปน	0.59	0.58	0.58	0.63	0.64	0.64	0.67	0.70	0.68	0.72	0.73	0.65
ไอร์แลนด์	0.50	0.52	0.58	0.56	0.59	0.62	0.62	0.62	0.63	0.59	0.62	0.59
โปแลนด์	0.37	0.34	0.41	0.47	0.50	0.56	0.56	0.56	0.56	0.56	0.54	0.49
เนเธอร์แลนด์	0.37	0.38	0.38	0.38	0.42	0.44	0.46	0.42	0.43	0.43	0.42	0.41
เบลเยียม	0.26	0.25	0.26	0.27	0.28	0.28	0.28	0.26	0.25	0.25	0.24	0.26
ค่าเฉลี่ย	0.24	0.23	0.24	0.24	0.25	0.25	0.25	0.25	0.24	0.24	0.24	0.24
รวม 8 ประเทศ สูงกว่าค่าเฉลี่ย	5.69	5.43	5.46	5.68	5.84	5.86	5.96	5.88	5.81	5.79	5.65	5.73
รวม 19 ประเทศ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	1.01	0.99	0.98	1.03	1.05	1.04	1.05	1.04	1.01	1.02	1.00	1.02
สหภาพยุโรป	6.70	6.42	6.44	6.71	6.89	6.90	7.01	6.91	6.83	6.81	6.65	6.75

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล EUROSTAT(2566)

หมายเหตุ : เป็น ข้อมูลจำนวนโคเนื้อ ณ เดือน ธันวาคม ของทุกปี

ตารางที่ 24 ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตสุกรสำคัญของสหภาพยุโรปอายุประเทศ พ.ศ. 2555-2565

หน่วย : ล้านตัว

ประเทศ	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	ค่าเฉลี่ย
สเปน	25.25	25.49	26.57	28.37	29.23	29.97	30.80	31.25	32.80	34.45	34.07	29.84
เยอรมนี	28.33	28.13	28.34	27.65	27.38	27.58	26.45	26.05	26.07	23.76	21.37	26.46
ฝรั่งเศส	13.78	13.43	13.30	13.31	12.79	13.35	13.71	13.51	13.39	12.94	12.18	13.25
เดนมาร์ก	12.28	12.40	12.71	12.70	12.28	12.83	12.64	12.73	13.39	13.15	11.54	12.61
เนเธอร์แลนด์	12.10	12.01	12.07	12.45	11.88	12.30	11.91	11.92	11.54	10.87	10.71	11.80
โปแลนด์	11.13	10.99	11.27	10.59	11.11	11.91	11.03	11.22	11.73	10.24	9.62	10.98
อิตาลี	8.66	8.56	8.68	8.67	8.48	8.57	8.49	8.51	8.54	8.41	8.74	8.57
ค่าเฉลี่ย	5.10	5.07	5.14	5.16	5.10	5.20	5.13	5.11	5.21	5.06	4.80	5.10
รวม 7 ประเทศ สูงกว่าค่าเฉลี่ย	111.54	111.03	112.92	113.75	113.15	116.51	115.03	115.18	117.46	113.83	108.23	113.51
รวม 20 ประเทศ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	31.24	30.87	30.93	30.61	29.54	29.07	28.52	28.00	28.48	27.88	26.20	29.21
สหภาพยุโรป	142.78	141.89	143.86	144.36	142.69	145.58	143.55	143.18	145.95	141.72	134.43	142.73

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล EUROSTAT(2566)

หมายเหตุ : เป็น ข้อมูลจำนวนสุกร ณ เดือน ธันวาคม ของทุกปี

ตารางที่ 25 ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตเนื้อสุกรสำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

หน่วย : ล้านตัน												
ประเทศ	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	ค่าเฉลี่ย
สเปน	3.47	3.43	3.62	3.85	4.18	4.30	4.53	4.64	5.00	5.18	5.07	4.30
เยอรมนี	5.46	5.47	5.51	5.56	5.58	5.46	5.34	5.23	5.11	4.97	4.49	5.29
ฝรั่งเศส	2.17	2.15	2.16	2.16	2.21	2.18	2.18	2.20	2.20	2.20	2.15	2.18
โปแลนด์	1.70	1.68	1.84	1.91	1.96	1.99	2.08	1.98	1.97	1.98	1.80	1.90
เนเธอร์แลนด์	1.33	1.31	1.37	1.46	1.45	1.46	1.54	1.63	1.66	1.72	1.68	1.51
เดนมาร์ก	1.60	1.59	1.59	1.60	1.57	1.53	1.58	1.50	1.60	1.72	1.61	1.59
อิตาลี	1.62	1.63	1.33	1.49	1.54	1.47	1.47	1.45	1.27	1.34	1.24	1.44
เบลเยียม	1.11	1.13	1.12	1.12	1.06	1.04	1.07	1.04	1.10	1.14	1.03	1.09
ค่าเฉลี่ย	0.76	0.76	0.77	0.79	0.81	0.80	0.82	0.81	0.82	0.84	0.79	0.80
รวม 8 ประเทศ สูงกว่าค่าเฉลี่ย	18.46	18.39	18.53	19.15	19.55	19.42	19.80	19.66	19.92	20.24	19.06	19.29
รวม 19 ประเทศ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	2.94	2.93	2.96	3.06	3.09	3.04	3.12	3.11	3.11	3.15	3.00	3.05
สหภาพยุโรป	21.40	21.32	21.49	22.21	22.64	22.46	22.92	22.77	23.03	23.39	22.07	22.34

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล EUROSTAT (2566)

ตารางที่ 26 ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตน้ำมันโคสำคัญ ของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565

ประเทศ	หน่วย : ล้านตัน											
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	เฉลี่ย
เยอรมนี	31.71	31.34	32.39	32.68	32.69	32.61	33.11	33.10	33.19	32.53	32.42	32.53
ฝรั่งเศส	25.63	25.33	26.60	26.71	26.07	26.01	26.02	26.04	26.29	25.83	25.03	25.96
โปแลนด์	12.69	12.74	13.00	13.25	13.25	13.70	14.18	14.51	14.83	14.89	15.22	13.84
เนเธอร์แลนด์	12.10	12.64	12.90	13.78	14.83	14.82	14.43	14.94	14.93	14.61	14.98	14.09
อิตาลี	12.25	12.04	12.22	12.19	12.67	12.98	13.13	13.30	13.51	14.00	13.97	12.93
ไอร์แลนด์	5.40	5.60	5.82	6.60	6.87	7.50	7.83	8.24	8.56	9.04	9.11	7.33
สเปน	7.54	7.63	7.85	8.11	8.22	8.30	8.42	8.56	8.69	8.70	8.48	8.23
เดนมาร์ก	5.10	5.07	5.14	5.16	5.10	5.20	5.13	5.11	5.21	5.06	4.80	5.10
ค่าเฉลี่ย	6.00	5.37	5.55	5.65	5.70	5.75	5.81	5.86	5.94	5.92	5.90	5.77
รวม 8 ประเทศ สูงกว่าค่าเฉลี่ย	112.41	112.38	115.93	118.49	119.69	121.13	122.24	123.81	125.21	124.66	124.02	120.00
รวม 19 ประเทศ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	31.66	32.70	33.82	34.17	34.21	34.09	34.49	34.47	35.08	35.11	35.33	34.10
สหภาพยุโรป	144.08	145.08	149.75	152.66	153.89	155.22	156.74	158.28	160.29	159.77	159.34	154.10

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล EUROSTAT (2566)

ตารางที่ 27 ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตเนยแข็ง(Cheese) สำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565

ประเทศ	หน่วย : ล้านตัน											
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	เฉลี่ย
เยอรมนี	2.16	2.23	2.28	2.24	2.23	2.22	2.25	2.30	2.36	2.36	2.33	2.27
ฝรั่งเศส	1.93	1.95	1.95	1.95	1.92	1.92	1.91	1.90	1.86	1.88	1.86	1.91
อิตาลี	1.20	1.16	1.18	1.21	1.23	1.26	1.31	1.33	1.34	1.37	1.36	1.27
เนเธอร์แลนด์	0.78	0.81	0.77	0.87	0.91	0.90	0.90	0.95	1.00	0.98	0.98	0.90
โปแลนด์	0.72	0.73	0.74	0.77	0.81	0.84	0.86	0.87	0.89	0.92	0.93	0.83
สเปน	0.32	0.31	0.39	0.45	0.46	0.48	0.47	0.44	0.47	0.55	0.54	0.44
เดนมาร์ก	0.30	0.32	0.37	0.39	0.43	0.45	0.45	0.46	0.47	0.45	0.47	0.41
ไอร์แลนด์	0.19	0.18	0.19	0.21	0.21	0.22	0.23	0.28	0.29	0.29	0.28	0.23
ค่าเฉลี่ย	0.37	0.37	0.38	0.39	0.40	0.40	0.41	0.41	0.42	0.43	0.43	0.40
รวม 8 ประเทศ สูงกว่าค่าเฉลี่ย	7.97	8.07	8.24	8.48	8.60	8.69	8.78	8.94	9.10	9.24	9.18	8.66
รวม 19 ประเทศ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	0.85	0.83	0.85	0.90	0.96	1.02	1.01	1.02	1.06	1.09	1.11	0.97
สหภาพยุโรป	8.82	8.90	9.09	9.38	9.55	9.71	9.79	9.96	10.16	10.33	10.29	9.63

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล EUROSTAT (2566)

ตารางที่ 28 ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตเนย (Butter) สำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565

ประเทศ	หน่วย : ล้านตัน											
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	ค่าเฉลี่ย
เยอรมนี	0.49	0.47	0.48	0.51	0.51	0.49	0.47	0.49	0.50	0.46	0.46	0.48
ฝรั่งเศส	0.42	0.40	0.44	0.44	0.43	0.41	0.42	0.42	0.42	0.41	0.41	0.42
ไอร์แลนด์	0.21	0.20	0.22	0.21	0.23	0.26	0.27	0.28	0.29	0.31	0.30	0.25
โปแลนด์	0.16	0.16	0.17	0.19	0.20	0.21	0.22	0.22	0.24	0.23	0.25	0.21
เนเธอร์แลนด์	0.20	0.20	0.21	0.24	0.25	0.25	0.25	0.23	0.22	0.22	0.21	0.22
เบลเยียม	0.06	0.04	0.04	0.05	0.06	0.07	0.06	0.11	0.12	0.11	0.11	0.08
อิตาลี	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.09	0.10	0.09	0.09	0.09	0.09	0.10
ฟินแลนด์	0.05	0.05	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06
ค่าเฉลี่ย	0.08	0.09	0.09	0.08	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09
รวม 8 ประเทศ สูงกว่าค่าเฉลี่ย	1.68	1.62	1.73	1.80	1.84	1.84	1.85	1.92	1.95	1.89	1.89	1.82
รวม 19 ประเทศ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	0.35	0.35	0.36	0.33	0.41	0.40	0.43	0.43	0.45	0.24	0.23	0.36
สหภาพยุโรป	2.03	1.97	2.09	2.13	2.25	2.24	2.28	2.35	2.40	2.13	2.12	2.18

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูล EUROSTAT(2566)

ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของไทย

โคเนื้อและผลิตภัณฑ์

ปริมาณการผลิตโคเนื้อของไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยปีละ 1.13 ล้านตัว การเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น -0.03 การนำเข้าโคมีชีวิตเฉลี่ยปีละ 0.10 ล้านตัว และส่งออกเฉลี่ยปีละ 0.20 ล้านตัว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.17 และ 0.22 ตามลำดับ แสดงว่าในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา การนำเข้าและส่งออกโคมีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงน้อย ปริมาณการผลิตเนื้อโคเฉลี่ยปีละ 173.50 พันตัน และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.12 หรือกล่าวได้ว่า ปริมาณการผลิตเนื้อโคในช่วงเวลาดังกล่าวเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์มีค่าเฉลี่ยปีละ 12.75 พันตัน และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.93 ซึ่งแสดงว่าในรอบ 10 ปี ปริมาณการนำเข้าเนื้อโคเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 18.66 ต่อปี สำหรับการบริโภคเนื้อโคมีปริมาณเฉลี่ยปีละ 184.36 พันตัน และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.07 แสดงว่าปริมาณการบริโภคเนื้อโคในประเทศเปลี่ยนแปลงน้อยมาก รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ปริมาณการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการบริโภคโคเนื้อและผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2555-2565

พ.ศ.	การผลิต		ส่งออก		นำเข้า		บริโภค
	โคมีชีวิต (ล้านตัว)	เนื้อโค (พันตัน)	โคมีชีวิต (ล้านตัว)	เนื้อโคและ ผลิตภัณฑ์ (พันตัน)	โคมีชีวิต (ล้านตัว)	เนื้อโคและ ผลิตภัณฑ์ (พันตัน)	เนื้อโค (พันตัน)
2555	1.38	221.76	0.13	0.84	0.07	4.12	225.04
2556	1.06	162.96	0.22	0.98	0.13	6.23	168.21
2557	1.04	154.56	0.24	1.93	0.12	7.16	159.79
2558	1.04	162.96	0.21	1.65	0.14	8.84	170.15
2559	1.08	171.36	0.16	1.58	0.10	8.57	178.35
2560	1.11	181.44	0.15	2.95	0.12	10.56	189.05
2561	1.18	184.80	0.22	2.51	0.14	11.83	194.12
2562	1.20	164.64	0.31	2.67	0.09	12.22	174.19
2563	1.23	176.40	0.24	2.41	0.06	19.05	193.04
2564	0.78	95.76	0.21	1.66	-	24.21	118.31
2565	1.37	231.84	0.16	1.58	0.17	27.44	257.70
GR(%)	- 0.35	- 1.28	1.79	6.92		18.66	- 0.03
ค่าเฉลี่ย	1.13	173.50	0.20	1.89	0.10	12.75	184.36
ค่า r	- 0.03	- 0.12	0.22	0.48	-0.17	0.93	0.07

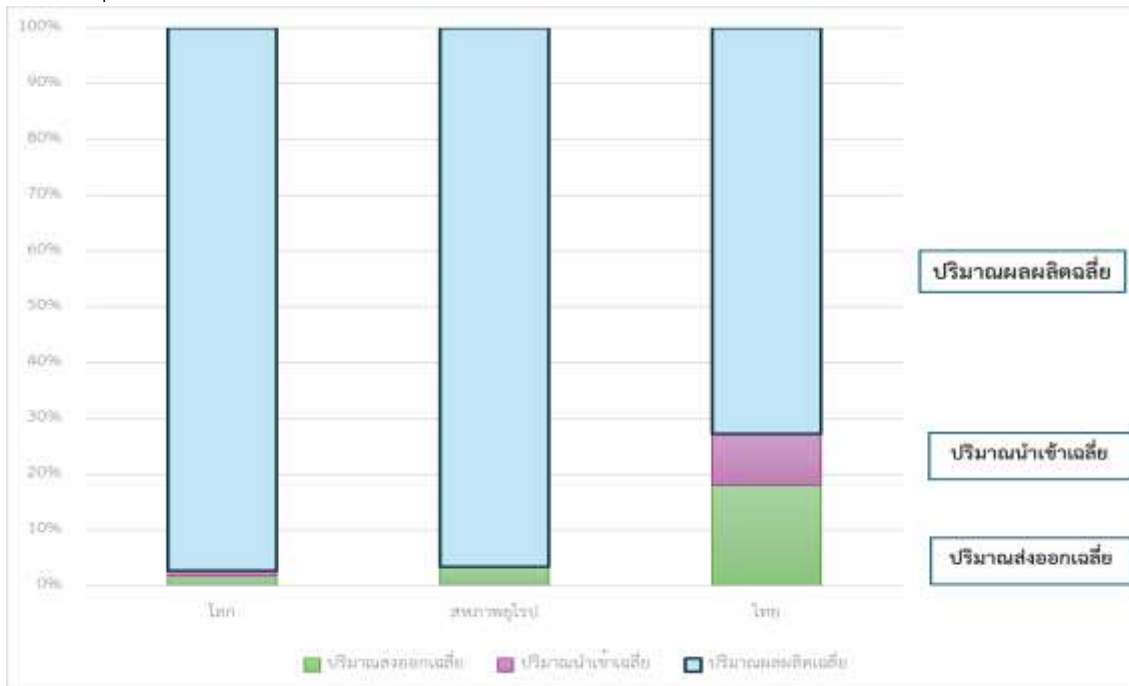
ที่มา : กรมปศุสัตว์ (กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์)

หมายเหตุ : 1. G.R. คือ Growth Rate หรืออัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)

2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลา
เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

จากข้อมูลในตารางที่ 29 พบว่า การบริโภคเนื้อโคในประเทศร้อยละ 94 เป็นเนื้อโคที่ผลิตได้เองในประเทศ และ เป็นการนำเข้าเนื้อโคร้อยละ 6 ซึ่งมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากความต้องการบริโภคเนื้อนำเข้าที่เพิ่มสูงขึ้นประกอบกับได้ปัจจัยสนับสนุนจากการลดภาษีนำเข้าเนื้อโคจากออสเตรเลียเป็น ศูนย์ ภายใต้กรอบเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับออสเตรเลีย

ในขณะที่ปริมาณการค้าโคมีชีวิตเฉลี่ยในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2555 – 2565) คิดเป็นร้อยละ 26.55 ของปริมาณผลผลิตโคเนื้อไทยในช่วงเวลาเดียวกัน โดยไทยส่งออกโคมีชีวิตไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้แก่ ลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย หากเปรียบเทียบ รูปแบบการค้าโคมีชีวิตระหว่างประเทศของโลกกับสหภาพยุโรป พบว่า ประเทศไทยมีส่วนการค้าโคมีชีวิตในอัตราสูง เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของโลก และ สหภาพยุโรป ที่มีปริมาณการค้าโคมีชีวิตเป็นร้อยละ 3 ของปริมาณผลผลิต รายละเอียดตามภาพที่ 10

ภาพที่ 10 สัดส่วนปริมาณการค้าโคมีชีวิตเฉลี่ย 10 ปี เทียบกับปริมาณผลผลิตโคเนื้อเฉลี่ย 10 ปี

ที่มา : ข้อมูลในตารางที่ 22 และ ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

(<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

สุกรและผลิตภัณฑ์

ปริมาณการผลิตสุกรของไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยปีละ 18.78 ล้านตัว การเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น 0.49 เนื่องจาก การผลิตสุกรเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2563 หลังจากนั้นต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากโรคคอหิวตแอฟริกาในสุกร (ASF) ทำให้ต้องลดความหนาแน่นในการเลี้ยงสุกร ต่อมาในปีพ.ศ. 2565 ประเทศไทยได้ประกาศเกิดโรค สุกรบางส่วนเสียหาย ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตลดลง ตลอดระยะเวลาที่เกษตรกรต้องเผชิญกับความเสี่ยงในด้านสุขภาพ กรมปศุสัตว์ได้สร้างการรับรู้ด้านการป้องกัน ควบคุมโรค เน้นการทำระบบป้องกันภัยทางชีวภาพ การเข้มงวดการเข้าออกฟาร์มสุกรเพื่อให้สภาพการเลี้ยงสุกรปลอดภัยมากที่สุด จึงทำให้ปริมาณผลผลิตลดลงเพียง 2 ปี รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ปริมาณการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการบริโภคสุกรและผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2555-2565

พ.ศ.	การผลิต		การส่งออก		การนำเข้า	บริโภค
	สุกรขุน	เนื้อสุกร	สุกรขุน	เนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์	เนื้อสุกรและ ผลิตภัณฑ์	ในประเทศ
	(ล้านตัว)	(พันตัน)	(ล้าน ตัว)	(พันตัน)	(พันตัน)	(พันตัน)
2555	15.16	1,097.25	0.53	14.39	1.49	1,084.35
2556	16.80	1,247.25	0.17	29.53	4.35	1,222.07
2557	15.89	1,164.75	0.36	29.05	3.89	1,139.59
2558	16.95	1,205.25	0.88	29.83	2.40	1,177.82
2559	18.66	1,330.50	0.92	27.31	2.18	1,305.37
2560	20.63	1,521.75	0.34	21.29	0.31	1,500.77
2561	22.82	1,652.25	0.79	26.57	0.17	1,625.85
2562	22.53	1,637.25	0.70	33.56	0.52	1,604.21
2563	22.05	1,473.75	2.40	37.78	0.51	1,436.48
2564	19.28	1,372.50	0.98	24.58	0.40	1,348.32
2565	15.81	1,185.75	-	9.89	0.83	1,176.69
G.R. (%)	2.31	2.12		- 1.46	-19.73	2.14
ค่าเฉลี่ย	18.78	1,353.48	0.73	25.80	1.55	1,329.23
ค่า r	0.49	0.48	0.29	-0.04	-0.71	0.48

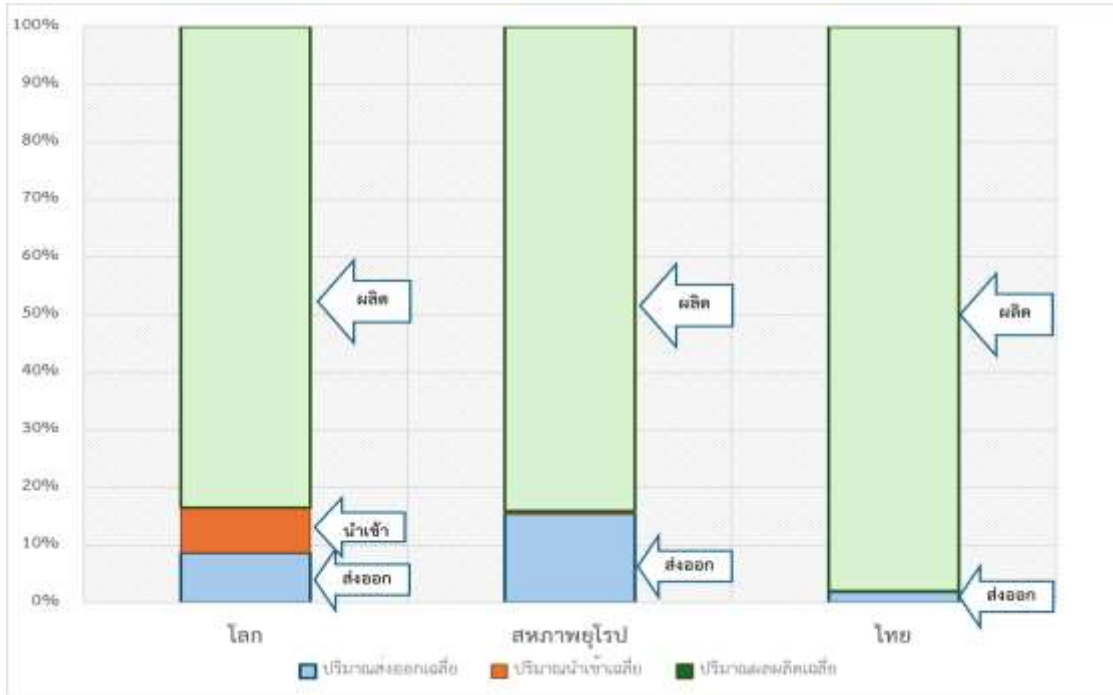
ที่มา : กรมปศุสัตว์ (กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์)

หมายเหตุ : 1. G.R. คือ Growth Rate หรืออัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)

2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลา
เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

จากข้อมูลในตารางที่ 30 ประเทศไทยส่งออกสุกรขุนเฉลี่ยปีละ 0.73 ล้านตัว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.29 แสดงว่าในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา การส่งออกสุกรมีความผันผวน ปรับเพิ่มขึ้นจาก ปีที่เคยส่งออกต่ำสุด 0.17 ล้านตัว เป็น ปีที่ส่งออกสูงสุด 2 ล้านตัว และ ลดลงเป็นศูนย์ในปี 2565 ปริมาณการผลิตเนื้อสุกรเฉลี่ยเป็น 1,353.48 พันตัน และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.48 เช่นเดียวกับปริมาณการผลิตสุกรขุน ในขณะที่ปริมาณการส่งออกเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์มีค่าเฉลี่ย 25.80 พันตัน และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น -0.04 ซึ่งแสดงว่าในรอบ 10 ปี การส่งออกลดลงโดยมีอัตราลดลงร้อยละ 1.46 ต่อปี สำหรับการบริโภคเนื้อสุกรภายในประเทศ มีปริมาณเฉลี่ยปีละ 1,329.23 พันตัน และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.48 แสดงว่าปริมาณการบริโภคเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง อัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.14 ต่อปี

ปริมาณการส่งออกเนื้อสุกรของไทยเฉลี่ยในรอบ 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 2 ของ ปริมาณผลผลิตเนื้อสุกร ในขณะที่ปริมาณการส่งออกเนื้อสุกรของสหภาพยุโรปคิดเป็นร้อยละ 15 ของผลผลิตเนื้อสุกร เป็นสัดส่วนที่สูงกว่าภาพรวมการส่งออกเนื้อสุกรของโลกที่มีปริมาณส่งออกร้อยละ 8 ของปริมาณผลผลิตรายละเอียดยตามภาพที่ 11

ภาพที่ 11 สัดส่วนปริมาณการค้าเนื้อสุกรเฉลี่ย 10 ปี เทียบกับปริมาณผลผลิตเนื้อสุกรเฉลี่ย 10 ปี ที่มา : ข้อมูลในตารางที่ 23 และ ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

ไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์

สินค้าไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าปศุสัตว์เพียงชนิดเดียวที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในรอบ 10 ปี อย่างต่อเนื่อง และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยปริมาณการผลิตไก่เนื้อของไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยปีละ 1,572.51 ล้านตัว เป็นเนื้อไก่เฉลี่ยปีละ 2,573.17 พันตัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.98 แสดงว่าปริมาณผลผลิตปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีอัตราขยายตัวร้อยละ 4.27 ต่อปี เนื่องจากการส่งออกเนื้อไก่ของไทยขยายตัวเพิ่มขึ้น ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่เฉลี่ยเป็น 823.93 พันตัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีเป็น 0.98 แสดงว่าปริมาณการส่งออกปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีอัตราขยายตัวร้อยละ 7.36 ต่อปี

ตารางที่ 31 ปริมาณการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการบริโภคเนื้อและผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2555-2565

พ.ศ.	การผลิต		การส่งออก (พันตัน)			บริโภคใน ประเทศ
	เนื้อ (ล้านตัว)	เนื้อไก่ (พันตัน)	เนื้อไก่ แปรรูป	เนื้อไก่ สด	รวม ทั้งหมด	เนื้อไก่ (พันตัน)
2555	1,281.03	1,904.64	462.88	89.40	552.28	1,352.36
2556	1,273.96	1,845.97	436.60	121.06	557.66	1,288.31
2557	1,321.11	2,080.75	424.92	199.17	624.09	1,456.66
2558	1,444.96	2,312.22	466.78	252.41	719.19	1,593.03
2559	1,550.49	2,471.32	503.05	288.96	792.01	1,679.31
2560	1,600.12	2,580.67	546.36	301.41	847.77	1,732.90
2561	1,672.91	2,837.58	556.70	377.56	934.26	1,903.32
2562	1,713.38	2,906.24	600.81	391.02	991.83	1,914.41
2563	1,757.87	2,991.37	545.77	422.57	968.34	2,023.03
2564	1,754.04	3,104.51	551.47	428.62	980.09	2,124.42
2565	1,927.79	3,269.57	650.68	445.00	1,095.68	2,173.89
G.R.(%)	4.27	6.05	3.70	16.16	7.36	5.46
ค่าเฉลี่ย	1,572.51	2,573.17	522.37	301.56	823.93	1,749.24
ค่า r	0.98	0.99	0.89	0.98	0.98	0.99

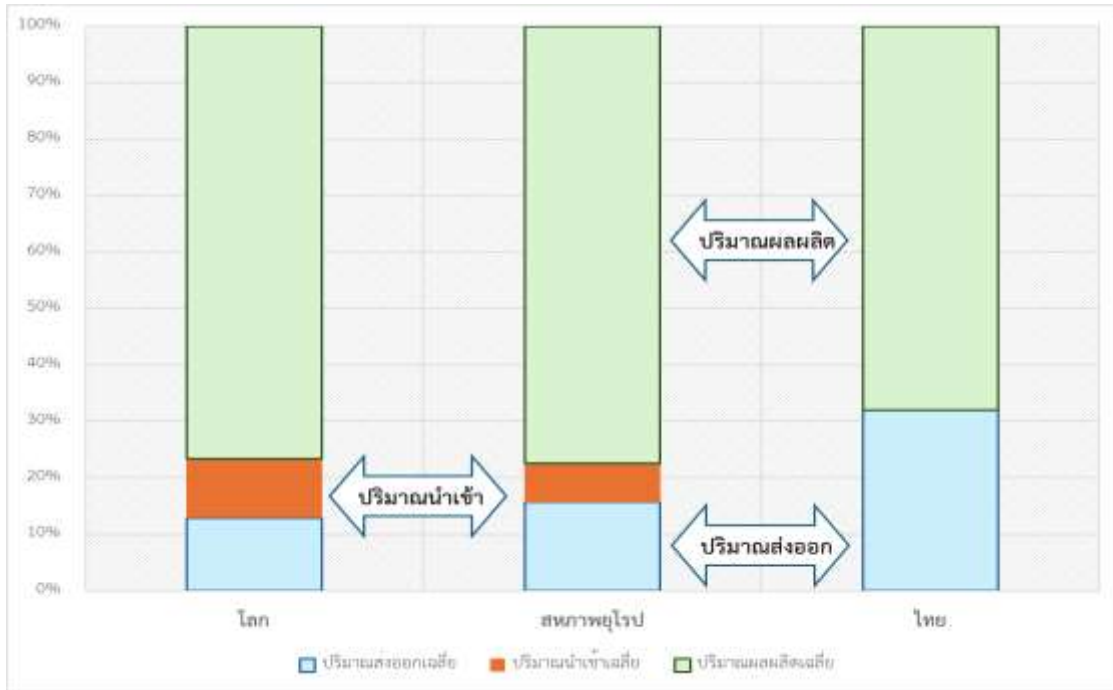
ที่มา : กรมปศุสัตว์ (กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์)

หมายเหตุ : 1. G.R. คือ Growth Rate หรืออัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)

2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลา
เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

จากข้อมูลในตารางที่ 31 ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่ทั้งหมด เป็นเนื้อไก่แปรรูปเฉลี่ย 522.37 พันตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 63 และเป็นเนื้อไก่สดเฉลี่ย 301.56 พันตัน คิดเป็นร้อยละ 37 ของปริมาณส่งออกทั้งหมด แต่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่า อัตราขยายตัวร้อยละ 16.16 ในขณะที่การส่งออกเนื้อไก่แปรรูปมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.70 ต่อปี

ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่ของไทยเฉลี่ยในรอบ 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 ของ ปริมาณผลผลิตเนื้อไก่ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่ของสหภาพยุโรปคิดเป็นร้อยละ 16 ของผลผลิตเนื้อไก่ และภาพรวมระดับโลก พบว่า ปริมาณส่งออกเนื้อไก่เฉลี่ยเป็นร้อยละ 13 ของปริมาณผลผลิต รายละเอียดตามภาพที่ 12

ภาพที่ 12 สัดส่วนปริมาณการค้าเนื้อโก๋เฉลี่ย 10 ปี เทียบกับปริมาณผลผลิตเนื้อโก๋เฉลี่ย 10 ปี
ที่มา : ข้อมูลในตารางที่ 23 และ ประมวลผลจากข้อมูล กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา
(<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>)

โก๋ไขและผลิตภัณฑ์

ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการเลี้ยงแม่โก๋ไขยืนกรง(Layer) เฉลี่ยปีละ 51.31 ล้านตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.27 แสดงว่าจำนวนแม่โก๋ไขยืนกรงเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในช่วงเวลาดังกล่าว มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.53 ต่อปี แม่โก๋ไขยืนกรงจำนวนดังกล่าวสามารถให้ผลผลิตไข่โก๋เฉลี่ยปีละ 14,920 ล้านฟอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.75 แสดงว่าผลผลิตไข่โก๋ปรับเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าแม่โก๋ไขยืนกรงที่เลี้ยง แสดงว่า ประสิทธิภาพการผลิตของแม่โก๋ไขยืนกรงเพิ่มขึ้น รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 32

จากข้อมูลในตารางที่ 32 พบว่า การผลิตไข่โก๋ของไทยเป็นการผลิตเพื่อบริโภคในประเทศเป็นหลัก โดย ปริมาณการบริโภคเฉลี่ยเป็น 14,679 ล้านฟองต่อปี คิดเป็นร้อยละ 98 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.73 แสดงว่าปริมาณการบริโภคเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่น้อยกว่าปริมาณการผลิต มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 1 ต่อปี สำหรับการส่งออกไข่โก๋ที่มีปริมาณเพียงร้อยละ 2 ของผลผลิตไข่โก๋ ปริมาณส่งออกเฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าว เป็น 240.63 ล้านฟอง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.28 กล่าวคือปริมาณการส่งออกมีความผันผวน ปรับเพิ่มขึ้น ปรับลดลงตลอดช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา แต่โดยรวมจะปรับเพิ่มขึ้น มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.87 ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าการผลิตและการบริโภค รายละเอียดตามภาพที่ 13

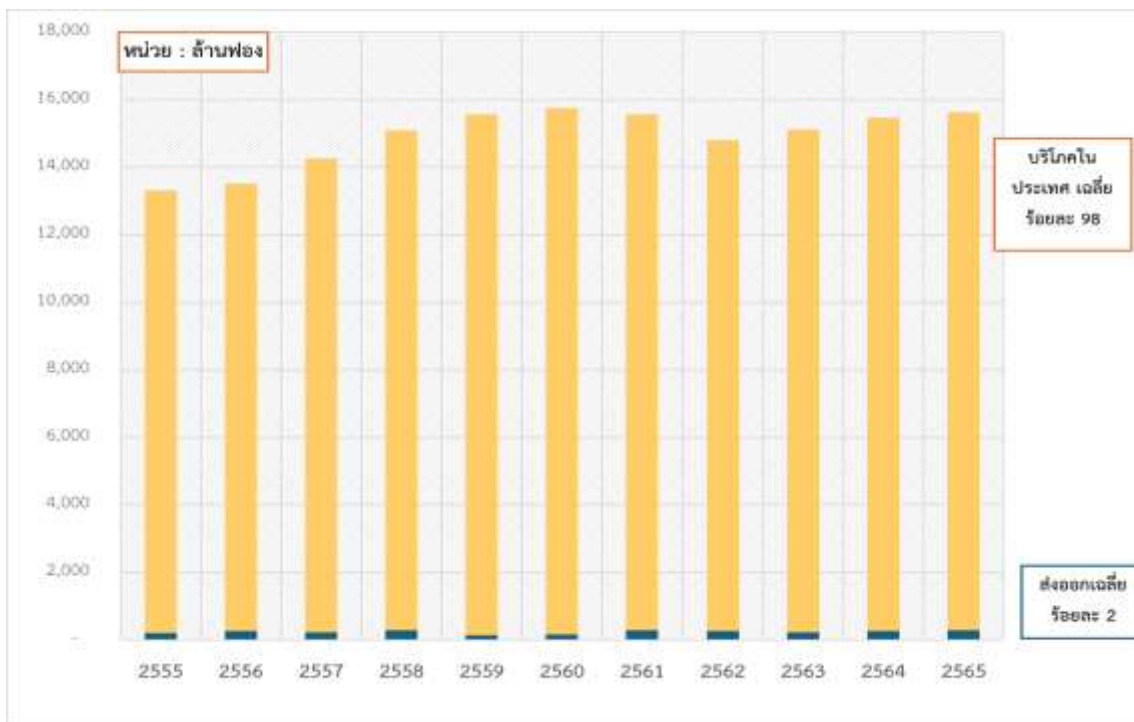
ตารางที่ 32 ปริมาณการผลิต การส่งออก และการบริโภค ไช้ไก่ พ.ศ. 2555-2565

พ.ศ.	ปริมาณการผลิต		ปริมาณส่งออก	ปริมาณบริโภคในประเทศ
	แม่ไก่ไข่(ล้านตัว)	ไข่ไก่(ล้านฟอง)	ไข่ไก่(ล้านฟอง)	(ล้านฟอง)
2555	45.54	13,320	204.91	13,115
2556	48.16	13,519	274.88	13,244
2557	51.26	14,265	227.93	14,037
2558	53.10	15,103	285.06	14,818
2559	54.70	15,560	152.00	15,408
2560	55.64	15,760	159.60	15,600
2561	54.96	15,564	297.49	15,267
2562	48.88	14,806	271.37	14,535
2563	49.78	15,122	221.29	14,901
2564	50.90	15,464	260.28	15,204
2565	51.47	15,633	292.09	15,341
G.R.(%)	0.53	1.35	1.87	1.00
ค่าเฉลี่ย	51.31	14,920	240.63	14,679
ค่า r	0.27	0.75	0.28	0.73

ที่มา : กรมปศุสัตว์ (กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์)

หมายเหตุ : 1. G.R. คือ Growth Rate หรืออัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)

2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลา
เพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

ภาพที่ 13 ปริมาณการบริโภคนมและปริมาณส่งออกไข่ไก่ต่อปี ในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2565

ที่มา : ข้อมูลในตารางที่ 25

หมายเหตุ ปริมาณผลผลิตไข่ไก่ เป็นผลรวมของปริมาณการบริโภคนมและปริมาณส่งออก

นมและผลิตภัณฑ์นม

สินค้านมและผลิตภัณฑ์นมของไทย ได้จากปริมาณน้ำนมโคที่ผลิตในประเทศเป็นส่วนใหญ่ และมีบางส่วนจำเป็นต้องนำเข้าผลิตภัณฑ์นมเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิต ในการคำนวณปริมาณการบริโภคนม จำเป็นต้องปรับค่าปริมาณการคำนวณผลิตภัณฑ์นมหลักที่นำเข้าให้เป็นการค้าสุทธิเพื่อได้ปริมาณที่ใช้จริงในประเทศและนำค่าผลิตภัณฑ์นมดังกล่าวมาปรับเป็นค่าน้ำนมโดยใช้ค่า Milk Equivalent (M.E) อ้างจาก International Farm Comparison Network (IFCN)

ตารางที่ 33 ปริมาณการผลิตน้ำนมโค ปริมาณการคั่วสุทธิผลิตภัณฑ์นมสำคัญปรับเป็นปริมาณน้ำนม และ ปริมาณการบริโภค พ.ศ. 2555-2565

พ.ศ.	การผลิต(พันตัน)			การคั่วสุทธิ(นำเข้า-ส่งออก) ผลิตภัณฑ์นมนำเข้า ปรับ M.E. (พันตัน)					บริโภคในประเทศ(พันตัน)	
	น้ำนมโค	นมพร้อมดื่ม	นมพร้อมดื่ม	นมและครีมเข้มข้น	นมผงขาดมันเนย	นมผงเต็มมันเนย	เนย	เนยแข็ง	นมพร้อมดื่ม	อาหารนมทั้งหมด
2555	1,109.28	1,052.37	-10.38	12.61	305.08	188.2	11.24	23.47	1,041.99	1,582.59
2556	1,100.65	1,044.17	-13.56	17.5	291.87	136.63	11.67	30.76	1,030.61	1,519.04
2557	1,114.29	1,057.12	-15.97	22.99	304.79	199.21	11.55	37.18	1,041.15	1,616.87
2558	1,095.61	1,039.40	-17.36	22.35	397.76	228.47	14	41.95	1,022.04	1,726.57
2559	1,168.52	1,108.57	17.53	38.96	247.96	190.75	17.58	56.14	1,126.10	1,677.49
2560	1,196.18	1,134.81	-19.81	10.52	269.13	323.05	14.49	58.06	1,115.00	1,790.25
2561	1,224.60	1,161.76	-18.93	10.75	267.99	384.44	14.91	65.99	1,142.83	1,886.91
2562	1,272.44	1,207.15	-41.48	9.21	287.08	380.96	17.43	69.33	1,165.67	1,929.68
2563	1,261.95	1,197.20	-66.25	6.34	283.79	377.18	16.73	48.44	1,130.95	1,863.43
2564	1,237.77	1,174.26	-70.86	1.05	290.36	421.76	27.53	49.15	1,103.40	1,893.25
2565	1,155.68	1,096.38	-69.99	6.43	287.89	484.75	22.04	58.32	1,026.39	1,885.82
G.R. (ร้อยละต่อปี)	1.28	1.28	22.41	-17.79	-0.99	12.42	7.72	7.92	0.66	2.32
ค่าเฉลี่ย	1,176.09	1,115.74	-29.73	14.43	293.97	301.40	16.29	48.98	1,086.01	1,761.08
ค่า r	0.74	0.74	- 0.80	- 0.57	- 0.28	0.95	0.84	0.72	0.44	0.91

๘

ที่มา : กรมปศุสัตว์ (กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์)

หมายเหตุ : 1. G.R. คือ Growth Rate หรืออัตราการขยายตัว (ร้อยละต่อปี)

2. ค่า r คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรกับช่วงเวลาเพิ่มขึ้น มีค่า -1 ถึง +1

จากข้อมูลในตารางที่ 33 ปริมาณการผลิตน้ำมันโคเคลีย์ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เป็น 1,176.09 พันตัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.74 แสดงว่าปริมาณการผลิตน้ำมันโคเคลีย์เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว อย่างมีทิศทางที่ชัดเจน อัตราการขยายตัวเป็นร้อยละ 1.28 โดยปริมาณน้ำมันที่ผลิตได้ทั้งหมดถูกส่งเข้าโรงงานแปรรูปเป็นนมพร้อมดื่ม ซึ่งคิดอัตราสูญเสียร้อยละ 2 การเปลี่ยนแปลงปริมาณการผลิตนมพร้อมดื่มมีทิศทางเช่นเดียวกับการผลิตน้ำมันโค

สำหรับผลิตภัณฑ์นมนำเข้าที่นำมาประเมินเป็นน้ำมันโคที่หมุนเวียนในประเทศ อ้างอิงจาก International Farm Comparison หรือ IFCN ซึ่งกำหนดผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้จำนวน 6 รายการ ตามพิภักฮาร์โมนไนซ์ (รายละเอียดในบทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา) ประกอบด้วย นมพร้อมดื่ม นมและครีมเข้มข้น นมผงขาดมันเนย นมผงเต็มมันเนย เนย และ เนยแข็ง จากข้อมูลในตารางที่ 26 พบว่ามีเพียงนมพร้อมดื่มที่มีปริมาณการนำเข้าสุทธิติดลบ เนื่องจาก ประเทศไทยมีการส่งออกนมพร้อมดื่มพิภัก 040120 ในรูปแบบนมและครีมไขมัน 1-6% จากข้อมูลในตารางพบว่า มีการส่งออกเฉลี่ยปีละ 29.73 ตัน และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.41 ต่อปี ส่วนผลิตภัณฑ์นมชนิดอื่น มีการนำเข้ามามากกว่าการส่งออก เป็นการนำเข้าเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปอาหารนมชนิดอื่น นอกจากนมพร้อมดื่ม เช่น อาหารกลุ่มเบเกอรี่ ไอศกรีม ผลิตภัณฑ์นมอื่น เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์นมที่มีการนำเข้าเมื่อปรับค่าเป็นปริมาณน้ำมันดิบ พบว่า นมผงเต็มมันเนยนำเข้าสุทธิคิดเป็นปริมาณน้ำมันเฉลี่ย 301.40 พันตัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.95 แสดงว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีการนำเข้าเพื่อใช้ในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีอัตราการขยายตัวคิดเป็นร้อยละ 12.42 ซึ่งมากกว่าผลิตภัณฑ์นมชนิดอื่น ลำดับรองลงมาเป็นนมผงขาดมันเนย พบว่านมผงขาดมันเนยนำเข้าสุทธิปรับเป็นปริมาณน้ำมันเฉลี่ย 293.47 พันตัน โดยสินค้าประเภทนี้เป็นสินค้าที่มีการบริหารการนำเข้าตามข้อตกลงขององค์การการค้าโลก(WTO) กำหนดปริมาณนำเข้าปีละ 55,000 ตัน (ประเมินเป็นน้ำมันดิบ เท่ากับ 271.54 พันตัน) อัตราภาษีในโควตาร้อยละ 5 อัตราภาษีนอกโควตาร้อยละ 217 และ ภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย ออสเตรเลีย(TAFTA) กำหนดปริมาณนำเข้าในช่วงปี พ.ศ. 2565-2567 เป็น 3,875.90 ตัน (ประเมินเป็นน้ำมันดิบเท่ากับ 19.14 พันตัน) อัตราภาษีในโควตา ปี พ.ศ. 2565 เป็น ร้อยละ 3 ปีพ.ศ. 2566 เป็นร้อยละ 2 และ ปี พ.ศ. 2567 เป็นร้อยละ 1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2568 เป็นต้นไปไม่กำหนดปริมาณโควตาภายใต้กรอบ TAFTA

ผลิตภัณฑ์นมนำเข้าที่มีความสำคัญเป็นลำดับสามคือ เนยแข็ง ปริมาณนำเข้าเนยแข็งสุทธิปรับเป็นปริมาณน้ำมันเฉลี่ย 48.98 พันตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.72 กล่าวคือ ปริมาณนำเข้าเพื่อใช้ในประเทศในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมาปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราขยายตัวร้อยละ 7.92 ต่อปี ลำดับถัดไป คือ เนย ปริมาณนำเข้าเนยปรับเป็นปริมาณน้ำมันเฉลี่ย 16.29 พันตันต่อปี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.84 กล่าวคือปริมาณการนำเข้าเพื่อใช้ในประเทศในช่วงเวลาดังกล่าวปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

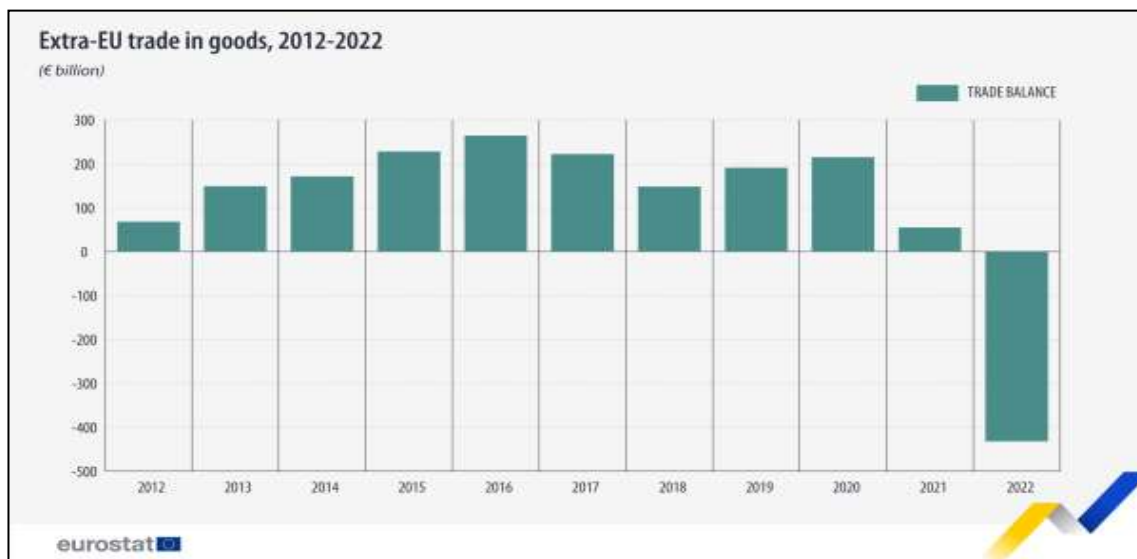
ในส่วนการบริโภคในประเทศพบว่าการบริโภคคนนมพร้อมดื่มเฉลี่ยปีละ 1,086.01 พันตัน อัตราขยายตัวเพียงร้อยละ 0.66 ต่อปี ในขณะที่การบริโภคอาหารนมซึ่งรวมทั้งนมพร้อมดื่มและอาหารนมชนิดอื่น มีค่าเฉลี่ยปีละ 1,761.08 พันตัน และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.32 ต่อปี อธิบายได้ว่าพฤติกรรมการบริโภคอาหารนมของคนไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ปริมาณการค้าระหว่างไทยและสหภาพยุโรป

ภาพรวมการค้าของสหภาพยุโรป

คณะกรรมการสหภาพยุโรป รายงานข้อมูลปริมาณการค้าสินค้าระหว่างสหภาพยุโรป 27 ประเทศ กับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2565 รวมปริมาณการค้า 5,575,197 ล้านยูโร แบ่งเป็น มูลค่าการส่งออก 2,572,765 ล้านยูโร และ มูลค่าการนำเข้า 3,002,432 ล้านยูโร ขาดดุลการค้ามูลค่า 429,667 ล้านยูโร หรือคิดเป็น 15.843 ล้านล้านบาท (จากธนาคารแห่งประเทศไทย เงินยูโร ปี 2565 อัตราแลกเปลี่ยน 36.87 บาท) โดยสหภาพยุโรปส่งออกสินค้าไปจำหน่ายประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นลำดับที่หนึ่ง มูลค่าเป็นร้อยละ 19.80 รองลงมาเป็นประเทศสหราชอาณาจักร มูลค่าเป็นร้อยละ 12.80 และสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นลำดับสาม มูลค่าเป็นร้อยละ 9 ส่วนประเทศสวีเดนและแคนาดาเป็นลำดับที่สี่ มูลค่าเป็นร้อยละ 7.3 และประเทศไทยเป็นลำดับที่ 28 มูลค่าเป็นร้อยละ 0.60 หากเทียบกับประเทศในแถบเอเชียที่สหภาพยุโรปมีข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement) ได้แก่ สิงคโปร์ เวียดนาม และ เกาหลีใต้ พบว่า ประเทศเกาหลีใต้เป็นตลาดส่งออกลำดับที่ 8 มูลค่าเป็นร้อยละ 2.3 ประเทศสิงคโปร์เป็นตลาดส่งออกลำดับที่ 17 มูลค่าเป็นร้อยละ 1.2 ประเทศเวียดนามเป็นตลาดส่งออกลำดับที่ 33 มูลค่าเป็นร้อยละ 0.5 สำหรับการนำเข้าสินค้าของสหภาพยุโรป พบว่า นำเข้าจากประเทศจีนมากที่สุดเป็นลำดับแรก มูลค่าเป็นร้อยละ 20.9 รองลงมาเป็นลำดับที่สองคือประเทศสหรัฐอเมริกา มูลค่าเป็นร้อยละ 12 ลำดับที่สามเป็นประเทศสหราชอาณาจักร มูลค่าเป็นร้อยละ 7.2 ลำดับที่สี่เป็นสหพันธรัฐรัสเซีย มูลค่าเป็นร้อยละ 6.8 ส่วนประเทศไทยเป็นลำดับที่ 23 มูลค่าเป็นร้อยละ 0.9 หากเปรียบเทียบกับประเทศแถบเอเชียที่สหภาพยุโรปมีข้อตกลงเขตการค้าเสรี พบว่า ประเทศเกาหลีใต้เป็นลำดับที่ 8 มูลค่าเป็นร้อยละ 2.4 ประเทศสิงคโปร์เป็นลำดับที่ 31 มูลค่าเป็นร้อยละ 0.7 และประเทศเวียดนามเป็นลำดับที่ 11 มูลค่าเป็นร้อยละ 1.7 (รายงาน Eu Trade Partner Ranking เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2566 แหล่งข้อมูลจาก Eurostat comext, statistical regime 4)

ดุลการค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพฯ ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555 ถึง 2565) พบว่า ปี พ.ศ. 2565 เป็นปีที่ขาดดุลการค้า ที่ผ่านมา สหภาพยุโรปเกินดุลการค้ามาตลอดโดยช่วงห้าปีแรก มูลค่าการค้าสินค้าเกินดุลเพิ่มขึ้นจนมีค่าสูงที่สุดในปี พ.ศ. 2559 มูลค่ากว่า 200 ล้านล้านเหรียญยูโร หลังจากนั้นปรับลดลง จนขาดดุลการค้าในปี พ.ศ. 2565 เนื่องจากมีการนำเข้าพลังงานเพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก ตามที่ปรากฏในภาพที่ 14

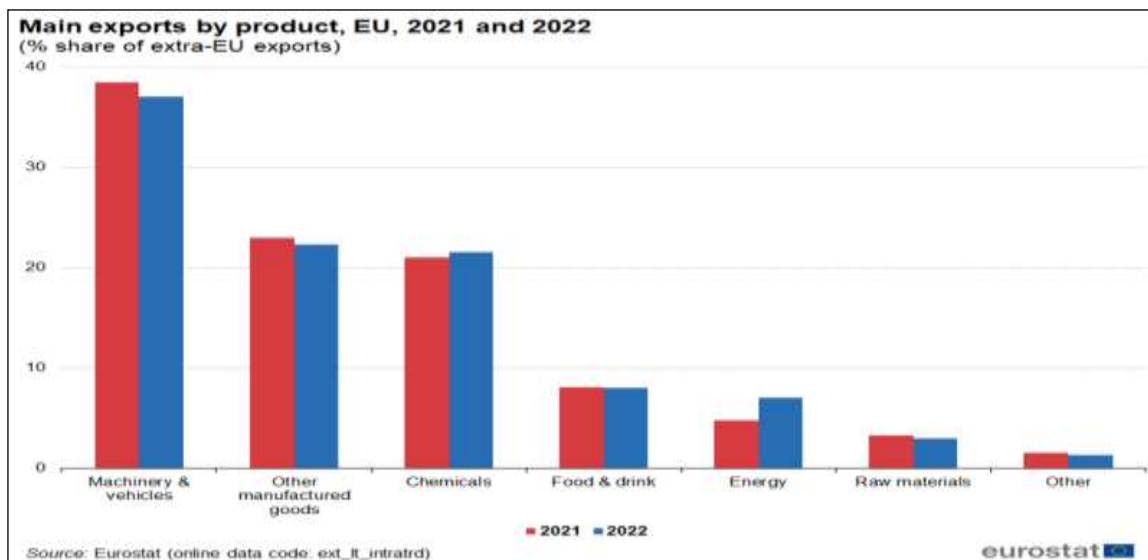
ภาพที่ 14 ดุลการค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศคู่ค้าที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพยุโรป

ที่มา : Eurostat

(https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_trade_in_goods)

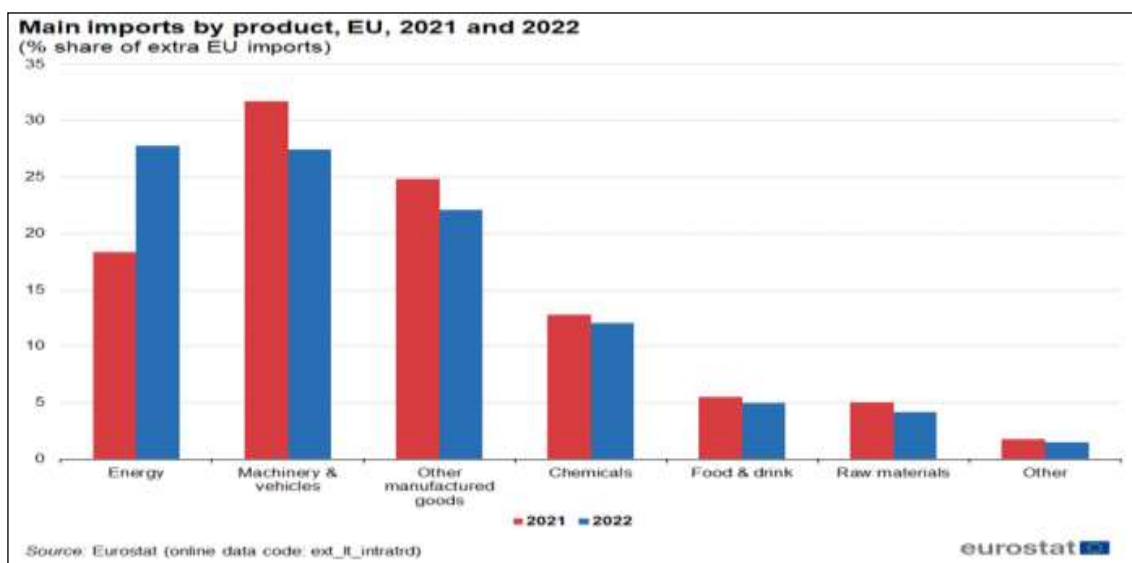
สินค้าที่สหภาพยุโรปส่งออกไปยังประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพยุโรปส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเครื่องจักรกลและยานยนต์ มีสัดส่วนเกือบร้อยละ 40 รองลงมาเป็นสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น และสารเคมี มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันเป็นร้อยละ 20 สำหรับกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มพลังงาน และ กลุ่มวัตถุดิบ มีสัดส่วนต่ำกว่าร้อยละ 10 โดยการส่งออกสินค้ากลุ่มเครื่องจักรกลและยานพาหนะในปี พ.ศ. 2565 มีสัดส่วนลดลงจากปี พ.ศ. 2564 ในขณะที่มีการส่งออกพลังงานเพิ่มขึ้น สำหรับการนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรป พบว่า ในปีพ.ศ. 2564 มีการนำเข้ากลุ่มเครื่องจักรกลและยานพาหนะเป็นลำดับหนึ่ง (ร้อยละ 30) รองลงมาเป็นสินค้าอุตสาหกรรมอื่น (ร้อยละ 25) และ กลุ่มพลังงานเป็นลำดับที่สาม (ร้อยละ 20) แต่ในปี พ.ศ. 2565 เกิดวิกฤตราคาพลังงานปรับเพิ่มสูงขึ้นจากสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครน ทำให้มูลค่านำเข้าสินค้ากลุ่มพลังงานเพิ่มขึ้นและมีสัดส่วนเท่ากับกลุ่มเครื่องจักรกลและยานพาหนะ โดยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 25 รวมสินค้าสองกลุ่มเป็นการนำเข้าร้อยละ 50 ของสินค้านำเข้าทั้งหมดรายละเอียดตามภาพที่ 15 และภาพที่ 16

ภาพที่ 15 การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศอื่น จำแนกตามกลุ่มสินค้า
ที่มา : Eurostat

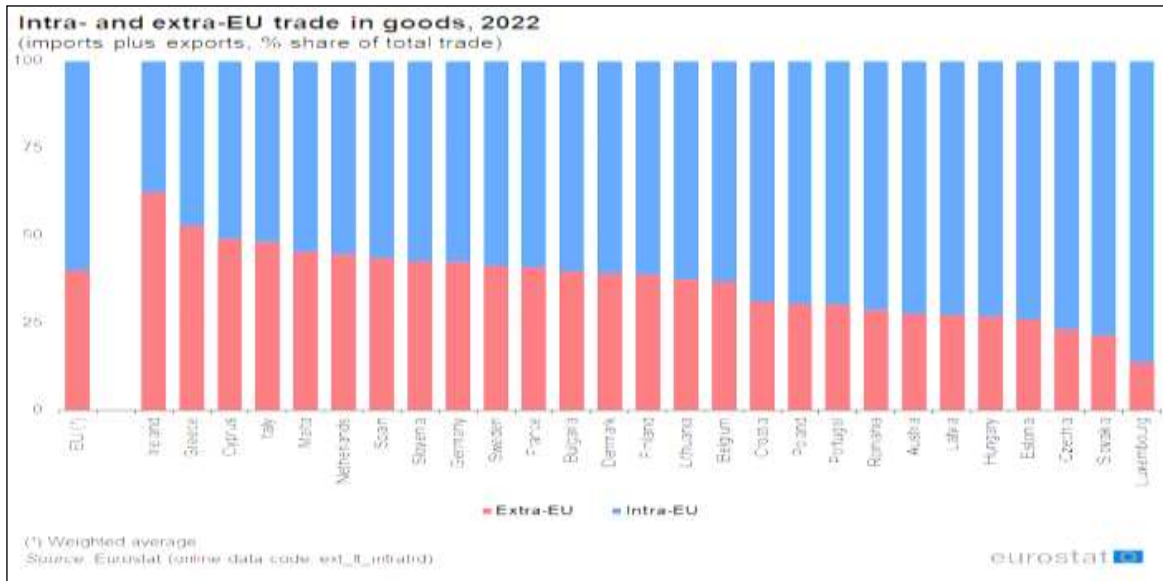
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Main_exports_by_product,_EU,_2021_and_2022.png

ภาพที่ 16 การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าสินค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศอื่น จำแนกตามกลุ่มสินค้า
ที่มา : Eurostat

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/images/4/4c/Main_imports_by_product%2C_EU%2C_2021_and_2022.png

มูลค่าการค้าทั้งหมดของสหภาพยุโรป ในปี พ.ศ. 2565 เป็นการค้ากับประเทศสมาชิกร้อยละ 60 และการค้ากับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรปร้อยละ 40 โดยประเทศที่มีมูลค่าการค้ากับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกฯ สัดส่วนมากกว่าร้อยละ 50 คือ ประเทศไอร์แลนด์ (ร้อยละ 62.5) และ ประเทศกรีซ (ร้อยละ 52.7) ตามลำดับ รายละเอียดตามภาพที่ 17

ภาพที่ 17 สัดส่วนมูลค่าการค้าของสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกกับประเทศใน และนอกสหภาพยุโรป

ที่มา : Eurostat

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/images/thumb/e/e2/Intra_and_extra_EU_trade_in_goods%2C_2022.png/

ภาพรวมการค้าระหว่างไทยและสหภาพยุโรป

จากข้อมูลรายงานการค้าของกระทรวงพาณิชย์ (tradereport.moc.go.th) ปริมาณการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป 27 ประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565 พบว่า มูลค่าการค้าเฉลี่ยเป็น 31,459.85 ล้านยูโรต่อปี เป็น มูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย 14,912.16 ล้านยูโรต่อปี มูลค่าการส่งออกเฉลี่ย 16,547.70 ล้านยูโรต่อปี ได้เปรียบดุลการค้าเฉลี่ย 1,635.54 ล้านยูโรต่อปี โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยไปสหภาพยุโรปมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.41 ต่อปี และ มูลค่าการนำเข้ามีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.11 ต่อปี รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 34

จากข้อมูลรายงานของคณะกรรมการการค้าสหภาพยุโรป ในปี พ.ศ. 2565 มูลค่าการค้าของสหภาพยุโรปทั้งหมดเป็น 5,575,197 ล้านยูโร เป็น มูลค่าการส่งออก 2,572,765 ล้านยูโร และ มูลค่าการนำเข้า 3,002,432 ล้านยูโร ขาดดุลการค้ามูลค่า 429,667 ล้านยูโร และข้อมูลในตารางที่ 29 พบว่า ในปี 2565 การค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปมีมูลค่าการค้า เป็นร้อยละ 0.70 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของสหภาพยุโรป มูลค่าการนำเข้าเป็นร้อยละ 0.58 ของมูลค่านำเข้าของสหภาพยุโรปทั้งหมดและ มูลค่าการส่งออกเป็นร้อยละ 0.83 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของสหภาพยุโรป

ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่มีมูลค่าการค้าเฉลี่ยกับประเทศไทยมากที่สุด เรียงตามลำดับ ได้แก่ เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส อิตาลี และเบลเยียม ตามลำดับ โดยมูลค่าการค้าเฉลี่ยกับเยอรมนีมีค่าสูงสุด เป็น 8.95 พันล้านยูโร รองลงมาเป็นเนเธอร์แลนด์ มูลค่า 4.86 พันล้านยูโร และ ฝรั่งเศส มูลค่า 4.01 พันล้านยูโร รายละเอียดตามภาพที่ 7

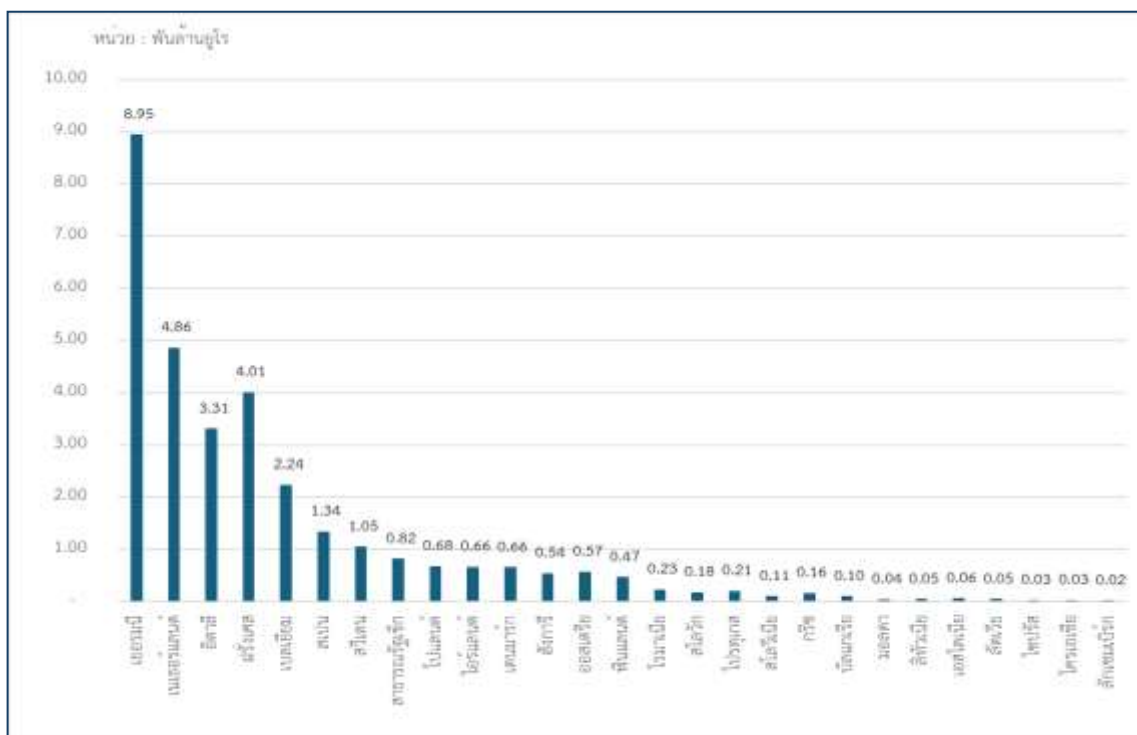
ประเทศไทยได้เปรียบดุลการค้าเนเธอร์แลนด์ มูลค่าเฉลี่ย 3,000 ล้านยูโรต่อปี และได้เปรียบดุลการค้า เบลเยียม มูลค่าเฉลี่ย 500 ล้านยูโรต่อปี แต่เสียเปรียบดุลการค้ากับประเทศเยอรมนีมูลค่า เฉลี่ย 1,500 ล้านยูโรต่อปี เสียเปรียบดุลการค้าฝรั่งเศสมูลค่าเฉลี่ย 1,000 ล้านยูโรต่อปี และ เสียเปรียบดุลการค้าอิตาลี 500 ยูโรต่อปี รายละเอียดตามภาพที่ 8

ตารางที่ 34 มูลค่าการค้าทั้งหมดระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

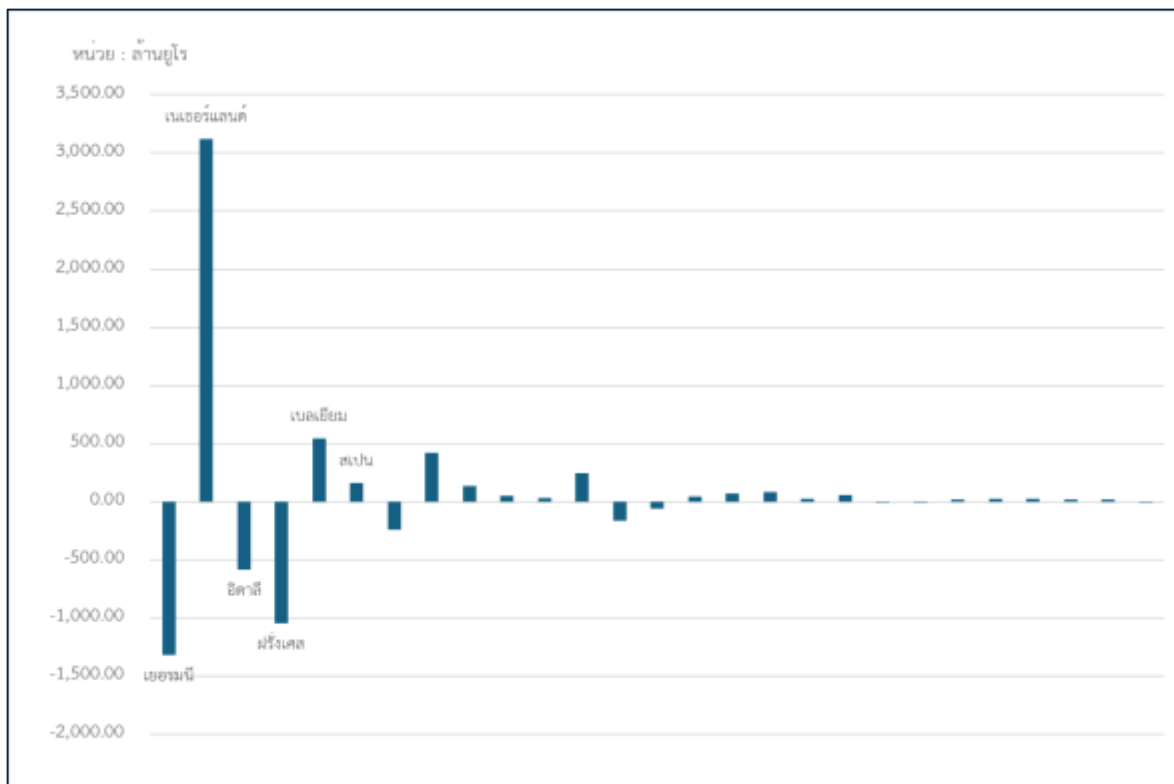
หน่วย : ล้านยูโร

รายการ	การนำเข้า	การส่งออก	ดุลการค้า	มูลค่าการค้า
2555	13,618.89	13,853.19	234.30	27,472.08
2556	14,029.28	13,813.79	- 215.50	27,843.07
2557	12,576.07	14,421.88	1,845.81	26,997.96
2558	13,936.32	16,098.21	2,161.89	30,034.53
2559	14,598.12	16,351.36	1,753.24	30,949.49
2560	15,783.03	17,459.66	1,676.63	33,242.69
2561	16,424.00	17,636.96	1,212.95	34,060.96
2562	16,695.48	17,597.30	901.82	34,292.78
2563	13,646.64	15,318.37	1,671.73	28,965.01
2564	15,398.05	18,030.73	2,632.68	33,428.78
2565	17,327.86	21,443.20	4,115.33	38,771.06
ค่าเฉลี่ย	14,912.16	16,547.70	1,635.54	31,459.85
อัตราขยายตัว	2.11	3.41		2.79

ที่มา : ข้อมูลการค้าไทย, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
หมายเหตุ : อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเป็นยูโร อ้างอิงจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 18 มูลค่าการค้าเฉลี่ยระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565
ที่มา : ข้อมูลการค้าไทย, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ภาพที่ 19 มูลค่าการค้าเฉลี่ยระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565
ที่มา : ข้อมูลการค้าไทย, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

จากข้อมูลการค้าไทยของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์พบว่า สินค้าปศุสัตว์ติดลำดับ 1 ใน 10 สินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกสำคัญระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป โดยประเทศไทยส่งออกเนื้อไก่แปรรูปในช่วงปี พ.ศ. 2564 ถึง ปัจจุบัน (พฤศจิกายน 2566) เป็นลำดับที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 3-4 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และ นำเข้าสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เป็นลำดับที่ 10 คิดเป็นร้อยละ 2-3 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด รายละเอียดตามภาพที่ 20 และ ภาพที่ 21

ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว(%)				สัดส่วน (%)			
	2564	2565	2565 (ม.ค.-พ.ย.)	2566 (ม.ค.-พ.ย.)	2564	2565	2565 (ม.ค.-พ.ย.)	2566 (ม.ค.-พ.ย.)	2564	2565	2565 (ม.ค.-พ.ย.)	2566 (ม.ค.-พ.ย.)
- เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	87,206.85	87,703.81	81,106.54	93,593.30	6.94	0.57	4.02	15.40	14.98	13.73	13.82	14.55
- ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	55,649.01	65,636.29	61,177.05	55,600.70	30.78	17.95	27.01	-9.12	9.56	10.27	10.42	8.65
- เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	42,628.43	48,758.14	44,577.94	44,181.35	11.85	14.38	15.63	-0.89	7.32	7.63	7.59	6.87
- เคมีภัณฑ์	53,161.66	55,842.12	51,512.10	43,216.44	23.92	5.04	4.81	-16.10	9.13	8.74	6.76	6.72
- เครื่องบิน เครื่องร่อน อุปกรณ์การบินและส่วนประกอบ	19,756.08	10,727.82	9,095.95	31,572.42	0.85	-45.70	-52.76	247.10	3.39	1.68	1.55	4.91
- เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การแพทย์	24,634.52	29,706.16	26,988.31	30,243.55	16.68	20.59	19.73	12.06	4.23	4.65	4.60	4.70
- แผงวงจรไฟฟ้า	19,898.50	26,914.04	24,685.54	29,907.74	36.13	35.26	36.65	21.15	3.42	4.21	4.21	4.65
- ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์	36,299.82	29,024.68	26,148.34	26,197.13	29.21	-20.04	-22.43	7.84	6.23	4.54	4.46	4.36
- เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	11,400.12	21,129.00	16,933.10	21,487.49	27.08	65.34	85.89	13.49	1.96	3.31	3.23	3.34
- สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	17,533.65	13,910.67	13,074.23	17,736.75	68.14	-20.66	-22.99	35.66	3.01	2.18	2.23	2.76
รวม 10 รายการ	366,168.65	389,352.73	357,299.09	395,736.87	19.57	5.75	6.79	10.76	63.23	60.94	60.87	61.53
อื่นๆ	214,066.98	249,579.25	229,679.30	247,402.99	19.62	16.59	16.94	7.72	36.77	39.06	39.13	38.47
รวมทั้งสิ้น	582,235.64	638,931.98	586,978.39	643,139.87	19.59	9.74	10.55	9.57	100.00	100.00	100.00	100.00

ภาพที่ 20 สินค้านำเข้าสำคัญ 10 ลำดับแรกของไทย จาก สหภาพยุโรป(27) พ.ศ. 2564 ถึง ปัจจุบัน
ที่มา : ข้อมูลการค้าไทย, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์(2566)

ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว(%)				สัดส่วน (%)			
	2563	2564	2564 (ม.ค.-ธ.ค.)	2565 (ม.ค.-ธ.ค.)	2563	2564	2564 (ม.ค.-ธ.ค.)	2565 (ม.ค.-ธ.ค.)	2563	2564	2564 (ม.ค.-ธ.ค.)	2565 (ม.ค.-ธ.ค.)
- เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	86,113.21	101,291.27	101,291.27	103,997.22	-4.77	17.63	17.63	2.67	13.42	12.81	12.81	11.18
- ฮาร์ดแวร์และเครื่องประดับ	38,251.36	51,622.27	51,622.27	67,383.46	-26.71	34.96	34.96	30.53	5.96	6.53	6.53	7.24
- เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	32,606.39	43,138.16	43,138.18	50,579.49	-7.91	32.30	32.30	17.25	5.08	5.45	5.45	5.44
- ผลิตภัณฑ์ยาง	39,282.59	49,700.64	49,700.64	47,344.93	20.69	26.52	26.52	-4.74	6.12	6.28	6.28	5.09
- รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	24,279.16	37,092.56	37,092.58	42,607.02	6.22	52.76	52.78	14.87	3.78	4.69	4.69	4.58
- ไม้แปรรูป	22,996.37	22,646.40	22,646.40	36,346.14	-14.40	-1.52	-1.52	69.33	3.58	2.86	2.86	4.12
- รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	33,957.44	45,652.26	45,652.26	38,309.17	-39.09	34.44	34.44	-16.08	5.29	5.77	5.77	4.12
- แผงวงจรไฟฟ้า	25,245.34	30,530.76	30,530.76	37,908.27	-18.56	20.94	20.94	24.16	3.94	3.86	3.86	4.08
- เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	20,031.52	23,697.93	23,697.93	27,552.27	-11.96	18.30	18.30	16.26	3.12	3.00	3.00	2.96
- หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ	10,455.95	16,687.62	16,687.62	24,453.90	0.46	59.60	59.60	46.54	1.63	2.11	2.11	2.63
รวม 10 รายการ	333,219.35	422,059.90	422,059.90	478,481.87	-12.36	26.66	26.66	13.37	51.94	53.37	53.37	51.44
อื่น ๆ	308,290.43	368,606.43	368,606.43	451,723.36	-11.66	19.63	19.63	22.48	48.06	46.63	46.63	48.56
รวมทั้งสิ้น	641,509.78	790,666.33	790,666.33	930,205.25	-12.13	23.28	23.28	17.62	100.00	100.00	100.00	100.00

ภาพที่ 21 สินค้าส่งออกสำคัญ 10 ลำดับแรกของไทย จาก สหภาพยุโรป(27) พ.ศ. 2564 ถึง ปัจจุบัน
ที่มา : ข้อมูลการค้าไทย, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์(2566)

ปริมาณการค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยและสหภาพยุโรป

จากข้อมูลการนำเข้าและส่งออกสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ที่รายงานโดยกรมศุลกากร รวบรวมโดยสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นการรายงานตามพิกัดฮาร์โมนไนซ์ 11 หลัก ประกอบด้วย สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์ ผลิตภัณฑ์นม ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เนื้อสัตว์แปรรูป วัตถุดิบอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ หนังสัตว์และหนังฟอก นำมาแบ่งกลุ่มเป็น 8 กลุ่มประกอบด้วย กระบือและผลิตภัณฑ์ โคเนื้อและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์นม แพะแกะและผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบอาหารสัตว์ สัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ สุกรและผลิตภัณฑ์ และอาหารสัตว์ เพื่อศึกษาภาพรวมการค้าของกลุ่มสินค้าดังกล่าวกับประเทศทั้งหมด และ ภาพรวมการค้ากับสหภาพยุโรป(27) ทำให้ทราบว่า สถานะทางการค้าว่าเป็นผู้นำเข้า หรือ ผู้ส่งออก โดยเหตุผลต่างระหว่างการส่งออกและการนำเข้า ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

ภาพรวมการค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์

ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 ประเทศไทยได้เปรียบดุลการค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ รวม 1,254,684.42 ล้านบาท หรือเฉลี่ยปีละ 114,062.22 ล้านบาท เกิดจากการได้เปรียบการค้าสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ อาหารสัตว์ สุกรและผลิตภัณฑ์ กระบือและผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ เช่นเดียวกับการค้ากับสหภาพยุโรป ที่ประเทศไทยเกินดุลการค้ารวม 206,110.05 ล้านบาท หรือเฉลี่ยปีละ 18,737.28 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการได้เปรียบการค้าสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ และ อาหารสัตว์ ตามลำดับ แต่ขาดดุลการค้า ผลิตภัณฑ์นม วัตถุดิบอาหารสัตว์ โคเนื้อและผลิตภัณฑ์ สุกรและผลิตภัณฑ์ แพะแกะและผลิตภัณฑ์ กระบือและผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 ภาพรวมการค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับโลก และ ไทยกับสหภาพยุโรป

ประเภท	การค้าสุทธิกับโลก		การค้าสุทธิกับสหภาพยุโรป(27)	
	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
กระบือและผลิตภัณฑ์	-3,124.93	6,029.41	-0.30	-0.47
โคเนื้อและผลิตภัณฑ์	-1,203,999.71	-28,772.46	-129,464.20	-24,374.36
ผลิตภัณฑ์นม	-94,806.44	-137,467.26	-863,966.42	-65,653.19
แพะแกะและผลิตภัณฑ์	-22,300.94	-13,738.75	-488.89	-1,267.71
วัตถุดิบอาหารสัตว์	-8,387,187.25	-338,088.42	-3,569,606.95	-77,738.19
สัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์	14,553,264.55	1,095,341.24	2,324,170.02	306,264.32
สุกรและผลิตภัณฑ์	-395,616.97	80,198.64	-309,259.21	-3,645.57
อาหารสัตว์	7,742,187.28	591,182.02	119,983.64	72,525.22
รวมทั้งหมด	12,188,415.59	1,254,684.42	-2,428,632.31	206,110.05
เฉลี่ยต่อปี	1,108,037.78	114,062.22	-220,784.76	18,737.28

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร(2566)

หมายเหตุ :

- 1.เป็นข้อมูลปริมาณและมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกสะสมในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565
2. การค้าสุทธิ คัดจาก การส่งออก - การนำเข้า
3. ข้อมูลมูลค่า มากกว่า ศูนย์ แสดงว่า ไทยได้เปรียบดุลการค้า และเป็นผู้ส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าว
4. ข้อมูลมูลค่า น้อยกว่า ศูนย์ แสดงว่า ไทยเสียเปรียบดุลการค้า และเป็นผู้นำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าว

การค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป

1. สัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์

สินค้าสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์เป็นกลุ่มสินค้าที่ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับสหภาพยุโรป เฉลี่ยปีละ 30,547.62 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการส่งออกไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์ที่ไทยเกินดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 29,515.49 ล้านบาท และการส่งออกเป็ดและผลิตภัณฑ์เกินดุลการค้า เฉลี่ยปีละ 1,365.10 ล้านบาท ทั้งนี้ ไทยต้องนำเข้าพันธุ์สัตว์ปีก โดยพันธุ์ไก่ไข่ขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 28.39 ล้านบาท พันธุ์ไก่เนื้อขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 280.66 ล้านบาท และ พันธุ์เป็ดขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 26.10 ล้านบาท รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 29

จากข้อมูลในตารางที่ 29 รายการสินค้ากลุ่มไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์ที่ประเทศไทยได้ดุลการค้า สหภาพยุโรป คือ เนื้อไก่แปรรูป และ เนื้อไก่บดแบบไม่มีกระดูก ปริมาณการส่งออกสินค้าทั้งสองชนิดไปยัง ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ในช่วงปี พ.ศ. 2555 ถึง 2565 พบว่าปริมาณการส่งออกเนื้อไก่แปรรูปเฉลี่ยปีละ 60.72 พันตัน มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.67 ต่อปี และปริมาณการส่งออกเนื้อไก่บดไม่มีกระดูกเฉลี่ยปีละ 7.44 พันตัน ลดลงร้อยละ 9.40 ต่อปี รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 30 โดยปริมาณการส่งออกไป สหภาพยุโรปเป็นรายประเทศ พบว่า ส่วนใหญ่ส่งออกไปเนเธอร์แลนด์ เป็นเนื้อไก่แปรรูปเป็นร้อยละ 54.39 และเนื้อไก่บดร้อยละ 69.02 รองลงมาเป็นการส่งออกไปเยอรมนี เป็นเนื้อไก่แปรรูปร้อยละ 22.12 และ เนื้อไก่บดร้อยละ 16.82 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ดุลการค้าสินค้าสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป ปี 2555 – 2565

รายการสินค้า	ดุลการค้า (ล้านบาท)	
	ผลรวมปี 2555-2565	เฉลี่ยต่อปี
1.ไก่ไข่และผลิตภัณฑ์	-3,475.05	-315.91
ไก่ไข่ทำพันธุ์	-312.34	-28.39
ไข่ไก่สดสำหรับทำพันธุ์	-357.75	-32.52
ไข่ไก่สดสำหรับบริโภค	-486.34	-44.21
ไข่แปรรูป	-2,318.62	-210.78
2.ไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์	324,670.44	29,515.49
ไก่เนื้อทั่วไป	0.60	0.05
ไก่เนื้อทำพันธุ์	-3,087.24	-280.66
โคนขาไก่เนื้อ	3.47	0.32
ชิ้นเนื้อและส่วนอื่นที่บริโภคได้ของไก่เนื้อ	10.26	0.93
ตับไก่เนื้อ	-0.84	-0.08
เนื้อไก่ตัดฟริชไดรด์	1,177.98	107.09
เนื้อไก่ทั้งตัว	734.32	66.76
เนื้อไก่บดไม่มีกระดูก	10,310.03	937.28
เนื้อไก่แปรรูป	315,456.20	28,677.84
ปีกไก่เนื้อ	75.81	6.89
ไข่ฟักของไก่เนื้อ	-10.15	-0.92
3.เป็ดและผลิตภัณฑ์	15,016.12	1,365.10
ไข่เป็ดสดสำหรับทำพันธุ์	-17.42	-1.58
ไข่เป็ดสดสำหรับบริโภค	-12.20	-1.11
ตับเป็ด	-111.56	-10.14
เนื้อเป็ดทั้งตัว	65.93	5.99
เนื้อเป็ดแปรรูป	15,692.70	1,426.61
เนื้อเป็ดและเครื่องในที่บริโภคได้	-309.73	-28.16
เป็ดทั่วไป	-4.51	-0.41
เป็ดทำพันธุ์	-287.09	-26.10
4.สัตว์ปีกอื่น และผลิตภัณฑ์	-187.64	-17.06
รวมสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์	336,023.87	30,547.62

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร (2566)

หมายเหตุ :

1. ดุลการค้า คัดจาก มูลค่าการส่งออก หักด้วย มูลค่าการนำเข้า
2. ข้อมูลดุลการค้ามากกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยได้เปรียบดุลการค้า และเป็นผู้ส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าว
3. ข้อมูลดุลการค้าน้อยกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยเสียเปรียบดุลการค้า และเป็นผู้นำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าว

ตารางที่ 37 ปริมาณส่งออกเนื้อไก่แปรรูปและเนื้อไก่บดไม่มีกระดูก ไปสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

พ.ศ.	ปริมาณส่งออก(พันตัน)	
	เนื้อไก่แปรรูป	เนื้อไก่บดไม่มีกระดูก
2555	66.97	10.53
2556	64.28	10.91
2557	53.50	12.96
2558	56.34	8.08
2559	56.14	7.32
2560	58.87	5.23
2561	58.19	6.98
2562	62.42	5.53
2563	50.47	3.10
2564	63.08	4.53
2565	77.71	6.73
ค่าเฉลี่ย	60.72	7.44
อัตราการขยายตัว(ร้อยละต่อปี)	0.67	-9.40

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร(2566)

หมายเหตุ :

เนื้อไก่บด เป็นสินค้าในพิกัด 02071491000 และ 02071499000

เนื้อไก่แปรรูป เป็นสินค้าในพิกัด 16023210000 และ 16023290000

ตารางที่ 38 ปริมาณการส่งออกเฉลี่ยเนื้อไก่แปรรูปและเนื้อไก่บดของไทยไปสหภาพยุโรป รายประเทศ
ปี พ.ศ. 2555-2565

ประเทศสมาชิก	ปริมาณส่งออก(ตัน)		ปริมาณส่งออก(ร้อยละ)	
	เนื้อไก่บดไม่มี	เนื้อไก่แปรรูป	เนื้อไก่บดไม่มี	เนื้อไก่แปรรูป
	กระดูก		กระดูก	
เนเธอร์แลนด์	5,138.08	33,026.90	69.02	54.39
เยอรมนี	1,252.10	13,429.54	16.82	22.12
ไอร์แลนด์	341.88	7,567.14	4.59	12.46
ฝรั่งเศส	18.08	2,497.16	0.24	4.11
เบลเยียม	622.91	1,789.64	8.37	2.95
สวีเดน	34.34	1,737.15	0.46	2.86
เดนมาร์ก	9.05	303.44	0.12	0.50
ฟินแลนด์	0.01	254.88	-	0.42
โรมาเนีย	13.16	41.91	0.18	0.07
สเปน	1.83	29.72	0.02	0.05
มอลตา	-	20.14	-	0.03
อิตาลี	12.45	8.81	0.17	0.01
ไซปรัส	-	7.41	-	0.01
กรีซ	-	7.33	-	0.01
บัลแกเรีย	-	3.34	-	0.01
สาธารณรัฐเช็ก	-	0.01	-	-
โปแลนด์	-	0.01	-	-
รวมทั้งหมด	7,443.89	60,724.53	100.00	100.00

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร(2566)

หมายเหตุ : ปริมาณส่งออกเป็นปริมาณการส่งออกเฉลี่ยในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565

2. อาหารสัตว์

อาหารสัตว์เป็นสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ ลำดับที่สองที่ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับสหภาพยุโรป ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากลุ่มอาหารสัตว์เฉลี่ยปีละ 7,563.94 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการได้ดุลการค้ากลุ่มอาหารสุนัขหรือแมว เฉลี่ยปีละ 9,930.58 ล้านบาท และเสียดุลการค้ากลุ่มอาหารสัตว์อื่น เฉลี่ยปีละ 2,294.82 ล้านบาท รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 39

ตารางที่ 39 ดุลการค้าสินค้ากลุ่มอาหารสัตว์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ปี 2555 – 2565

รายการสินค้า	ดุลการค้า (ล้านบาท)	
	ผลรวมปี 2555-2565	เฉลี่ยต่อปี
อาหารสัตว์ปีก	-296.66	-26.97
อาหารสัตว์ไพรเมต	-1.96	-0.18
อาหารสัตว์อื่นๆ	-25,242.97	-2,294.82
อาหารสุกร	-491.51	-44.68
อาหารสุนัขหรือแมว	109,236.43	9,930.58
รวมอาหารสัตว์ทั้งหมด	83,203.33	7,563.94

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร (2566)

หมายเหตุ :

1. ดุลการค้า คัดจาก มูลค่าการส่งออก หักด้วย มูลค่าการนำเข้า
2. ข้อมูลดุลการค้ามากกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยได้เปรียบดุลการค้า และเป็นผู้ส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าว
3. ข้อมูลดุลการค้าน้อยกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยเสียเปรียบดุลการค้า และเป็นผู้นำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าว

อาหารสุนัขหรือแมว เป็นสินค้าที่ไทยส่งออกไปสหภาพยุโรป ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565 เฉลี่ยปีละ 50.10 พันตัน มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 15.56 ต่อปี มูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 7,664.53 ล้านบาท และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 16.78 ต่อปี รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 40

ตารางที่ 40 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารสุนัขหรือแมวของไทยไปสหภาพยุโรป ปี พ.ศ. 2555 - 2565

พ.ศ.	อาหารสุนัขหรือแมว	
	ปริมาณส่งออก(พันตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2555	24.34	3,337.26
2556	26.14	3,684.68
2557	30.43	4,513.15
2558	30.79	4,622.42
2559	35.70	5,467.44
2560	39.54	6,116.60
2561	39.14	5,934.57
2562	39.56	5,895.20
2563	45.30	6,663.46
2564	113.08	16,666.43
2565	127.14	21,408.61
ค่าเฉลี่ย	50.10	7,664.53
อัตราการขยายตัว(ร้อยละต่อปี)	15.56	16.78

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร(2566)

หมายเหตุ :

อาหารสุนัขหรือแมว เป็นสินค้าในพิกัด 23099011000 23091010090 และ 23091090000

จากข้อมูลในตารางที่ 41 พบว่า ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่นำเข้าอาหารสุนัขหรือแมวจากไทยมากที่สุดคือ ประเทศอิตาลี โดยมีปริมาณเฉลี่ยปีละ 28,356.62 ตัน คิดเป็นร้อยละ 56.59 ของปริมาณเฉลี่ยทั้งหมด และมูลค่าเฉลี่ยปีละ 4,393.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.33 ของมูลค่าเฉลี่ยทั้งหมด ลำดับรองลงมาคือประเทศ เยอรมนี ปริมาณเฉลี่ยปีละ 12,610.26 ตัน คิดเป็นร้อยละ 25.17 ของปริมาณเฉลี่ยทั้งหมด และมูลค่าเฉลี่ยปีละ 1,856.82 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.23 ของมูลค่าเฉลี่ยทั้งหมด ลำดับที่สามถึงห้า ได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส เบลเยียม และ เนเธอร์แลนด์ มีสัดส่วนปริมาณเป็นร้อยละ 6 ร้อยละ 5 และ ร้อยละ 4 ตามลำดับ

ตารางที่ 41 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาหารสุนัขหรือแมวของไทยไปประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป
เฉลี่ยช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

ประเทศ	การส่งออกเฉลี่ย		การส่งออกเฉลี่ย (ร้อยละ)	
	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)	ปริมาณ	มูลค่า
อิตาลี	28,356.62	4,393.86	56.59	57.33
เยอรมนี	12,610.26	1,856.82	25.17	24.23
ฝรั่งเศส	2,860.33	445.40	5.71	5.81
เบลเยียม	2,346.90	390.12	4.68	5.09
เนเธอร์แลนด์	1,737.32	269.65	3.47	3.52
สวีเดน	714.47	102.91	1.43	1.34
ฟินแลนด์	411.34	55.14	0.82	0.72
มอลตา	311.89	35.05	0.62	0.46
เดนมาร์ก	121.73	21.16	0.24	0.28
สาธารณรัฐเช็ก	125.77	20.23	0.25	0.26
สเปน	142.41	18.27	0.28	0.24
ลิทัวเนีย	91.21	14.76	0.18	0.19
ออสเตรีย	89.40	13.68	0.18	0.18
โปแลนด์	60.58	8.54	0.12	0.11
กรีซ	53.00	8.52	0.11	0.11
โรมาเนีย	34.26	4.76	0.07	0.06
โปรตุเกส	20.90	3.39	0.04	0.04
ลัตเวีย	5.14	0.61	0.01	0.01
รวมทั้งหมด	50,104.78	7,664.53	100.00	100.00

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร (2566)

หมายเหตุ : ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเป็นข้อมูลเฉลี่ยในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565

3. ผลกระทบฉันทน

ผลกระทบฉันทนเป็นสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ที่ไทยเสียดุลการค้ากับสหภาพยุโรป กล่าวคือ ประเทศไทยเป็นผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์นมจากสหภาพยุโรป โดยประเทศไทยขาดดุลการค้าผลิตภัณฑ์นมเฉลี่ยปีละ 6,522.55 ล้านบาท โดยสินค้าที่ขาดดุลการค้า สามลำดับแรก ได้แก่ นมผงขาดมันเนย ขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 2,471.39 ล้านบาท ลำดับที่สองคือ หางนม(เวย์) ขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 1,981.67 ล้านบาท และลำดับที่สามคือ เนยแข็ง ขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 770.32 ล้านบาท รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 ดุลการค้าสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์นมระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป ปี 2555 – 2565

รายการสินค้า	ดุลการค้า (ล้านบาท)	
	ผลรวมปี 2555-2565	เฉลี่ยต่อปี
เนย	-3,267.49	-297.04
บัตเตอร์มิลค์	-6,766.29	-615.12
นมและครีมเข้มข้น	-1,798.81	-163.53
นมและครีมไม่เข้มข้น	-471.24	-42.84
เนยแข็ง	-8,473.56	-770.32
นมผงขาดมันเนย	-27,185.25	-2,471.39
นมเปรี้ยว	-19.30	-1.75
หางนม(เวย์)	-21,798.34	-1,981.67
นมผงเต็มมันเนย	-1,488.15	-135.29
โยเกิร์ต	-480.74	-43.70
นม ยู เอช ที	1.12	0.10
รวมผลิตภัณฑ์นมทั้งหมด	-71,748.05	-6,522.55

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร (2566)

หมายเหตุ :

1. ดุลการค้า คัดจาก มูลค่าการส่งออก หักด้วย มูลค่าการนำเข้า
2. ข้อมูลดุลการค้า น้อยกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยเสียเปรียบดุลการค้า และเป็นผู้นำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าว

จากข้อมูลในตารางที่ 43 พบว่า ผลิตภัณฑ์นมที่ประเทศไทยนำเข้าจากสหภาพยุโรป มากที่สุดคือ หางนม(เวย์) ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 41.01 พันตัน มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 1.27 ต่อปี ผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้าเป็นลำดับที่สอง คือ นมผงขาดมันเนย ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 23.34 พันตัน มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.62 ต่อปี และ ลำดับที่สามคือ เนยแข็ง ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 3.60 พันตัน อัตราการขยายตัวร้อยละ 9.58 ต่อปี

ตารางที่ 43 ปริมาณนำเข้าผลิตภัณฑ์นมสำคัญจากสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 - 2565

พ.ศ.	ปริมาณนำเข้า(พันตัน)		
	หางนม(เวย์)	นมผงขาดมันเนย	เนยแข็ง
2555	35.61	18.13	1.50
2556	34.81	21.71	2.01
2557	41.65	23.94	2.21
2558	46.06	29.85	2.98
2559	42.30	18.42	4.16
2560	44.47	26.38	5.38
2561	38.31	24.39	4.99
2562	41.02	29.85	5.15
2563	38.45	17.35	3.21
2564	47.14	26.24	4.19
2565	41.30	20.46	3.86
ค่าเฉลี่ย	41.01	23.34	3.60
อัตราการขยายตัว(ร้อยละต่อปี)	1.27	0.62	9.58

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร (2566)

หมายเหตุ :

หางนม(เวย์) เป็นสินค้าในพิกัดที่เริ่มต้นด้วย 0404

นมผงขาดมันเนยเป็นสินค้าในพิกัดที่เริ่มต้นด้วย 040210

เนยแข็งเป็นสินค้าในพิกัดที่เริ่มต้นด้วย 0406

ตารางที่ 44 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมสำคัญของไทยจากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เฉลี่ยช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

ประเทศ	ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ตันต่อปี)			ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ร้อยละ)		
	หางนม (เวย์)	นมผงขาดมันเนย	เนยแข็ง	หางนม (เวย์)	นมผงขาดมันเนย	เนยแข็ง
เบลเยียม	22.25	7,901.51	842.48	0.05	33.82	24.71
เยอรมนี	6,047.40	1,631.64	609.08	14.77	6.98	17.87
ฝรั่งเศส	11,210.61	2,160.84	514.78	27.37	9.25	15.10
อิตาลี	596.72	0.00	503.90	1.46	0.00	14.78
เดนมาร์ก	24.99	278.68	278.03	0.06	1.19	8.16
เนเธอร์แลนด์	5,149.11	6,559.45	265.54	12.57	28.07	7.79
โปแลนด์	5,641.30	343.06	191.14	13.77	1.47	5.61
ออสเตรีย	1.97	0.00	113.17	0.00	0.00	3.32
ลิทัวเนีย	234.23	0.00	40.60	0.57	0.00	1.19

ตารางที่ 44 (ต่อ) ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมสำคัญของไทยจากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เฉลี่ยช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

ประเทศ	ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ตันต่อปี)			ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ร้อยละ)		
	หางนม (เวย์)	นมผงขาด มันเนย	เนยแข็ง	หางนม (เวย์)	นมผงขาด มันเนย	เนยแข็ง
ไอร์แลนด์	467.78	1,682.20	23.66	1.14	7.20	0.69
กรีซ	-	-	13.16	-	-	0.39
สเปน	5,254.35	0.00	7.38	12.83	0.00	0.22
สโลวัก	-	-	3.84	-	-	0.11
สวีเดน	0.00	176.21	1.35	0.00	0.75	0.04
ไซปรัส	-	-	0.79	-	-	0.02
ฮังการี	75.55	-	0.10	0.18	-	0.00
เอสโตเนีย	343.69	-	0.00	0.84	-	0.00
ลัตเวีย	1,868.36	4.55	-	4.56	0.02	-
ฟินแลนด์	379.53	729.85	-	0.93	3.12	-
สาธารณรัฐเช็ก	3,639.47	1,896.45	-	8.89	8.12	-
รวมทั้งหมด	40,957.30	23,364.45	3,409.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร (2566)

หมายเหตุ : ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเป็นข้อมูลเฉลี่ยในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565

จากข้อมูลในตารางที่ 44 พบว่า ประเทศไทยนำเข้าหางนม(เวย์) จากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป สำคัญ สามลำดับแรก คือ ประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี โปแลนด์ ในสัดส่วนร้อยละ 27.37 ร้อยละ 14.77 และร้อยละ 13.77 ตามลำดับ สำหรับการนำเข้านมผงขาดมันเนย เป็นการนำเข้าจากเบลเยียมร้อยละ 33.82 รองลงมาเป็นประเทศเนเธอร์แลนด์ร้อยละ 28.07 และประเทศฝรั่งเศส ร้อยละ 9.25 และสินค้าเนยแข็งนำเข้าจากประเทศเบลเยียม ร้อยละ 24.71 ประเทศเยอรมนีร้อยละ 17.87 และประเทศฝรั่งเศส ร้อยละ 15.10

4. วัตถุดิบอาหารสัตว์

การค้าสินค้ากลุ่มวัตถุดิบอาหารสัตว์ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตสำคัญในการผลิตสินค้าปศุสัตว์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 ไทยเสียเปรียบดุลการค้ากับสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 8,390.27 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ากากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์ในพิกัด 2301100000 โดยขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ -6,367.17 ล้านบาท รองลงมาเป็นพรีมิกซ์ ซึ่งขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 1,951.28 ล้านบาท ในขณะที่ได้เปรียบดุลการค้า มันสำปะหลัง รำข้าวโพด และ รำข้าว รวมกันเฉลี่ยปีละ 92.16 ล้านบาท รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 45

ตารางที่ 45 ดุลการค้าสินค้ากลุ่มวัตถุดิบอาหารสัตว์ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรปปี พ.ศ. 2555 - 2565

รายการสินค้า	ดุลการค้า (ล้านบาท)	
	ผลรวมปี 2555-2565	เฉลี่ยต่อปี
กากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์	-70,038.92	-6,367.17
พรีมิกซ์	-21,464.09	-1,951.28
มันสำปะหลัง	868.29	78.94
ปลาป่น	-1,333.69	-121.24
กากถั่วเหลืองสำหรับผลิตอาหารสัตว์	-184.63	-16.78
กากเหลือจากการผลิตสตาร์ช	-89.34	-8.12
หอยป่น	3.81	0.35
วัตถุที่ได้จากเศษพืช	-33.06	-3.01
รำของธัญพืชอื่นๆ	-27.02	-2.46
โปรตีนข้าวโพด	-26.46	-2.41
รำข้าวสาลี	-13.70	-1.25
กากและผลพลอยได้จากพืชชนิดที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์	-3.77	-0.34
กากหัวบีต ขานอ้อยและเศษอื่น ๆ ที่ได้จากการผลิตน้ำตาล	-4.37	-0.40
รำของข้าวโพด	129.49	11.77
กากพีชน้ำมันอื่นๆ	1.27	0.12
กากของเมล็ดเรบอื่นๆ	-0.02	0.00
รำของข้าว	15.95	1.45
กากปาล์ม	0.19	0.02
DDGS	-0.01	0.00
กากถั่วลิสง	0.00	0.00
ปลายข้าวอาหารสัตว์	3.00	0.27
กากของมันสำปะหลังหรือสา쿠	99.20	9.02
รวมทั้งหมด	-92,293.01	-8,390.27

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร(2566)

หมายเหตุ :

1. ดุลการค้า คัดจาก มูลค่าการส่งออก หักด้วย มูลค่าการนำเข้า
2. ข้อมูลดุลการค้ามากกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยได้เปรียบดุลการค้า และเป็นผู้ส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าว
3. ข้อมูลดุลการค้าน้อยกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยเสียเปรียบดุลการค้า และเป็นผู้นำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าว

จากข้อมูลในตารางที่ 46 พบว่าปริมาณนำเข้ากากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์ เฉลี่ยในช่วงปี.ศ. 2555-2565 เฉลี่ยปีละ 310.51 พันตัน และมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.87 ต่อปี ปริมาณการนำเข้าพรีมิกซ์ เฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกัน ปีละ 24.47 พันตัน มีอัตราการขยายตัวสูงกว่า เป็นร้อยละ 14.09 ต่อปี

ตารางที่ 46 ปริมาณนำเข้ากากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์ และ พรีเม็กซ์จากสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

พ.ศ.	ปริมาณนำเข้า(พันตัน)		
	กากเนื้อสัตว์	กากมันสัตว์	พรีเม็กซ์
2555	228.11		8.35
2556	206.82		12.84
2557	300.84		14.68
2558	303.86		28.09
2559	359.39		23.20
2560	333.00		23.86
2561	278.49		18.25
2562	284.66		21.60
2563	284.63		23.60
2564	305.78		49.24
2565	530.07		45.41
ค่าเฉลี่ย	310.51		24.47
อัตราการขยายตัว(ร้อยละต่อปี)	4.87		14.09

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร(2566)

หมายเหตุ :

กากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์ เป็นสินค้าในพิกัด 23011000000

พรีเม็กซ์ เป็นสินค้าในพิกัด 23099020000

ประเทศไทยนำเข้ากากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์ ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565 จากประเทศเยอรมนีมากที่สุด เฉลี่ยปีละ 112,587.63 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 37.76 รองลงมานำเข้าจากอิตาลี เฉลี่ยปีละ 56,055.01 ตัน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และนำเข้าจากประเทศฝรั่งเศส ปริมาณเฉลี่ยปีละ 47,486.82 ตัน คิดเป็นร้อยละ 15.93 สำหรับการนำเข้าพรีเม็กซ์ พบว่าเป็นการนำเข้าจากประเทศเนเธอร์แลนด์มากที่สุด ปริมาณเฉลี่ยปีละ 8,276.24 ตัน คิดเป็นร้อยละ 35.18 รองลงมานำเข้าจากฟินแลนด์ ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 3,680.35 ตัน คิดเป็นร้อยละ 15.64 และนำเข้าจากฝรั่งเศส ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 2,921.03 ตัน คิดเป็นร้อยละ 12.42 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 47

ตารางที่ 47 ปริมาณนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์สำคัญจากสหภาพยุโรป เฉลี่ยช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

ประเทศ	ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ตันต่อปี)		ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ร้อยละ)	
	กากเนื้อสัตว์ มันสัตว์	พรีมิคซ์	กากเนื้อสัตว์ มันสัตว์	พรีมิคซ์
เนเธอร์แลนด์	12,911.11	8,276.24	4.33	35.18
ฟินแลนด์	1,426.88	3,680.35	0.48	15.64
ฝรั่งเศส	47,486.82	2,921.03	15.93	12.42
สวีเดน	-	2,534.04	-	10.77
เบลเยียม	14,530.43	2,383.97	4.87	10.13
สเปน	37,425.84	1,559.05	12.55	6.63
เยอรมนี	112,587.63	1,024.18	37.76	4.35
บัลแกเรีย	75.96	501.58	0.03	2.13
อิตาลี	56,055.01	385.31	18.80	1.64
โปแลนด์	1,672.07	83.42	0.56	0.35
เดนมาร์ก	4,326.51	74.96	1.45	0.32
ลิทัวเนีย	-	33.64	-	0.14
ไอร์แลนด์	-	14.26	-	0.06
กรีซ	-	12.55	-	0.05
สาธารณรัฐเช็ก	160.02	11.43	0.05	0.05
สโลวัก	-	9.23	-	0.04
สโลวีเนีย	-	9.01	-	0.04
เอสโตเนีย	-	5.82	-	0.02
ออสเตรีย	1,008.91	4.78	0.34	0.02
ฮังการี	7,274.13	1.51	2.44	0.01
โปรตุเกส	1,242.65	0.00	0.42	0.00
รวมทั้งหมด	298,183.96	23,526.35	100.00	100.00

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร(2566)

หมายเหตุ : ปริมาณนำเข้าเป็นปริมาณการนำเข้าเฉลี่ยในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565

5. โคเนื้อและผลิตภัณฑ์

สินค้าโคเนื้อและผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าที่ไทยขาดดุลการค้ากับสหภาพยุโรป โดยในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565 ไทยขาดดุลการค้าสินค้าโคเนื้อและผลิตภัณฑ์เฉลี่ยปีละ 2,299.81 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการนำเข้าสินค้าประเภทหนังดิบ หนังฟอก และ หนังฟอกตกแต่ง รวมในส่วนเนื้อโคทั้งหมด แปรรูปและส่วนอื่นที่บริโภคได้ ขาดดุลการค้าร่วมกันเฉลี่ยปีละ 15.82 ล้านบาท รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 48

ตารางที่ 48 ดุลการค้าสินค้าโคเนื้อและผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ช่วงปี พ.ศ. 2555-2565

รายการสินค้า	ดุลการค้า (ล้านบาท)	
	ผลรวมปี 2555-2565	เฉลี่ยต่อปี
เขาโคกระบือ	0.17	0.02
โคเนื้อมีชีวิตทั่วไป	0.04	0.00
โคเนื้อมีชีวิตทำพันธุ์	-13.94	-1.27
น้ำเชื้อโคกระบือ	-45.56	-4.14
เนื้อโคแช่น้ำเกลือแห้งหรือรมควัน	-0.21	-0.02
เนื้อโคแปรรูป	-20.05	-1.82
เนื้อโคสดแช่เย็นแช่แข็ง	-23.94	-2.18
ส่วนอื่นที่บริโภคได้ของโคเนื้อ	-129.76	-11.80
หนังโคดิบ	-4,474.59	-406.78
หนังโคพอก	-15,001.19	-1,363.74
หนังโคพอกและตัดแต่ง	-5,588.90	-508.08
รวมทั้งหมด	-25,297.93	-2,299.81

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร

หมายเหตุ :

1. ดุลการค้า คัดจาก มูลค่าการส่งออก หักด้วย มูลค่าการนำเข้า
2. ข้อมูลดุลการค้าไม่น้อยกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยเสียเปรียบดุลการค้า และเป็นผู้นำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าว
ประเทศไทยนำเข้าหนังโคพอกในช่วงปี พ.ศ. 2555-2565 เฉลี่ย ปีละ 5,148.08 ตัน แต่ปริมาณนำเข้ามีอัตราการลดลงร้อยละ 4.63 ต่อปี เช่นเดียวกับการนำเข้าหนังโคดิบที่มีปริมาณเฉลี่ยปีละ 3,745.11 ตัน แต่มีอัตราการลดลงถึงร้อยละ 22.18 ต่อปี ในขณะที่การนำเข้าหนังโคพอกและตัดแต่งมีปริมาณเฉลี่ยปีละ 842.73 ตัน และมีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.19 ต่อปี รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 49

ตารางที่ 49 ปริมาณนำเข้าหนังโคดิบ หนังโคพอก หนังโคพอกและตัดแต่ง จากสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

พ.ศ.	ปริมาณนำเข้า(ตัน)		
	หนังโคพอก	หนังโคพอกและตัดแต่ง	หนังโคดิบ
2555	5,780.95	627.81	8,083.63
2556	6,655.35	429.83	7,457.59
2557	4,452.26	684.74	4,621.58
2558	6,321.60	831.15	3,233.37
2559	5,312.47	808.49	4,138.11
2560	6,436.19	1,038.89	6,483.56
2561	5,609.35	844.20	2,971.37
2562	4,071.43	854.52	1,519.29
2563	3,188.54	684.66	938.04

ตารางที่ 49 (ต่อ) ปริมาณนำเข้าหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ และตัดแต่ง จากสหภาพยุโรป
พ.ศ. 2555-2565

พ.ศ.	ปริมาณนำเข้า(ตัน)		
	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์
2564	2,632.42	1,287.85	1,234.86
2565	6,168.37	1,177.88	514.75
ค่าเฉลี่ย	5,148.08	842.73	3,745.11
อัตราการขยายตัว(ร้อยละต่อปี)	-4.63	7.19	-22.18

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร

หมายเหตุ :

หนังสือพิมพ์ เป็นสินค้าในพิกัดที่เริ่มต้นด้วย 4101

หนังสือพิมพ์ เป็นสินค้าในพิกัดที่เริ่มต้นด้วย 4104

หนังสือพิมพ์และตัดแต่ง เป็นสินค้าในพิกัดที่เริ่มต้นด้วย 4107

หนังสือพิมพ์ที่นำเข้าจากสหภาพยุโรป ในช่วงเวลาดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากประเทศเนเธอร์แลนด์เฉลี่ยปีละ 4,387.93 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.23 ของปริมาณนำเข้า ลำดับรองลงมาเป็นการนำเข้าจากประเทศอิตาลี ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 431.80 ตัน คิดเป็นร้อยละ 8.39 และลำดับที่ 3 เป็นการนำเข้าจากประเทศโปแลนด์ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย ปีละ 225.05 ตัน คิดเป็นร้อยละ 4.37 ในขณะที่การนำเข้าหนังสือพิมพ์มีแหล่งนำเข้าที่กระจายกว่า โดยนำเข้าจากอิตาลี ปริมาณเฉลี่ยปีละ 720.44 ตัน คิดเป็นร้อยละ 19.24 ลำดับรองลงมาเป็นการนำเข้าจากเยอรมนี ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 653.21 ตัน คิดเป็นร้อยละ 17.44 และลำดับที่สามเป็นการนำเข้าจากสเปน ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 445.59 ตัน คิดเป็นร้อยละ 11.90 สำหรับการนำเข้าหนังสือพิมพ์และตัดแต่ง โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 86.46 เป็นการนำเข้าจากประเทศอิตาลี รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 50

ตารางที่ 50 ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ และตัดแต่ง จากประเทศสมาชิก
สหภาพยุโรป ปี พ.ศ. 2555 – 2565

ประเทศ	ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ตันต่อปี)			ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ร้อยละ)		
	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์และตัดแต่ง	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์และตัดแต่ง
อิตาลี	720.44	431.80	728.66	19.24	8.39	86.46
สเปน	445.59	38.04	41.53	11.90	0.74	4.93
เยอรมนี	653.21	2.99	39.57	17.44	0.06	4.70
โปแลนด์	178.34	225.05	7.87	4.76	4.37	0.93
ฮังการี	4.23	4.05	7.81	0.11	0.08	0.93
ฝรั่งเศส	326.14	6.93	6.52	8.71	0.13	0.77
เนเธอร์แลนด์	605.13	4,387.93	3.49	16.16	85.23	0.41

ตารางที่ 50 (ต่อ) ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ และตัดแต่ง จากประเทศสมาชิก สหภาพยุโรป ปี พ.ศ. 2555 – 2565

ประเทศ	ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ต้นต่อปี)			ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ร้อยละ)		
	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์และตัดแต่ง	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์และตัดแต่ง
ออสเตรเลีย	1.67	0.48	2.29	0.04	0.01	0.27
เบลเยียม	139.93	0.01	2.19	3.74	0.00	0.26
โปรตุเกส	17.67	0.41	1.45	0.47	0.01	0.17
ลิทัวเนีย	18.77	0.01	0.49	0.50	0.00	0.06
เดนมาร์ก	1.72	4.36	0.31	0.05	0.08	0.04
สาธารณรัฐเช็ก	123.12	44.03	0.22	3.29	0.86	0.03
สวีเดน	10.01	0.00	0.17	0.27	0.00	0.02
เอสโตเนีย	-	2.01	0.09	-	0.04	0.01
สโลวาเกีย	13.79	0.00	0.03	0.37	0.00	0.00
บัลแกเรีย	2.09	-	0.01	0.06	-	0.00
โครเอเชีย	7.72	-	0.00	0.21	-	0.00
ฟินแลนด์	15.71	-	0.00	0.42	-	0.00
ไอร์แลนด์	437.07	0.00	0.00	11.67	0.00	0.00
กรีซ	2.22	-	0.00	0.06	-	0.00
ลัตเวีย	3.97	-	0.00	0.11	-	0.00
สโลวีเนีย	16.58	0.00	-	0.44	0.00	-
รวมทั้งสิ้น	3,745.11	5,148.08	842.73	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร

หมายเหตุ : ปริมาณนำเข้าเป็นปริมาณการนำเข้าเฉลี่ยในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565

6. สุกรและผลิตภัณฑ์

สินค้าสุกรและผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าที่ไทยขาดดุลการค้าในช่วงปีพ.ศ. 2555-2565 เฉลี่ยปีละ 331.42 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าส่วนอื่นที่บริโภคได้ ประกอบด้วย ตับ หนังสือสุกรบริโภค และเครื่องในส่วนอื่น ๆ รวมขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 550.02 ล้านบาท แต่ไทยส่งออกหนังสือสุกรฟอกและตัดแต่งเกินดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 360.90 ล้านบาท รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 44

ตารางที่ 51 ดุลการค้าสินค้าสุกรและผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565

รายการสินค้า	ดุลการค้า (ล้านบาท)	
	ผลรวมปี 2555-2565	เฉลี่ยต่อปี
ขนหมูและเศษขนหมู	-96.66	-8.79
เครื่องในที่บริโภคได้ของสุกร	-15.09	-1.37
ตับ	-1,966.56	-178.78
เนื้อสุกรแช่น้ำเกลือ	-12.31	-1.12
เนื้อสุกรติดกระดูกแช่น้ำเกลือ	-128.26	-11.66
เนื้อสุกรสดแช่เย็นจนแข็ง	-24.85	-2.26
เนื้อสุกรสดแช่เย็นแช่แข็ง	-78.96	-7.18
เนื้อสุกรสดหรือแช่เย็น	-0.01	0.00
มันหมู	-130.75	-11.89
สุกรทำพันธุ์	-831.55	-75.60
สุกรมีชีวิตทั่วไป	-0.01	0.00
ไส้ ฤๅกระเพาะ	-43.88	-3.99
หนังสุกรดิบ	-241.37	-21.94
หนังสุกรบริโภค	-1,678.46	-152.59
หนังสุกรฟอก	38.39	3.49
หนังสุกรฟอกและตัดแต่ง	3,969.88	360.90
อื่นๆที่บริโภคได้	-2,405.13	-218.65
รวมทั้งหมด	-3,645.58	-331.42

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร

หมายเหตุ :

1. ดุลการค้า คัดจาก มูลค่าการส่งออก หักด้วย มูลค่าการนำเข้า
2. ข้อมูลดุลการค้ามากกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยได้เปรียบดุลการค้า และเป็นผู้ส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าว
3. ข้อมูลดุลการค้าน้อยกว่าศูนย์ แสดงว่า ไทยเสียเปรียบดุลการค้า และเป็นผู้นำเข้าสินค้ากลุ่มดังกล่าว

ตารางที่ 52 ปริมาณนำเข้าหนังสือบริภค ตับ และส่วนอื่นของสุกรที่บริภคได้จากสหภาพยุโรป
พ.ศ. 2555 - 2565

พ.ศ.	ปริมาณนำเข้า(ตัน)		
	หนังสือบริภค	ตับ	อื่นๆที่บริภคได้
2555	5,548.63	645.96	5,893.39
2556	4,492.84	668.24	6,856.06
2557	6,469.93	4,882.75	13,698.10
2558	8,912.10	6,803.25	17,581.42
2559	11,349.98	10,862.33	15,436.64
2560	13,397.18	10,143.59	8,735.71
2561	11,025.41	8,518.51	8,176.58
2562	13,330.21	10,450.03	8,539.02
2563	9,359.16	8,070.36	7,781.49
2564	11,044.44	7,605.75	7,094.52
2565	13,001.22	10,452.92	6,296.66
ค่าเฉลี่ย	9,811.92	7,191.25	9,644.51
อัตราการขยายตัว(ร้อยละต่อปี)	9.26	26.40	- 2.96

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร

หมายเหตุ :

หนังสือบริภค เป็นสินค้าในพิกัด 02064900001 และ 02109920000

ตับ เป็นสินค้าในพิกัดที่เริ่มต้นด้วย 02064100000

ส่วนอื่นที่บริภคได้ เป็นสินค้าในพิกัด 02064900090

จากข้อมูลในตารางที่ 52 พบว่า ประเทศไทยนำเข้าหนังสือบริภคได้เฉลี่ยปีละ 9,811.92 ตัน และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.26 ต่อปี ส่วนการนำเข้าส่วนอื่นที่บริภคได้ของสุกร ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 9,644.51 ตัน อัตราลดลงร้อยละ 2.96 ต่อปี ในขณะที่ตับสุกรมีปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 7,191.25 ตัน อัตรานำเข้าขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.40 ต่อปี

ตารางที่ 53 ปริมาณนำเข้าดับ หนังสือกรบริโภคและส่วนอื่นที่บริโภคได้ รายประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เฉลี่ยช่วงปีพ.ศ. 2555-2565

ประเทศ	ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยต้นต่อปี			ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย(ร้อยละ)		
	ดับ	หนังสือกร บริโภค	อื่นๆที่ บริโภคได้	ดับ	หนังสือกร บริโภค	อื่นๆที่ บริโภคได้
เยอรมนี	5,413.04	1,324.06	3,656.87	75.27	13.49	37.92
อิตาลี	5.92	2,922.26	2,134.81	0.08	29.78	22.14
เนเธอร์แลนด์	964.51	3,205.11	1,441.57	13.41	32.67	14.95
สเปน	362.08	764.71	968.78	5.04	7.79	10.04
เดนมาร์ก	410.08	406.99	901.71	5.70	4.15	9.35
เบลเยียม	21.46	797.23	453.08	0.30	8.13	4.70
สวีเดน	0.00	88.08	29.61	0.00	0.90	0.31
โปแลนด์	2.45	4.43	26.17	0.03	0.05	0.27
ฝรั่งเศส	-	280.97	20.35	-	2.86	0.21
โปรตุเกส	-	-	4.66	-	-	0.05
ฟินแลนด์	11.70	13.65	2.34	0.16	0.14	0.02
ไอร์แลนด์	-	2.36	2.27	-	0.02	0.02
สโลวีเนีย	-	-	2.09	-	-	0.02
ลิทัวเนีย	-	-	0.18	-	-	0.00
ออสเตรีย	-	2.06	-	-	0.02	-
รวมทั้งหมด	7,191.25	9,811.92	9,644.51	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลกรมศุลกากร

หมายเหตุ : ปริมาณนำเข้าเป็นปริมาณการนำเข้าเฉลี่ยในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565

จากข้อมูลในตารางที่ 53 ประเทศไทยนำเข้าหนังสือกรบริโภคได้จากประเทศเนเธอร์แลนด์ ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 3,205.11 ตัน คิดเป็นร้อยละ 32.67 รองลงมาเป็นการนำเข้าจากอิตาลี ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 2,922.26 ตัน คิดเป็นร้อยละ 29.78 และลำดับที่สามเป็นการนำเข้าจากเยอรมนี ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 1,324.06 ตัน คิดเป็นร้อยละ 13.49 สำหรับการนำเข้าส่วนอื่นที่บริโภคได้ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากประเทศเยอรมนี ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 3,656.87 ตัน คิดเป็นร้อยละ 37.92 รองลงมาเป็นการนำเข้าจากอิตาลีปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 2,134.81 ตัน คิดเป็นร้อยละ 22.14 และลำดับที่สามเป็นการนำเข้าจากประเทศเนเธอร์แลนด์ ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 1,441.57 ตัน คิดเป็นร้อยละ 14.95 ส่วนการนำเข้าดับจากสหภาพยุโรป พบว่าส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากประเทศเยอรมนี สัดส่วนสูงถึงร้อยละ 75.27

ปริมาณการค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศที่ทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีในเอเชีย

จากรายงานข้อตกลงทางการค้าของสหภาพยุโรป พบว่า ข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement) ที่มีผลบังคับใช้แล้ว ทำกับ 3 ประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ (มีผลบังคับใช้ พ.ศ. 2558) สิงคโปร์ (มีผลบังคับใช้ พ.ศ. 2562) และ เวียดนาม (มีผลบังคับใช้ พ.ศ. 2563) โดยมีรายงานข้อมูลภาพรวมการค้ากับทั้งสามประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2561 – 2565 ดังนี้

ประเทศเกาหลีใต้

มูลค่าการค้าระหว่างเกาหลีใต้กับสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นจากปีละ 89,805.51 ล้านยูโร เป็น ปีละ 131,924.32 ล้านยูโร แต่ขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าเพิ่มสูงกว่ามูลค่าการส่งออก โดยมูลค่าการค้าเทียบกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรป พบว่า มูลค่าการค้าระหว่างเกาหลีใต้กับสหภาพยุโรป เป็น ร้อยละ 2.4 ในปี 2565 แต่ถ้าเทียบมูลค่าการค้ากับโลก พบว่ามีสัดส่วนเป็นร้อยละ 9.6 ในปี 2565 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 54

ตารางที่ 54 มูลค่าการค้าสินค้าระหว่างสหภาพยุโรปและเกาหลีใต้ ปี พ.ศ. 2561-2565

รายการ	2561	2562	2563	2564	2565
1. มูลค่าการค้าระหว่างเกาหลีใต้กับสหภาพยุโรป(ล้านยูโร)					
มูลค่านำเข้า	46,056.05	47,448.00	44,218.28	55,498.56	71,777.24
มูลค่าส่งออก	43,749.46	43,369.01	45,310.06	51,834.60	60,147.08
มูลค่าทั้งหมด	89,805.51	90,817.01	89,528.34	107,333.16	131,924.32
ดุลการค้า	-2,306.59	-4,078.99	1,091.78	-3,663.96	-11,630.16
2. สัดส่วนเทียบกับของประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรป					
มูลค่านำเข้า	2.4%	2.4%	2.6%	2.6%	2.4%
มูลค่าส่งออก	2.1%	2.0%	2.3%	2.4%	2.3%
มูลค่าทั้งหมด	2.3%	2.2%	2.5%	2.5%	2.4%
3. สัดส่วนเทียบกับโลก					
มูลค่านำเข้า	10.4%	10.3%	11.8%	10.7%	9.3%
มูลค่าส่งออก	8.5%	8.7%	9.3%	9.9%	10.0%
มูลค่าทั้งหมด	9.4%	9.5%	10.5%	10.3%	9.6%

ที่มา : คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรป(2566)

หากพิจารณาตามโครงสร้างสินค้าที่สหภาพยุโรปค้าขายกับเกาหลีใต้ พบว่า ในปี พ.ศ. 2565 สหภาพยุโรปได้เปรียบดุลการค้าสินค้าเกษตรมูลค่า 4.27 พันล้านยูโร แต่ขาดดุลการค้าสินค้าไม่ใช่สินค้าเกษตรมูลค่า 15.90 พันล้านยูโร โดยการค้าสินค้าที่ไม่ใช่สินค้าเกษตรมีมูลค่ารวมเป็น 126.97 พันล้านยูโร เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.13 จากปี พ.ศ. 2564 ในขณะที่การค้าสินค้าเกษตรมีมูลค่ารวมเป็น 4.95 พันล้านยูโร และเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.60 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 55

ตารางที่ 55 มูลค่าการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับเกาหลีใต้จำแนกตามประเภทสินค้า

รายการ	มูลค่าการค้ากับเกาหลีใต้(พันล้านยูโร)			มูลค่าการค้ากับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพ (พันล้านยูโร)		
	2564	2565	การเปลี่ยนแปลง	2564	2565	การเปลี่ยนแปลง
1. สินค้าทั้งหมด						
นำเข้า	55.50	71.78	29.33%	2,125.96	3,004.37	41.32%
ส่งออก	51.83	60.15	16.04%	2,181.00	2,572.27	17.94%
รวม	107.33	131.92	22.91%	4,306.97	5,576.64	29.48%
ดุลการค้า	-3.66	-11.63		55.04	-432.10	
2. สินค้าเกษตร						
นำเข้า	0.27	0.34	26.59%	130.20	171.86	32.00%
ส่งออก	3.94	4.61	16.98%	198.19	229.48	15.79%
รวม	4.21	4.95	17.60%	328.39	401.35	22.22%
ดุลการค้า	3.67	4.27		67.99	57.62	
3. สินค้าที่ไม่ใช่สินค้าเกษตร(Non-Agricultural products)						
นำเข้า	55.23	71.44	29.35%	1,995.76	2,832.51	41.93%
ส่งออก	47.89	55.54	15.96%	1,982.81	2,342.79	18.15%
รวม	103.12	126.97	23.13%	3,978.57	5,175.29	30.08%
ดุลการค้า	-7.33	-15.90		-12.95	-489.72	

ที่มา : คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรป(2566)

ประเทศสิงคโปร์

มูลค่าการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับเกาหลีใต้เพิ่มขึ้นจากปีละ 50,667 ล้านยูโร เป็น ปีละ 52,410 ล้านยูโร แต่เกินดุลการค้าตลอด ปริมาณการค้าดังกล่าวในปี 2565 หากเทียบกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรป มีสัดส่วนการค้าเพียงร้อยละ 1 แต่ถ้าเปรียบเทียบกับขนาดการค้ากับโลก พบว่ามีสัดส่วนการค้าเป็นร้อยละ 8 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 49

ตารางที่ 56 มูลค่าการค้าสินค้าระหว่างสหภาพยุโรปและสิงคโปร์ ปี พ.ศ. 2561-2565

รายการ	2561	2562	2563	2564	2565
1. มูลค่าการค้าระหว่างสิงคโปร์กับสหภาพยุโรป(ล้านยูโร)					
มูลค่านำเข้า	19,422	17,994	16,936	15,708	20,723
มูลค่าส่งออก	31,245	28,895	24,123	27,362	31,687
มูลค่าทั้งหมด	50,667	46,888	41,059	43,070	52,410
ดุลการค้า	11,823	10,901	7,187	11,654	10,963
2. สัดส่วนเทียบกับของประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรป					
มูลค่านำเข้า	1.0%	0.9%	1.0%	0.7%	0.7%
มูลค่าส่งออก	1.5%	1.4%	1.2%	1.3%	1.2%
มูลค่าทั้งหมด	1.3%	1.2%	1.1%	1.0%	0.9%
3. สัดส่วนเทียบกับโลก					
มูลค่านำเข้า	10.9%	10.6%	10.4%	9.1%	9.0%
มูลค่าส่งออก	8.0%	7.8%	8.1%	7.5%	7.7%
มูลค่าทั้งหมด	9.4%	9.2%	9.2%	8.3%	8.4%

ที่มา : คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรป(2566)

มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรที่สหภาพยุโรปค้าขายกับสิงคโปร์ พบว่า ในปี 2565 สหภาพยุโรปเกินดุลการค้ามูลค่า 2.04 พันล้านยูโร และเกินดุลการค้าสินค้าที่ไม่ใช่เกษตรมูลค่า 8.93 พันล้านยูโร ทั้งนี้มูลค่าการค้าสินค้าที่ไม่ใช่เกษตรเป็น 50.03 พันล้านยูโรและเพิ่มขึ้นจากปี 2564 คิดเป็นร้อยละ 22.10 ในขณะที่มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเป็น 2.38 พันล้านยูโร และเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.68 จากปี 2564 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 57

ตารางที่ 57 มูลค่าการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับสิงคโปร์จำแนกตามประเภทสินค้า

รายการ	มูลค่าการค้ากับสิงคโปร์ (พันล้านยูโร)			มูลค่าการค้ากับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก สหภาพ(พันล้านยูโร)		
	2564	2565	การ เปลี่ยนแปลง	2564	2565	การ เปลี่ยนแปลง
1. สินค้าทั้งหมด						
นำเข้า	15.71	20.72	31.93%	2,125.96	3,004.37	41.32%
ส่งออก	27.36	31.69	15.81%	2,181.00	2,572.27	17.94%
รวม	43.07	52.41	21.69%	4,306.97	5,576.64	29.48%
ดุลการค้า	11.65	10.96	0.00%	55.04	-432.10	
2. สินค้าเกษตร						
นำเข้า	0.14	0.17	25.39%	130.20	171.86	32.00%
ส่งออก	1.96	2.21	12.87%	198.19	229.48	15.79%
รวม	2.09	2.38	13.68%	328.39	401.35	22.22%
ดุลการค้า	1.82	2.04		67.99	57.62	
3. สินค้าที่ไม่ใช่สินค้าเกษตร(Non-Agricultural products)						
นำเข้า	15.57	20.55	31.99%	1,995.76	2,832.51	41.93%
ส่งออก	25.41	29.48	16.03%	1,982.81	2,342.79	18.15%
รวม	40.98	50.03	22.10%	3,978.57	5,175.29	30.08%
ดุลการค้า	9.83	8.93		-12.95	-489.72	

ที่มา : คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรป(2565

ประเทศเวียดนาม

ในช่วงปี พ.ศ. 2561-2565 พบว่า มูลค่าการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับเวียดนามเพิ่มขึ้นจากปีละ 42.88 พันล้านยูโร เป็น ปีละ 64.21 พันล้านยูโร แต่ขาดดุลการค้าตลอด ปริมาณการค้าดังกล่าวในปี 2565 หากเทียบกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรป มีสัดส่วนการค้าเพียงร้อยละ 1.2 แต่ถ้าเปรียบเทียบกับขนาดการค้ากับโลก พบว่ามีสัดส่วนการค้าเป็นร้อยละ 8.6 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 58

ตารางที่ 58 มูลค่าการค้าสินค้าระหว่างสหภาพยุโรปและเวียดนาม ปี พ.ศ. 2561-2565

รายการ	2561	2562	2563	2564	2565
1. มูลค่าการค้าระหว่างเวียดนามกับสหภาพยุโรป(พันล้านยูโร)					
มูลค่านำเข้า	32.48	34.51	34.54	38.55	51.51
มูลค่าส่งออก	10.40	11.10	8.77	10.65	12.70
มูลค่าทั้งหมด	42.88	45.61	43.32	49.19	64.21
ดุลการค้า	-22.08	-23.41	- 25.77	-27.90	-38.81
2. สัดส่วนเทียบกับของประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรป					
มูลค่านำเข้า	1.7%	1.8%	2.0%	1.8%	1.7%
มูลค่าส่งออก	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%
มูลค่าทั้งหมด	1.1%	1.1%	1.2%	1.1%	1.2%
3. สัดส่วนเทียบกับโลก					
มูลค่านำเข้า	5.6%	5.6%	5.7%	5.2%	4.3%
มูลค่าส่งออก	15.1%	13.8%	12.4%	12.2%	12.9%
มูลค่าทั้งหมด	10.4%	9.8%	9.2%	8.7%	8.6%

ที่มา : คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรป(2566)

มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรที่สหภาพยุโรปค้าขายกับเวียดนาม พบว่า ในปี 2565 สหภาพยุโรปขาดดุลการค้ามูลค่า 38.81 พันล้านยูโร และขาดดุลการค้าสินค้าที่ไม่ใช่เกษตรมูลค่า 36.63 พันล้านยูโร ทั้งนี้มูลค่าการค้าสินค้าที่ไม่ใช่เกษตรเป็น 59.41 พันล้านยูโรและมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2564 คิดเป็นร้อยละ 29.91 ในขณะที่มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเป็น 4.80 พันล้านยูโร และมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.70 รายละเอียดตามข้อมูลในตารางที่ 59

ตารางที่ 59 มูลค่าการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับเวียดนามจำแนกตามประเภทสินค้า

รายการ	มูลค่าการค้ากับเวียดนาม(พันล้านยูโร)			มูลค่าการค้ากับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพ(พันล้านยูโร)		
	2564	2565	การเปลี่ยนแปลง	2564	2565	การเปลี่ยนแปลง
1. สินค้าทั้งหมด						
นำเข้า	38.55	51.51	33.63%	2,125.96	3,004.37	41.32%
ส่งออก	10.65	12.70	19.30%	2,181.00	2,572.27	17.94%
รวม	49.19	64.21	30.53%	4,306.97	5,576.64	29.48%
ดุลการค้า	- 27.90	- 38.81	0.00%	55.04	-432.10	
2. สินค้าเกษตร						
นำเข้า	2.23	3.49	56.08%	130.20	171.86	32.00%
ส่งออก	1.23	1.31	6.98%	198.19	229.48	15.79%
รวม	3.46	4.80	38.70%	328.39	401.35	22.22%
ดุลการค้า	-1.01	-2.18		67.99	57.62	
3. สินค้าที่ไม่ใช่สินค้าเกษตร(Non-Agricultural products)						
นำเข้า	36.31	48.02	32.25%	1,995.76	2,832.51	41.93%
ส่งออก	9.42	11.39	20.90%	1,982.81	2,342.79	18.15%
รวม	45.73	59.41	29.91%	3,978.57	5,175.29	30.08%
ดุลการค้า	- 26.89	- 36.63		-12.95	-489.72	

ที่มา : คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรป(2566)

นโยบายเกษตรร่วมของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2566-2570

จากข้อมูลของคณะกรรมการร่วมสหภาพยุโรป นโยบายเกษตรร่วม(Common Agricultural Policy) ในช่วงปี พ.ศ. 2566-2570 กำหนดแผนปฏิบัติการที่มีวัตถุประสงค์สำคัญเน้นในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และเป้าหมายทางเศรษฐกิจ เพื่อให้แต่ละประเทศกำหนดแนวทางแผนปฏิบัติการให้ครอบคลุมใน 10 ข้อ ประกอบด้วย เพื่อสร้างรายได้ที่เป็นธรรมกับเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพื่อปรับปรุงมูลค่าเพิ่มของเกษตรกรที่ได้รับจากห่วงโซ่อาหาร รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ใส่ใจ สิ่งแวดล้อม รักษาภูมิสถาปัตยกรรมและความหลากหลายทางชีวภาพ สนับสนุนอาชีพเกษตรกร พัฒนาชนบท ความปลอดภัยด้านอาหาร และ การใช้ความรู้และนวัตกรรม ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปทั้ง 27 ประเทศ มีแผนปฏิบัติการนโยบายเกษตรร่วมประเทศละ 1 ฉบับ ยกเว้นเบลเยียมที่มี 2 ฉบับ

จากเอกสารบทสรุปแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายเกษตรร่วม พ.ศ. 2566-2570 ที่รายงาน คณะกรรมการร่วมสหภาพยุโรป เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 พบว่า กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำฟาร์มและพื้นที่ชนบท เป็น 307 พันล้านยูโร ผ่านกองทุนสำคัญ ได้แก่ European Agricultural Guarantee Fund (EAGF) และ European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) ซึ่งใช้วิธีการจ่ายโดยตรง(direct payment) และ การแทรกแซง(intervention) เพื่อสร้างตลาดที่มีเสถียรภาพและสนับสนุนการพัฒนาชนบท ครอบคลุมการใช้เงินกองทุนฯ เน้นดูแลด้าน สิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพสัตว์ โดยการใช้งบประมาณที่ได้จากการจ่ายโดยตรงอย่างน้อยร้อยละ 25 เป็นการใช้จ่ายสำหรับโครงการด้านสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับการใช้จ่ายของกองทุน EAFRD อย่างน้อยร้อยละ 35 นอกจากนี้กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายใต้นโยบายเกษตรร่วม คาดว่าจะใช้เงินกองทุนร้อยละ 40 เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของนโยบายเกษตรร่วมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

นโยบายเกษตรร่วมสนับสนุนภาคเกษตรของสหภาพยุโรป โดยการสร้างรูปแบบการทำฟาร์มที่ยั่งยืน ในขณะที่เดียวกันมีการสนับสนุนรายได้เกษตรกรเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้วยภาคเกษตรต้องเผชิญกับความเสียหายจากสภาพอากาศที่แปรปรวน และความขัดแย้งทางภูมิศาสตร์ที่เกิดขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาคปศุสัตว์ พบว่า แผนปฏิบัติการนโยบายเกษตรร่วมให้การสนับสนุนระบบการผลิตปศุสัตว์แบบดั้งเดิม(extensive livestock systems) เพื่อรักษาภูมิสถาปัตยกรรมแบบเดิม และรักษาระดับสต็อกคาร์บอนจากการเลี้ยงสัตว์ ในขณะเดียวกันได้ปรับปรุงระบบการให้อาหาร เพื่อลดการปล่อยก๊าซมีเทนจากสัตว์เคี้ยวเอื้อง โดยสนับสนุนการลงทุนเพื่อปรับปรุงระบบการจัดการของเสีย อุปกรณ์ในฟาร์มที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการปล่อยก๊าซ รวมทั้งถังหมักไร้อากาศแบบปิด(anaerobic digester) รวมทั้งสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ กำหนดเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซมีเทนเป็น ร้อยละ 2.4 ของจำนวนปศุสัตว์ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับด้านสวัสดิภาพสัตว์ (animal welfare) กำหนดเป้าหมายสนับสนุนร้อยละ 23 ของจำนวนปศุสัตว์ ใช้งบประมาณอย่างน้อย 6.3 ล้านล้านยูโร เพื่อลงทุนในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม โรงเรือน โดยแนะนำการไม่ตัดหางลูกสุกรขุน และการเลี้ยงไก่แบบไม่ใช้กรง รวมทั้งสนับสนุนการเลี้ยงโคเนื้อ โคนมและลูกโคเนื้อ แบบปล่อยแทะเล็มหญ้า เพื่อลดการใช้ยาปฏิชีวนะ

เพื่อสนับสนุนภารกิจ Green Deal ของสหภาพยุโรป ในแผนปฏิบัติการนโยบายเกษตรร่วมยังคงให้การสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ กำหนดเป้าหมาย ในปี พ.ศ. 2570 จะมีพื้นที่เกษตรอินทรีย์ร้อยละ 10 ของพื้นที่เกษตรทั้งหมดของสหภาพยุโรป รวมทั้งการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management) เพื่อลดการใช้สารเคมีซึ่งกำหนดเป้าหมายลดการใช้สารเคมีเพื่อปราบศัตรูพืชร้อยละ 50

ในปี พ.ศ. 2573 นอกจากนั้นยังกำหนดแนวทางการจัดการดินเพื่อลดการสูญเสียของธาตุอาหารในดิน กำหนดพื้นที่เป้าหมายเป็นร้อยละ 15 ของพื้นที่เกษตรทั้งหมดของสหภาพยุโรป และเพิ่มความหลากหลายทางภูมิสถาปัตยกรรม กำหนดความหลากหลายการทำเกษตรเป็นร้อยละ 10 ของพื้นที่เกษตรในปี พ.ศ. 2573

จากเอกสารรายงานหัวข้อ Mapping and Analysis of CAP Strategic Plan Assessment of Joint Effort for 2023 to 2027 พบว่า กรอบวงเงินงบประมาณ 307 พันล้านยูโร เป็นงบประมาณของสหภาพยุโรป 264 ล้านยูโร และ กองทุนประจำชาติ(National Fund) 43 ล้านบาท กำหนดรูปแบบการใช้งบประมาณตามประเภทของการแทรกแซงซึ่งมี 3 รูปแบบคือ การจ่ายโดยตรง(direct payment) การพัฒนาชนบท(Rural Development) และ การสนับสนุนเฉพาะส่วน(Sectoral Support) ทั้งนี้การจ่ายโดยตรงมีสัดส่วนมากที่สุดเป็นร้อยละ 62 รองลงมาเป็นการพัฒนาชนบท ร้อยละ 35 และ การสนับสนุนเฉพาะส่วนร้อยละ 3 นอกจากนั้น รายงานฉบับดังกล่าวยังระบุว่า การจัดสรรงบประมาณที่เป็นการจ่ายโดยตรง เป็นการนำไปใช้เพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนรายได้ขั้นพื้นฐาน(BISS : Basic Income Support) ร้อยละ 51 โครงการด้านสิ่งแวดล้อม(Eco-Schemes) ซึ่งเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ สิ่งแวดล้อมและสวัสดิภาพสัตว์ ร้อยละ 24 โครงการสนับสนุนรายได้(Coupled Income Support) ร้อยละ 12 โครงการชดเชยรายได้สำหรับฟาร์มขนาดเล็กและกลาง (Compensatory Redistributive Income Support) ร้อยละ 11 โครงการสนับสนุนรายได้เสริมให้เกษตรกรรุ่นใหม่(Complementary Income Support for young farmer) ร้อยละ 2

(อ้างอิงจาก <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/80d12120-89bc-11ee-99ba-01aa75ed71a1/language-en>)

นโยบายเกษตรของไทยภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570

ในแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570 กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 6 ประเด็น ได้แก่ เพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้เพียงพอและทั่วถึง บริการจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และ สร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากให้สามารถพึ่งตนเองและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ดังนี้ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4.5 ต่อปี ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 90 ภายในปี 2570 รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนไม่ต่ำกว่า 537,000 บาทต่อครัวเรือน ภายในปี 2570 ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม 2.376 ล้านครัวเรือน ภายในปี 2570 พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า 10 ล้านไร่ ภายในปี 2570 และลดการเผาในพื้นที่เกษตร จำนวน 1,470,000 ไร่ ภายในปี 2570

การพัฒนาด้านการเกษตรภายใต้แผนปฏิบัติการฯ กำหนดประเด็นการพัฒนาไว้ทั้งหมด 4 ประเด็น ดังนี้

1. **การยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่**
กำหนดแนวทางการพัฒนา เริ่มจากการเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการ

ประกอบอาชีพเกษตรกรรม สร้างและพัฒนากำลังคนคุณภาพในภาคเกษตร สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

2. **การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง** กำหนดแนวทางการพัฒนาเริ่มจากการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน การพัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง โดยส่งเสริมการผลิต การแปรรูปและการบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐานและสร้างความปลอดภัยตลอดโซ่อุปทาน การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร โดยอาศัยข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพ การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนของตนเองให้เข้มแข็ง

3. **การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร** กำหนดแนวทางการพัฒนาเริ่มจากการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรโดยพัฒนาเทคโนโลยีทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล สนับสนุนการเข้าถึงที่ดิน ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต การจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งด้านการจัดหา การใช้และการอนุรักษ์ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร รวมถึงการตลาดสำหรับสินค้าคาร์บอนต่ำ

4. **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร** กำหนดแนวทางการพัฒนาเริ่มจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เกษตร การสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร

ผลกระทบทางเศรษฐกิจกรณีเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ ภายใต้กรอบการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป

ด้วยการเปิดการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป อยู่ในขั้นตอนการฟื้นเจรจา การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ ในทางทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ การเปิดการค้าเสรี จะเกิดการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต การเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการ จากประเทศที่มีประสิทธิภาพการผลิต ต้นทุนต่ำ ราคาถูกกว่า มายังประเทศที่มีประสิทธิภาพการผลิตที่ต่ำกว่า ต้นทุนสูงกว่า และ ราคาแพงกว่า ที่ผ่านมามีปริมาณการค้าสินค้าปศุสัตว์ระหว่างไทยและสหภาพยุโรป เป็นการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิก ตามกติกาการค้าโลก ที่ใช้ทั้งมาตรการทั้งภาษีและมาตรการด้านสุขอนามัย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นหลัก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า สหภาพยุโรปเป็นผู้ผลิตและผู้ค้าสำคัญของสินค้าปศุสัตว์ในตลาดโลก โดยเฉพาะ สุกร และ ผลิตภัณฑ์นม ในขณะที่การค้าโคเนื้อและผลิตภัณฑ์มีทิศทางลดลง จากข้อกั่วงวลในเรื่องสิ่งแวดล้อม ที่ต้องใช้พื้นที่ในการผลิตอาหารหยาบเลี้ยงโคและส่งผลกระทบต่อการใช้พื้นที่ป่า ประกอบกับข้อกั่วงวลเรื่องการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากมีเทนที่โคเนื้อ

จากข้อมูลในตารางที่ 9 อุปสงค์เนื้อสุกรของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 – 2565 พบว่าสัดส่วนปริมาณการส่งออกเนื้อสุกรของสหภาพยุโรปเทียบกับโลก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็น 0.80 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 การส่งออกเนื้อสุกรของสหภาพยุโรปมีความสำคัญเพิ่มขึ้น มีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้น ในขณะที่สัดส่วนการบริโภคในประเทศเทียบกับโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็น -0.54 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตลาดในประเทศของสหภาพยุโรปเทียบกับโลกมีความสำคัญลดลง ประกอบกับข้อมูลในตารางที่ 25 ประเทศที่เป็นแหล่งผลิตเนื้อสุกรสำคัญของสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 – 2565 ได้แก่ สเปน เยอรมนี ฝรั่งเศส ตามลำดับ โดยปริมาณการผลิตเนื้อสุกรเฉลี่ยเป็น 4.30 ล้านตัน 5.29 ล้านตัน และ 2.18 ล้านตัน ตามลำดับ และทั้งสามประเทศดังกล่าว แรงจูงใจงานเข้าตลาดเนื้อสุกรมายังประเทศไทย โดยสเปนเป็นประเทศแรกที่ไทยการพิจารณานำเข้าเนื้อสุกร เป็นรายโรงงาน ส่วนประเทศเยอรมนีและฝรั่งเศส อยู่ในระหว่างดำเนินการ ในขณะที่ประเทศที่ต้องประสบกับปัญหาราคาเนื้อสุกรในตลาดไม่สะท้อนต้นทุนการผลิต โดยกลุ่มวิจัยเศรษฐกิจการปศุสัตว์ รายงานราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ซึ่งเป็นราคาประกาศของสมาคมผู้เลี้ยงสุกรทุกภาค ปี 2566 ราคาเฉลี่ย กิโลกรัมละ 76.58 บาท ในขณะที่ต้นทุนการผลิตสุกรเป็นกิโลกรัมละ 87.59 บาท ดังนั้น เกษตรกรจะขาดทุนเฉลี่ยกิโลกรัมละ 11.01 บาท ดังนั้น หากมีการเปิดเสรีการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับไทย จะกระทบต่อการผลิตสุกรในประเทศเป็นอย่างมาก เพราะปริมาณเนื้อสุกรจะเข้าตลาดเพิ่มขึ้น

ในส่วนสินค้าผลิตภัณฑ์นม ประเทศไทยเป็นผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ ได้แก่ นมผงขาดมันเนย นมผงเต็มมันเนย เนยสด และ เนยแข็ง เป็นต้น ในขณะที่สหภาพยุโรปเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้ค้ารายสำคัญในตลาดโลก จากข้อมูลในตารางที่ 15 อุปสงค์เนย ของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 – 2565 พบว่าสัดส่วนปริมาณส่งออกเนยของสหภาพยุโรปเทียบกับโลกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.80 อธิบายได้ว่าการส่งออกเนยของสหภาพยุโรปในตลาดโลก มีความสำคัญเพิ่มขึ้น มีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้น สำหรับสินค้าเนยแข็ง จากข้อมูลในตารางที่ 17 อุปสงค์เนยแข็งของโลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555 – 2565 พบว่าสัดส่วนการส่งออกเนยแข็งของสหภาพยุโรปเทียบกับตลาดโลก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.64 แสดงว่ามีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้น ในขณะที่สินค้านมผงเต็มมันเนย มีส่วนแบ่งการตลาดที่ลดลง ตามข้อมูลในตารางที่ 19 อุปสงค์นมผงเต็มมันเนยของโลกและสหภาพยุโรปฯ ซึ่งพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สัดส่วนการส่งออกสหภาพยุโรปเทียบกับโลก ที่มีค่า -0.80 และ นมผงขาดมันเนย มีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้น ตามข้อมูลในตารางที่ 21 อุปสงค์นมผงขาดมันเนย ของโลกและสหภาพยุโรป ฯ พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สัดส่วนการส่งออกสหภาพยุโรปเทียบกับโลก ที่มีค่า 0.42 จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น คาดการณ์ว่าหากมีการเปิดเสรีการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับไทย จะกระทบกับตลาดเนย ตลาดเนยแข็ง ตลาดนมผงขาดมันเนย ของไทย ที่เดิมมีนิวซีแลนด์เป็นผู้นำการตลาด และหากพฤติกรรมของผู้บริโภคไทยเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่ดื่มนมพร้อมดื่มผลิตจากโคนมในประเทศเป็นหลัก เป็นการบริโภคผลิตภัณฑ์นมเพิ่มขึ้น จะส่งผลกระทบต่อให้การบริโภคนมพร้อมดื่มลดลง

สำหรับสินค้าเนื้อไก่ สหภาพยุโรปใช้ระบบโควตาในการเปิดตลาดเนื้อไก่ให้ไทย รายการไก่หมักเกลือ จำนวน 81,968 ตัน เนื้อไก่ปรุงสุก จำนวน 53,866 ตัน เนื้อไก่แปรรูป ชนิดมีเนื้อไกร้อยละ 25-57 จำนวน 2,435 ตัน และ เนื้อไก่แปรรูป ชนิดมีเนื้อไกร้อยละ 25 จำนวน 1,940 ตัน จากข้อมูลในตารางที่ 10 ปริมาณอุปทานเนื้อไก่โลกและสหภาพยุโรป พ.ศ. 2555-2565 ผลผลิตเนื้อไก่ของสหภาพยุโรปมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.79 อธิบายได้ว่า ในช่วงเวลาดังกล่าว ผลผลิตเนื้อไก่ของสหภาพยุโรป

ปรับเพิ่มขึ้น คาดว่าหากมีการเปิดเสรีการค้า ปริมาณโคเวตาเนื้อไก่สำหรับไทยจะไม่เปลี่ยนแปลง แต่หากสามารถกระจายกลไกระบบโคเวตาเนื้อไก่ คาดว่าประเทศไทยจะมีส่วนแบ่งการตลาดเนื้อไก่ปปรุงสุกเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังมีสินค้าประเภทอาหารสุนัขและแมว ซึ่งประเทศไทยส่งออกไปสหภาพยุโรป เพิ่มขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 ร้อยละ 15.56 ตามข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 40 ปริมาณและมูลค่า การส่งออกอาหารสุนัขหรือแมวของไทยไปสหภาพยุโรปฯ หากมีการเปิดตลาดเพิ่มขึ้นจะเป็นโอกาสให้อาหารสุนัขและแมวเข้าตลาดเพิ่มขึ้น นอกจากนั้น คาดว่าจะเป็นผลดีกับธุรกิจอาหารสัตว์ที่จะมีกากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์เพิ่มขึ้น จากการเปิดตลาด และทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง มีความสามารถในการแข่งขันด้านราคาอาหารสัตว์เลี้ยงเพิ่มขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปราย และ ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลภาพรวมด้านการผลิตการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของโลกและสหภาพยุโรปซึ่งประกอบด้วยสินค้าปศุสัตว์สำคัญ ได้แก่ โคเนื้อและเนื้อโค สุกรและเนื้อสุกร เนื้อไก่ นมและผลิตภัณฑ์นม รายงานโดยกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา รวมทั้งข้อมูลภาพรวมด้านการผลิต การตลาดสินค้าปศุสัตว์ของไทย ในช่วงปีพ.ศ. 2555 – 2565 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อทราบปริมาณการผลิตโดยเฉลี่ยต่อปีในช่วงเวลาดังกล่าว รวมทั้งสัดส่วนปริมาณเทียบกับตลาดโลก ซึ่งทำให้ทราบความสำคัญของสินค้าที่สหภาพยุโรปผลิตและทำการค้าในตลาดโลก และอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการผลิต การตลาด ที่เกิดขึ้นของสินค้าในช่วงเวลาดังกล่าวซึ่งแสดงถึงศักยภาพการเติบโตของสินค้านอกจากนั้นยังมีการศึกษาข้อมูลภาพรวมการค้าระหว่างประเทศทั้งการนำเข้าและการส่งออกในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อทราบสถานะทางการค้าของทั้งสองประเทศว่าภาพรวมการค้าเป็นแบบเกินดุลหรือขาดดุลการค้า ศึกษาโครงสร้างการค้าสินค้า เพื่อทราบสัดส่วนปริมาณการค้าสินค้าเกษตร ตลอดจนศึกษาข้อมูลการค้าสุทธิ สินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป เป็นรายประเทศ ซึ่งทำให้ทราบผลการค้าว่าสินค้าสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ รวมทั้ง อาหารสัตว์ เป็นสินค้าที่ไทยได้ดุลการค้ากับสหภาพยุโรป ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement) ของทั้งสองประเทศซึ่งอยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาผลการศึกษาเป็น ดังนี้

ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์สำคัญของสหภาพยุโรป

1. สินค้าโคเนื้อและเนื้อโค พบว่า อุปทานและอุปสงค์โคเนื้อของโลกเฉลี่ยต่อปีเป็น 1,224 ล้านตัวปรับตัวลดลงในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา อุปทานโคเนื้อของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 108 ล้านตัว คิดเป็นร้อยละ 9 ของโลก ปรับลดลงอย่างชัดเจนและต่อเนื่องในช่วงเวลาเดียวกัน ด้านอุปทานและอุปสงค์เนื้อโคและลูกโคของโลกเฉลี่ยปีละ 66.29 ล้านตัน ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากความต้องการบริโภคในประเทศที่เป็นอุปสงค์ส่วนใหญ่ปรับเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับปริมาณการส่งออกเนื้อโคที่เป็นอุปสงค์รองปรับเพิ่มขึ้นเช่นกัน ในขณะที่สหภาพยุโรปมีอุปทานและอุปสงค์เนื้อโค เฉลี่ยปีละ 7.53 ล้านตัน ปรับลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว โดยอุปทานเนื้อโคของสหภาพยุโรปคิดเป็นร้อยละ 11.38 ของอุปทานเนื้อโคโลก ทั้งนี้โคเนื้อสหภาพยุโรป 1 ตัว ให้เนื้อโค 279 กิโลกรัม ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกที่ให้เนื้อโคตัวละ 202 กิโลกรัม อุปสงค์โคเนื้อของสหภาพยุโรปลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากโคเข้าฆ่าลดลงโดยปริมาณส่งออกเนื้อโคของสหภาพยุโรปเป็นร้อยละ 3 ของโลก มีส่วนแบ่งการตลาดที่ลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว ในขณะที่อุปสงค์เนื้อโคของสหภาพยุโรป ปรับลดลงเนื่องจากความต้องการบริโภคเนื้อโคในประเทศที่เป็นอุปสงค์ส่วนใหญ่ลดลงแม้ว่าการส่งออกเนื้อโคที่เป็นอุปสงค์รองจะเพิ่มขึ้นก็ตาม ซึ่งปริมาณส่งออกเนื้อโคของสหภาพยุโรปเป็นร้อยละ 5 ของโลกและมีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้น

2. สินค้าสุกรและเนื้อสุกร พบว่าอุปทานและอุปสงค์สุกรของโลกเฉลี่ยปีละ 2,014 ล้านตัว โดยอุปทานสุกรของโลกลดลงในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาจากปัญหาการเกิดโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรของประเทศจีนซึ่งเป็นแหล่งผลิตสำคัญ ส่วนสหภาพยุโรปมีอุปทานและอุปสงค์สุกรเฉลี่ยปีละ 402 ล้านตัว ในช่วงเวลาดังกล่าวอุปทานสุกรของสหภาพยุโรปลดลง เนื่องจากผลผลิตลดลง ทั้งนี้อุปทานสุกรของสหภาพยุโรปคิดเป็นร้อยละ 20 ของโลก ด้านอุปทานและอุปสงค์เนื้อสุกรของโลกเฉลี่ยปีละ 117.39 ล้านตัน ปรับลดลงใน

ช่วงเวลาดังกล่าว สหภาพยุโรปมีอุปทานและอุปสงค์เนื้อสุกรเฉลี่ยปีละ 23.01 ล้านตัน โดยอุปทานเนื้อสุกรของสหภาพยุโรปเป็นร้อยละ 21.22 ของโลก ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว โดยสุกรสหภาพยุโรป 1 ตัวให้เนื้อสุกรเฉลี่ยตัวละ 89.49 กิโลกรัม สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกที่ให้เนื้อเฉลี่ยตัวละ 87.61 กิโลกรัม ในขณะที่อุปสงค์เนื้อสุกรของสหภาพยุโรปปรับเพิ่มขึ้นจาก การส่งออกที่เป็นอุปสงค์รองปรับเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง แม้ว่าการบริโภคในประเทศที่เป็นอุปสงค์หลักจะปรับลดลงก็ตาม ทั้งนี้ปริมาณการส่งออกเนื้อสุกรของสหภาพยุโรปมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 36.95 ของโลกและมีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

3. เนื้อไก่ พบว่าอุปทานและอุปสงค์เนื้อไก่ของโลกเฉลี่ยปีละ 103.44 ล้านตัน ปรับเพิ่มขึ้นอย่างมากในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา สหภาพยุโรปมีอุปทานและอุปสงค์เนื้อไก่เฉลี่ยปีละ 11.24 ล้านตัน ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว แต่มีสัดส่วนในตลาดโลกที่ลดลง เนื่องจากประเทศอื่นได้แก่ สหรัฐอเมริกาและบราซิลที่เป็นผู้ผลิตลำดับต้นขยายการผลิตเพราะได้เปรียบจากวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ผลิตได้เอง สำหรับอุปสงค์เนื้อไก่ของโลกปรับเพิ่มขึ้นจากความต้องการบริโภคในประเทศที่เป็นอุปสงค์หลักและการส่งออกที่เป็นอุปสงค์รอง ปรับเพิ่มสูงขึ้นในอัตราเดียวกัน ในขณะที่อุปสงค์เนื้อไก่ของสหภาพยุโรปปรับเพิ่มขึ้นจากการขยายตลาดส่งออกที่เป็นอุปสงค์รอง แต่ การบริโภคในประเทศที่เป็นอุปสงค์หลักไม่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้สหภาพยุโรปเป็นผู้ส่งออกเนื้อไก่ลำดับที่สามของโลกรองจากบราซิลและสหรัฐอเมริกา

สหภาพยุโรปเป็นแหล่งอุปทานเนื้อสัตว์สำคัญของโลก โดยเป็นแหล่งอุปทานเนื้อสุกรลำดับที่สองรองจากประเทศสหรัฐอเมริกา และเป็นผู้ส่งออกลำดับที่หนึ่งของโลก สำหรับสินค้าเนื้อไก่เป็นแหล่งอุปทานลำดับที่สี่ และ เป็นผู้ส่งออกลำดับที่สามรองจากบราซิลและสหรัฐอเมริกา ส่วนสินค้าเนื้อโคสหภาพยุโรปเป็นแหล่งอุปทานลำดับที่สี่ของโลก และเป็นผู้ส่งออกลำดับที่ห้าของโลก ในขณะที่ประเทศไทย เป็นผู้ส่งออกเนื้อไก่ลำดับที่สี่ของโลก

4. นมและผลิตภัณฑ์นม อุปทานและอุปสงค์น้ำนมโคของโลกเฉลี่ยปีละ 609.84 ล้านตัน ปรับเพิ่มขึ้นในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา โดยอุปทานและอุปสงค์น้ำนมโคของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 147.91 ล้านตัน ทั้งนี้อุปทานน้ำนมโคของสหภาพยุโรปคิดเป็นร้อยละ 24.35 ของโลกซึ่งเป็นแหล่งอุปทานน้ำนมโคลำดับที่ 1 ของโลก มีปริมาณที่ผันผวนในช่วงเวลาดังกล่าว ในขณะที่ผู้ผลิตน้ำนมโคลำดับรอง คือสหรัฐอเมริกา และจีน ขยายการผลิตเพิ่มขึ้น ด้านอุปสงค์น้ำนมโคของสหภาพยุโรปพบว่าการส่งออกที่เป็นอุปสงค์รองมีปริมาณเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว มีสัดส่วนการส่งออกในตลาดโลกเฉลี่ยร้อยละ 41.96 ต่อปี การบริโภคน้ำนมในประเทศ ภาพรวมของโลก ร้อยละ 70 ของปริมาณการบริโภคในประเทศเป็นการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นม ในขณะที่สหภาพยุโรปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นม ร้อยละ 80 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลิตภัณฑ์นมที่แปรรูป ประกอบด้วย เนย เนยแข็ง นมผงขาดมันเนย และ นมผงเต็มมันเนย โดยในช่วงเวลาดังกล่าว อุปทานและอุปสงค์เนยของโลกเฉลี่ยปีละ 11.12 ล้านตัน ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา อุปทานและอุปสงค์เนยของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 2.19 ล้านตัน เป็นลำดับหนึ่งของโลก อุปทานคงที่ปรับตัวลงเล็กน้อยในช่วงเวลาดังกล่าว และมีสัดส่วนอุปทานในตลาดโลกลดลง เนื่องจากผู้ผลิตเนยลำดับรองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ขยายการผลิต ด้านอุปสงค์เนยของสหภาพยุโรปพบว่า การบริโภคในประเทศเป็นอุปสงค์หลัก ปรับลดลงในช่วงเวลาดังกล่าว ในขณะที่การส่งออกที่เป็นอุปสงค์รอง ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ปริมาณการส่งออกเนยของสหภาพยุโรป เป็นลำดับสอง รองจากนิวซีแลนด์ซึ่งมีส่วนแบ่งการตลาดเนยในตลาดโลกลดลง แต่ สหภาพยุโรปมีส่วนแบ่งการตลาดเนยในตลาดโลกเพิ่มขึ้น

อุปทานและอุปสงค์เนยแข็งของโลกเฉลี่ยในช่วง 10 ปี เป็น 22.81 ล้านตันต่อปี และมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนสหภาพยุโรปที่มีอุปทานและอุปสงค์เนยแข็งเฉลี่ยปีละ 10.03 ล้านตัน เป็นลำดับหนึ่งของโลก และปรับเพิ่มขึ้น แต่ประเทศอื่นได้แก่ สหรัฐอเมริกา และ รัสเซียซึ่งเป็นผู้ผลิตเนยแข็งในลำดับรอง ผลิตเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าทำให้สหภาพยุโรปเสียส่วนแบ่งอุปทานเนยแข็งในตลาดโลก อุปสงค์เนยแข็งของสหภาพยุโรป มีการบริโภคภายในประเทศเป็นอุปสงค์หลักและการส่งออกเป็นอุปสงค์รอง ทั้งสองมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาที่ผ่านมา การส่งออกเนยแข็งของสหภาพยุโรปเป็นลำดับหนึ่งของโลกและมีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

อุปทานและอุปสงค์นมผงเต็มมันเนยของโลกในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาเป็น 6.23 ล้านตันต่อปี อุปทานนมผงเต็มมันเนยของโลกเปลี่ยนแปลงน้อยมากในช่วงเวลาดังกล่าว ส่วนอุปทานและอุปสงค์นมผงเต็มมันเนยของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 0.71 ล้านตัน ซึ่งอุปทานนมผงเต็มมันเนยของสหภาพยุโรปเป็นลำดับที่สามของโลก มีปริมาณเปลี่ยนแปลงน้อยมากในช่วงเวลาดังกล่าว และส่วนแบ่งการตลาดในตลาดโลกไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาดังกล่าว ด้านอุปสงค์นมผงเต็มมันเนยพบว่า การบริโภคในประเทศและการส่งออกมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน แต่การบริโภคในช่วงเวลาดังกล่าวปรับเพิ่มขึ้น ในขณะที่การส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้เสียส่วนแบ่งการตลาดในตลาดโลก ในขณะที่นิวซีแลนด์ที่เป็นผู้ส่งออกลำดับหนึ่งของโลกมีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้น

อุปทานและอุปสงค์นมผงขาดมันเนยของโลกในช่วงเวลาดังกล่าวเฉลี่ยปีละ 6.50 ล้านตัน ปรับเพิ่มขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ส่วนอุปทานและอุปสงค์นมผงขาดมันเนยของสหภาพยุโรปเป็น 1.51 ล้านตันต่อปี เป็นลำดับหนึ่งของโลก ปริมาณการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่ผ่านมามีบางช่วงเพิ่มขึ้น บางช่วงลดลงโดยรวม ปรับเพิ่มขึ้น หากเทียบสัดส่วนกับอุปทานนมผงขาดมันเนยของโลก พบว่า เปลี่ยนแปลงน้อยมากในช่วงเวลาดังกล่าว อุปสงค์นมผงขาดมันเนยของโลกมีความต้องการบริโภคในประเทศเป็นอุปสงค์หลัก ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับอุปสงค์และอุปทานนมผงขาดมันเนยของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 1.64 ล้านตันต่อปี โดยสหภาพยุโรปเป็นผู้ผลิตนมผงขาดมันเนยลำดับหนึ่งของโลก ด้านอุปสงค์นมผงขาดมันเนย เป็นการบริโภคในประเทศและส่งออกในสัดส่วนใกล้เคียงกัน แต่การบริโภคในประเทศเปลี่ยนแปลงน้อย ในขณะที่การส่งออกปรับเพิ่มขึ้น ทำให้มีส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้น

ข้อมูลด้านการผลิตสินค้าปศุสัตว์สำคัญของสหภาพยุโรป

จากข้อมูล Eurostat ซึ่งรายงานปริมาณการผลิตสินค้าปศุสัตว์สำคัญของสหภาพยุโรปเป็นรายประเทศ รายปี ประกอบด้วย โคเนื้อ สุกร โคนม ในช่วง ปี พ.ศ. 2555 – 2565 ใช้ค่าเฉลี่ยจำนวนหรือปริมาณการผลิต รายประเทศในแต่ละปี แบ่งกลุ่มประเทศผู้ผลิตเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประเทศที่มีจำนวนหรือผลผลิตมากกว่าค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นแหล่งผลิตสำคัญ และ กลุ่มประเทศที่มีจำนวนหรือผลผลิตต่ำกว่าค่าเฉลี่ย พบว่า ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป จำนวน 27 ประเทศ เป็นแหล่งผลิตสินค้าดังกล่าวจำนวน 8-9 ประเทศ และประเทศที่ผลิตได้มากที่สุด 3 ลำดับแรก มีผลผลิตรวมกันประมาณร้อยละ 50 ของผลผลิตทั้งหมด รายละเอียดดังนี้

1. โคเนื้อและเนื้อโค จำนวนโคเนื้อ ณ เดือน ธันวาคม เฉลี่ยปีละ 77.74 ล้านตัว เป็นของกลุ่มประเทศที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ จำนวน 7 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ยปีละ 59.59 ล้านตัว โดยฝรั่งเศสมีจำนวนโคเนื้อมากที่สุด รองลงมาเป็น เยอรมนีและ ไอร์แลนด์ มีสัดส่วนจำนวนโคเนื้อร้อยละ 23.86 ร้อยละ 15.46 และ ร้อยละ 8.35 ตามลำดับ สำหรับปริมาณการผลิตเนื้อโคของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 6.75

ล้านตัน เป็นของกลุ่มประเทศที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญจำนวน 8 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 5.73 ล้านตันต่อปี โดยฝรั่งเศสมีปริมาณการผลิตมากที่สุด รองลงมาเป็น เยอรมนี และ อิตาลี มีสัดส่วนปริมาณการผลิตเนื้อโค เป็น ร้อยละ 21.23 ร้อยละ 16.33 และ ร้อยละ 11.74 ตามลำดับ

2. จำนวนสุกรและผลผลิตเนื้อสุกร จำนวนสุกร ณ เดือน ธันวาคม เฉลี่ยปีละ 142.73 ล้านตัว เป็นของกลุ่มประเทศที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ จำนวน 7 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ยปีละ 113.51 ล้านตัว โดย สเปนมีจำนวนสุกรมากที่สุด รองลงมาเป็น เยอรมนีและ ฝรั่งเศส มีสัดส่วนจำนวนสุกรร้อยละ 20.91 ร้อยละ 18.54 และ ร้อยละ 9.28 ตามลำดับ สำหรับปริมาณการผลิตเนื้อสุกรของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 22.34 ล้านตัน เป็นของกลุ่มประเทศที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญจำนวน 8 ประเทศ ปริมาณรวมเฉลี่ย 19.29 ล้านตันต่อปี โดยเยอรมนีมีปริมาณการผลิตมากที่สุด รองลงมาเป็น สเปน และ ฝรั่งเศส มีสัดส่วนปริมาณการผลิตเนื้อสุกรเป็น ร้อยละ 23.67 ร้อยละ 19.24 และ ร้อยละ 9.75 ตามลำดับ

3. การผลิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์สำคัญ ปริมาณผลผลิตน้ำมันโคเฉลี่ยของสหภาพยุโรปปีละ 154.10 ล้านตัน เป็นของประเทศที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญจำนวน 8 ประเทศ รวมปริมาณการผลิตน้ำมันโคเฉลี่ยปีละ 120 ล้านตัน โดยเยอรมนีมีปริมาณผลผลิตน้ำมันโคมากที่สุด รองลงมาเป็นฝรั่งเศสและ โปแลนด์ มีสัดส่วนปริมาณผลผลิตน้ำมันโคร้อยละ 21.11 ร้อยละ 16.85 และร้อยละ 8.98 ตามลำดับ สำหรับผลิตภัณฑ์นมสำคัญที่มีรายงานข้อมูลต่อเนื่องครบทุกประเทศ เป็น สินค้าเนยแข็งและเนย โดยปริมาณผลผลิตเนยแข็งของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 9.63 ล้านตัน เป็นของประเทศที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญจำนวน 8 ประเทศ ปริมาณผลผลิตเนยแข็งรวมกันเฉลี่ย ปีละ 8.66 ล้านตัน โดยเยอรมนีมีปริมาณผลผลิตมากที่สุด รองลงมาเป็น ฝรั่งเศสและ อิตาลี สัดส่วนผลผลิตเป็นร้อยละ 23.54 ร้อยละ 19.84 และร้อยละ 13.16 ตามลำดับ สำหรับปริมาณการผลิตเนยของสหภาพยุโรปเฉลี่ยปีละ 2.18 ล้านตัน เป็นของแหล่งผลิตสำคัญจำนวน 8 ประเทศ ปริมาณผลผลิตเนยรวมกันเฉลี่ยปีละ 1.82 ล้านตัน โดยเยอรมนีมีปริมาณผลผลิตมากที่สุด รองลงมาเป็น ฝรั่งเศส และ ไอร์แลนด์ สัดส่วนผลผลิตเป็นร้อยละ 22.24 ร้อยละ 19.29 และร้อยละ 11.61 ตามลำดับ

ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของไทย

จากการรวบรวมข้อมูลการผลิต การนำเข้า และการส่งออกสินค้าปศุสัตว์สำคัญของไทย เป็นรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 ประกอบกับการใช้แนวทางวิเคราะห์สมดุลการผลิตการตลาดตามแนวทางเดียวกับกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ทำให้ทราบปริมาณการผลิต การค้า เฉลี่ยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าวโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์อัตราการเติบโตของข้อมูลเฉลี่ยต่อปีโดยใช้ ค่า Growth Rate สรุปเป็นรายชนิดสินค้าดังนี้

1. โคน้ำและผลิตภัณฑ์ ปริมาณการผลิตโคน้ำเฉลี่ยปีละ 1.13 ล้านตัว การนำเข้าเฉลี่ยปีละ 0.10 ล้านตัว และส่งออกเฉลี่ยปีละ 0.20 ล้านตัว เปลี่ยนแปลงน้อย ปริมาณการผลิตเนื้อโคเฉลี่ยปีละ 173.50 พันตัน ปริมาณนำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์เฉลี่ยปีละ 12.75 พันตัน เปลี่ยนแปลงมากในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา อัตราขยายตัวร้อยละ 18.66 ต่อปี ปริมาณการบริโภคเนื้อโคเฉลี่ยปีละ 184.36 พันตัน จากเนื้อโคในประเทศร้อยละ 94 และ นำเข้าร้อยละ 6 เปรียบเทียบรูปแบบการค้าโคมีชีวิตของไทยกับโลก และ สหภาพยุโรป พบว่า ประเทศไทยมีรูปแบบการค้าโคมีชีวิตในสัดส่วนที่สูงกว่าเมื่อเทียบกับปริมาณโคที่ผลิตได้

2. สุกรและผลิตภัณฑ์ ปริมาณผลผลิตสุกรเฉลี่ยปีละ 18.78 ล้านตัว เพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา โดยก่อนเกิดโรคคอหิวด์แอฟริกาในสุกร (ASF) ผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อพบความเสี่ยงของโรค เกษตรกรจึงลดความหนาแน่นการเลี้ยง มีการส่งออกสุกรมีชีวิตเฉลี่ยปีละ 0.73 ล้านตัว ซึ่งมีความผันผวน จากเคยส่งออกต่ำสุดปีละ 1 แสนตัว เพิ่มขึ้นเป็น 2 ล้านตัว และส่งออกไม่ได้ในปี 2565 เนื่องจากไทยประกาศโรค ปริมาณผลผลิตเนื้อสุกรเฉลี่ยปีละ 1,353.48 พันตัน ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวเช่นเดียวกับปริมาณการผลิตสุกรขุน การส่งออกเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์เฉลี่ยปีละ 25.80 พันตัน มีอัตราการลดลงร้อยละ 1.46 ต่อปี สำหรับการบริโภคเนื้อสุกรภายในประเทศเฉลี่ยปีละ 1,329.23 พันตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.14 ต่อปี เปรียบเทียบรูปแบบการค้าเนื้อสุกรของไทยกับสหภาพยุโรปและโลก พบว่า ประเทศไทยส่งออกเนื้อสุกรในสัดส่วนที่น้อยกว่า โลกและสหภาพยุโรป

3. ไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์ เป็นสินค้าเดียวที่ผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา เฉลี่ยปีละ 1,572.51 ล้านตัว เป็นเนื้อไก่เฉลี่ยปีละ 2,573.17 พันตัน ตราขายตัวร้อยละ 4.27 ต่อปี เนื่องจากการส่งออกเนื้อไก่ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยส่งออกเฉลี่ยปีละ 823.93 พันตัน ขยายตัวร้อยละ 7.36 ต่อปี แบ่งเป็นการส่งออกในรูปเนื้อไก่สดร้อยละ 37 และ เนื้อไก่แปรรูปร้อยละ 63 เปรียบเทียบรูปแบบการค้าเนื้อไก่ของไทย กับ สหภาพยุโรปและโลก พบว่า ประเทศไทยส่งออกเนื้อไก่ในสัดส่วนที่สูงกว่า โลกและสหภาพยุโรป

4. ไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ จำนวนแม่ไก่ยืนกรงเฉลี่ยปีละ 51.31 ล้านตัว ปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ให้ผลผลิตไข่ไก่เฉลี่ยปีละ 14,920 ล้านฟอง ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราสูงกว่าเนื่องจาก ประสิทธิภาพของแม่ไก่ยืนกรงที่เพิ่มขึ้น เป็นการผลิตเพื่อบริโภคเป็นหลัก ปริมาณการบริโภคเฉลี่ยปีละ 14,679 ล้านฟอง คิดเป็นร้อยละ 98 ของปริมาณผลผลิต

5. นมและผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วยปริมาณน้ำนมโคที่ผลิตได้เองในประเทศเป็นส่วนใหญ่และปริมาณการนำเข้าสุทธิของผลิตภัณฑ์นมคำนวณปรับเป็นปริมาณนม จำนวน 6 รายการ ได้แก่ นมพร้อมดื่ม นมและครีมเข้มข้น นมผงขาดมันเนย นมผงเต็มมันเนย เนย และ เนยแข็ง พบว่าปริมาณผลผลิตน้ำนมโคเฉลี่ยปีละ 1,176.09 พันตัน ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ในส่วนผลิตภัณฑ์นมนำเข้า นมผงเต็มมันเนย มีการนำเข้าสุทธิเพิ่มขึ้นมากที่สุด คิดเป็นปริมาณน้ำนมเฉลี่ยปีละ 301.40 พันตัน อัตราขยายตัวร้อยละ 12.42 ต่อปี นมผงขาดมันเนยนำเข้าสุทธิปรับเป็นปริมาณน้ำนมเฉลี่ยปีละ 293.47 พันตัน ปริมาณนำเข้าลดลงเล็กน้อยในช่วงเวลาที่ผ่านมา เนยแข็ง ปริมาณนำเข้าสุทธิปรับเป็นปริมาณน้ำนมเฉลี่ยปีละ 48.98 พันตัน เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาดังกล่าว ขยายตัวร้อยละ 7.92 ต่อปี เนย ปริมาณนำเข้าสุทธิปรับเป็นปริมาณน้ำนมเฉลี่ยปีละ 16.29 พันตัน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.72 ต่อปี และ นมพร้อมดื่มมีการส่งออกในช่วงเวลาดังกล่าวเฉลี่ยปีละ 29.73 ตัน และมีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.41 ต่อปี การบริโภคในประเทศเป็นการบริโภคนมพร้อมดื่มเฉลี่ยปีละ 1,086.01 พันตัน อัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.66 ต่อปี และบริโภคอาหารนมซึ่งรวมทั้งนมพร้อมดื่มและอาหารนมชนิดอื่นเฉลี่ยปีละ 1,761.08 พันตัน และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.32 ต่อปี

ปริมาณการค้าระหว่างประเทศไทยและสหภาพยุโรป

ปี 2565 เป็นปีแรกในรอบ 10 ปีที่สหภาพยุโรปขาดดุลการค้า 430 พันล้าน คิดเป็น 15.843 ล้านล้านบาท สินค้าของสหภาพยุโรปส่วนใหญ่ส่งออกไปประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นลำดับหนึ่ง รองลงมาเป็น สหราชอาณาจักร และ จีน ตามลำดับ ประเทศไทยเป็นลำดับที่ 28 มูลค่าร้อยละ 0.60 ในขณะที่ประเทศในแถบเอเชียที่มีข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับสหภาพยุโรป พบว่า เกาหลีใต้เป็นตลาดส่งออกลำดับที่ 8 มูลค่าร้อยละ 2.3 สิงคโปร์เป็นลำดับที่ 17 มูลค่าร้อยละ 1.2 และ เวียดนามเป็นลำดับที่ 33 มูลค่าเป็นร้อยละ 0.5 ในด้านการนำเข้า เป็นการนำเข้าจากจีนมากที่สุด รองลงมาเป็นสหรัฐอเมริกา และ สหราชอาณาจักร ตามลำดับ สำหรับไทยเป็นลำดับที่ 23 มูลค่าเป็นร้อยละ 0.7 เกาหลีใต้เป็นลำดับที่ 8 มูลค่าเป็นร้อยละ 2.4 สิงคโปร์เป็นลำดับที่ 31 มูลค่าเป็นร้อยละ 0.7 และเวียดนามเป็นลำดับที่ 11 มูลค่าเป็นร้อยละ 2.4 โดยรวม สหภาพยุโรปทำการค้ากับประเทศสมาชิกร้อยละ 60 และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรป ร้อยละ 40 ทั้งนี้สมาชิกสหภาพยุโรปที่ทำการค้ากับประเทศอื่นเกินร้อยละ 50 ได้แก่ ไอร์แลนด์ และ กรีซ ในส่วนของประเทศไทยจากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ พบว่า ในช่วงปี 2555 – 2565 ไทยได้เปรียบดุลการค้า สหภาพยุโรปเฉลี่ย ปีละ 1.635 พันล้านยูโร โดยมูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 3.41 ต่อปี และ มูลค่านำเข้าขยายตัวร้อยละ 2.11 ต่อปี ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่มีมูลค่าการค้ากับไทยมากที่สุด ได้แก่ เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส อิตาลี และเบลเยียม ตามลำดับ โดยไทยได้เปรียบดุลการค้าเนเธอร์แลนด์มากที่สุด เฉลี่ยปีละ 3 พันล้านยูโร เบลเยียมปีละ 0.5 พันล้านยูโร แต่เสียเปรียบดุลการค้าเยอรมนีเฉลี่ยปีละ 1.5 พันล้านยูโร ฝรั่งเศสปีละ 1 พันล้านยูโร และ อิตาลีปีละ 0.5 พันล้านยูโร

ปริมาณการค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยและสหภาพยุโรป

จากข้อมูลการนำเข้าและส่งออกของกรมศุลกากรตามพิกัดฮาร์โมนิ 11 หลัก ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 นำมาจัดกลุ่ม 8 กลุ่ม ประกอบด้วย กระบือและผลิตภัณฑ์ โคเนื้อและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์นม แพะแกะและผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบอาหารสัตว์ สัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ สุกรและผลิตภัณฑ์ และอาหารสัตว์ เพื่อศึกษาภาพรวมการค้าของกลุ่มสินค้านี้ดังกล่าวกับประเทศทั้งหมด และ ภาพรวมการค้ากับสหภาพยุโรป โดยวิเคราะห์ดุลการค้า รวมทั้งปริมาณการค้ารายการสินค้าสำคัญ และ ประเทศสมาชิกที่เป็นคู่ค้าหลัก สรุปดังนี้

1. สัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ ไทยได้เปรียบดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 31 พันล้านบาท โดยเกินดุลการค้าไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์เฉลี่ยปีละ 30 พันล้านบาท เบ็ดและผลิตภัณฑ์ปีละ 1 พันล้านบาท เป็นการส่งออกเนื้อไก่แปรรูปเฉลี่ยปีละ 60.72 พันตัน มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.67 ต่อปี และปริมาณการส่งออกเนื้อไก่บดไม่มีกระดูกเฉลี่ยปีละ 7.44 พันตัน ลดลงร้อยละ 9.40 ต่อปี ส่วนใหญ่ส่งออกแปรรูปไปเนเธอร์แลนด์ ร้อยละ 54.39 และ ส่งออกเนื้อไก่บดไม่มีกระดูกไปเยอรมนีร้อยละ 69.02

2. อาหารสัตว์ ไทยได้เปรียบดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 8 พันล้านบาท โดยได้เปรียบดุลการค้ากลุ่มอาหารสุนัขหรือแมว เฉลี่ยปีละ 10 ล้านบาท เสียเปรียบดุลการค้าอาหารสัตว์อื่น 2 พันล้านบาท ส่งออกอาหารสุนัขหรือแมว เฉลี่ยปีละ 50.10 พันตัน มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 15.56 ต่อปี โดยอิตาลีเป็นผู้นำเข้ามากที่สุด ร้อยละ 56.59 รองลงมาเป็น เยอรมนี นำเข้าร้อยละ 25.17

3. ผลิตภัณฑ์นม ไทยเสียเปรียบดุลการค้าสหภาพยุโรป ขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 7 พันล้านบาท ขาดดุลการค้าเนยผงขาดมันเนยเฉลี่ยปีละ 3 พันล้านบาท หางนม(เวย์) ปีละ 2 พันล้านบาท เนยแข็ง ปีละ 1 พันล้านบาท และ ผลิตภัณฑ์นมอื่น 1 พันล้านบาท นำเข้าหางนม(เวย์) มากที่สุด เฉลี่ยปีละ 41.01 พันตัน

อัตราการขยายตัวร้อยละ 1.27 ต่อปี ลำดับที่สอง คือ นมผงขาดมันเนย เฉลี่ยปีละ 23.34 พันตัน อัตราการขยายตัวร้อยละ 0.62 ต่อปี และ ลำดับที่สามคือ เนยแข็ง เฉลี่ยปีละ 3.60 พันตัน อัตราการขยายตัวร้อยละ 9.58 ต่อปี แหล่งนำเข้าทางนม(เวย์) คือฝรั่งเศส เยอรมนี โปแลนด์ แหล่งนำเข้านมผงขาดมันเนย คือ เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส แหล่งนำเข้าเนยแข็ง คือ เบลเยียม เยอรมนี ฝรั่งเศส

4. วัตถุดิบอาหารสัตว์ ไทยเสียเปรียบดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 8 พันล้านบาท ส่วนใหญ่นำเข้าจากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์ ขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 6 พันล้านบาท รองลงมาเป็นพืชมิกซ์ ขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 2 พันล้านบาท นำเข้าจากเนื้อสัตว์ กากมันสัตว์ เฉลี่ยปีละ 311 พันตัน อัตราขยายตัวร้อยละ 4.87 ต่อปี จากประเทศเยอรมนี อิตาลี และฝรั่งเศส ตามลำดับ นำเข้าพืชมิกซ์เฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกัน เฉลี่ยปีละ 24.47 พันตัน อัตราการขยายตัวร้อยละ 14.09 ต่อปี จากประเทศเนเธอร์แลนด์ ฟินแลนด์ และฝรั่งเศส ตามลำดับ

5. ไขมันและผลิตภัณฑ์ ขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 2 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการนำสินค้ากลุ่มหนัง โดยนำเข้าหนังโคฟอกเฉลี่ยปีละ 5 พันตัน แต่อัตราลดลงร้อยละ 4.63 ต่อปี จากประเทศเนเธอร์แลนด์ อิตาลี และ โปแลนด์ ตามลำดับ นำเข้าหนังโคดิบเฉลี่ยปีละ 4 พันตัน อัตราลดลงร้อยละ 22.18 ต่อปี จากประเทศอิตาลี เยอรมนี และสเปน ตามลำดับ นำเข้าหนังโคฟอกและตัดแต่งเฉลี่ยปีละ 1 พันตัน อัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.19 ต่อปี จากประเทศอิตาลีเป็นหลัก

6. สุกและผลิตภัณฑ์ ขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 0.3 พันล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าส่วนอื่นที่บริโภคได้ของสุกรได้แก่ ตับ หนังสุก และเครื่องในส่วนอื่น รวมขาดดุลการค้าเฉลี่ยปีละ 0.5 พันล้านบาท แต่ได้ดุลการค้าหนังสุกรฟอกและตัดแต่งเฉลี่ยปีละ 0.4 พันล้านบาท ปริมาณการนำเข้าส่วนอื่นที่บริโภคได้ของสุกรเฉลี่ยปีละ 27 พันตัน โดยเฉพาะตับสุกรมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นในอัตราสูง ร้อยละ 26.40 ต่อปี ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากประเทศเยอรมนี สำหรับหนังสุกรบริโภค ส่วนใหญ่นำเข้าจาก เนเธอร์แลนด์ อิตาลี และเยอรมนี ตามลำดับ และชิ้นส่วนอื่นๆ นำเข้าจากเยอรมนี อิตาลี และเนเธอร์แลนด์ ตามลำดับ

ปริมาณการค้าของสหภาพยุโรปกับประเทศที่ทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีในเอเชีย

ประเทศในเอเชียที่ทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับสหภาพยุโรป ได้แก่ เกาหลีใต้ สิงคโปร์ และเวียดนาม ความสำคัญทางการค้าพิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าการค้าเทียบกับโลก พบว่าเกาหลีใต้มีมูลค่าการค้าเฉลี่ยร้อยละ 10 สิงคโปร์มีมูลค่าการค้าเฉลี่ยร้อยละ 8.90 และเวียดนามมีมูลค่าการค้าเฉลี่ยร้อยละ 9.34 ส่วนใหญ่เป็นการค้าสินค้าที่ไม่ใช่สินค้าเกษตร โดยในปี 2565 สหภาพยุโรปขาดดุลการค้าสินค้าทั้งหมดกับเกาหลีใต้ มูลค่า 11.63 พันล้านยูโร เกินดุลการค้าสินค้าทั้งหมดกับสิงคโปร์ 10.96 พันล้านยูโร

มูลค่าการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรป คิดเป็นร้อยละ 2.4 โดย ปี 2565 สหภาพยุโรปขาดดุลการค้าสินค้าทั้งหมดกับเกาหลีใต้ มูลค่า 11.63 พันล้านยูโร จากการค้าสินค้าที่ไม่ใช่สินค้าเกษตรเป็นส่วนใหญ่ สหภาพยุโรปเกินดุลการค้าสินค้าทั้งหมดกับสิงคโปร์ 10.96 พันล้านยูโร และขาดดุลการค้าเวียดนาม 38.81 พันล้านยูโร

นโยบายด้านการเกษตรของสหภาพยุโรปและไทย

สหภาพยุโรปมีนโยบายเกษตรร่วมเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเกษตรของประเทศสมาชิก ในช่วงปี พ.ศ. 2566 – 2570 ครอบคลุม 10 ข้อ ประกอบด้วย เพื่อสร้างรายได้ที่เป็นธรรมกับเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพื่อปรับปรุงมูลค่าเพิ่มของเกษตรกรที่ได้รับจากห่วงโซ่อาหาร รองรับการผลิตเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม รักษาภูมิสถาปัตยกรรมและความหลากหลาย

ทางชีวภาพ สานต่ออาชีพเกษตรกรรม พัฒนาชนบท ความปลอดภัยด้านอาหาร และ การใช้ความรู้และนวัตกรรม กำหนดกรอบเงินงบประมาณสนับสนุนการทำฟาร์มและพื้นที่ชนบท รวม 307 พันล้านยูโร ผ่านกองทุน European Agricultural Guarantee Fund (EAGF) และ European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) ด้วยวิธีการจ่ายโดยตรง (direct payment) และ การแทรกแซง (intervention) เพื่อสร้างตลาดที่มีเสถียรภาพและสนับสนุนการพัฒนาชนบท ในส่วนภาคปศุสัตว์ให้การสนับสนุนระบบการผลิตแบบเดิม ปรับปรุงระบบการให้อาหาร ลดการปล่อยก๊าซมีเทนจากสัตว์เคี้ยวเอื้อง สนับสนุนการลงทุนเพื่อปรับปรุงระบบการจัดการของเสีย นอกจากนี้ให้ความสำคัญกับสวัสดิภาพสัตว์ ผ่านการสนับสนุนการลงทุน ในส่วนภารกิจ Green Deal ยังคงเน้นเกษตรอินทรีย์ การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ลดการใช้สารเคมี เพิ่มความหลากหลายการทำเกษตร ลดการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มปศุสัตว์ สำหรับประเทศไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570 กำหนดวัตถุประสงค์ 6 ประเด็น ได้แก่ เพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการเกษตรควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้เพียงพอและทั่วถึง บริการจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และ สร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากให้สามารถพึ่งตนเองและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ทั้งสองประเทศ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรภาคเกษตร ความหลากหลายทางชีวภาพ ความปลอดภัยตลอดโซ่อุปทาน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในประเด็นที่แตกต่างคือสหภาพยุโรปมีการอุดหนุนภาคเกษตรโดยการจ่ายโดยตรง และการแทรกแซงผ่านกองทุนประกันสินค้าเกษตร (EAGF) และกองทุนเกษตรเพื่อการพัฒนาชนบท (EAFRD)

ผลกระทบทางเศรษฐกิจกรณีเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ ภายใต้กรอบการค้าเสรีไทย สหภาพยุโรป

หากมีการเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์ ภายใต้กรอบการค้าเสรี คาดว่าสินค้าที่ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบในด้านบวกคือ เนื้อไก่ อาหารสัตว์ และวัตถุดิบอาหารสัตว์ ที่ไทยจะมีโอกาสเข้าตลาดเพิ่มขึ้น โดยใช้ข้อมูลปริมาณการค้าในช่วงปี 2555 – 2565 ซึ่งประเทศไทยมีปริมาณการค้าเพิ่มขึ้น หากมีการเปิดตลาด โดยการลดอุปสรรคทางการค้า ย่อมเป็นผลดีกับสินค้าปศุสัตว์ไทยในการเข้าตลาดเพิ่มขึ้น สร้างรายได้เข้าประเทศเพิ่มขึ้น

ผลกระทบในทางลบคือ สินค้าสุกรและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งเป็นสินค้าที่สหภาพยุโรปเป็นผู้นำในการผลิตและการค้าในตลาดโลก หากเปิดตลาด จะเป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าตลาดของสินค้าดังกล่าว และทำให้ประเทศไทยมีการแข่งขันด้านราคาในสินค้าสุกรและผลิตภัณฑ์นมเพิ่มขึ้น ในฐานะผู้ผลิตจะได้รับผลกระทบ แต่ ผู้บริโภคจะมีสินค้าให้เลือกบริโภคเพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

การศึกษาข้อมูลภาพรวมการผลิต การตลาดสินค้าปศุสัตว์ของสหภาพยุโรปและไทยโดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2565 เพื่ออธิบาย สถานะของข้อมูลปริมาณการผลิตโคเนื้อและเนื้อโคสุกรและเนื้อสุกร เนื้อไก่ นำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ในรูปค่าเฉลี่ยปริมาณในช่วงเวลาที่ผ่านมา เปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละกับข้อมูลของโลก เพื่อทราบตำแหน่งสินค้าในตลาดโลก รวมทั้งการใช้ค่าทางสถิติเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่ผ่านมา เพื่อทราบศักยภาพ ทิศทางการผลิตการตลาดของสินค้าดังกล่าว ตามแนวทางการวิเคราะห์สมดุลการผลิตการตลาดของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกาที่วิเคราะห์อุปสงค์และ

อุปทานสินค้า อย่างไรก็ตามข้อมูลของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกาไม่มีรายละเอียดตามประเทศสมาชิก สหภาพยุโรป จำเป็นต้องใช้แหล่งข้อมูลของคณะกรรมการสิทธิการสหภาพยุโรปซึ่งรายงานผ่านฐานข้อมูลเรียกว่า EUROSTAT ทำให้ทราบปริมาณการผลิตสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์เป็นรายประเทศ แต่การจัดทำฐานข้อมูลการผลิตการตลาดผลิตภัณฑ์นมต่างกัน การแบ่งกลุ่มสินค้า ต่างกัน มีบางส่วนที่เหมือนกัน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ภาพรวมในเชิงนโยบายการค้า นโยบายเกษตรร่วม ยังมีเผยแพร่ในระบบรายงานข้อมูลของสหภาพยุโรปเป็นต้นแบบในการเรียนรู้เพื่อจัดทำข้อมูล เผยแพร่ข้อมูล อย่างครบมิติ สำหรับกลุ่มประเทศที่มีการรวมกลุ่มในระดับภูมิภาค สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของประเทศไทยใช้ข้อมูลการผลิต จากกรมปศุสัตว์ โดยใช้ข้อมูลในระบบเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับข้อมูลรายงานปริมาณน้ำนมโคที่รวบรวมได้ของกรมปศุสัตว์ ในส่วนข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ จากกระทรวงพาณิชย์ซึ่งรวบรวมจากกรมศุลกากร จัดกลุ่มสินค้าเพื่อวิเคราะห์ภาพรวมการค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ วิเคราะห์ผลการค้าจากการเปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าและส่งออก ทำให้ทราบว่าไทยได้เปรียบดุลการค้าหรือเสียเปรียบดุลการค้าสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์กับสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ผลกระทบในครั้งนี้เป็นการเตรียมความพร้อมของข้อมูลสำหรับการพิจารณาการเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างสหภาพยุโรปและไทย จากข้อได้เปรียบทางการค้าในปัจจุบัน ในสินค้าไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์แลสินค้ากลุ่มอาหารสัตว์ แต่ยังมีข้อเสียเปรียบในสินค้ากลุ่มวัตถุดิบอาหารสัตว์ สุกรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งผลิตภัณฑ์นม ทั้งนี้ผลการค้าที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นความสามารถในการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่แตกต่างกันระหว่างคู่เจรจา

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีต่อสินค้าปศุสัตว์ไทย ตามกรอบการค้าเสรี ไทย สหภาพยุโรป จากการประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านปศุสัตว์และสินค้าที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน เพื่อเตรียมความพร้อม ต่อสภาพ บรรยากาศทางการค้าที่มีจำนวนสินค้าปศุสัตว์ในตลาดเพิ่มขึ้น แม้ว่ามูลค่าการค้าสินค้าปศุสัตว์ระหว่างคู่เจรจการค้าทั้งสองเทียบกับภาพรวมการค้าทั้งหมดมีสัดส่วนน้อย แต่ยังมีประเด็นความมั่นคงด้านอาหารที่ต้องพิจารณาควบคู่กับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ท่ามกลางการแข่งขันทางการค้าที่เพิ่มขึ้น การผลิตสินค้าปศุสัตว์ควรรักษาและเพิ่มระดับการพัฒนาตลาดห่วงโซ่อุปทานที่เน้นความปลอดภัยด้านอาหาร การจัดทำระบบป้องกันทางชีวภาพ การควบคุมป้องกันโรค ลดการใช้ยาปฏิชีวนะ การบริหารจัดการระบบการเลี้ยงอย่างครบถ้วนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การลดต้นทุน ควบคู่กับการขยายตลาดสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ เพื่อไม่ให้กระทบกับภาวะราคาสินค้าปศุสัตว์ในระดับต้นน้ำ ดังนั้นควรมีการศึกษา และเรียนรู้ระบบการทำงานของคณะกรรมการสิทธิการสหภาพยุโรปซึ่งมีระบบการรายงานข้อมูล เผยแพร่ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ สร้างการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ซึ่งทำให้ทราบข้อมูลอย่างครบถ้วน ประกอบการทบทวนการเจรจาการค้า

บรรณานุกรม

- กองสารวัตรและกักกันสัตว์ กรมปศุสัตว์ .2566.ข้อมูลการนำเข้าและส่งออกสัตว์มีชีวิตและซากสัตว์ ปี 2555 – 2565 .ไฟล์ข้อมูล
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ .2566. ข้อมูลเขตการค้าเสรี.แหล่งที่มา <https://www.dtn.go.th/th/content/categories/index/id/28>. [1 มีนาคม 2566]
- คมสัน สุริยะ (2544) เทคนิคการแปลความหมายค่า RCA ร่วมกับส่วนแบ่งการตลาด.วารสาร เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 ก.ย.- ธ.ค. 2544
- ชุติมา สิงหนาท (2551) ผลกระทบของเขตการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลียต่อการค้าระหว่างประเทศของ อุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นม. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต,สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. : 159 หน้า
- วรางคณา ไตรส (2562) การวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายการเปิดตลาดสินค้าโคนมและ ผลิตภัณฑ์นม ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Free Trade Agreement) และ ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์ (Thailand - New Zealand Closer Economic Partnership : TNZCEP) .เอกสารวิชาการกรมปศุสัตว์. 115 หน้า.
- สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2554.บทสรุปผู้บริหารโครงการศึกษาความเป็นไปได้การจัดทำเขตการค้าเสรีในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกและผลกระทบต่อไทย.สำเนาเอกสาร สมรักษ์ รักษาทรัพย์.2549. การค้าเสรี:พหุภาคี ทวิภาคี และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ.มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.แผนปฏิบัติการเกษตรและ สหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570.สืบค้นจาก <https://www.opsmoac.go.th/phichit-dwl-files-442991791932>. [1 พฤษภาคม 2566]
- สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์.2566.ข้อมูลนำเข้าและส่งออกสินค้าปศุสัตว์รายพิกัด รายเดือน รายประเทศ.ไฟล์ข้อมูล.
- สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ .2566.รายงานการค้าระหว่างไทยและสหภาพยุโรป ปี พ.ศ. 2555-2565. แหล่งที่มา <https://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx> . [1 กรกฎาคม 2566]
- หทัยรัตน์ สกลวิทยานนท์.2552.การคาดการณ์ผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศสหรัฐอเมริกา กรณีเบื้องต้น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต,สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร : 131 หน้า
- อนุวัฒน์ ผิวอ่อน.2548. การศึกษาการเปิดเสรีทางการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต,สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. : 124 หน้า
- อัทธ์ พิศาลวานิช.2558.ทฤษฎีและนโยบายการค้าระหว่างประเทศ.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

Eurostat. Animal Production Livestock and Meat. [online]. Available
: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?oldid=427096#Livestock_population. Accessed
December 2023.

European Commission. The common agricultural policy: 2023-27. [online]. Available:
https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/cap-overview/cap-2023-27_en/. Accessed December 2023.

European Commission. Report from the Commission to the European Parliament and the
Council: "Summary of CAP Strategic Plans for 2023-27: joint effort and collective
ambition". [online]. Available: https://agriculture.ec.europa.eu/index_en/. Accessed
December 2023

Foreign Agricultural Service U.S. Department of Agriculture. 2023. Production, Supply and
Distribution Online . [online]. Available: <https://apps.fas.usda.gov/psdonline/>. Accessed
December 2023.

EU trade agreement. [online]. Available: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/trade-policy/trade-agreements/>. Accessed May 2023.

EUROSTAT. Database. [online]. Available: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database/>.
Accessed May 2023.